

แผนพัฒนาการศึกษาจังหวัดอุทัยธานี (พ.ศ.2566 - 2570) ฉบับทบทวน ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2568

กลุ่มนโยบายและแผน
สำนักงานศึกษาธิการจังหวัดอุทัยธานี
สำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ

แผนพัฒนาการศึกษาจังหวัดอุทัยธานี (พ.ศ. 2566 – 2570)
ฉบับทบทวน ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2568

สำนักงานศึกษาธิการจังหวัดอุทัยธานี
สำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ

คำนำ

ตามคำสั่งหัวหน้าคณะรักษาความสงบแห่งชาติ ที่ 19/2560 เรื่อง การปฏิรูปการศึกษาในภูมิภาคของกระทรวงศึกษาธิการ ลงวันที่ 3 เมษายน พุทธศักราช 2560 ข้อ 7 กำหนดให้ทุกจังหวัด มีคณะกรรมการศึกษาธิการจังหวัด (กศจ.) ข้อ 8 (3) มีอำนาจหน้าที่ พิจารณาและให้ความเห็นชอบแผนพัฒนาการศึกษาจังหวัด และข้อ 11 กำหนดให้มีสำนักงานศึกษาธิการจังหวัด ปฏิบัติภารกิจของกระทรวงศึกษาธิการเกี่ยวกับการบริหารและการจัดการศึกษาตามที่กฎหมายกำหนด การปฏิบัติราชการตามอำนาจหน้าที่ รวมถึงปฏิบัติการกิจกรรมตามนโยบายของรัฐบาลและกระทรวงศึกษาธิการสู่การปฏิบัติในระดับจังหวัด ภายใต้บริบทของพื้นที่ โดยการมีส่วนร่วมของหน่วยงาน องค์กร และภาคส่วนที่เกี่ยวข้องกับการจัดการศึกษา

สำนักงานศึกษาธิการจังหวัดอุทัยธานี จึงได้ร่วมกับหน่วยงานทางการศึกษา สถานศึกษา ภาคีเครือข่าย ทั้งภาครัฐและเอกชน จัดทำแผนพัฒนาการศึกษาจังหวัดอุทัยธานี (พ.ศ. 2566 – 2570) ฉบับทบทวน ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2568 เพื่อใช้เป็นกรอบแนวทางในการจัดการศึกษา และวางแผนพัฒนาการศึกษาให้เกิดผลกับผู้เรียน สถานศึกษาและหน่วยงานการศึกษา อันจะนำไปสู่การพัฒนาคุณภาพการศึกษาในระดับจังหวัดได้อย่างเป็นรูปธรรม เพื่อให้ผู้เรียนในพื้นที่จังหวัดอุทัยธานี ได้รับการพัฒนาเต็มตามศักยภาพ มีคุณภาพ มีความรู้ มีทักษะ และสมรรถนะ ที่สอดคล้องกับการเปลี่ยนแปลงของสภาพการณ์โลกในปัจจุบัน ตามเป้าหมายยุทธศาสตร์ชาติ (พ.ศ. 2561 – 2580) ด้านการพัฒนาและเสริมสร้างศักยภาพทรัพยากรมนุษย์ โดยแผนพัฒนาการศึกษานี้ได้รับความเห็นชอบจากคณะกรรมการศึกษาธิการจังหวัดอุทัยธานี ในคราวประชุมครั้งที่ 4/2568 เมื่อวันที่ 29 กันยายน 2568 ซึ่งแผนพัฒนาการศึกษานี้ ประกอบด้วย ส่วนที่ 1 ข้อมูลสภาพทั่วไปของจังหวัดอุทัยธานี ส่วนที่ 2 กรอบแนวคิด ความสอดคล้องกับแผน 3 ระดับ และนโยบายที่เกี่ยวข้อง ส่วนที่ 3 สภาพการณ์ที่เกี่ยวข้อง ส่วนที่ 4 สารสำคัญของแผนพัฒนาการศึกษาจังหวัดอุทัยธานี (พ.ศ. 2566 – 2570) ฉบับทบทวน ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2568 และส่วนที่ 5 การขับเคลื่อนแผนพัฒนาการศึกษาจังหวัดอุทัยธานี (พ.ศ. 2566 – 2570) ฉบับทบทวน ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2568 สู่การปฏิบัติ

ขอขอบคุณทุกภาคส่วนที่มีส่วนร่วมในการจัดทำแผนพัฒนาการศึกษาจังหวัดอุทัยธานี (พ.ศ. 2566 – 2570) ฉบับทบทวน ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2568 ฉบับนี้ และหวังเป็นอย่างยิ่งว่าทุกภาคส่วน จะนำไปเป็นกรอบแนวทางในการจัดการศึกษาที่สอดคล้องกับบริบทของหน่วยงาน เพื่อพัฒนาการศึกษาของประเทศให้มีความมั่นคง มั่งคั่งและยั่งยืนต่อไป

สำนักงานศึกษาธิการจังหวัดอุทัยธานี

บทสรุปสำหรับผู้บริหาร

ยุทธศาสตร์ชาติระยะ 20 ปี (พ.ศ. 2561 - 2580) ได้กำหนดเป้าหมายการพัฒนาประเทศ “ประเทศไทย มั่นคง ปรชาชนมีความสุข เศรษฐกิจพัฒนาอย่างต่อเนื่อง สังคมเป็นธรรม ฐานทรัพยากรธรรมชาติยั่งยืน” โดยการยกระดับศักยภาพของประเทศในหลากหลายมิติ พัฒนาคคนในทุกมิติและในทุกช่วงวัยให้เป็นคนดี เก่ง และมีคุณภาพ สร้างโอกาสและความเสมอภาคทางสังคม สร้างการเติบโตบนคุณภาพชีวิตที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม และมีภาครัฐของประชาชน เพื่อประชาชนและประโยชน์ส่วนรวม ซึ่งยุทธศาสตร์ชาติด้านการพัฒนาและเสริมสร้าง ศักยภาพทรัพยากรมนุษย์ มีเป้าหมายการพัฒนาที่สำคัญเพื่อพัฒนาคคนในทุกมิติและในทุกช่วงวัยให้เป็นคนดี เก่ง และมีคุณภาพ โดยคนไทยมีความพร้อมทั้งกาย ใจ สติปัญญา มีพัฒนาการที่ครอบคลุมและมีสุขภาวะที่ดี ในทุกช่วงวัย มีจิตสาธารณะรับผิดชอบต่อสังคมและผู้อื่น มัธยัสถ์ อดออม โอบอ้อมอารี มีวินัย รักษาศีลธรรม และเป็นพลเมืองดีของชาติ มีหลักคิดที่ถูกต้อง มีทักษะที่จำเป็นในศตวรรษที่ 21 มีทักษะสื่อสารภาษาอังกฤษ และภาษาที่สามและอนุรักษ์ภาษาท้องถิ่น มีนิสัยรักการเรียนรู้และการพัฒนาตนเองอย่างต่อเนื่องตลอดชีวิต สู่การเป็นคนไทยที่มีทักษะสูง เป็นนวัตกรรม นวัตกรรม นักคิด ผู้ประกอบการ เกษตรกรยุคใหม่และอื่น ๆ โดยมีสัมมาชีพ ตามความถนัดของตนเอง

สำนักงานศึกษาธิการจังหวัดอุทัยธานีและหน่วยงานการศึกษาในจังหวัดอุทัยธานี ได้ร่วมกันจัดทำ แผนพัฒนาการศึกษาจังหวัดอุทัยธานี (พ.ศ. 2566 - 2570) ฉบับทบทวน ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2568 เพื่อเป็นกรอบแนวทางการพัฒนาการศึกษาของจังหวัดอุทัยธานี แต่เนื่องจากการติดตามและประเมินผล การดำเนินงานตามแผนพัฒนาการศึกษาจังหวัดอุทัยธานี (พ.ศ. 2566 - 2570) ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2567 พบว่า การดำเนินงาน ยังไม่บรรลุเป้าหมายที่กำหนดไว้ อีกทั้งในปัจจุบันนโยบายและแผนในระดับต่างๆ ได้มีการเปลี่ยนแปลงไป จึงจำเป็นต้องมีการทบทวนแผนพัฒนาการศึกษาจังหวัดอุทัยธานี (พ.ศ. 2566 - 2570) เพื่อให้มีความสอดคล้องกับนโยบายและแผน เหมาะสมกับสภาพปัญหาและสถานการณ์ที่เปลี่ยนแปลงไป สำหรับเป็นกรอบแนวทางในการบริหารจัดการศึกษาอย่างเป็นระบบ และการพัฒนาการศึกษาที่ครอบคลุม ทุกมิติ นำไปสู่การพัฒนาทรัพยากรมนุษย์และยกระดับได้อย่างเต็มศักยภาพและเหมาะสม มีคุณภาพ มีความรู้ สมรรถนะและทักษะที่สอดคล้องกับโลกยุคใหม่ รวมทั้งเพื่อให้บรรลุผลสำเร็จตามวิสัยทัศน์ที่กำหนดไว้

ทั้งนี้ การจัดทำแผนพัฒนาการศึกษาจังหวัดอุทัยธานี (พ.ศ. 2566 - 2570) ฉบับทบทวน ประจำปี งบประมาณ พ.ศ. 2568 ฉบับนี้ โดยการมีส่วนร่วมของทุกภาคส่วนที่เกี่ยวข้องในจังหวัดอุทัยธานี และได้มี การปรับเปลี่ยนสาระสำคัญของแผน ฯ เพื่อให้มีความเหมาะสมและสนองตอบต่อเป้าหมายของแผนมากยิ่งขึ้น โดยมีสาระสำคัญ ดังนี้

วิสัยทัศน์

“ผู้เรียนในจังหวัดอุทัยธานี เรียนดี มีคุณธรรม มีสมรรถนะที่จำเป็น สำหรับโลกยุคใหม่ ด้วยวิถีชีวิตพอเพียง”

พันธกิจ

1. พัฒนาผู้เรียนให้มีความรู้คู่คุณธรรม มีทักษะอาชีพ และสมรรถนะที่จำเป็นสำหรับโลกยุคใหม่ สอดคล้องกับวิถีวัฒนธรรมท้องถิ่น บนพื้นฐานตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงอย่างยั่งยืน
2. ส่งเสริม สนับสนุนการพัฒนาคุณภาพการศึกษาของผู้เรียนทุกช่วงวัย และยกระดับสมรรถนะของข้าราชการ ครูและบุคลากรทางการศึกษาทุกระบบให้สอดคล้องกับสมรรถนะและทักษะที่จำเป็นในโลกยุคใหม่

3. สร้างโอกาส ความเสมอภาคในการเข้าถึงการศึกษาเพื่อลดความเหลื่อมล้ำทางการศึกษา
4. พัฒนาประสิทธิภาพระบบบริหารจัดการศึกษาโดยมีส่วนร่วมของทุกภาคส่วน ภายใต้หลักธรรมาภิบาล นวัตกรรมและเทคโนโลยีมาใช้ที่เหมาะสมและทันต่อการเปลี่ยนแปลงของโลก

เป้าประสงค์

1. ผู้เรียนมีคุณธรรม จริยธรรม ดำรงชีวิตอยู่ในสังคมอย่างมีความสุข มีความมั่นคงและปลอดภัย รู้เท่าทันต่อภัยคุกคามรูปแบบใหม่
2. ผู้เรียนทุกช่วงวัยมีสมรรถนะและทักษะที่จำเป็นในโลกยุคใหม่ มีคุณภาพตามมาตรฐานการศึกษา และสมรรถนะที่สอดคล้องกับความต้องการของตลาดแรงงานและการพัฒนาประเทศ
3. ผู้บริหาร ครู และบุคลากรทางการศึกษาทุกระบบมีสมรรถนะตามมาตรฐานวิชาชีพ
4. ผู้เรียนทุกช่วงวัยมีโอกาสเข้าถึงบริการทางการศึกษา และการเรียนรู้ตลอดชีวิตที่มีคุณภาพอย่างทั่วถึง และเสมอภาค
5. ผู้เรียนมีจิตสำนึกในการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม และรักษาอัตลักษณ์ทางวัฒนธรรมของพื้นที่
6. หน่วยงานและสถานศึกษามีระบบบริหารจัดการศึกษาที่มีประสิทธิภาพ ตอบสนองความต้องการของผู้เรียน นวัตกรรมและเทคโนโลยีมาใช้ที่เหมาะสม สอดคล้องกับสถานการณ์และการเปลี่ยนแปลงของโลกในปัจจุบัน

ประเด็นยุทธศาสตร์การพัฒนา

1. การจัดการศึกษาเพื่อความมั่นคงและความปลอดภัย
2. การพัฒนาหลักสูตร งานวิจัย นวัตกรรม และกระบวนการเรียนรู้ที่มีคุณภาพตามศักยภาพของผู้เรียนที่หลากหลาย ให้มีสมรรถนะ ความรู้ และความสามารถในการแข่งขันในโลกยุคใหม่
3. การพัฒนาศักยภาพของผู้บริหาร ครู และบุคลากรทางการศึกษา ให้มีคุณภาพและเท่าทันการเปลี่ยนแปลงในโลกยุคใหม่
4. การสร้างโอกาสและความเสมอภาคในการเข้าถึงทางการศึกษาและการเรียนรู้ตลอดชีวิต
5. การจัดการศึกษาเพื่อเสริมสร้างอัตลักษณ์ของพื้นที่ รักษาสิ่งแวดล้อม ผลิตหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงเพื่อคุณภาพชีวิตที่ดีอย่างยั่งยืน
6. พัฒนาระบบบริหารจัดการให้มีประสิทธิภาพและส่งเสริมการมีส่วนร่วมจากทุกภาคส่วน

ยุทธศาสตร์การพัฒนาที่ 1 การจัดการศึกษาเพื่อความมั่นคงและความปลอดภัย

แนวทางการพัฒนา

1. ส่งเสริมและสนับสนุนการจัดการศึกษาเพื่อเสริมสร้างความจงรักภักดีต่อสถาบันหลักของชาติและความปรองดอง สมานฉันท์
2. ส่งเสริมและสนับสนุนการจัดการศึกษาเพื่อป้องกันและแก้ไขปัญหาเสพติดในสถานศึกษา ภัยคุกคามในรูปแบบใหม่ และคุ้มครองความปลอดภัยผู้เรียน
3. พัฒนาระบบการเรียนรู้เชิงบูรณาการที่เน้นการลงมือปฏิบัติ มีการสะท้อนความคิด/ทบทวนไตร่ตรองที่เสริมสร้างทักษะชีวิต
4. ส่งเสริมการจัดการเรียนรู้เพื่อให้ผู้เรียนมีคุณธรรม จริยธรรม และมีความเป็นพลเมืองตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในระบบการศึกษา
5. พัฒนาระบบการแนะแนวการเรียน (Coaching) และเป้าหมายชีวิตให้เป็นรูปธรรม
6. ส่งเสริมการดูแล ป้องกัน และแก้ไขปัญหาสุขภาพจิตของผู้เรียน
7. ส่งเสริมการจัดการเรียนการสอน การเรียนรู้ และกิจกรรมที่ส่งเสริมการอยู่ร่วมกันในสังคมเพื่อลดความขัดแย้ง
8. ส่งเสริมสนับสนุนการดำเนินงานของพนักงานเจ้าหน้าที่ส่งเสริมความประพฤตินักเรียนและนักศึกษา

ยุทธศาสตร์การพัฒนาที่ 2 การพัฒนาหลักสูตร งานวิจัย นวัตกรรม และกระบวนการเรียนรู้ที่มีคุณภาพตามศักยภาพของผู้เรียนที่หลากหลาย ให้มีสมรรถนะ ความรู้ และความสามารถในการแข่งขันในโลกยุคใหม่

แนวทางการพัฒนา

1. ส่งเสริมงานวิชาการและการวิจัยที่มีมาตรฐานตามบริบทท้องถิ่นและเหมาะสมกับผู้เรียนทุกช่วงวัย
2. ส่งเสริมให้ครูมีบทบาทเป็นนักวิจัยพัฒนากระบวนการเรียนรู้เพื่อเพิ่มผลสัมฤทธิ์ของผู้เรียน
3. พัฒนาระบบการเรียนการสอน การเรียนรู้ และกิจกรรมที่เสริมสร้างพหุปัญญาและพัฒนาทักษะที่สอดคล้องกับโลกยุคใหม่ในรูปแบบที่หลากหลายและต่อเนื่อง
4. ส่งเสริมและพัฒนาการออกแบบกระบวนการเรียนรู้ในทุกระดับชั้นอย่างเป็นระบบ ตั้งแต่ระดับปฐมวัยจนถึงอุดมศึกษาที่มุ่งเน้นการใช้ความรู้เชิงบูรณาการ ทักษะกระบวนการทางวิทยาศาสตร์
5. ส่งเสริมและพัฒนาผู้เรียนทุกช่วงวัยให้สามารถอ่าน เขียน และคำนวณได้
6. พัฒนาการการเรียนรู้เชิงบูรณาการและเสริมสร้างทักษะและสมรรถนะผู้เรียนที่เน้นการลงมือปฏิบัติจริงการทำงานร่วมกันและการฝึกปฏิบัติในสถานการณ์จริง มีการสะท้อนความคิดทบทวนไตร่ตรองและสามารถนำมาใช้ต่อยอดในการประกอบอาชีพได้จริง
7. ส่งเสริมผู้เรียนให้สามารถกำกับการเรียนรู้ของตนเองได้ มีทักษะการเรียนรู้และความคิดสร้างสรรค์ที่สามารถนำองค์ความรู้ไปใช้ในการสร้างรายได้หลายช่องทาง รวมทั้งการเรียนรู้ด้านวิชาชีพ
8. พัฒนาทักษะการเรียนรู้แบบบูรณาการที่เชื่อมต่อกับโลกการทำงานรวมถึงทักษะอาชีพที่สอดคล้องกับความต้องการของประเทศ
9. สร้างสังคมการเรียนรู้ให้ผู้เรียนได้ฝึกประสบการณ์หรือทักษะวิชาชีพ เพื่อสามารถตอบโจทย์ความต้องการประกอบอาชีพของตนเองในอนาคตผ่านเทคโนโลยีดิจิทัล
10. ส่งเสริมสนับสนุนการดำเนินโครงการห้องเรียนอาชีพในสถานศึกษาและส่งเสริมการมีรายได้ระหว่างเรียนจบแล้วมีงานทำ (Learn to Earn)

11. สร้างภาคีเครือข่ายความร่วมมือเพื่อเสริมความเข้มแข็งของกระบวนการผลิตและพัฒนากำลังคนระหว่างสถานศึกษาและสถานประกอบการเพื่อการจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการกับการทำงานและการฝึกประสบการณ์ระหว่างเรียน

12. ส่งเสริมและพัฒนากำหนดเทคโนโลยีปัญญาประดิษฐ์ (AI) มาใช้ในการจัดการเรียนการสอนและการพัฒนาผู้เรียน

13. การพัฒนาหลักสูตรการจัดประสบการณ์เด็กปฐมวัยเน้นการพัฒนาอย่างรอบด้านทางด้านร่างกาย อารมณ์สังคมจิตใจสติปัญญา รวมทั้งส่งเสริมความถนัดและความสนใจเป็นรายบุคคล

ยุทธศาสตร์การพัฒนาที่ 3 การพัฒนาศักยภาพของผู้บริหาร ครู และบุคลากรทางการศึกษาให้มีคุณภาพและเท่าทันการเปลี่ยนแปลงในโลกยุคใหม่

แนวทางการพัฒนา

1. ส่งเสริมการใช้เทคโนโลยีดิจิทัลและนวัตกรรมสร้างสรรค์ในการปฏิบัติงานของผู้บริหารครูและบุคลากรทางการศึกษา

2. พัฒนาศักยภาพและสมรรถนะครูและบุคลากรทางการศึกษาที่ส่งผลต่อการพัฒนาทักษะที่จำเป็นในโลกยุคใหม่ อย่างต่อเนื่องด้วยรูปแบบที่หลากหลาย

3. พัฒนาศักยภาพของครูและบุคลากรทางการศึกษาให้จัดการศึกษาทุกระดับได้อย่างมีคุณภาพและสอดคล้องตามความต้องการของผู้เรียน

4. พัฒนาคูและผู้บริหารสถานศึกษาให้มีความรู้ความเข้าใจในเรื่องระบบหลักสูตรการจัดการเรียนรู้ การวัดผลและประเมินผล และสามารถบรรลุเป้าหมายคุณภาพผู้เรียนตามหลักสูตรที่กำหนดและให้เป็นไปตามบริบทสภาพภูมิศาสตร์และศักยภาพของผู้เรียน

5. พัฒนาคูให้มีศักยภาพในการออกแบบกิจกรรมการเรียนรู้ได้อย่างหลากหลายเหมาะสมกับการพัฒนาผู้เรียนในบริบทที่ประสบอยู่ได้อย่างมีคุณภาพและมีการนำไปใช้อย่างจริงจัง

6. สร้างเครือข่ายพัฒนาคูให้มีการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ระหว่างกัน รวมถึงภาคีเครือข่ายด้านอื่น ๆ ทั้งภาครัฐและเอกชนเพื่อพัฒนาศักยภาพครูให้รอบด้าน

7. ส่งเสริมความก้าวหน้าในสายงานอาชีพให้กับครูและบุคลากรทางการศึกษาอย่างต่อเนื่อง

8. จัดหาอุปกรณ์การสอนและสวัสดิการให้เพียงพอ เหมาะสม และสร้างขวัญและกำลังใจในการปฏิบัติงานให้กับครูและบุคลากรทางการศึกษา

9. เสริมสร้างอุดมการณ์ความเป็นข้าราชการ จิตวิญญาณครู และจรรยาบรรณของวิชาชีพครูตลอดจนการเชิดชูเกียรติครูอาจารย์ โดยเฉพาะครูในท้องถิ่นทุรกันดารและนักศึกษาที่เรียนวิชาชีพครู

ยุทธศาสตร์การพัฒนาที่ 4 การสร้างโอกาสและความเสมอภาคในการเข้าถึงทางการศึกษาและการเรียนรู้ตลอดชีวิต

แนวทางการพัฒนา

1. ส่งเสริมสนับสนุนระบบแนะแนวทางสำหรับผู้เรียน (Coaching) ในการศึกษาทุกระดับ อาทิ กิจกรรมการแนะแนวอาชีพในสถานศึกษา และรณรงค์สร้างค่านิยมและกระบวนทัศน์การศึกษาต่อสายอาชีพ และภาพลักษณ์การอาชีวศึกษา ปรับค่านิยมให้กับนักเรียนนักศึกษา ผู้ปกครอง อย่างเป็นระบบและต่อเนื่อง สนับสนุนให้ประชากรทุกช่วงวัยได้รับโอกาสและเข้าถึงการศึกษาที่มีคุณภาพอย่างทั่วถึงและเท่าเทียม
2. ส่งเสริมกระบวนการเรียนรู้และสะสมความรู้ ทักษะ และประสบการณ์ในระบบธนาคารหน่วยกิต (Credit Bank System)
3. พัฒนาและจัดระบบในการค้นหา ติดตาม ช่วยเหลือ ส่งต่อ และดูแลเด็กด้อยโอกาสให้ได้รับการศึกษา รวมทั้ง เด็กและเยาวชนที่หลุดออกจากระบบการศึกษาให้กลับเข้าสู่ระบบการศึกษา โดยบูรณาการความร่วมมือกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องในพื้นที่
4. สนับสนุนและพัฒนาระบบการป้องกัน เฝ้าระวัง เด็กและเยาวชนที่อยู่ในระบบการศึกษา ไม่ให้หลุดออกจากระบบการศึกษา
5. พัฒนาระบบการรับผู้เรียน การรณรงค์ประชาสัมพันธ์เชิงรุก และร่วมบูรณาการกับหน่วยงานในพื้นที่
6. ส่งเสริมและสนับสนุนการจัดการศึกษาในสถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคอุบัติใหม่ผ่านเทคโนโลยี ดิจิทัลและเครือข่ายสังคมรูปแบบต่างๆ ที่มีหลากหลายตามความเหมาะสมของพื้นที่
7. สนับสนุนการออกแบบกิจกรรมการเรียนรู้ได้อย่างหลากหลายเหมาะสมกับการพัฒนาผู้เรียนในบริบทที่ประสบอยู่ได้อย่างมีคุณภาพ โดยใช้เทคโนโลยีและเครื่องมือที่ทันสมัย
8. สนับสนุนการจัดหาและพัฒนาอุปกรณ์ สื่อ เทคโนโลยี ทรัพยากร และโครงสร้างพื้นฐานด้าน การศึกษาที่มีคุณภาพและเหมาะสม ให้ครอบคลุมและทั่วถึงทุกพื้นที่อย่างเพียงพอ
9. พัฒนาระบบหรือแพลตฟอร์มการเรียนรู้ โดยผู้เรียนไม่ต้องเสียค่าใช้จ่าย ให้สามารถเรียนได้ ทุกที่ ทุกเวลา (Anywhere Anytime)
10. พัฒนาคุณภาพและมาตรฐานการจัดการเรียนการสอนทางไกลในระบบต่าง ๆ อาทิ DLIT, DLTV
11. ส่งเสริมการจัดตั้งและพัฒนาศูนย์การเรียนรู้ให้มีมาตรฐานเดียวกัน เพื่อรองรับการถ่ายโอน ผู้เรียน ระหว่างสถานศึกษา ให้เกิดความต่อเนื่องทางการศึกษา
12. ส่งเสริมการจัดการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย และการเข้าถึงแหล่งเรียนรู้ ที่ สอดคล้องกับความสนใจ และวิถีชีวิตของผู้เรียนทุกกลุ่มเป้าหมาย
13. พัฒนาแหล่งเรียนรู้ที่เอื้อต่อการศึกษาและการเรียนรู้ตลอดชีวิต ให้เป็นพื้นที่เรียนรู้เชิงสร้างสรรค์ เสมือนจริงและมีชีวิต สามารถเข้าถึงได้ทุกที่ ทุกเวลา

ยุทธศาสตร์การพัฒนาที่ 5 การจัดการศึกษาเพื่อเสริมสร้างอัตลักษณ์ของพื้นที่ รักษาสิ่งแวดล้อม ผสานหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงเพื่อคุณภาพชีวิตที่ดีอย่างยั่งยืน

แนวทางการพัฒนา

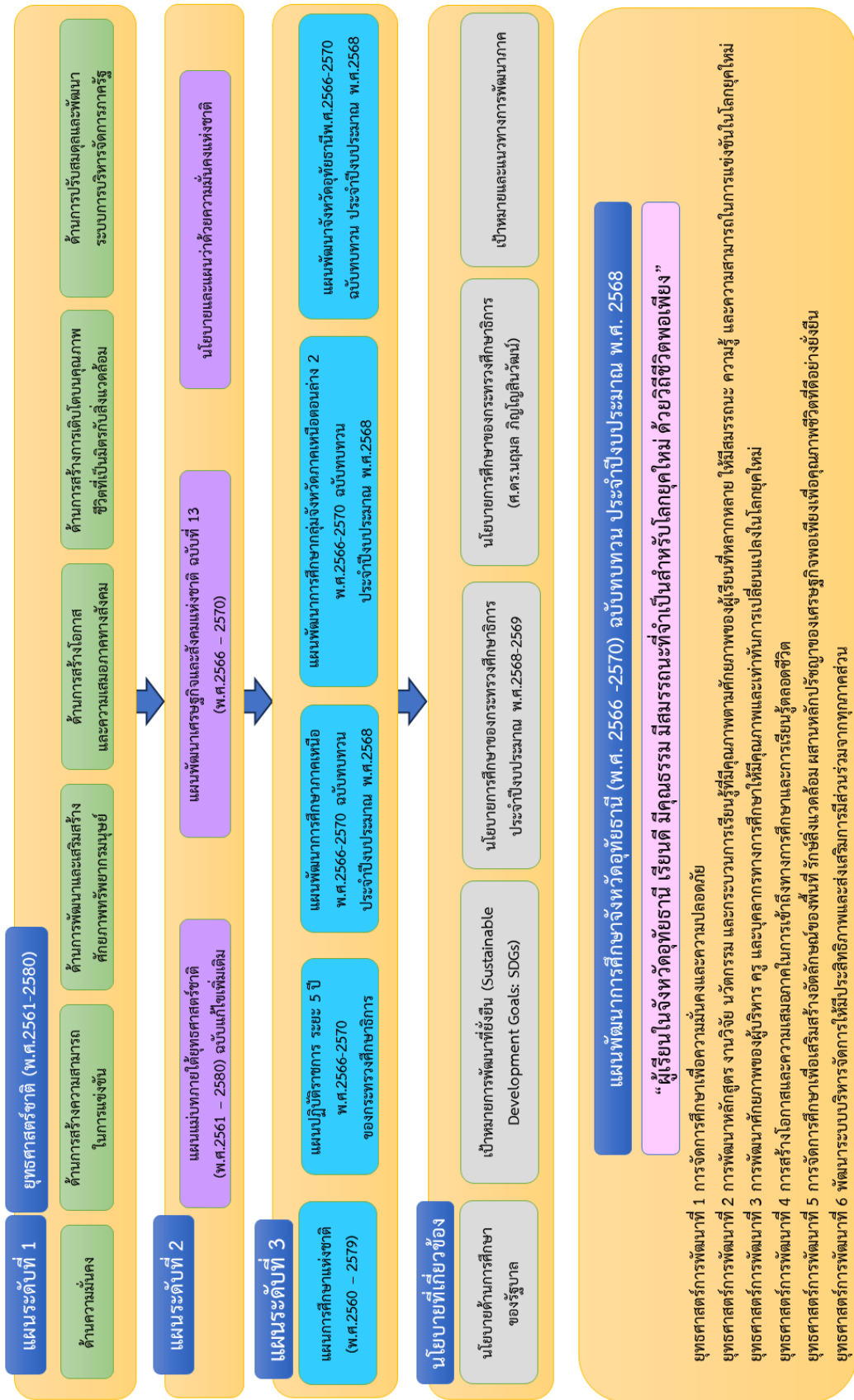
1. ส่งเสริมผู้เรียนให้ตระหนักถึงการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติ สิ่งแวดล้อม และส่งเสริมการเรียนรู้ตามอัตลักษณ์วัฒนธรรมท้องถิ่น ผสานหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง
2. ส่งเสริมการจัดทำหลักสูตรอัตลักษณ์ท้องถิ่นที่บูรณาการการเรียนการสอนในวิชาหลักเพื่อการเรียนรู้ประวัติศาสตร์ อนุรักษ์ศิลปวัฒนธรรมประเพณีที่ดีงาม ภูมิปัญญาท้องถิ่นท้องถิ่น สังคมชาติพันธุ์ตามบริบทของพื้นที่ รวมทั้งส่งเสริมการนำหลักสูตรไปใช้ในการเรียนรู้ในระบบ/นอกระบบ
3. รวบรวม พัฒนา จัดทำเอกสาร ตำรา สื่อ องค์ความรู้ ภูมิปัญญาท้องถิ่น พหุวัฒนธรรมที่มีมิติการเรียนรู้เชิงบูรณาการ (Blended Based Learning) ที่ให้ผู้เรียนสามารถพัฒนาทักษะชีวิตของตนเอง เชื่อมโยงกับภูมิปัญญาและภูมิสังคมได้อย่างสมดุล ยอมรับและเห็นคุณค่าในความแตกต่างหลากหลาย รวมถึงสร้างเครือข่ายการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ข้ามวัฒนธรรม
4. เสริมสร้างวิถีการเรียนรู้อัตลักษณ์ทางวัฒนธรรมของพื้นที่ โดยการร่วมพื้นฟูสืบค้นและถ่ายทอดศิลปวัฒนธรรมและภูมิปัญญาท้องถิ่นที่ทรงคุณค่าให้มีจุดร่วมเพื่อรักษามรดกวัฒนธรรมของจังหวัด ให้ดำรงคุณค่าและความสง่างามตามอัตลักษณ์ที่หลากหลาย
5. ส่งเสริม สนับสนุน การดำเนินงานสวนพฤกษศาสตร์โรงเรียนในการสร้างจิตสำนึกด้านการอนุรักษ์พันธุกรรมพืช

ยุทธศาสตร์การพัฒนาที่ 6 พัฒนาระบบบริหารจัดการให้มีประสิทธิภาพและส่งเสริมการมีส่วนร่วมจากทุกภาคส่วน

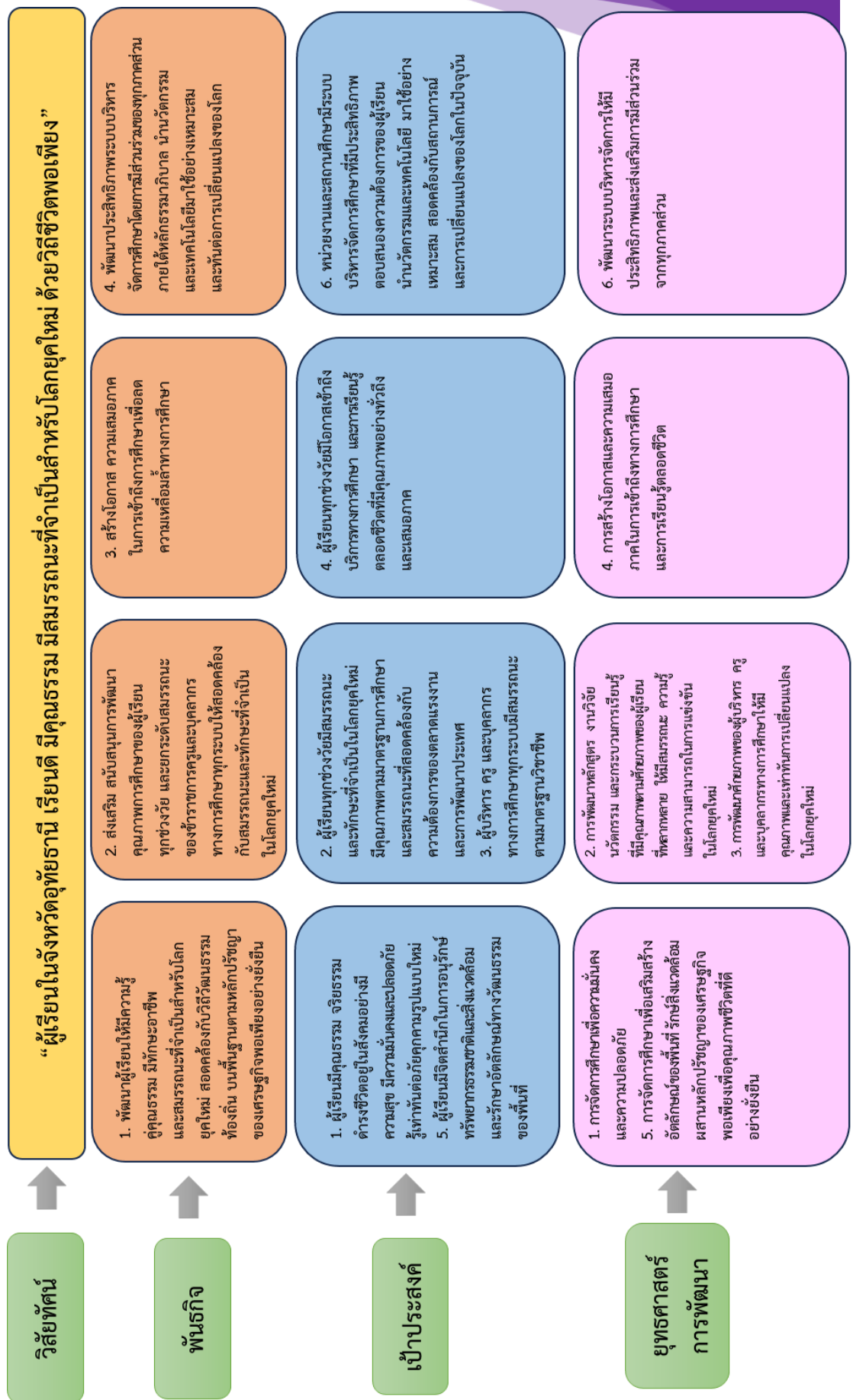
แนวทางการพัฒนา

1. ส่งเสริมการขับเคลื่อนการยกระดับคุณภาพการศึกษาและประสิทธิภาพการศึกษาจังหวัดโดยผ่านกลไกของคณะกรรมการศึกษาธิการจังหวัด (กศจ.)
2. ส่งเสริมและพัฒนากำหนดเทคโนโลยีดิจิทัลและเครือข่ายสังคมรูปแบบต่างๆ มาใช้ในการบริหารจัดการและจัดการศึกษาอย่างเหมาะสม หลากหลาย และทันต่อการเปลี่ยนของโลก
3. พัฒนาระบบข้อมูลสารสนเทศเพื่อการศึกษา
4. ส่งเสริมการใช้เทคโนโลยีเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพในการบริหารจัดการองค์กร
5. ส่งเสริมให้สถานศึกษานำเทคโนโลยีดิจิทัลและนวัตกรรมสร้างสรรค์ในการปฏิบัติงาน
6. ส่งเสริมให้ทุกภาคส่วนเข้ามาเป็นภาคีเครือข่าย ในการขับเคลื่อนและสนับสนุนการจัดการศึกษาและการเรียนรู้อย่างต่อเนื่องและยั่งยืน
7. ส่งเสริม สนับสนุนการบริหารจัดการโรงเรียนขนาดเล็กและสถานศึกษาในทุกระดับให้มีการใช้ทรัพยากรร่วมกันในทุกมิติ
8. พัฒนาระบบบริหารจัดการองค์กรตามหลักธรรมาภิบาล
9. สร้างความตระหนักในการป้องกันการทุจริต แก่ผู้บริหาร ข้าราชการ ข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา

แผนผังความเชื่อมโยงแผน 3 ระดับ สู่แผนพัฒนาการศึกษาจังหวัดอุทัยธานี (พ.ศ. 2566 -2570) ฉบับทบทวน ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2568

แผนผังความเชื่อมโยงแผนพัฒนาการศึกษาจังหวัดอุทัยธานี (พ.ศ. 2566 -2570) ฉบับทบทวน ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2568

คำนำ	ก
บทสรุปสำหรับผู้บริหาร	ข
สารบัญ	ญ
สารบัญตาราง	ฉ
สารบัญแผนภาพ	ท
ส่วนที่ 1 ข้อมูลสภาพทั่วไปของจังหวัดอุทัยธานี	1
1. ข้อมูลพื้นฐานทางกายภาพจังหวัดอุทัยธานี	1
2. สถานการณ์และบริบทในพื้นที่	4
ส่วนที่ 2 กรอบแนวคิด ความสอดคล้องกับแผน 3 ระดับ และนโยบายที่เกี่ยวข้อง	17
1. แผนระดับที่ 1	17
1.1 ยุทธศาสตร์ชาติ (พ.ศ. 2561 – 2580)	17
2. แผนระดับที่ 2	20
2.1 แผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ (พ.ศ. 2566 - 2580) (ฉบับแก้ไขเพิ่มเติม)	20
2.2 แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 13 (พ.ศ. 2566 – 2570)	28
2.3 นโยบายและแผนระดับชาติว่าด้วยความมั่นคงแห่งชาติ	31
3. แผนระดับที่ 3	33
3.1 แผนการศึกษาแห่งชาติ (พ.ศ. 2560 – 2579)	33
3.2 แผนปฏิบัติราชการ ระยะ 5 ปี พ.ศ. 2566 – 2570 ของกระทรวงศึกษาธิการ	36
3.3 แผนพัฒนาการศึกษาภาคเหนือ พ.ศ. 2566 – 2570 (ฉบับทบทวน ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2568)	37
3.4 แผนพัฒนาการศึกษากลุ่มจังหวัดภาคเหนือตอนล่าง 2 พ.ศ. 2566 – 2570 (ฉบับทบทวน ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2568)	39
3.5 แผนพัฒนาจังหวัดอุทัยธานี พ.ศ. 2566 – 2570 (ฉบับทบทวน ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2568)	40
4. นโยบายที่เกี่ยวข้อง	43
4.1 นโยบายด้านการศึกษาของรัฐบาล	43
4.2 เป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืน (Sustainable Development Goals:SDGs)	44
4.3 นโยบายการศึกษาของกระทรวงศึกษาธิการ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2568 – 2569	45
4.4 นโยบายการศึกษาของกระทรวงศึกษาธิการ (ศ.ดร.นฤมล ภิญาญ์สินวัฒน์)	47
4.5 เป้าหมายและแนวทางการพัฒนาภาค	48

ส่วนที่ 3 สภาวะการณ์ที่เกี่ยวข้อง	50
1. รายงานสรุปผลการดำเนินงานตามยุทธศาสตร์ชาติ ประจำปี 2567	50
2. ตัวชี้วัดทางการศึกษาระดับจังหวัดของประเทศไทย ปีงบประมาณ พ.ศ. 2567	57
3. ผลการประเมินคุณภาพการศึกษา ระดับจังหวัดของประเทศไทย ปีงบประมาณ 2565-2567	59
4. สภาพการจัดการศึกษาในพื้นที่	61
4.1 ข้อมูลด้านการศึกษาเชิงปริมาณของจังหวัดอุทัยธานี	61
4.2 ข้อมูลด้านการศึกษาเชิงคุณภาพของจังหวัดอุทัยธานี	70
5. การวิเคราะห์สถานการณ์ด้านการศึกษาของจังหวัดอุทัยธานี (SWOT Analysis)	77
ส่วนที่ 4 สาระสำคัญของแผนพัฒนาการศึกษาจังหวัดอุทัยธานี (พ.ศ. 2566 – 2570)	80
ฉบับทบทวน ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2568	
1. วิสัยทัศน์	80
2. พันธกิจ	80
3. เป้าประสงค์	80
4. ประเด็นยุทธศาสตร์การพัฒนา	81
5. ตัวชี้วัดและแนวทางการพัฒนา	81
ส่วนที่ 5 การขับเคลื่อนแผนพัฒนาการศึกษาจังหวัดอุทัยธานี (พ.ศ. 2566 – 2570)	89
ฉบับทบทวน ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2568 สู่การปฏิบัติ	
1. กลุ่มโครงการที่สนองตอบประเด็นยุทธศาสตร์การพัฒนา	89
2. แนวทางการขับเคลื่อนแผนพัฒนาการศึกษาจังหวัดอุทัยธานี (พ.ศ. 2566 – 2570)	92
ฉบับทบทวน ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2568 สู่การปฏิบัติ	
3. การติดตามประเมินผลแผนพัฒนาการศึกษาจังหวัดอุทัยธานี (พ.ศ. 2566 – 2570)	93
ฉบับทบทวน ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2568 สู่การปฏิบัติ	
4. กรอบระยะเวลาการขับเคลื่อนและการติดตามแผนพัฒนาการศึกษาจังหวัดอุทัยธานี (พ.ศ. 2566 – 2570) ฉบับทบทวน ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2568	93
ภาคผนวก	94
คำสั่งแต่งตั้งคณะทำงานจัดทำแผนพัฒนาการศึกษาจังหวัดอุทัยธานี (พ.ศ. 2566 – 2570)	95
ฉบับทบทวน ปีงบประมาณ พ.ศ. 2568	
ประกาศยุทธศาสตร์และแนวทางการจัดการศึกษา แผนพัฒนาการศึกษาจังหวัดอุทัยธานี (พ.ศ. 2566 – 2570) ปีงบประมาณ พ.ศ. 2568	98
ภาพการประชุมเชิงปฏิบัติการจัดทำแผนพัฒนาการศึกษาจังหวัดอุทัยธานี (พ.ศ. 2566 – 2570)	99
ฉบับทบทวน ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2568	

สารบัญตาราง

หน้า

ตารางที่ 1	เขตการปกครองและพื้นที่ส่วนภูมิภาค ส่วนท้องถิ่น	7
ตารางที่ 2	จำนวนประชากรอายุ 15 ปีขึ้นไป จำแนกตามสถานภาพแรงงาน และเพศ จังหวัดอุทัยธานี พ.ศ. 2560 – 2564	8
ตารางที่ 3	จำนวนประชากรอายุ 15 ปีขึ้นไป ที่มีงานทำจำแนกตามอาชีพ และเพศ จังหวัดอุทัยธานี พ.ศ.2560 – 2564	9
ตารางที่ 4	จำนวนผู้มีงานทำจำแนกตามระดับการศึกษา จังหวัดอุทัยธานี พ.ศ. 2560 – 2564	10
ตารางที่ 5	จำนวนผู้ว่างงาน จำแนกตามเพศ จังหวัดอุทัยธานี พ.ศ.2560 – 2564	11
ตารางที่ 6	จำนวนแรงงานต่างด้าวถูกกฎหมายจังหวัดอุทัยธานี จำแนกตามประเภทการได้รับอนุญาต พ.ศ.2560 – 2564	11
ตารางที่ 7	เส้นความยากจน จำนวนคนจน และสัดส่วนคนจน (ด้านรายจ่าย) จังหวัดอุทัยธานี พ.ศ.2559 – 2563	12
ตารางที่ 8	ผลการจัดทำตัวชี้วัดทางการศึกษาและการประเมินคุณภาพการศึกษา ระดับประเทศ	58
ตารางที่ 9	จำนวนสถานศึกษา ครู นักเรียน จำแนกตามหน่วยงาน	63
ตารางที่ 10	จำนวนนักเรียนแยกตามสังกัด และแยกตามอำเภอ	64
ตารางที่ 11	จำนวนสถานศึกษาแยกตามสังกัด และแยกตามอำเภอ	65
ตารางที่ 12	ข้อมูลโรงเรียนเอกชนในระบบ	66
ตารางที่ 13	ข้อมูลโรงเรียนเอกชนนอกระบบ	66
ตารางที่ 14	จำนวนนักเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนปลายสายสามัญ (ม.4-6) : สายอาชีพ (ปวช. 1-3)	67
ตารางที่ 15	จำนวนนักเรียนรับจริงจำแนกประเภทความพิการ ของศูนย์การศึกษาพิเศษ ประจำจังหวัดอุทัยธานี	67
ตารางที่ 16	จำนวนเด็กในวัยเรียนที่มีความจำเป็นพิเศษได้รับการศึกษาเต็มศักยภาพ	68
ตารางที่ 17	จำนวนนักเรียนออกกลางคัน รวมทุกสังกัด จำแนกตามระดับการศึกษา ปีการศึกษา 2566	68
ตารางที่ 18	รายชื่อโรงเรียนที่จัดการเรียนรวม	68
ตารางที่ 19	จำนวนนักเรียนด้อยโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน	69
ตารางที่ 20	ผลการทดสอบทางการศึกษาระดับชาติขั้นพื้นฐาน (O-NET) เฉลี่ยภาพรวมของจังหวัด ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ปีการศึกษา 2562-2566	70
ตารางที่ 21	ผลการทดสอบทางการศึกษาระดับชาติขั้นพื้นฐาน (O-NET) เฉลี่ยภาพรวมของจังหวัด ระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ปีการศึกษา 2562-2566	71
ตารางที่ 22	ผลการทดสอบทางการศึกษาระดับชาติขั้นพื้นฐาน (O-NET) เฉลี่ยภาพรวมของจังหวัด ระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 ปีการศึกษา 2562-2566	72
ตารางที่ 23	ผลการประเมินความสามารถด้านการอ่านของผู้เรียน (Reading Test : RT) ชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 <u>รวมทั้ง 2 ด้าน</u> ปีการศึกษา 2564 - 2566 จำแนกรายสังกัด	73

สารบัญตาราง (ต่อ)

หน้า

ตารางที่ 24	ผลการประเมินคุณภาพผู้เรียน (NT) ชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 รวมทั้ง 2 ด้าน ปีการศึกษา 2564 – 2566 จำแนกรายสังกัด	74
ตารางที่ 25	ผลการทดสอบทางการศึกษาระดับชาติ ด้านอาชีวศึกษา (V-NET) เฉลี่ยภาพรวมของจังหวัด ปีการศึกษา 2564-2566	75
ตารางที่ 26	ผลการทดสอบทางการศึกษาระดับชาติ ด้านการศึกษานอกระบบโรงเรียน (N-NET) เฉลี่ยภาพรวมของจังหวัด ปีการศึกษา 2564-2566	76

สารบัญแผนภาพ

หน้า

แผนภาพที่ 1	แผนที่จังหวัดอุทัยธานี	3
แผนภาพที่ 2	ทิศทางการพัฒนาภาค	48
แผนภาพที่ 3	คุณภาพการศึกษาระดับจังหวัด	59
แผนภาพที่ 4	ผลการประเมินคุณภาพการศึกษา	60
แผนภาพที่ 5	ผลการทดสอบทางการศึกษาระดับชาติด้านพื้นฐาน (O-NET) เฉลี่ยภาพรวมของจังหวัด ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 เปรียบเทียบปีการศึกษา 2562-2566	70
แผนภาพที่ 6	ผลการทดสอบทางการศึกษาระดับชาติด้านพื้นฐาน (O-NET) เฉลี่ยภาพรวมของจังหวัด ระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 เปรียบเทียบปีการศึกษา 2562-2566	71
แผนภาพที่ 7	แสดงผลการทดสอบทางการศึกษาระดับชาติด้านพื้นฐาน (O-NET) เฉลี่ยภาพรวมของจังหวัด ระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 เปรียบเทียบปีการศึกษา 2562-2566	72
แผนภาพที่ 8	แสดงผลการประเมินความสามารถด้านการอ่านของผู้เรียน (Reading Test : RT) ชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 รวมทั้ง 2 ด้าน ปีการศึกษา 2564 – 2566 จำแนกรายสังกัด	73
แผนภาพที่ 9	แสดงผลการประเมินคุณภาพผู้เรียน (NT) ชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 รวมทั้ง 2 ด้าน ปีการศึกษา 2564 - 2566 จำแนกรายสังกัด	74
แผนภาพที่ 10	ผลการทดสอบทางการศึกษาระดับชาติด้านพื้นฐาน V-NET เฉลี่ยภาพรวมของจังหวัด เปรียบเทียบปีการศึกษา 2564-2566	75

ส่วนที่ 1

ข้อมูลสภาพทั่วไปของจังหวัดอุทัยธานี

1. ข้อมูลพื้นฐานทางกายภาพจังหวัดอุทัยธานี

1.1 ประวัติศาสตร์ความเป็นมา

เมืองอุทัยธานี มีหลักฐานทางด้านประวัติศาสตร์ของกรมศิลปากรยืนยันไว้ว่า เป็นที่อยู่อาศัยของมนุษย์ก่อนประวัติศาสตร์ เมื่อประมาณ 3,000 ปีมาแล้ว โดยพบหลักฐานยืนยันในหลายพื้นที่ เช่น โคร่ง กระดุก เครื่องมือหินกะเทาะจากหินกรวดและภาพเขียนสมัยก่อนประวัติศาสตร์เขาปลาร้าตำนานเก่าเล่าว่า ในสมัยสุโขทัยเจริญรุ่งเรืองนั้น “ท้าวมหาพรหม” ได้เข้ามาสร้างเมืองที่บ้านอุทัยเก่า คือ อำเภอหนองฉาง ในปัจจุบันนี้ แล้วพาคนไทยเข้ามาอยู่ท่ามกลางหมู่บ้านคนมอญ และคนกะเหรี่ยง จึงเรียกว่า “เมืองอุไทย” เรียกชื่อตามกลุ่มหรือที่อยู่ของคนไทย ซึ่งพากันตั้งบ้านเรือนอยู่อย่างหนาแน่น มีพืชพันธุ์ และอาหารที่อุดมสมบูรณ์ กว่าแห่งอื่น ต่อมากระแสน้ำเปลี่ยนทางเดินและเกิดคันดินน้ำ เมืองอุไทยจึงถูกทิ้งร้างจนในที่สุด “พระตะเบิด” ได้เข้ามาปรับปรุงเมืองอุไทยโดยขุดที่เก็บกักน้ำไว้ใกล้เมืองและพระตะเบิดได้เป็นผู้ปกครองเมืองอุไทย เป็นคนแรกในสมัยกรุงศรีอยุธยา เมืองอุไทย ต่อมาได้เรียกกันเป็น “เมืองอุไทย” คาดว่าเพี้ยนไปตามสำเนียง ชาวพื้นเมืองเดิม ได้มีฐานะเป็นหัวเมืองด่านชั้นนอกมีพระพลสงครามเป็นนายด่านแม่กลองและพระอินทรเดช เป็นนายด่านหนองหลวง (ปัจจุบัน แม่กลอง คือ อำเภออุ้มผาง และหนองหลวง คือ ตำบลหนองหลวง อำเภอ อุ้มผาง จังหวัดตาก) คอยดูแลพม่าที่จะยกทัพมาตามเส้นทางชายแดนด่านแม่ละเมา ต่อมาในสมัยพระเอกาทศรถ (พ.ศ.2148-2163) ได้โปรดให้บัญชาติอานาจากการใช้ตราประจำตำแหน่ง มีบัญชาการตามหัวเมืองนั้น ได้ระบุ ในกฎหมายเก่าลักษณะพระธรรมนูญว่า “เมืองอุไทยธานี เป็นหัวเมืองขึ้นแก่มหาดไทย” เมืองอุไทยธานี เป็น เมืองที่อยู่บนที่ดอนและลึกเข้าไป ไม่มีแม่น้ำสายใหญ่ และไม่สามารถติดต่อทางเรือได้ ดังนั้นชาวเมืองอุไทยธานีจึง ต้องขนข้าวบรรทุกเกวียนมาลงที่แม่น้ำ จึงทำให้พ่อค้าพากันไปตั้งยุ้งฉางรับซื้อข้าวที่ริมแม่น้ำจนเป็นหมู่บ้านใหญ่ เรียกว่าหมู่บ้าน “สะแกกรัง” เนื่องจากเป็นพื้นที่มีป่าสะแกขึ้นเต็มริมแม่น้ำ และมีต้นสะแกใหญ่อยู่กลางหมู่บ้าน

บ้านสะแกกรัง ชาวจีนเรียกเพี้ยนเป็น “ซิเกียกั้ง” เป็นตลาดซื้อข้าวที่มีพ่อค้าคนจีนนิยมไปตั้งบ้านเรือนและยุ้งฉาง ต่อมาในระยะหลังได้มีเจ้านายและขุนนางมาตั้งบ้านเรือนอยู่ เพราะความสะดวกในการกะเกณฑ์สิ่งของส่งเมืองหลวง ซึ่งเป็นจำพวก มูลค่างควา ไม้ซุง กระวาน และช้างป่า อีกทั้งยังมีช่องทางในการค้าข้าวอีกด้วย

พ.ศ. 2376 ข้าราชการชาวกรุงเทพฯ ผู้ซึ่งได้รับการแต่งตั้งให้เป็น พระยาอุไทยธานี เจ้าเมืองอุไทยธานีในสมัยนั้น ได้เห็นว่าบ้านสะแกกรังเป็นตลาดใหญ่ มีผู้คนอพยพเข้ามาอยู่กันอย่างหนาแน่น อีกทั้งเป็นสถานที่ที่ชาวอุไทยธานีติดต่อค้าขายข้าว และไม้ซุง กับพ่อค้าที่นั่นมานานแล้ว จึงคิดตั้งบ้านเรือนเพื่อค้าขาย ประจวบกับเวลานั้น เจ้าเมืองไชยนาทเป็นเพื่อนกัน จึงขอตั้งบ้านเรือนที่ริมแม่น้ำสะแกกรัง เนื่องจากผู้คนมาติดต่อราชการและมาค้าขายกันมาก ทั้งนี้ เนื่องจากเจ้าเมืองไม่กล้าขึ้นไปเมืองอุไทยธานีเก่าอ้างว่ากลัวไข้ป่า จึงเป็นเหตุให้พากันอพยพมาอยู่กันมากขึ้น

พ.ศ. 2391 ได้มีการแบ่งเขตดินแดนเมืองอุไทยธานี และเมืองไชยนาทโดยตัดเขตบ้านสะแกกรังทางฝั่งคลองฟากใต้ ตั้งแต่ท้ายบ้านสะแกกรังไปจดเมืองอุไทยธานีเก่า โอนที่นั่นจากเมืองไชยนาทเป็นของเมืองอุไทยธานี ดังนั้นเมืองอุไทยธานี จึงตั้งอยู่ที่ปลายสุดเขตแดนเมืองมโนรมย์ ข้างใต้บ้านลงมาสักคั้งน้ำหนึ่งก็เป็นแดนเมืองไชยนาท

พ.ศ. 2441 เมืองอุไทยธานี ขึ้นกับมณฑลนครสวรรค์ ต่อมาในสมัยรัชกาลที่ 6 ได้เปลี่ยนเป็นขึ้นกับมณฑลอยุธยา สุดท้ายมีการประกาศเลิกมณฑลปี พ.ศ. 2476 และกำหนดให้จังหวัดเป็นหน่วยปกครองส่วนภูมิภาค

อุทัยธานีเมืองพระชนกจักรี

พระชนกจักรี มีพระนามเดิมว่า นายทองดี เป็นบุตรคนโตของจมนันทาสินท (ทองคำ) ต่อมาได้เป็นพระราชนิกุล ปลัดทูลฉลองมหาดไทย ในแผ่นดินพระเจ้าอยู่หัวบรมโกศกรุงศรีอยุธยา สืบเชื้อสายมาจากเจ้าพระยาโกษาธิบดี (ปาน) ถือกำเนิดที่บ้านอุไทยธานี เมืองอุไทยธานี หรือจังหวัดอุทัยธานีในปัจจุบัน ภายหลังย้ายไปอยู่กรุงศรีอยุธยา รับราชการจนได้ตำแหน่งเป็นพระอักษรสุนทรศาสตร์ เสมียนตรากรม มหาดไทยมีหน้าที่ร่างพระราชสาส์นตราและรักษาพระราชลัญจกร (ตราประจำพระเจ้าแผ่นดิน)

พระอักษรสุนทรศาสตร์ แต่งงานกับคุณดาวเรือง หลานสาวพระยาอภัยราชา สมุหนายกมีบุตรธิดา 5 คน คนแรกเป็นหญิง ชื่อ สา คนรองเป็นชายชื่อ งาม คนที่สามเป็นหญิง ชื่อ แก้ว คนที่สี่และห้าเป็นชายชื่อ ทองด้วง และบุญมา ต่อมาพระยามหาจักรีศรีอภัยราช (ทองคำ) ได้ปราบดาภิเษกเป็นปฐมกษัตริย์แห่งกรุงรัตนโกสินทร์ ทรงพระนามว่า พระบาทสมเด็จพระบรมราชาธิราช รามาธิบดี (พระบาทสมเด็จพระพุทธยอดฟ้าจุฬาโลกมหาราช) ได้นำบรรดาศักดิ์สุดท้าย คือ พระบิดา “พระยาจักรีศรีอภัยราช” มาใช้เป็นชื่อราชวงศ์จักรี และได้สถาปนาพระอัฐิพระบิดาขึ้นเป็น “สมเด็จพระชนกาธิบดี” ใน พ.ศ. 2338

จังหวัดอุทัยธานีได้สร้างพระอนุสาวรีย์สมเด็จพระปฐมบรมชนกบนยอดเขาแก้ว (เขาสะแกกรัง) บ้านสะแกกรัง ซึ่งเป็นสถานที่เกิดไว้เป็นอนุสรณ์ แล้วเสร็จในปี 2522 ซึ่งพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวฯ (รัชกาลที่ 9) เสด็จพระราชดำเนินทรงเปิดพระวิสูตรพระอนุสาวรีย์ เมื่อวันที่ 5 เมษายน 2522 ปัจจุบันรูปหล่อพระปฐมบรมชนกบนยอดเขาแก้ว ซึ่งเป็นที่ประดิษฐานพระบรมรูปของสมเด็จพระปฐมบรมมหาชนก บนยอดเขาแก้วใช้เป็นตราสัญลักษณ์ประจำจังหวัดอุทัยธานี

1.2 ด้านกายภาพ

1.2.1 ขนาดและที่ตั้ง

จังหวัดอุทัยธานี ตั้งอยู่ภาคเหนือตอนล่าง บริเวณลุ่มน้ำสะแกกรัง ซึ่งไหลสู่แม่น้ำเจ้าพระยาที่อำเภอโมโนรมย์ จังหวัดชัยนาท ห่างจากกรุงเทพมหานครไปทางทิศเหนือตามถนนสายเอเชีย ประมาณ 206 กิโลเมตร แยกเข้าจังหวัดอุทัยธานีตามทางหลวงแผ่นดินหมายเลข 333 ที่บ้านท่าน้ำอ้อย ประมาณ 16 กิโลเมตร ถึงจังหวัดอุทัยธานี รวมระยะทาง 222 กิโลเมตร มีพื้นที่รวม 6,730 ตารางกิโลเมตร หรือประมาณ 4,206,404 ไร่ เป็นพื้นที่ป่า 2,136,741 ไร่ คิดเป็นร้อยละ 50.8 ซึ่งพื้นที่ป่าที่มีสภาพเป็นพื้นที่คุ้มครอง ได้แก่ ป่าสงวนแห่งชาติ 9 แห่ง วนอุทยาน 2 แห่ง เขตรักษาพันธุ์สัตว์ป่า 1 แห่ง และเขตห้ามล่าสัตว์ป่า 1 แห่ง และเป็นพื้นที่ทางการเกษตร 1,627,101 ไร่ และนอกพื้นที่ทางการเกษตร 442,562 ไร่

1.2.2 ลักษณะภูมิประเทศ

สภาพพื้นที่โดยทั่วไป เป็นป่าและภูเขา มีความลาดเทจากทิศตะวันตก ลงมาทางทิศตะวันออก โดยทางทิศตะวันตกจะเป็นเทือกเขาสลับซับซ้อน พื้นที่ตอนกลางเป็นที่ดอนสลับพื้นที่ราบแบบลูกคลื่น ด้านทิศตะวันออกของจังหวัด พื้นที่ส่วนใหญ่เป็นที่ราบลุ่ม จากลักษณะพื้นที่ดังกล่าว ทำให้จังหวัดอุทัยธานี ประสบปัญหาขาดแคลนน้ำด้านทิศตะวันตก และหากปีใดมีน้ำมากหรือน้ำหลากจะเกิดน้ำท่วมด้านทิศตะวันออกเป็นประจำ ทิศตะวันตกเป็นเทือกเขาสลับซับซ้อน และมีสภาพเป็นพื้นที่คุ้มครองเป็นป่าสงวนแห่งชาติ 9 แห่ง วนอุทยาน 2 แห่ง เขตห้ามล่าสัตว์ป่า 1 แห่ง และที่สำคัญมีเขตรักษาพันธุ์สัตว์ป่าห้วยขาแข้ง (อยู่ในเขตจังหวัดอุทัยธานีประมาณ 1.5 ล้านไร่) ซึ่ง UNESCO ได้ประกาศขึ้นทะเบียนเป็นแหล่งมรดกโลกทางธรรมชาติที่มีความหลากหลายทางชีวภาพ และมีความอุดมสมบูรณ์ มีสัตว์ป่าหายากและใกล้สูญพันธุ์อาศัยอยู่ เช่น ควายป่า วัวแดง กระทิง

ข้าง เป็นต้น รวมพื้นที่ป่าและภูเขา ทั้งหมดประมาณ 2.2 ล้านไร่เศษ ตอนกลางของจังหวัดเป็นที่ดอน พื้นที่ลักษณะเป็นลูกคลื่น ทิศตะวันออก เป็นพื้นที่ราบลุ่มที่เกิดจากตะกอนที่แม่น้ำพัดพามาและน้ำหลากท่วมพื้นที่ ทำให้ มีความเหมาะสมในการทำการเกษตร เพาะปลูก มีพื้นที่ประมาณ 2 ล้านไร่เศษ

อาณาเขตติดต่อของจังหวัด

จังหวัดอุทัยธานี มีอาณาเขตติดต่อกับจังหวัดต่าง ๆ หลายจังหวัด ดังนี้

ทิศเหนือ ติดอำเภอชุมตาบง อำเภอลาดยาว อำเภอโกรกพระ อำเภอพยุหะคีรี จังหวัด

นครสวรรค์

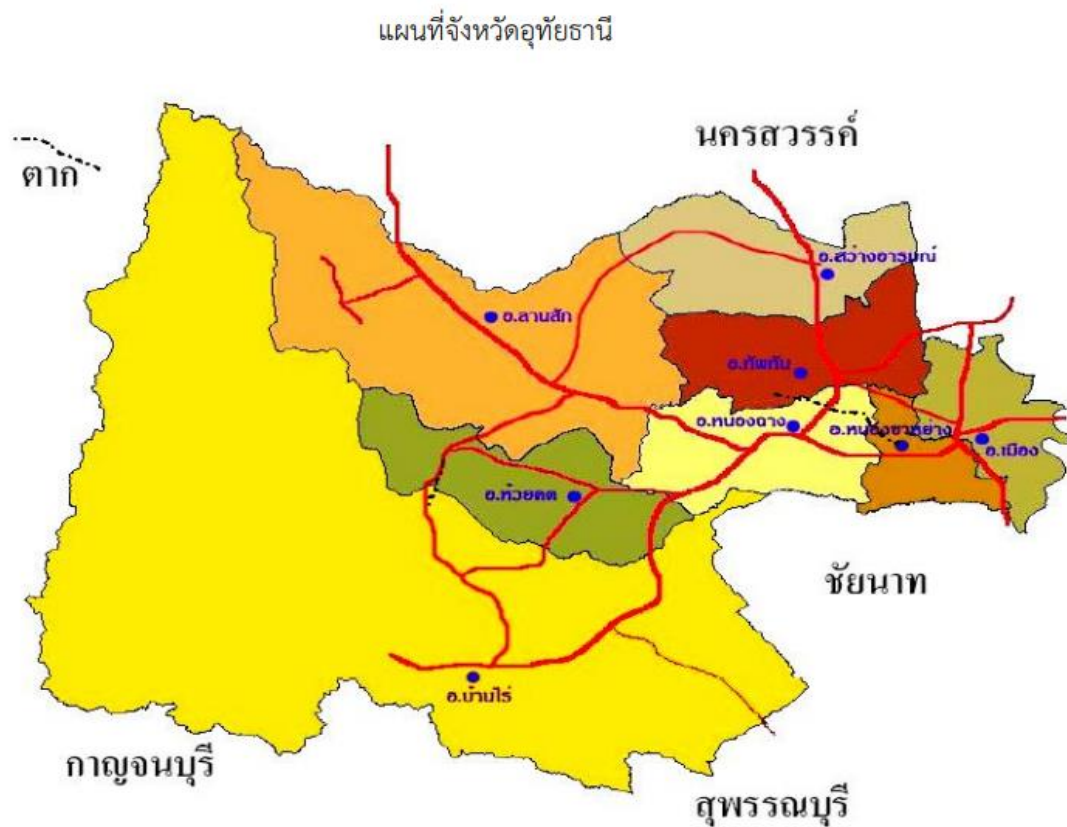
ทิศตะวันออก ติดอำเภอพยุหะคีรี จังหวัดนครสวรรค์ และอำเภอมโนรมย์ จังหวัดชัยนาท

ทิศใต้ ติดอำเภอวัดสิงห์ อำเภอหนองมะโมง อำเภอเนินขาม จังหวัดชัยนาท อำเภอด่านช้าง

จังหวัดสุพรรณบุรี และ อำเภอศรีสวัสดิ์ จังหวัดกาญจนบุรี

ทิศตะวันตก ติดอำเภอศรีสวัสดิ์ อำเภอทองผาภูมิ จังหวัดกาญจนบุรี และอำเภออุ้มผาง

จังหวัดตาก

แผนภาพที่ 1 แผนที่จังหวัดอุทัยธานี

1.2.3 ด้านวัฒนธรรม ประเพณีและของดีเมืองอุทัย

ประเพณีตักบาตรเทโว จัดขึ้นในวันแรม 1 ค่ำ เดือน 11 หลังวันออกพรรษา ณ บริเวณลานวัดสังกัสรัตนคีรี พระสงฆ์จะรับนิมนต์มารับบิณฑบาตจากพุทธศาสนิกชน การตักบาตรเทโวของจังหวัดอุทัยธานี เป็นสถานที่ ที่มีความเหมาะสมทั้งในด้านสถานที่ และชื่อตามตำนาน เป็นประเพณีที่ชาวอุทัยธานีให้ความสำคัญมาก มีภิกษุสามเณรไม่น้อยกว่า 300 รูป นำด้วยพระพุทธรูปปางเสด็จกลับมา จากดาวดึงส์เดินอุ้มบาตรจากยอดเขาตามบันได 449 ขั้น ลงมารับบิณฑบาต ด้วยข้าวต้มลูกโยน ข้าวต้มมัด ข้าวสารอาหารแห้ง หลังจากตักบาตรแล้วเสร็จ จะมีริ้วขบวนร่ายรำฟ้อนแสดงพุทธประวัติอันสวยงาม เข้าสู่ตัวเมืองที่มีการจัดโต๊ะหมู่ประดับงาช้าง ให้ประชาชน นักท่องเที่ยวกราบสักการะ และชื่นชมถ่ายรูปเป็นที่ระลึก

ประเพณีผ้าป่ากลางเมือง งานประเพณีผ้าป่ากลางเมือง คือ พระราชอุทัยกวี (พุ่ม สุธตโต) อดีตเจ้าอาวาสวัดมณีสถิตกปิฏฐารามและอดีตเจ้าคณะจังหวัดอุทัยธานี นำหลักของพระพุทธศาสนาชักชวนพุทธศาสนิกชน ให้นำผ้าป่า มาทอดที่วัดมณีสถิตกปิฏฐาราม(วัดทุ่งแก้ว) ในวันขึ้น 15 ค่ำ เดือน 12 ของทุกปี เรียกว่าผ้าป่ากลางเมือง ได้เริ่ม จัดทำมาตั้งแต่ พ.ศ. 2498 ในแต่ละปีจะมีจำนวนผ้าป่า 100-200 กองเศษ และจะนิมนต์พระสงฆ์จากวัดต่างๆ ในบริเวณใกล้เคียงมารับผ้าป่าต่อมาพระราชอุทัยกวี (พุ่ม สุธตโต) เห็นว่าการทอดผ้าป่ากลางเมือง ในวันขึ้น 15 ค่ำ เดือน 12 ตรงกับวันลอยกระทง ชาวอุทัยธานีส่วนใหญ่จะไปลอยกระทง และทอดผ้าป่าด้วยเป็นการไม่สะดวก ที่จะปฏิบัติภารกิจทั้ง 2 อย่างในเวลาเดียวกัน จึงเปลี่ยนกำหนดการทอดผ้าป่ากลางเมืองมาเป็นวันขึ้น 14 ค่ำ เดือน 12 จนถึงปัจจุบัน

งานเทิดพระเกียรติสมเด็จพระปฐมบรมมหาชนก จัดขึ้นเป็นประจำทุกปีระหว่างวันที่ 1 - 9 เมษายน ณ สนามกีฬาากลางจังหวัดอุทัยธานี เพื่อเทิดพระเกียรติสมเด็จพระปฐมบรมมหาชนกต้นราชวงศ์จักรี และส่งเสริมการท่องเที่ยวของจังหวัด กิจกรรมที่สำคัญ ประกอบด้วย การแสดงแสง สี เสียง “พระชนกจักรีพระบารมีเกริกฟ้า” การแสดงศิลปวัฒนธรรมที่ยิ่งใหญ่ตระการตาและนิทรรศการให้ ความรู้ของส่วนราชการต่างๆ

งานแห่เจ้าของชาวจีนในจังหวัดอุทัยธานี เป็นประเพณีแห่เจ้าพ่อเจ้าแม่ที่อยู่ตามศาลต่าง ๆ โดยกำหนดงานตามการครบรอบปีของเจ้าแต่ละองค์ ซึ่งบางองค์แห่ 5 ปี /ครั้ง บางองค์แห่ 12 ปี/ครั้ง รวมทั้งการแห่ เจ้าพ่อบุญเถ่ากงและเจ้าพ่อหลักเมืองอุทัยธานี จะมีขบวนสาวงามแห่ผ่านตลาดรอบเมืองและมีการแสดง เชิดสิงโตคณะต่างๆ ร่วมให้พรกับร้านค้าชาวจีนในตลาดซึ่งทุกร้านจะตั้งโต๊ะหมู่บูชาประดับงาช้างด้วย หากเป็นงานของเจ้าแม่ทับทิมจะมีพิธีเปลี่ยนเครื่องทรงของเจ้าแม่เมื่อครบรอบ 12 ปี และการเข้าทรงลุยไฟ

2. สถานการณ์และบริบทในพื้นที่

2.1 ด้านเศรษฐกิจ

2.1.1 โครงสร้างเศรษฐกิจ

ผลิตภัณฑ์มวลรวมจังหวัด (GPP) จังหวัดอุทัยธานี ปี 2564 ณ ราคาตลาด มีมูลค่า 27,851 ล้านบาท ผลิตภัณฑ์มวลรวมจังหวัดต่อหัว (GPP Per Capita) เท่ากับ 101,640 บาท/คน/ปี จัดอยู่ลำดับที่ 9 ของภาคเหนือ และลำดับที่ 48 ของประเทศ

โครงสร้างเศรษฐกิจจังหวัดอุทัยธานี ปี 2564 ขึ้นอยู่กับภาคเกษตร ร้อยละ 67.03 และภาคเกษตรร้อยละ 32.97 โดยสาขาการผลิตที่มีบทบาทสำคัญต่อเศรษฐกิจของจังหวัดอุทัยธานี ประกอบด้วย สาขาเกษตรกรรมฯ ร้อยละ 32.97 สาขาอุตสาหกรรมร้อยละ 15.11

2.1.2 ภาคการเกษตร

การเกษตร

สภาพการทำการเกษตรแบ่งเป็น ๒ เขตตามลักษณะการชลประทานโดยเขตชลประทานส่วนใหญ่ทำนาเป็นหลักและมีการปลูกไม้ผลพืชผักและพืชไร่อายุสั้นเป็นบางพื้นที่ ได้แก่ เขตอำเภอเมืองอุทัยธานี อำเภอหนองฉาง อำเภอทัพทัน อำเภอหนองขาหย่าง อำเภอสว่างอารมณ์ อำเภอลานสัก ส่วนนอกเขตชลประทานพื้นที่ส่วนใหญ่ทำนาและปลูกพืชไร่โดยอาศัยน้ำฝน ได้แก่ ในเขตอำเภอบ้านไร่ อำเภอห้วยคต และอำเภอทัพทัน และบางส่วนของอำเภอลานสัก อำเภอสว่างอารมณ์ อำเภอหนองขาหย่าง และอำเภอห้วยคต ผลผลิตทางการเกษตรที่สำคัญของจังหวัด ได้แก่ ข้าว อ้อย มันสำปะหลัง ยางพารา ข้าวโพดเลี้ยงสัตว์ และสับปะรดโรงงาน

โดยภาคการเกษตร ถือว่ามีความสำคัญกับจังหวัดอุทัยธานี โดยเฉพาะพืชเศรษฐกิจหลักที่สำคัญ ได้แก่ ข้าวนาปี ข้าวนาปรัง อ้อยโรงงาน มันสำปะหลัง ยางพารา ข้าวโพดเลี้ยงสัตว์ และสับปะรดโรงงาน โดยการดำเนินงานการจัดทำโซนนิ่งภาคการเกษตร ของจังหวัดอุทัยธานี เพื่อการจัดการใช้ประโยชน์ที่ดินให้เกิดประโยชน์สูงสุด เพิ่มประสิทธิภาพการผลิต การลดต้นทุนการผลิต การจัดการแปรรูป และการเพิ่มมูลค่า มีชนิดสินค้าเกษตรด้านพืช

การปศุสัตว์และการประมง

สำหรับด้านการปศุสัตว์ และการประมง มีการเลี้ยงสัตว์หลากหลายชนิด เนื่องจากสภาพพื้นที่เหมาะสม เช่น โค กระบือ มีตลาดนัดโคกระบือขนาดใหญ่ที่มีชื่อเสียง ที่อำเภอทัพทัน นอกจากนี้ มีการเลี้ยงไก่เลี้ยงปลากระชังในลำน้ำสะแกกรัง โดยเฉพาะปลาแรดที่มีรสชาติอร่อย รวมทั้ง กุ้งขาว และจระเข้ เป็นต้น

2.1.3 การท่องเที่ยว

การท่องเที่ยวของจังหวัดอุทัยธานีปี พ.ศ. 2565 เนื่องจากสถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อ ไวรัสโคโรนา 2019 (Covid - 19) คลี่คลายลง จึงทำให้การท่องเที่ยวของจังหวัดดีขึ้น โดยในปี พ.ศ. 2565 มีนักท่องเที่ยว (ผู้มาเยี่ยมเยือน) จำนวน 891,707 คน เพิ่มขึ้นจาก ปี พ.ศ. 2564 คิดเป็นร้อยละ 218.57 และมีรายได้จากการท่องเที่ยว จำนวน 1,275.26 ล้านบาท เพิ่มขึ้นจาก ปี พ.ศ. 2564 คิดเป็นร้อยละ 206.46

รายได้จากการท่องเที่ยวของจังหวัด ปี พ.ศ. 2565 จำนวน 1,275.26 ล้านบาท/ปี นักท่องเที่ยวผู้มาเยี่ยมเยือน จำนวนทั้งสิ้น 279,911 คน/ปี

(ที่มา : สำนักงานปลัดกระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬา)

ความโดดเด่นของการท่องเที่ยว

จังหวัดอุทัยธานีมีความโดดเด่นด้านการท่องเที่ยวเชิงธรรมชาติ วิถีชุมชน วัฒนธรรม สุขภาพและการเกษตร

1) ด้านธรรมชาติ (เชิงนิเวศ) จังหวัดอุทัยธานีมีแหล่งท่องเที่ยวทางธรรมชาติที่อุดมสมบูรณ์ มรดกโลกผืนป่าห้วยขาแข้งใน อำเภอลานสัก หุบป่าตาด ป่าดงดิบยุคไดโนเสาร์ภายในถ้ำหินย้อยในอำเภอลานสัก น้ำตกผาร่มเย็น สายน้ำสีขาวที่ทิ้งตัวลงมาจากป่าที่บออยู่เบื้องล่าง คือภาพความงดงามของน้ำตกอุทัยธานี ในอำเภอบ้านไร่ ถ้ำพุหวาย หนึ่งในสถานที่ถ่ายทำละครและชวนไปเที่ยวชมหินงอกหินย้อยสุดอลังการในถ้ำพุหวาย ภายในวนอุทยานถ้ำเขาวงในอำเภอบ้านไร่ เขาพระยาพายุเรือ เขาหินปูน ลูกเล็กๆ ที่ม้วนล้อมรอบไปด้วยน้ำ มีถ้ำน้อยใหญ่เชื่อมต่อทะลุถึงกันหลายสิบถ้ำ ภายในมีหิน งอกหินย้อยที่สวยงามรูปร่างแปลกตาในอำเภอลานสัก น้ำตกไขเบอร เป็นน้ำตกที่อยู่ใกล้หมู่บ้าน ไขเบอร บ้านซำแม่ปือ ตำบลคอกควายในอำเภอห้วยคต เขาปฐวีเขาที่มีลักษณะเป็นเทือกเขา ที่มีหินเรียงซ้อนกันเป็นยอดค่อนข้างสูงชัน รูปร่างสวยงามแปลกตาในเขตอำเภอทัพทัน บ่อน้ำพุร้อนสมอทอง เป็นน้ำพุร้อนที่ตั้งอยู่ในเขตอำเภอห้วยคต จังหวัดอุทัยธานี

2) ด้านวิถีชุมชน วัฒนธรรม จังหวัดอุทัยธานี มีแหล่งท่องเที่ยวประวัติศาสตร์วิถีชุมชน วัฒนธรรม เช่น พระชนกจักรี ตั้งอยู่บน ยอดเขาสะแกกรัง วัดท่าซุง และวัดอุโบสถารามประเพณีตักบาตรเทโว ณ วัดสังกัสรัตนคีรี ในช่วงเทศกาลออกพรรษาที่ตรงตามพุทธประวัติมากที่สุดวิถีชีวิตชาวแพลุ่มแม่น้ำสะแกกรัง ชุมชนคนบนน้ำแหล่งสุดท้ายที่สมบูรณ์ที่สุดของเมืองไทย วิถีตลาดเช้า เย็น ริมแม่น้ำสะแกกรัง อาหารการกิน มีชื่อเสียงในเรื่องอาหารประเภทปลาแม่น้ำรสชาดอร่อย ชนมหวานมีชื่อเสียงและ ถือเป็นต้นตำรับของเมืองไทย ถนนคนเดินชุมชนตรอกโรงยาของชุมชนชาวจีนแห่งลุ่มน้ำสะแกกรัง สำนักสงฆ์ถ้ำเขาวงในเขตอำเภอบ้านไร่ เขาปลาร้า ซึ่งมีภาพเขียนก่อนประวัติศาสตร์อายุ ประมาณ 3,000 ปีในเขตอำเภอลานสัก เมืองโบราณบึงคอกช้าง ในอำเภอสว่างอารมณ์ ฮกแซตติ้ง ร้านขายยาเก่าแก่ซึ่งตั้งอยู่กลางเมืองอุทัยธานี และการท่องเที่ยวหมู่บ้านนวัตกรรม (OTOP) ผ้าทอ มือพื้นเมืองที่มีชื่อเสียง มีดพับ มีดพก หัวเข็มขัด กรรไกรตัดแต่งกิ่งไม้และเครื่องการเกษตร หัตถอุตสาหกรรมเหล็กกล้า ศูนย์วังเดือนอาคมสุรทัณฑ์การท่องเที่ยวภูมิวัฒนธรรมชนเผ่าพื้นที่แก่งมะกรูด

3) ด้านสุขภาพ และการเกษตร จังหวัดอุทัยธานีมีแหล่งท่องเที่ยวด้านสุขภาพ และการเกษตร เช่น เส้นทางจักรยานให้นักท่องเที่ยว เก็บเกี่ยวประสบการณ์แห่งความสุขในการท่องเที่ยว เชิงสุขภาพในเส้นทางจักรยานรอบเกาะเทโพ ชมเสน่ห์ชุมชนในแบบสโลว์ไลฟ์ ด้วยการปั่นจักรยานชมสวน ลิ้มลองส้มโอ เกษตรปลอดสารพิษ ปลาย่าง และปลากระชัง การท่องเที่ยวเชิงเกษตรพืชเมืองหนาว แก่งมะกรูด ศูนย์พัฒนาราชภูร บนพื้นที่สูงจังหวัดอุทัยธานี เป็นต้น

ผลิตภัณฑ์หนึ่งตำบลหนึ่งผลิตภัณฑ์ (OTOP)

ปี พ.ศ.2564 (ข้อมูล ณ เดือนกันยายน 2564) จังหวัดอุทัยธานีมีผู้ประกอบการและผลิตภัณฑ์ OTOF จำนวน 522 ราย ประกอบด้วยกลุ่มผู้ผลิตชุมชนจำนวน 320 กลุ่ม ผู้ประกอบการรายเดี่ยว จำนวน 199 ราย และ SMEs จำนวน 3 รายสร้างเป็นผลิตภัณฑ์ได้ 1,620 ผลิตภัณฑ์ พบเป็นประเภทอาหารและของใช้ เช่น ปลาร้าทรงเครื่อง กำไลข้อมือ มีดพับด้ามงาช้าง และมีดพับเหล็กด้ามสีกัส เป็นต้น ด้วยจำนวน 653 และ 556 ผลิตภัณฑ์ ตามลำดับ รองลงมาคือประเภทผ้าและเครื่องแต่งกาย เช่น ผ้ามัดหมี่และผ้าพันคอจก เป็นต้น นอกจากนี้ยังพบผลิตภัณฑ์สมุนไพรที่ไม่ใช่อาหารและเครื่องดื่ม ดังนั้นหากมีการสนับสนุนและส่งเสริม การประกอบการผลิตภัณฑ์ OTOF ต่อเนื่อง เน้นผลิตภัณฑ์จากภาคเกษตรเพื่อเป็น อาหารและสมุนไพรจะเป็น ส่วนสร้างโอกาสการเพิ่มรายได้การท่องเที่ยวจังหวัดอุทัยธานีได้มากยิ่งขึ้น

รายได้จากการจำหน่ายสินค้าหนึ่งตำบลหนึ่งผลิตภัณฑ์ (OTOP)

จังหวัดอุทัยธานีมีรายได้จากการจำหน่ายสินค้าหนึ่งตำบลหนึ่งผลิตภัณฑ์ OTOF เพิ่มขึ้น ร้อยละ 10.64 จากปี พ.ศ. 2563 ซึ่งเท่ากับ 1,382,978,582 บาทโดยมีผลการจำหน่ายผลิตภัณฑ์หนึ่งตำบล หนึ่งผลิตภัณฑ์ (OTOP) ปี 2564 จำนวน 1,530,136,411 บาท บรรลุค่าเป้าหมายขั้นสูงที่ตั้งไว้ ข้อมูลรายได้ จากการผลิตสินค้าหนึ่งตำบลหนึ่งผลิตภัณฑ์ OTOF จำนวน 1,521,276,440 บาท คิดเป็นร้อยละ 100.5

2.2 ด้านสังคมและความมั่นคง

2.2.1 ด้านการปกครองและประชากร

โครงสร้างการบริหารราชการของจังหวัดอุทัยธานี ประกอบด้วย

1. ส่วนราชการบริหารส่วนกลาง	38	หน่วยงาน
2. ส่วนราชการบริหารส่วนภูมิภาค	33	หน่วยงาน
3. หน่วยงานอิสระ	6	หน่วยงาน
4. หน่วยงานรัฐวิสาหกิจ	15	หน่วยงาน

5. ส่วนราชการบริหารส่วนท้องถิ่น มี 3 รูปแบบ ได้แก่ องค์การบริหารส่วนจังหวัด 1 แห่ง เทศบาล 14 แห่ง (เทศบาลเมือง 1 แห่ง และเทศบาลตำบล 13 แห่ง) และองค์การบริหารส่วนตำบล 49 แห่ง

การเมืองการปกครอง ประชากร รวมทั้งสิ้น 322,959 คน เป็นชาย 157,630 คน เป็นหญิง 165,329 คน จำนวนครัวเรือน 130,044 ครัวเรือน

(ที่มา : สำนักบริหารการทะเบียน กรมการปกครอง กระทรวงมหาดไทย พ.ศ. 2566)

เขตการปกครองแบ่งออกเป็น 8 อำเภอ 70 ตำบล 642 หมู่บ้าน คือ

1. อำเภอเมืองอุทัยธานี
2. อำเภอหนองขาหย่าง
3. อำเภอหนองฉาง
4. อำเภอทัพทัน
5. อำเภอสว่างอารมณ์
6. อำเภอลานสัก
7. อำเภอบ้านไร่
8. อำเภอห้วยคต

ตารางที่ 1 เขตการปกครองและพื้นที่ส่วนภูมิภาค ส่วนท้องถิ่น

อำเภอ	ตำบล	หมู่บ้าน	ระยะห่างจากอำเภอถึงจังหวัด (กม.)	เทศบาล	อบต.	พื้นที่ (ตร.กม.)
เมืองอุทัยธานี	14	86	2	2	8	250.103
ทัพทัน	10	90	19	3	4	323.633
สว่างอารมณ์	5	65	32	3	3	341.441
หนองฉาง	10	97	22	2	8	341.181
หนองขาหย่าง	9	53	10	1	5	347.776
บ้านไร่	13	136	80	2	12	3,621.492
ลานสัก	6	84	54	1	6	1,080.445
ห้วยคต	3	31	50	-	3	424.175
รวม	70	642	-	14	49	6,730.246

ข้อมูลจากแผนพัฒนาจังหวัดอุทัยธานี พ.ศ.2566-2570

2.2.2 ด้านแรงงาน

กำลังแรงงานของจังหวัดอุทัยธานี ปี 2564 มีประชากรอายุ 15 ปีขึ้นไป จำนวน 238,701 คน เป็นผู้อยู่ในกำลังแรงงาน จำนวน 150,622 คน แยกเป็นผู้มีงานทำ 149,425 คน คิดเป็นร้อยละ 99.21 มีผู้ว่างงาน จำนวน 751 คน คิดเป็นร้อยละ 0.50 และผู้ที่รอฤดูกาล จำนวน 446 คน คิดเป็นร้อยละ 0.30 ของกำลังแรงงานรวม ซึ่งผู้อยู่ในกำลังแรงงานเพศหญิงมากกว่าเพศชาย ส่วนผู้นอกกำลังแรงงาน มีจำนวน 88,080 คน ซึ่งส่วนใหญ่เป็นผู้ทำงานที่บ้าน และเรียนหนังสือ

ตารางที่ 2 จำนวนประชากรอายุ 15 ปีขึ้นไป จำแนกตามสถานภาพแรงงาน และเพศ
จังหวัดอุทัยธานี พ.ศ. 2560 – 2564

สถานภาพแรงงาน	2560	2561	2562	2563	2564
รวม	236,729	237,365	237,925	238,428	238,701
ประชากรอายุ 15 ปีขึ้นไป	236,729	237,365	236,729	238,428	238,701
ผู้อยู่ในกำลังแรงงาน	160,149	159,309	153,311	150,570	150,622
ผู้มีงานทำ	159,328	157,798	151,595	147,067	149,425
ผู้ว่างงาน	717	1,097	639	1,057	751
ผู้ที่รอฤดูกาล	104	415	1,096	2,446	446
ผู้อยู่นอกกำลังแรงงาน	76,580	78,056	84,594	87,858	88,080
ชาย					
ประชากรอายุ 15 ปีขึ้นไป	111,581	111,755	111,875	111,962	111,990
ผู้อยู่ในกำลังแรงงาน	86,167	85,908	83,425	82,764	80,896
ผู้มีงานทำ	85,784	84,970	82,462	80,782	80,265
ผู้ว่างงาน	319	771	400	450	495
ผู้ที่รอฤดูกาล	64	168	563	1,532	136
ผู้อยู่นอกกำลังแรงงาน	25,414	25,847	84,594	29,198	31,094
หญิง					
ประชากรอายุ 15 ปีขึ้นไป	125,148	125,610	126,050	126,466	126,712
ผู้อยู่ในกำลังแรงงาน	73,982	73,401	69,906	67,806	69,726
ผู้มีงานทำ	73,544	72,828	69,134	66,285	69,160
ผู้ว่างงาน	398	326	239	607	256
ผู้ที่รอฤดูกาล	40	247	533	914	310
ผู้อยู่นอกกำลังแรงงาน	51,166	52,209	56,144	58,660	56,986

ที่มา : สำนักงานสถิติจังหวัดอุทัยธานี

ประชากรอายุ 15 ปีขึ้นไป ที่มีงานทำของจังหวัดอุทัยธานี ในปี 2564 มี 149,425 คน แยกเป็น อาชีพที่มีผู้มีงานทำมากที่สุด คือ ผู้ปฏิบัติงานที่มีฝีมือทางด้านการเกษตรและการประมง จำนวน 67,484 คน คิดเป็นร้อยละ 45.16 รองลงมา คือ พนักงานบริการและพนักงานในร้านค้าและตลาด จำนวน 23,589 คน คิดเป็นร้อยละ 15.79 และอาชีพขั้นพื้นฐานต่าง ๆ ในด้านการขายและการให้บริการ จำนวน 20,281 คน คิดเป็นร้อยละ 13.57 ผู้มีงานทำเพศชาย มากกว่าเพศหญิง จำนวน 11,103 คน

ตารางที่ 3 จำนวนประชากรอายุ 15 ปีขึ้นไป ที่ม้งานทำจำแนกตามอาชีพ และเพศ
จังหวัดอุทัยธานี พ.ศ.2560 – 2564

อาชีพและเพศ	2560	2561	2562	2563	2564
รวม	159,328	157,798	151,596	147,063	149,425
1. ผู้บัญญัติกฎหมาย ข้าราชการระดับอาวุโสและผู้จัดการ	3,102	2,461	2,193	3,226	3,346
2. ผู้ประกอบวิชาชีพด้านต่างๆ	6,777	5,797	7,866	7,561	6,951
3. ผู้ประกอบวิชาชีพช่างเทคนิคสาขาต่างๆ และอาชีพที่เกี่ยวข้อง	3,563	3,772	3,967	3,510	3,624
4. เสมียน	3,967	4,349	4,529	4,258	5,421
5. พนักงานบริการ และพนักงานในร้านค้าและตลาด	24,605	27,059	24,017	22,510	23,589
6. ผู้ปฏิบัติงานที่มีฝีมือทางการเกษตรและการประมง	72,430	71,168	67,377	64,379	67,484
7. ผู้ปฏิบัติงานด้านความสามารถทางฝีมือและธุรกิจการค้าที่เกี่ยวข้อง	14,546	14,562	15,213	14,528	12,223
8. ผู้ปฏิบัติการโรงงานและเครื่องจักรและผู้ปฏิบัติงานด้านการ ประกอบ	5,792	6,816	6,488	6,319	6,506
9. อาชีพขั้นพื้นฐานต่างๆ ในด้านการขายและการให้บริการ	24,546	21,814	19,946	20,776	20,281
10. คนงานซึ่งมิได้จำแนกไว้ในหมวดอื่น	-	-	-	-	-
ชาย	85,784	84,970	82,462	80,782	80,264
1. ผู้บัญญัติกฎหมาย ข้าราชการระดับอาวุโสและผู้จัดการ	2,032	1,876	1,574	2,283	1,639
2. ผู้ประกอบวิชาชีพด้านต่างๆ	2,118	1,712	2,168	2,048	2,225
3. ผู้ประกอบวิชาชีพช่างเทคนิคสาขาต่างๆ และอาชีพที่เกี่ยวข้อง	1,898	1,899	1,997	1,919	1,998
4. เสมียน	831	1,102	1,280	1,041	1,191
5. พนักงานบริการ และพนักงานในร้านค้าและตลาด	10,026	10,365	9,189	8,933	8,729
6. ผู้ปฏิบัติงานที่มีฝีมือทางการเกษตรและการประมง	51,500	41,546	39,739	37,852	39,802
7. ผู้ปฏิบัติงานด้านความสามารถทางฝีมือและธุรกิจการค้าที่เกี่ยวข้อง	9,995	9,427	10,048	9,453	8,042
8. ผู้ปฏิบัติการโรงงานและเครื่องจักรและผู้ปฏิบัติงานด้านการ ประกอบ	4,327	5,108	5,716	5,374	5,556
9. อาชีพขั้นพื้นฐานต่างๆ ในด้านการขายและการให้บริการ	13,057	11,935	10,751	11,879	11,082
10. คนงานซึ่งมิได้จำแนกไว้ในหมวดอื่น	-	-	-	-	-

อาชีพและเพศ	2560	2561	2562	2563	2564
หญิง	73,544	72,828	69,134	66,285	69,161
1. ผู้บัญญัติกฎหมาย ข้าราชการระดับอาวุโส และผู้จัดการ	1,070	585	619	943	-
2. ผู้ประกอบวิชาชีพด้านต่างๆ	4,659	4,085	5,698	5,513	4,726
3. ผู้ประกอบวิชาชีพทางเทคนิคสาขาต่างๆ และอาชีพที่เกี่ยวข้อง	1,665	1,873	1,970	1,591	1,626
4. เสมียน	3,136	3,247	3,249	3,217	4,230
5. พนักงานบริการ และพนักงานในร้านค้า และตลาด	14,579	16,694	14,828	13,577	14,860
6. ผู้ปฏิบัติงานที่มีฝีมือทางการเกษตรและการประมง	30,930	29,622	27,638	26,527	27,682
7. ผู้ปฏิบัติงานด้านความสามารถทางฝีมือและธุรกิจการค้าที่เกี่ยวข้อง	4,551	5,135	5,165	5,075	4,180
8. ผู้ปฏิบัติการโรงงานและเครื่องจักรและ ผู้ปฏิบัติงานด้านการ ประกอบ	1,465	1,708	772	945	950
9. อาชีพขั้นพื้นฐานต่างๆ ในด้านการขายและการให้บริการ	11,489	9,879	9,195	8,897	9,199
10. คนงานซึ่งไม่ได้จำแนกไว้ในหมวดอื่น	-	-	-	-	-

ที่มา : สำนักงานสถิติจังหวัดอุทัยธานี

ระดับการศึกษาของผู้มีงานทำ ในปี 2564 พบว่าผู้มีงานทำส่วนใหญ่มีการศึกษาต่ำกว่า ประถมศึกษา จำนวน 40,238 คน คิดเป็นร้อยละ 26.93 รองลงมาเป็นผู้มีการศึกษาระดับประถมศึกษา จำนวน 35,123 คน คิดเป็นร้อยละ 23.51 ระดับอุดมศึกษา จำนวน 25,423 คน คิดเป็นร้อยละ 17.01 ระดับ มัธยมศึกษาตอนปลาย จำนวน 23,633 คน คิดเป็นร้อยละ 15.81 ระดับมัธยมศึกษาตอนต้น จำนวน 20,335 คน คิดเป็นร้อยละ 13.61 ไม่มีการศึกษา จำนวน 4,502 คน คิดเป็นร้อยละ 3.01 และไม่ทราบ จำนวน 172 คน คิดเป็นร้อยละ 0.12 ตามลำดับ

ตารางที่ 4 จำนวนผู้มีงานทำจำแนกตามระดับการศึกษา จังหวัดอุทัยธานี พ.ศ. 2560 – 2564

ระดับการศึกษา	2560	2561	2562	2563	2564
1. ไม่มีการศึกษา	4,305	4,121	3,555	4,995	4,502
2. ต่ำกว่าประถมศึกษา	51,201	50,135	43,922	40,937	40,238
3. ประถมศึกษา	42,910	39,944	36,058	32,369	35,123
4. มัธยมศึกษาตอนต้น	20,042	21,758	21,912	20,343	20,335
5. มัธยมศึกษาตอนปลาย	19,137	19,663	21,086	23,235	23,633
6. อุดมศึกษา	21,567	22,057	24,891	24,837	25,423
7. การศึกษาอื่นๆ	-	-	-	-	-
8. ไม่ทราบ	166	120	172	351	172
รวม	159,328	157,798	151,596	154,484	149,425

ที่มา : สำนักงานสถิติจังหวัดอุทัยธานี

การว่างงาน ของจังหวัดอุทัยธานี ในปี 2564 มีผู้ว่างงานจำนวน 662 คน คิดเป็นร้อยละ 0.45 ของผู้อยู่ในกำลังแรงงานซึ่งมีอัตราการว่างงานลดลงร้อยละ 1.17 จากปี 2563 ที่มีอัตราการว่างงาน ร้อยละ 1.62 พบว่าผู้ว่างงานเป็นเพศชาย จำนวน 419 คน คิดเป็นร้อยละ 63.29 และเพศหญิง จำนวน 243 คน คิดเป็นร้อยละ 36.71

ตารางที่ 5 จำนวนผู้ว่างงาน จำแนกตามเพศ จังหวัดอุทัยธานี พ.ศ.2560 – 2564

อัตราการว่างงาน	2560	2561	2562	2563	2564
ชาย	319	771	400	450	419
หญิง	398	326	239	607	243
รวม	717	1,097	639	1,057	662

ที่มา : สำนักงานสถิติจังหวัดอุทัยธานี

แรงงานต่างด้าว ที่ได้รับอนุญาตทำงานในจังหวัดอุทัยธานี ในปี 2564 โดยส่วนใหญ่เป็นแรงงาน ต่างด้าวประเภทนำเข้าตาม MOU จำนวน 59 คนคิดเป็นร้อยละ 96.72 และประเภทมาตรา 63/1 (พื้นที่สูง) จำนวน 2 คน คิดเป็นร้อยละ 3.28 ของแรงงานต่างด้าวที่ได้รับอนุญาตให้ทำงานในอุทัยธานี

ตารางที่ 6 จำนวนแรงงานต่างด้าวถูกกฎหมายจังหวัดอุทัยธานี จำแนกตามประเภทการได้รับ อนุญาต พ.ศ.2560 – 2564

ปี	ประเภท ตลอดชีพ (มาตรา 9)	ประเภท ชั่วคราว (มาตรา 9)	ประเภท ส่งเสริมการ ลงทุน (มาตรา 12)	ประเภท นำเข้า	พิธีจัน สัญชาติ (พม่า ลาว กัมพูชา)	ประเภท มาตรา 63/1 (พื้นที่ สูง)	รวม
2560	-	335	-	87	1,485	76	1,983
2561	-	80	-	48	1,371	66	1,565
2562	-	-	78	13	169	229	489
2563	-	67	-	129	47	30	273
2564	-	-	-	59	-	2	61

ที่มา : สำนักงานสถิติจังหวัดอุทัยธานี

ความยากจน

เส้นความยากจน จังหวัดอุทัยธานี ปี 2563 มีจำนวน 2,384 บาท/คน/เดือน ลดลงจำนวน 54 บาท/คน/เดือน คิดเป็นร้อยละ 2.21 จากปี 2562 ที่มีจำนวน 2,438 บาท/คน/เดือน จำนวนคนจน จังหวัด อุทัยธานี ปี 2563 มีจำนวน 29,800คน เพิ่มขึ้นจำนวน 19,400 คน คิดเป็นร้อยละ 186.53 จากปี 2562 ที่มีจำนวน 10,400 คน สัดส่วนคนจน จังหวัดอุทัยธานี ปี 2563 ร้อยละ 10.79 เพิ่มขึ้นจากปี2562 ที่มีร้อยละ 3.74

ตารางที่ 7 เส้นความยากจน จำนวนคนจน และสัดส่วนคนจน (ด้านรายจ่าย) จังหวัด
อุทัยธานี พ.ศ.2559 – 2563

	2559	2560	2561	2562	2563
เส้นความยากจน (บาท/คน/เดือน)	2,337	2,324	2,399	2,438	2,384
จำนวนคนจน (พันคน)	17.8	22.0	27.1	10.4	29.8
สัดส่วนคนจน (ร้อยละ)	6.08	7.55	9.30	3.74	10.79

ที่มา : สำนักงานสถิติจังหวัดอุทัยธานี

2.2.3 ด้านความมั่นคง

อาชญากรรม

จังหวัดอุทัยธานีมีสถานภาพอาชญากรรมในหลายด้าน แต่อยู่ในเกณฑ์ค่อนข้างน้อย เมื่อเทียบกับหน่วยภาคใหญ่ การวิเคราะห์ความมั่นคงจะเป็นการนับสถิติตามฐานความผิดในคดีอาญา ซึ่งถือได้ว่าเป็นหนึ่งในเรื่องที่จังหวัดอุทัยธานีให้ความสำคัญมาโดยตลอด เพื่อหาทางป้องกันไม่ให้เกิดคดีหรือเพื่อป้องกันให้เกิดเหตุการณ์ความผิดที่เกี่ยวข้องกับคดีอาญาน้อยที่สุด การวิเคราะห์แบบเป็นเนื้อหากลุ่มคดี 4 กลุ่มใหญ่ ได้แก่ 1) คดีความผิดเกี่ยวกับชีวิต ร่างกาย และเพศ 2) คดีความผิดเกี่ยวกับทรัพย์สิน 3) ฐานความผิดพิเศษ และ 4) คดีความผิดที่รัฐเป็นผู้เสียหาย พิจารณาการรับแจ้งคดีอาญา 3 กลุ่ม ได้แก่ คดีความผิดเกี่ยวกับชีวิต ร่างกาย และเพศ คดีความผิดเกี่ยวกับทรัพย์สิน และฐานความผิดพิเศษปี พ.ศ. 2562 ถึง พ.ศ. 2564 พบว่าคดีอาญาส่วนใหญ่ของจังหวัดอุทัยธานี เป็นคดีความผิดเกี่ยวกับทรัพย์สิน

ปัญหายาเสพติด

สถานการณ์ด้านยาเสพติดของจังหวัดมีแนวโน้มสูงขึ้น โดยเฉพาะในหมู่บ้าน/ชุมชน จำนวนผู้กระทำความผิดในคดียาเสพติดมีจำนวนเพิ่มสูงขึ้นเนื่องจากยาเสพติดที่อยู่ในประเทศมีจำนวนมาก และราคาถูก อาจส่งผลให้เกิดผู้แพร่ขายใหม่และในขณะเดียวกันผู้ใช้ยาเสพติดเดิมจะสามารถใช้ในปริมาณที่มากขึ้น โดยยาเสพติดที่เป็นปัญหาหลักในพื้นที่ยังคงเป็นยาบ้า รองลงมาได้แก่ กัญชาแห้งและไอซ์ ยาเสพติดที่จำหน่ายในพื้นที่ส่วนใหญ่ขนส่งมาจากทางภาคเหนือของประเทศเพื่อส่งต่อไปยังภาคกลาง และบางส่วนมาจากแหล่งพักยาเสพติดในพื้นที่ใกล้เคียง เช่น จังหวัดนครสวรรค์ จังหวัดสุพรรณบุรี และจังหวัดชัยนาท ซึ่งพื้นที่ที่ควรเฝ้าระวังปัญหาการค้าและการแพร่ระบาดของยาเสพติด ได้แก่ อำเภอลานสัก อำเภอบ้านไร่ อำเภอเมืองอุทัยธานี อำเภอหนองฉาง และอำเภอทัพทัน ตามลำดับ สถิติการจับกุมผู้ที่เกี่ยวข้องกับยาเสพติด คือ เสพยาเสพติด รองลงมาได้แก่ ครอบครองเพื่อจำหน่าย และครอบครอง พื้นที่การจับกุม ได้แก่ อำเภอบ้านไร่ อำเภอทัพทัน อำเภอลานสัก อำเภอสว่างอารมณ์ และอำเภอเมืองอุทัยธานี และกลุ่มผู้ค้าส่วนใหญ่เป็นกลุ่มผู้ค้าเครือข่ายที่เชื่อมโยงกันในหลายพื้นที่ ทั้งจังหวัดอุทัยธานี จังหวัดนครสวรรค์ และจังหวัดสุพรรณบุรี โดยมีเส้นทางการลำเลียงที่สำคัญ คือ เส้นทางจากอำเภอลาดยาวจังหวัดนครสวรรค์ เข้าสู่อำเภอสว่างอารมณ์ และอำเภอลานสักจังหวัดอุทัยธานี และในปัจจุบันมีการลักลอบขนส่งยาเสพติดผ่านระบบขนส่งทางพัสดุภัณฑ์ทั้งภาคเอกชนและภาครัฐเพิ่มขึ้นเนื่องจากซึ่งยากต่อการติดตามตรวจค้นของเจ้าหน้าที่

กลุ่มที่เคยมีพฤติกรรมเกี่ยวข้องกับยาเสพติด กลุ่มอาชีพรับจ้าง และกลุ่มเกษตรกร เป็นกลุ่มเป้าหมายที่ต้องเฝ้าระวังเป็นพิเศษโดยระบบเฝ้าระวังในพื้นที่หมู่บ้าน/ชุมชน เป็นกลไกหลักในการเสริมสร้างภูมิคุ้มกัน และควบคุมสถานการณ์การแพร่ระบาดในพื้นที่ แผนงาน/โครงการที่สำคัญที่เป็นกลไกในการแก้ไขปัญหายาเสพติดในพื้นที่ เช่น

- การสร้างภูมิคุ้มกันในสถานศึกษา ผ่านโครงการผู้ว่าฯ หน้าเสาธง /โครงการลูกเสือต้านภัยยาเสพติด/โครงการเยาวชนเดินทางสายใหม่ /โครงการครูตำรวจ D.A.R.E.
- โครงการสร้างภูมิคุ้มกันในกลุ่มแรงงาน ผ่านโครงการโรงงานสีขาว มีโรงงานผ่านเกณฑ์ในปี 2559 จำนวน 10 แห่ง /ชมรม TO BE NUMBER ONE ในสถานประกอบการ
- แผนประชารัฐร่วมใจสร้างหมู่บ้านชุมชนมั่นคงปลอดภัยยาเสพติด พ.ศ. 2559 -2560 จำนวน 69 หมู่บ้าน/โครงการหมู่บ้านกองทุนแม่ของแผ่นดิน ในการจัดกิจกรรมขยายเครือข่ายป้องกันและเฝ้าระวังปัญหาเสพติดในหมู่บ้าน
- กิจกรรมรณรงค์ให้ความรู้เพื่อป้องกันยาเสพติดในสถานประกอบการ โดยมีเป้าหมาย 24 แห่ง ดำเนินการ 4 แห่งคิดเป็นร้อยละ 16.67 จำนวนลูกจ้างเป้าหมาย 600 คน ดำเนินการ 84 คน คิดเป็นร้อยละ 14
- โครงการคุณภาพชีวิตดีวิถีอุไท โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อเพื่อพัฒนาทักษะและบทบาทของเยาวชน เก่ง และดี ห่างไกลยาเสพติด ด้วยกิจกรรมที่สร้างสรรค์ TO BE NUMBER ONE สำนักงานสาธารณสุขจังหวัด อุทัยธานีเป็นหน่วยงานดำเนินการซึ่งเป็นโครงการที่บรรจุอยู่ในแผนปฏิบัติการประจำปีของจังหวัด อุทัยธานี ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2564 และปีงบประมาณ พ.ศ. 2565
- โครงการอบรมสร้างกลุ่มเครือข่ายภาคประชาชน ห่างไกลยาเสพติด ตำรวจภูธรจังหวัดอุทัยธานี เป็นหน่วยดำเนินการซึ่งดำเนินการในปีงบประมาณ พ.ศ. 2563

2.3 ด้านทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

2.3.1 ป่าไม้

มีสภาพเป็นพื้นที่คุ้มครอง ได้แก่ ป่าสงวนแห่งชาติ 9 แห่ง วนอุทยาน 2 แห่ง เขตรักษาพันธุ์สัตว์ป่า 1 แห่ง และเขตห้ามล่าสัตว์ป่า 1 แห่ง มีเนื้อที่รวม 2,828,185 ไร่ คิดเป็นร้อยละ 67.23 ของพื้นที่จังหวัด ทั้งหมด โดยเฉพาะเขตรักษาพันธุ์สัตว์ป่าห้วยขาแข้ง มีพื้นที่ครอบคลุมเขตอำเภอลานสัก อำเภอย้ายคล่อง และอำเภอบ้านไร่ จังหวัดอุทัยธานี และอำเภออุ้มผาง จังหวัดตาก มีเนื้อที่ 1,737,591 ไร่ เป็นพื้นที่ที่มีความโดดเด่นในด้านความหลากหลายของระบบนิเวศสัตว์ป่า พืชพันธุ์สัตว์ป่าหายากและใกล้สูญพันธุ์ เช่น ช้างป่า ควายป่า วัวแดง กระทิง กวาง เสือโคร่ง เสือดาว นกยูง และนกเงือกคอแดง เป็นต้น มีสภาพป่าเกือบทุกชนิด ทั้งป่าเบญจพรรณ ป่าเต็งรัง ป่าดิบแล้ง ป่าดิบเขา และป่าดิบชื้น จากความหลากหลายและอุดมสมบูรณ์ทางทรัพยากรธรรมชาติทำให้ได้รับการคัดเลือกและประกาศเป็นพื้นที่มรดกโลกทางธรรมชาติ จากองค์การการศึกษาวิทยาศาสตร์ และวัฒนธรรมแห่งสหประชาชาติ (UNESCO) ในการประชุม ณ ประเทศตุนีเซีย เมื่อวันที่ 9 ธันวาคม 2534

2.3.2 แร่ธาตุ

จังหวัดอุทัยธานีมีแร่ธาตุหลายอย่าง เช่น แร่ดีบุก แร่เหล็ก หินอ่อน นอกจากนี้ยังมีแร่อื่นๆ ที่กรมทรัพยากรธรณีสำรวจพบ มีแร่พลูมิต ซีไรต์โคลัมไบต์ แคลไซต์ หินแกรนิต แทนทาลัมและดินขาว เป็นต้น ในเขตพื้นที่อำเภอบ้านไร่ อำเภอย้ายคล่อง อำเภอสว่างอารมณ์ อำเภอหนองฉางและอำเภอลานสัก และการทำเหมืองแร่ของจังหวัดอุทัยธานีมีเฉพาะเหมืองขนาดเล็กแร่ธาตุที่สำคัญ คือหินอ่อนและหินปูน เพื่อเป็นอุตสาหกรรมก่อสร้าง

2.3.3 แหล่งน้ำสำคัญ

แม่น้ำสะแกกรัง

มีแหล่งต้นน้ำเกิดจากเทือกเขาแม่วงก์ในเขตจังหวัดนครสวรรค์ และจังหวัดกำแพงเพชร ไหลผ่านอำเภอแม่วงก์ อำเภอลาดยาว จังหวัดนครสวรรค์ อำเภอชุมตาบง อำเภอชุมตาบง จังหวัดกำแพงเพชร อำเภอสว่างอารมณ์ อำเภอทัพทัน อำเภอเมืองอุทัยธานี จังหวัดอุทัยธานี มีความยาวประมาณ 180 กิโลเมตร อยู่ในลุ่มน้ำสะแกกรัง

ลำห้วยคลองโพ

เกิดจากเทือกเขาในเขตอำเภอชุมตาบง อำเภอแม่เป็น จังหวัดนครสวรรค์ และอำเภอสว่างอารมณ์ จังหวัดอุทัยธานี ไหลมาบรรจบแม่น้ำสะแกกรัง (แควตากแดด) ที่ตำบลสว่างอารมณ์ อำเภอสว่างอารมณ์ จังหวัดอุทัยธานี มีความยาวประมาณ 30 กิโลเมตร อยู่ในลุ่มน้ำสะแกกรัง

ลำห้วยขุนแก้ว

เกิดจากเทือกเขาในเขตอำเภอบ้านไร่ และอำเภอห้วยคต ไหลผ่านอำเภอห้วยคต อำเภอลานสัก อำเภอหนองฉาง อำเภอหนองขาหย่าง จังหวัดอุทัยธานี และอำเภอวัดสิงห์ จังหวัดชัยนาท มาบรรจบแม่น้ำท่าจีนที่ตำบลวัดสิงห์ อำเภอวัดสิงห์ จังหวัดชัยนาท มีความยาวประมาณ 60 กิโลเมตร อยู่ในลุ่มน้ำท่าจีน

ลำห้วยทับเสลา

ห้วยทับเสลาเป็นลำห้วยสาขาของแม่น้ำสะแกกรัง ห้วยทับเสลามีต้นน้ำเกิด จากเทือกเขาในเขตอำเภอบ้านไร่ อำเภอลานสัก ทางทิศตะวันตกของจังหวัดอุทัยธานี ไหลผ่านอำเภอลานสัก อำเภอหนองฉาง อำเภอหนองขาหย่าง มาบรรจบแม่น้ำสะแกกรังที่ตำบลน้ำซึม อำเภอเมืองอุทัยธานี จังหวัด อุทัยธานี มีความยาวจากท้ายอ่างเก็บน้ำทับเสลาถึงจุดที่บรรจบกับแม่น้ำสะแกกรังประมาณ 90 กิโลเมตร อยู่ในลุ่มน้ำสะแกกรัง

ลำห้วยกระเสียว

เป็นลำห้วยสาขาใหญ่ของแม่น้ำท่าจีน ต้นน้ำอยู่ระหว่างเขาแหล่กับเขาใหญ่ ในเขตอำเภอบ้านไร่ จังหวัดอุทัยธานี ไหลผ่านอำเภอบ้านไร่ จังหวัดอุทัยธานี อำเภอด่านช้าง อำเภอเดิมบางนางบวช จังหวัดสุพรรณบุรี มาบรรจบแม่น้ำท่าจีนที่บ้านทิง อำเภอสามชุก จังหวัดสุพรรณบุรี รวมความยาว ประมาณ 140 กิโลเมตร อยู่ในลุ่มน้ำท่าจีน

ลำห้วยขาแข้ง

จังหวัดอุทัยธานีมีลำน้ำอยู่อีกสายหนึ่ง ซึ่งเป็นลำน้ำสาขาคือของแม่น้ำ แม่กลองคือ ลำห้วยขาแข้ง ลำห้วยขาแข้งมีแหล่งต้นน้ำอยู่ในเขตอำเภอลานสัก อำเภอบ้านไร่ จังหวัดอุทัยธานี มีความยาวประมาณ 100 กิโลเมตรเศษ ไหลลงแม่น้ำแม่กลอง ลำห้วยขาแข้งเป็นแหล่งต้นน้ำที่มีน้ำตลอดทั้งปี และมีความอุดมสมบูรณ์ทางระบบนิเวศอยู่ในเขตรักษาพันธุ์สัตว์ป่าห้วยขาแข้ง

ข้อมูลพื้นที่ชลประทานในเขตจังหวัดอุทัยธานี

อ่างเก็บน้ำทับเสลา ตั้งอยู่ที่ หมู่ที่ 6 ตำบลระบำ อำเภอลานสัก จังหวัดอุทัยธานี มีความจุที่ระดับ เกือบกัก 160.00 ล้านลูกบาศก์เมตร มีพื้นที่ชลประทาน ในเขต อำเภอลานสัก อำเภอหนองฉาง และ อำเภอทัพทัน จังหวัดอุทัยธานี รวมพื้นที่ 143,500 ไร่

อ่างเก็บน้ำห้วยขุนแก้ว ตั้งอยู่ที่ หมู่ที่ 2 ตำบลทองหลาง อำเภอห้วยคต จังหวัดอุทัยธานี มีความจุที่ระดับเกือบกัก 43.41 ล้านลูกบาศก์เมตร มีพื้นที่ชลประทานในเขต อำเภอลานสัก อำเภอห้วยคต อำเภอบ้านไร่ และอำเภอหนองฉาง จังหวัดอุทัยธานี 29,500ไร่ และในเขตพื้นที่ในเขต อำเภอหนองมะโมง จังหวัดชัยนาท 7,500 ไร่ รวมพื้นที่ชลประทาน 37,000 ไร่

เขื่อนวังร่มเกล้า ตั้งอยู่ที่ หมู่ 1 ตำบลทุ่งใหญ่ อำเภอเมืองอุทัยธานี จังหวัดอุทัยธานี เป็นเขื่อนทดน้ำ และระบายน้ำ มีความจุเก็บกักที่เหนือเขื่อน 26.00 ล้านลูกบาศก์เมตร มีพื้นที่ชลประทาน ในเขตอำเภอเมืองอุทัยธานี จังหวัดอุทัยธานี 24,238 ไร่ และในเขตอำเภอโกรกพระ จังหวัดนครสวรรค์ 16,410 ไร่ รวมพื้นที่ ชลประทาน 40,648 ไร่

ฝายทัพคล้าย ตั้งอยู่ที่ หมู่ที่ 14 ตำบลทัพหลวง อำเภอบ้านไร่ จังหวัดอุทัยธานี เป็นฝายทดน้ำ มีพื้นที่ชลประทานในเขต ตำบลทัพหลวง อำเภอบ้านไร่ จังหวัดอุทัยธานี รวมพื้นที่ชลประทาน 6,097 ไร่

ปัญหาความขาดแคลนนํานี้ส่งผลกระทบต่อรายได้และชีวิตความเป็นอยู่ของประชากร และสภาพเศรษฐกิจของจังหวัดโดยรวม รายได้ของประชากรส่วนใหญ่ขึ้นอยู่กับผลผลิตทางการเกษตร ในสภาพที่น้ำขาดแคลนทำให้ไม่สามารถทำการเพาะปลูกจนได้ผลผลิต ทำให้มีรายได้ไม่แน่นอนขึ้นอยู่กับสภาพ ดินฟ้า อากาศ ประชากรในวัยทำงานจึงมีการอพยพย้ายถิ่นไปทำงานที่อื่น ส่วนผู้ที่ยังอยู่ ซึ่งส่วนใหญ่ เป็นผู้สูงอายุ และเด็กก็มีความเป็นอยู่อย่างยากลำบาก

จากปัญหาทางภัยธรรมชาติที่เกิดขึ้น องค์การปกครองและหน่วยราชการที่เกี่ยวข้อง ของจังหวัดอุทัยธานีเล็งเห็นถึงความจำเป็นเร่งด่วนในการแก้ไขปัญหาและเตรียมพร้อมรับมือกับภัยธรรมชาติ โดยเฉพาะปัญหาจากภัยแล้ง แต่การพัฒนาแหล่งน้ำเพิ่มเติมในพื้นที่นั้น ยังคงมีข้อจำกัดต่อการดำเนินการ หลายปัจจัย และผลกระทบมีความละเอียดอ่อนในพื้นที่เนื่องจากบริเวณที่มีศักยภาพส่วนใหญ่เป็นพื้นที่ของเขต รักษาพันธุ์สัตว์ป่าและอุทยานแห่งชาติ การพัฒนาโครงการจึงจำเป็นต้องมีการพิจารณาผลกระทบด้านสิ่งแวดล้อม อย่างรอบคอบ ในส่วนของการดูแลประชาชนที่ได้รับผลกระทบจากภัยพิบัติ จะเห็นว่าปัญหาภัยแล้งมีผลกระทบ ต่อจำนวนครัวเรือนมากที่สุด แต่สัดส่วนของเงินช่วยเหลือกลับเป็นไปในทางตรงกันข้ามถึงแม้ปัญหาภัยแล้ง จะมีรุนแรงลดน้อยลงในช่วงปีหลังๆ ซึ่งอาจจะเป็นเพราะเมื่อมีจำนวนผู้ประสบภัยมาก สัดส่วนจากเหี่ยวยา ต่อหน่วยจึงมีมูลค่าน้อย ซึ่งเป็นไปในทิศทางเดียวกันกับการช่วยเหลือผู้ประสบภัยจากอุทกภัยด้วย ส่วนการช่วยเหลือ ประชาชนที่ได้รับผลกระทบจากวาตภัยมีความสอดคล้องระหว่างจำนวนผู้ประสบภัยกับจำนวนเงินช่วยเหลือ

2.3.4 ปริมาณขยะมูลฝอย

จากข้อมูลปี พ.ศ.2560 - 2564 จังหวัดอุทัยธานี (ที่มา : กรมควบคุมมลพิษ) มีแนวโน้ม ปริมาณขยะมูลฝอยลดลงเนื่องจากการบริหารจัดการขยะมีการพัฒนาที่ดีขึ้น จึงทำให้ปริมาณขยะมูลฝอย มีปริมาณลดลงอย่างเห็นได้อย่างชัดเจน และในปี 25๖4 ปริมาณขยะลดลงจากปี 2563 จำนวน 27.39 ตัน ต่อวัน

การบริหารจัดการขยะ จังหวัดอุทัยธานี ร่วมกับองค์การบริหารส่วนจังหวัดอุทัยธานี ได้จัดทำบันทึกข้อตกลงกับองค์กร ปกครองส่วนท้องถิ่น จำนวน 63 แห่ง ในการรวบรวมขยะอันตรายชุมชน ในพื้นที่นำส่งเก็บรวบรวมฯ ณ ศูนย์รวบรวมขยะอันตรายชุมชน เพื่อรวบรวม และนำไปกำจัดอย่างถูกหลัก วิชาการ องค์การปกครองส่วนท้องถิ่น จำนวน 63 แห่ง ได้ออกข้อบัญญัติ/เทศบัญญัติการจัดการขยะมูลฝอยแล้ว จำนวน 63 แห่ง คิดเป็นร้อยละ 100 มีองค์การปกครองส่วนท้องถิ่นที่ดำเนินการเก็บขนขยะจำนวน 25 แห่ง ได้มีการวางระบบการเก็บขนขยะมูลฝอย ให้สอดคล้องกับพื้นที่ ทั้ง 25 แห่ง คิดเป็นร้อยละ 100และมีการจัดตั้ง “จุดรวบรวมขยะอันตรายชุมชน จำนวน 698 หมู่บ้าน/ชุมชน ครบทุกหมู่บ้าน/ชุมชน คิดเป็นร้อยละ 100 ซึ่งมี องค์การปกครองส่วนท้องถิ่นที่ เป็นแบบอย่างในการบริหารจัดการขยะมูลฝอย จำนวน 6 แห่ง ได้แก่

- 1) เทศบาลตำบลเขาบางแกรก อำเภอนองฉาง
- 2) องค์การบริหารส่วนตำบลหนองสรวง อำเภอนองฉาง
- 3) เทศบาลตำบลลานสัก อำเภอลานสัก
- 4) องค์การบริหารส่วนตำบลประดู่ยืน อำเภอลานสัก

5) องค์การบริหารส่วนตำบลหนองกลางดง อำเภอทัพทัน

6) องค์การบริหารส่วนตำบลเนินแจง อำเภอเมืองอุทัยธานี

และตลาดปลอดโฟม จำนวน 2 แห่ง ได้แก่

1) เทศบาลตำบลหนองฉาง อำเภอหนองฉาง

2) เทศบาลตำบลเขาบางแกรก อำเภอหนองฉาง

จังหวัดอุทัยธานีได้รับรางวัลรองชนะเลิศ อันดับที่ 1 ระดับกลุ่มจังหวัดภาคเหนือ ที่มีการจัดการขยะมูลฝอย ชุมชน "จังหวัดสะอาด" ระดับประเทศ ประจำปี พ.ศ.2563 ในปีงบประมาณ พ.ศ. 2564 ได้รับการจัดสรรงบประมาณเพื่อเป็นรางวัลให้แก่จังหวัดอุทัยธานีเพื่อดำเนินโครงการประกวดการจัดการมูลฝอยชุมชน “จังหวัดสะอาด” ประจำปี พ.ศ. 2563 จำนวน 400,000 บาท

ส่วนที่ 2

กรอบแนวคิด ความสอดคล้องกับแผน 3 ระดับ และนโยบายที่เกี่ยวข้อง

แผนพัฒนาการศึกษาจังหวัดอุทัยธานี (พ.ศ. 2566-2570) ฉบับทบทวน ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2568 ได้จัดทำภายใต้กรอบแนวคิดแผนระดับที่ 1 แผนระดับที่ 2 แผนระดับที่ 3 นโยบายด้านการศึกษารัฐบาล นโยบายด้านการศึกษาของกระทรวงศึกษาธิการ และจังหวัดอุทัยธานี ดังนี้

1. แผนระดับที่ 1

1.1 ยุทธศาสตร์ชาติ (พ.ศ. 2561 - 2580)

คณะรัฐมนตรีให้ความเห็นชอบยุทธศาสตร์ชาติ (พ.ศ. 2561 - 2580) และประกาศในราชกิจจานุเบกษา เมื่อวันที่ 8 ตุลาคม พ.ศ. 2561 เพื่อใช้เป็นกรอบแนวทางการพัฒนาประเทศในระยะ 20 ปี โดยกำหนดวิสัยทัศน์ เป้าหมาย และยุทธศาสตร์ ดังนี้

วิสัยทัศน์

“ประเทศไทยมีความมั่นคง มั่งคั่ง ยั่งยืน เป็นประเทศพัฒนาแล้ว ด้วยการพัฒนาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง” หรือเป็นคติพจน์ประจำชาติว่า “มั่นคง มั่งคั่ง ยั่งยืน”

เป้าหมาย ความมั่นคง หมายถึง การมีความมั่นคงปลอดภัยจากภัยและการเปลี่ยนแปลงทั้งภายในประเทศและภายนอกประเทศในทุกระดับ ทั้งระดับประเทศ สังคม ชุมชน ครอบครัว และปัจเจกบุคคล และมีความมั่นคงในทุกมิติ ทั้งมิติทางการเมือง เศรษฐกิจ สังคม สิ่งแวดล้อม และการเมือง เช่น ประเทศมีความมั่นคงในเอกราชและอธิปไตย มีการปกครองระบบประชาธิปไตยที่มีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นพระประมุข สถาบันชาติ ศาสนา พระมหากษัตริย์มีความเข้มแข็งเป็นศูนย์กลางและเป็นที่ยึดเหนี่ยวจิตใจของประชาชน มีระบบการเมืองที่มั่นคงเป็นกลไกที่นำไปสู่การบริหารประเทศที่ต่อเนื่องและโปร่งใสตามหลักธรรมาภิบาล สังคมมีความปรองดองและความสามัคคี สามารถนึกกำลังเพื่อพัฒนาประเทศ ชุมชนมีความเข้มแข็ง ครอบครัวมีความอบอุ่น ประชาชนมีความมั่นคงในชีวิต มีงานและรายได้ที่มั่นคง พอเพียงกับการดำรงชีวิต มีการออมสำหรับวัยเกษียณ ความมั่นคงของอาหาร พลังงาน และน้ำ มีที่อยู่อาศัย และความปลอดภัยในชีวิตทรัพย์สิน

ความมั่งคั่ง หมายถึง ประเทศไทยมีการขยายตัวของเศรษฐกิจอย่างต่อเนื่องและมีความยั่งยืน จนเข้าสู่กลุ่มประเทศรายได้สูง ความเหลื่อมล้ำของการพัฒนาลดลง ประชากรมีความอยู่ดีมีสุข ได้รับผลประโยชน์จากการพัฒนาอย่างเท่าเทียมกันมากขึ้น และมีการพัฒนาอย่างทั่วถึงทุกภาคส่วน มีคุณภาพชีวิตตามมาตรฐานขององค์การสหประชาชาติ ไม่มีประชาชนที่อยู่ในภาวะความยากจน เศรษฐกิจในประเทศมีความเข้มแข็ง ขณะเดียวกันต้องมีความสามารถในการแข่งขันกับประเทศต่าง ๆ ทั้งในตลาดโลกและตลาด ภายในประเทศ เพื่อให้สามารถสร้างรายได้ทั้งจากภายในและภายนอกประเทศ ตลอดจนมีการสร้าง ฐานเศรษฐกิจและสังคมแห่งอนาคตเพื่อให้สอดคล้องกับบริบทการพัฒนาที่เปลี่ยนแปลงไป และประเทศไทย มีบทบาทที่สำคัญในเวทีโลก และมีความสัมพันธ์ทางเศรษฐกิจและการค้าอย่างแน่นแฟ้นกับประเทศในภูมิภาค เอเชีย เป็นจุดสำคัญของการเชื่อมโยงในภูมิภาคทั้งการคมนาคมขนส่ง การผลิต การค้า การลงทุน และการ ทำธุรกิจ เพื่อให้เป็นพลังในการพัฒนา นอกจากนี้ ยังมีความสมบูรณ์ในทุนที่จะสามารถสร้างการพัฒนา ต่อเนื่องไปได้ ได้แก่ ทุนมนุษย์ ทุนทางปัญญา ทุนทางการเงิน ทุนที่เป็นเครื่องมือเครื่องจักร ทุนทางสังคม และทุนทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

ความยั่งยืน หมายถึง การพัฒนาที่สามารถสร้างความเจริญ รายได้ และคุณภาพชีวิตของประชาชนให้เพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่อง ซึ่งเป็นการเจริญเติบโตของเศรษฐกิจที่อยู่บนหลักการใช้ การรักษาและการฟื้นฟูฐานทรัพยากรธรรมชาติอย่างยั่งยืน ไม่ใช่ทรัพยากรธรรมชาติจนเกินพอดี ไม่สร้างมลภาวะต่อสิ่งแวดล้อมจนเกินความสามารถในการรองรับและเยียวยาของระบบนิเวศ การผลิตและการบริโภค เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม และสอดคล้องกับเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืน ทรัพยากรธรรมชาติมีความอุดมสมบูรณ์มากขึ้น และสิ่งแวดล้อมมีคุณภาพดีขึ้น คนมีความรับผิดชอบต่อสังคม มีความเอื้ออาทร เสียสละเพื่อผลประโยชน์ส่วนรวม รัฐบาลมีนโยบายที่มุ่งประโยชน์ส่วนรวมอย่างยั่งยืน และให้ความสำคัญกับการมีส่วนร่วมของประชาชน และทุกภาคส่วนในสังคมยึดถือและปฏิบัติตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงเพื่อการพัฒนา อย่างสมดุล มีเสถียรภาพ และยั่งยืน

โดยมีเป้าหมายการพัฒนาประเทศ คือ “ประเทศชาติมั่นคง ประชาชนมีความสุข เศรษฐกิจพัฒนาอย่างต่อเนื่อง สังคมเป็นธรรม ฐานทรัพยากรธรรมชาติยั่งยืน” โดยยกระดับศักยภาพของประเทศในหลากหลายมิติ พัฒนาคนในทุกมิติและในทุกช่วงวัยให้เป็นคนดี เก่ง และมีคุณภาพ สร้างโอกาสและความเสมอภาคทางสังคม สร้างการเติบโตบนคุณภาพชีวิตที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม และมีภาครัฐของประชาชน เพื่อประชาชนและประโยชน์ส่วนรวม โดยการประเมินผลการพัฒนาตามยุทธศาสตร์ชาติ ประกอบด้วย

- 1) ความอยู่ดีมีสุขของคนไทยและสังคมไทย
- 2) ชีตความสามารถในการแข่งขัน การพัฒนาเศรษฐกิจ และการกระจายรายได้
- 3) การพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ของประเทศ
- 4) ความเท่าเทียมและความเสมอภาคของสังคม
- 5) ความหลากหลายทางชีวภาพ คุณภาพสิ่งแวดล้อม และความยั่งยืนของทรัพยากรธรรมชาติ
- 6) ประสิทธิภาพการบริหารจัดการและการเข้าถึงการให้บริการของภาครัฐ

กรอบยุทธศาสตร์ชาติ (พ.ศ. 2561 - 2580) ที่เกี่ยวข้องกับภารกิจด้านการศึกษา 6 ยุทธศาสตร์

ดังนี้

1. ยุทธศาสตร์ชาติด้านความมั่นคง มีเป้าหมายการพัฒนาที่สำคัญ คือ ประเทศชาติมั่นคง ประชาชนมีความสุข เน้นการบริหารจัดการสถานะแวดล้อมของประเทศให้มีความมั่นคง ปลอดภัย เอกอราชอธิปไตย และมีความสงบเรียบร้อยในทุกระดับตั้งแต่ระดับชาติ สังคม ชุมชน มุ่งเน้นการพัฒนาคน เครื่องมือเทคโนโลยี และระบบฐานข้อมูลขนาดใหญ่ ให้มีความพร้อมสามารถรับมือกับภัยคุกคามและภัยพิบัติได้ทุกรูปแบบ และทุกระดับความรุนแรง ควบคู่ไปกับการป้องกันและแก้ไขปัญหาด้านความมั่นคงที่มีอยู่ในปัจจุบัน และที่อาจจะเกิดขึ้นในอนาคต ใช้กลไกการแก้ไขปัญหาแบบบูรณาการทั้งกับส่วนราชการ ภาคเอกชน ประชาสังคม และองค์กรที่ไม่ใช่รัฐ รวมถึงประเทศเพื่อนบ้านและมิตรประเทศทั่วโลก บนพื้นฐานของหลักธรรมาภิบาลเพื่อเอื้ออำนวยประโยชน์ต่อการดำเนินการของยุทธศาสตร์ชาติด้านอื่น ๆ ให้สามารถขับเคลื่อนไปได้ตามทิศทางและเป้าหมายที่กำหนด

2. ยุทธศาสตร์ชาติด้านการสร้างความสามารถในการแข่งขัน มีเป้าหมายการพัฒนาที่มุ่งเน้นการยกระดับศักยภาพของประเทศในหลากหลายมิติ บนพื้นฐานแนวคิด 3 ประการ ได้แก่

2.1 “ต่อยอดอดีต” โดยมองกลับไปที่รากเหง้าทางเศรษฐกิจ อัตลักษณ์ วัฒนธรรม ประเพณี วิถีชีวิต และจุดเด่นทางทรัพยากรธรรมชาติที่หลากหลาย รวมทั้งความได้เปรียบเชิงเปรียบเทียบของประเทศ ในด้านอื่น ๆ นำมาประยุกต์ผสมผสานกับเทคโนโลยีและนวัตกรรมเพื่อให้สอดคล้องกับบริบทของเศรษฐกิจ และสังคมโลกสมัยใหม่

2.2 “ปรับปรุงจจุบัน” เพื่อปูทางสู่อนาคต ผ่านการพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานของประเทศ ในมิติต่างๆ ทั้งโครงข่ายระบบคมนาคมและขนส่ง โครงสร้างพื้นฐานวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยี และดิจิทัล และการปรับสภาพแวดล้อมให้เอื้อต่อการพัฒนาอุตสาหกรรมและบริการอนาคต

2.3 “สร้างคุณค่าใหม่ในอนาคต” ด้วยการเพิ่มศักยภาพของผู้ประกอบการ พัฒนาคนรุ่นใหม่ รวมถึงปรับรูปแบบธุรกิจ เพื่อตอบสนองต่อความต้องการของตลาด ผสมผสานกับยุทธศาสตร์ที่รองรับอนาคต บนพื้นฐานของการต่อยอดอดีตและปรับปรุงจจุบัน พร้อมทั้งการส่งเสริมและสนับสนุนจากภาครัฐ ให้ประเทศไทยสามารถสร้างฐานรายได้และการจ้างงานใหม่ ขยายโอกาสทางการค้าและการลงทุนในเวทีโลก ควบคู่ไปกับการยกระดับรายได้และการกินดีอยู่ดี รวมถึงการเพิ่มขึ้นของคนชั้นกลางและลดความเหลื่อมล้ำของคนในประเทศได้ในคราวเดียวกัน

3. ยุทธศาสตร์ชาติด้านการพัฒนาและเสริมสร้างศักยภาพทรัพยากรมนุษย์ มีเป้าหมายการพัฒนาที่สำคัญเพื่อพัฒนาคนในทุกมิติและในทุกช่วงวัยให้เป็นคนดี เก่ง และมีคุณภาพ โดยคนไทยมีความพร้อมทั้งกาย ใจ สติปัญญา มีพัฒนาการที่รอบด้านและมีสุขภาวะที่ดีในทุกช่วงวัย มีจิตสาธารณะ รับผิดชอบ ต่อสังคมและผู้อื่น มัธยัสถ์ อดออม โอบอ้อมอารี มีวินัย รักษาศีลธรรม และเป็นพลเมืองดีของชาติ มีหลักคิด ที่ถูกต้อง มีทักษะที่จำเป็นในศตวรรษที่ 21 มีทักษะสื่อสารภาษาอังกฤษและภาษาที่ 3 และอนุรักษ์ภาษา ท้องถิ่น มีนิสัยรักการเรียนรู้และการพัฒนาตนเองอย่างต่อเนื่องตลอดชีวิตสู่การเป็นคนไทยที่มีทักษะสูง เป็นนวัตกรรม นวัตกรรม นักคิด ผู้ประกอบการ เกษตรกรยุคใหม่ และอื่นๆ โดยมีสัมมาชีพตามความถนัดของตนเอง

4. ยุทธศาสตร์ชาติด้านการสร้างโอกาสและความเสมอภาคทางสังคม มีเป้าหมายการพัฒนาที่สำคัญที่ให้ความสำคัญการดึงเอาพลังของภาคส่วนต่าง ๆ ทั้งภาคเอกชน ประชาสังคม ชุมชน ท้องถิ่น มาร่วมขับเคลื่อน โดยการสนับสนุนการรวมตัวของประชาชนในการร่วมคิด ร่วมทำเพื่อส่วนรวม การกระจายอำนาจและความรับผิดชอบไปสู่กลไกบริหารราชการแผ่นดินในระดับท้องถิ่น การเสริมสร้างความเข้มแข็งของชุมชน ในการจัดการตนเอง และการเตรียมความพร้อมของประชากรไทย ทั้งในมิติสุขภาพ เศรษฐกิจ สังคมและสภาพแวดล้อม ให้เป็นประชากรที่มีคุณภาพ สามารถพึ่งตนเอง และทำประโยชน์ แก่ครอบครัว ชุมชน และสังคม ให้นานที่สุด โดยรัฐให้หลักประกันการเข้าถึงบริการและสวัสดิการที่มีคุณภาพ อย่างเป็นธรรมและทั่วถึง

5. ยุทธศาสตร์ชาติด้านการสร้างการเติบโตบนคุณภาพชีวิตที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม มีเป้าหมายการพัฒนาที่สำคัญเพื่อนำไปสู่การบรรลุเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืนในทุกมิติ ทั้งมิติด้าน สังคม เศรษฐกิจ สิ่งแวดล้อม ธรรมาภิบาล และความเป็นหุ้นส่วนความร่วมมือระหว่างกันทั้งภายในและภายนอก ประเทศอย่างบูรณาการ ใช้พื้นที่เป็นตัวตั้งในการกำหนดกลยุทธ์และแผนงาน และการให้ทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้อง ได้เข้ามามีส่วนร่วมในแบบทางตรงให้มากที่สุดเท่าที่จะเป็นไปได้โดยเป็นการดำเนินการ บนพื้นฐานการเติบโต ร่วมกัน ไม่ว่าจะเป็นทางเศรษฐกิจ สิ่งแวดล้อม และคุณภาพชีวิต โดยให้ความสำคัญกับการสร้างสมดุล ทั้ง 3 ด้าน อันจะนำไปสู่ความยั่งยืนเพื่อคนรุ่นต่อไปอย่างแท้จริง

6. ยุทธศาสตร์ชาติด้านการปรับสมดุลและพัฒนาระบบการบริหารจัดการภาครัฐ มีเป้าหมาย การพัฒนาที่สำคัญเพื่อปรับเปลี่ยนภาครัฐที่ยึดหลัก “ภาครัฐของประชาชนเพื่อประชาชน และประโยชน์ ส่วนรวม” โดยภาครัฐต้องมีขนาดที่เหมาะสมกับบทบาทภารกิจ แยกแยะบทบาท หน่วยงาน ของรัฐที่ทำหน้าที่ ในการกำกับหรือในการให้บริการในระบบเศรษฐกิจที่มีการแข่งขันมีขีดสมรรถนะสูง ยึดหลักธรรมาภิบาล ปรับวัฒนธรรมการทำงานให้มุ่งผลสัมฤทธิ์และผลประโยชน์ส่วนรวม มีความทันสมัย และพร้อมที่จะปรับตัว ให้ทันต่อการเปลี่ยนแปลงของโลกอยู่ตลอดเวลา โดยเฉพาะอย่างยิ่งการนำนวัตกรรม เทคโนโลยี ข้อมูลขนาดใหญ่ ระบบการทำงานที่เป็นดิจิทัลเข้ามาประยุกต์ใช้อย่างคุ้มค่า และปฏิบัติงานเทียบได้

กับมาตรฐานสากล รวมทั้ง มีลักษณะเปิดกว้าง เชื่อมโยงถึงกันและเปิดโอกาสให้ทุกภาคส่วนเข้ามามีส่วนร่วม เพื่อตอบสนองความต้องการ ของประชาชนได้อย่างสะดวก รวดเร็ว และโปร่งใส โดยทุกภาคส่วนในสังคม ต้องร่วมกันปลูกฝังค่านิยม ความซื่อสัตย์สุจริต ความมั่งคั่ง และสร้างจิตส านึกในการปฏิเสธไม่ยอมรับการทุจริต ประพฤติมิชอบอย่างสิ้นเชิง นอกจากนี้ กฎหมายต้องมีความชัดเจน มีเพียงเท่าที่จำเป็นมีความทันสมัย มีความเป็นสากล มีประสิทธิภาพ และนำไปสู่การลดความเหลื่อมล้ำและเอื้อต่อการพัฒนา โดยกระบวนการ ยุติธรรมมีการบริหารที่มีประสิทธิภาพ เป็นธรรม ไม่เลือกปฏิบัติและการอำนวยความสะดวกตามหลักนิติธรรม

2. แผนระดับที่ 2

2.1 แผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ (พ.ศ. 2566 - 2580) (ฉบับแก้ไขเพิ่มเติม)

ประเด็น (1) ความมั่นคง

แผนย่อยการรักษาความสงบภายในประเทศ

แนวทางการพัฒนาที่ 2 เสริมสร้างความมั่นคงของสถาบันหลักของชาติ ภายใต้การปกครอง ระบอบประชาธิปไตย อันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข โดยปลูกฝังและสร้างความตระหนักรู้ถึง ความสำคัญของสถาบันหลักของชาติ ผนึกเสริมสร้างความรักและภาคภูมิใจในความเป็นคนไทยและชาติไทย ผ่านทางกลไกต่าง ๆ รวมถึงการศึกษาประวัติศาสตร์ในเชิงสร้างสรรค์ น้อมนำและเผยแพร่ศาสตร์พระราชา หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง รวมถึงแนวทางพระราชดำริต่างๆ ให้เกิดความเข้าใจอย่างถ่องแท้ และนำไปประยุกต์ปฏิบัติใช้อย่างกว้างขวาง จัดกิจกรรมเฉลิมพระเกียรติและพระราชกรณียกิจอย่างสม่ำเสมอ

ประเด็น (10) การปรับเปลี่ยนค่านิยมและวัฒนธรรม

มุ่งเน้นให้สถาบันทางสังคมร่วมปลูกฝังค่านิยมวัฒนธรรมที่พึงประสงค์ บูรณาการร่วมระหว่าง ภาคีต่าง ๆ อาทิ ครอบครัว ชุมชน ศาสนา การศึกษา สื่อ ภาคเอกชน และภาคประชาสังคม ในการหล่อหลอม คนไทยให้มีคุณธรรม จริยธรรม ในลักษณะที่เป็นวิถีการดำเนินชีวิต โดยวางรากฐานการพัฒนาคนให้มีความสมบูรณ์ เริ่มตั้งแต่การพัฒนาคนให้มีสุขภาพกายและใจที่ดีบนพื้นฐานของการมีส่วนร่วมของสถาบันสังคม และวัฒนธรรมที่เข้มแข็ง ทั้งครอบครัว ชุมชน ศาสนา การศึกษา สื่อ และภาคเอกชน โดยมีแผนย่อยที่เกี่ยวข้อง ดังนี้

แผนย่อยการปลูกฝังคุณธรรม จริยธรรม ค่านิยม และการเสริมสร้างจิตสาธารณะและการเป็น พลเมืองที่ดี

แนวทางการพัฒนาที่ 2 บูรณาการเรื่องความซื่อสัตย์ วินัย คุณธรรม จริยธรรมและด้านสิ่งแวดล้อม ในการจัดการเรียนการสอนในและนอกสถานศึกษา จัดให้มีการเรียนการสอนตามพระราชดำริ และปรัชญา ของเศรษฐกิจพอเพียงในสถานศึกษา จัดให้มีการเรียนรู้ทางศาสนา ศิลปะและวัฒนธรรมของชาติ และภูมิปัญญาท้องถิ่น รวมทั้งการตระหนักรู้และการมีส่วนร่วมด้านทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ให้รองรับการเปลี่ยนแปลงทั้งในประเทศและต่างประเทศ

แนวทางการพัฒนาที่ 4 ปลูกฝังค่านิยมและวัฒนธรรมโดยใช้ชุมชนเป็นฐาน อนุรักษ์พัฒนา และสืบสานมรดกทางศิลปะและวัฒนธรรม และภูมิปัญญาท้องถิ่น ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ผนึก ส่งเสริมความเป็นไทยในระดับท้องถิ่นและชุมชน จัดให้มีพื้นที่มรดกทางวัฒนธรรมของพื้นที่ ส่งเสริมชุมชน ให้เป็นฐานการสร้างวิถีชีวิตพอเพียง

แนวทางการพัฒนาที่ 5 การส่งเสริมให้คนไทยมีจิตสาธารณะและมีความรับผิดชอบต่อส่วนรวม สร้างจิตสาธารณะและจิตอาสา โดยใช้ประโยชน์จากความก้าวหน้าทางด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ การสื่อสาร เพื่อรับผิดชอบต่อส่วนรวม สร้างเสริมผู้นำการเปลี่ยนแปลง และต้นแบบที่ดีทั้งระดับบุคคล และองค์กร โดยการยกย่องผู้นำที่มีจิตสาธารณะและจิตอาสา และมีความรับผิดชอบต่อสังคม ส่งเสริมสนับสนุน ให้มีกลไกการ ดำเนินงานในการสร้างเสริมการพัฒนาจิตสาธารณะและจิตอาสา เพื่อสังคมและส่วนรวม โดยส่งเสริมและสนับสนุนองค์กรสาธารณะที่ไม่หวังผลประโยชน์

ประเด็น (11) การพัฒนาศักยภาพคนตลอดช่วงชีวิต

จำเป็นต้องมุ่งเน้นการสร้างสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการพัฒนาและเสริมสร้างศักยภาพมนุษย์ สร้างความอยู่ดีมีสุขของครอบครัวไทยซึ่งเป็นหน่วยที่ย่อยที่สุดเพื่อให้สามารถเป็นพลังในการขับเคลื่อน ช่วยเหลือสังคม พัฒนาและยกระดับคนในทุกมิติและในทุกช่วงวัยให้เป็นทรัพยากรมนุษย์ที่ดี เก่ง และมีคุณภาพพร้อมขับเคลื่อนการพัฒนาประเทศไปข้างหน้าได้อย่างเต็มศักยภาพ ซึ่ง “คนไทยในอนาคตจะต้องมีความพร้อม ทั้งกาย ใจ สติปัญญา มีพัฒนาการที่รอบด้านและมีสุขภาวะที่ดีในทุกช่วงวัย มีจิตสาธารณะ รับผิดชอบต่อสังคมและผู้อื่น มัธยัสถ์ อดออม โอบอ้อมอารี มีวินัย รักษาศีลธรรม และเป็นพลเมืองดีของชาติ มีหลักคิดที่ถูกต้อง มีทักษะที่จำเป็นในโลกอนาคต สามารถใช้ภาษาไทยได้ดี มีทักษะสื่อสารภาษาอังกฤษ และภาษาที่ 3 รวมทั้งอนุรักษ์ภาษาท้องถิ่น มีนิสัยรักการเรียนรู้และการพัฒนาตนเองอย่างต่อเนื่องตลอดชีวิต สูการเป็นคนไทยที่มีทักษะสูง เป็นนักพัฒนาเทคโนโลยีระดับสูงและนวัตกรรม นักคิด ผู้ประกอบการ เกษตรกรยุคใหม่ และอื่น ๆ โดยมีสัมมาชีฟตามความถนัดของตนเอง” แผนย่อยเพื่อพัฒนาและยกระดับทรัพยากรมนุษย์ ในทุกมิติ และในทุกช่วงวัยให้เต็มศักยภาพและเหมาะสม ที่เกี่ยวข้องด้านการศึกษา ดังนี้

แผนย่อยการสร้างสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการพัฒนาและเสริมสร้างศักยภาพมนุษย์

แนวทางการพัฒนาที่ 1 สร้างความอยู่ดีมีสุขของครอบครัวไทย สร้างครอบครัวที่เหมาะสม กับโลกในศตวรรษที่ 21 โดยส่งเสริมความรู้ในการวางแผนชีวิตที่เหมาะสมกับค่านิยมของคนรุ่นใหม่ และการจัดกิจกรรมที่เหมาะสมบนฐานความรู้ทางวิชาการตั้งแต่ช่วงตั้งครรภ์และถึงช่วงอายุต่าง ๆ พัฒนา ทักษะชีวิตและการเรียนรู้ การทำงานและการดำรงชีวิตอย่างมีคุณภาพของประชากรแต่ละช่วงวัย รวมถึง การให้ทุกภาคส่วนในสังคมเข้ามามีส่วนร่วม พร้อมทั้งพัฒนาสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการสร้างครอบครัว อบอุ่นเข้มแข็ง โดยเน้นการส่งเสริมการเกื้อกูลกันของคนทุกวัยในครอบครัวในการดูแลสมาชิกในครอบครัว การส่งเสริมนโยบายการสร้างสมดุลระหว่างชีวิตและการทำงาน การส่งเสริมสนับสนุนภาคเอกชน สถานประกอบการ จัดบริการที่ส่งเสริมและพัฒนาทรัพยากรมนุษย์และสนับสนุนครอบครัวในการเลี้ยงดูบุตร และการดูแลผู้สูงอายุ การสนับสนุนควบคู่กับการปฏิรูปสื่อให้มีบทบาทในเชิงสร้างสรรค์ ในการให้ความรู้ต่อ การพัฒนาและเสริมสร้างความเข้มแข็งครอบครัว โดยที่จะต้องมึระบบการจัดการที่อยู่อาศัยสำหรับครอบครัว ที่เอื้อต่อการดำรงชีวิต ครอบครัว ส่งเสริมพัฒนาการเด็ก และมีความปลอดภัย มีระบบสนับสนุนในการดูแลเด็ก และครอบครัวในชุมชนที่มีคุณภาพมาตรฐาน รวมทั้งมีระบบสนับสนุนในการทำงานที่เอื้อต่อครอบครัวที่ทุกภาคส่วน การพัฒนาสนับสนุน การจัดสวัสดิการและการส่งเสริมคุณภาพชีวิตที่ดีในการทำงานที่สมดุลระหว่างชีวิต การทำงานและชีวิตครอบครัว

แนวทางการพัฒนาที่ 2 ส่งเสริมบทบาทการมีส่วนร่วมของภาครัฐ ภาคเอกชน องค์กรปกครอง ส่วนท้องถิ่น ครอบครัว และชุมชนในการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ ปลุกฝังและพัฒนาทักษะนอกห้องเรียน สร้างกระบวนการเรียนรู้และพัฒนาทักษะของประชากรให้สอดคล้องกับความเปลี่ยนแปลงของโลกในอนาคต สร้างความตระหนักถึงความสำคัญของการพัฒนาตนเองและการมีส่วนร่วมในการแก้ปัญหา และพัฒนาสังคม รวมทั้งสนับสนุนด้านวิชาการและสร้างนวัตกรรมที่สนับสนุนการพัฒนาและเสริมสร้าง ศักยภาพคน เพื่อให้

องค์กรเครือข่ายชุมชนมีความเข้มแข็ง และมีกลไกการพัฒนาระดับพื้นที่ ที่ประชาชน ชุมชน องค์กรภาครัฐ ภาคเอกชนมีส่วนร่วมในการพัฒนา เฝ้าระวัง และติดตามการดำเนินงานส่งผลให้การพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ มีประสิทธิภาพและประสิทธิผลได้อย่างเป็นรูปธรรม การปลูกฝังและพัฒนาทักษะนอกห้องเรียน โดยเน้นให้พ่อแม่มีวัฒนธรรมที่ปลูกฝังให้ลูกเพิ่มพูนทักษะการเรียนรู้ชีวิต ดนตรี กีฬา ศิลปะ รวมทั้งส่งเสริมให้ทุกภาคส่วน เปิดพื้นที่แห่งการเรียนรู้และจัดกระบวนการเรียนรู้ที่หลากหลายและเหมาะสม เอื้อแก่ครอบครัวทุกลักษณะ

แนวทางการพัฒนาที่ 3 พัฒนาระบบฐานข้อมูลเพื่อการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ที่มีความเชื่อมโยงและบูรณาการข้อมูลด้านการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ระหว่างภาคีการพัฒนาต่าง ๆ โดยการเชื่อมโยงข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับการศึกษา การพัฒนาตนเอง สุขภาพ และการพัฒนาอาชีพในตลอดช่วงชีวิต เพื่อเสริมและสร้างศักยภาพของการดำเนินการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ตามพันธกิจของแต่ละหน่วยงานให้มีความเข้มแข็ง และตอบโจทย์ประเทศ เป็นฐานข้อมูลการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ของประเทศไทยที่มีประสิทธิภาพและประสิทธิผล สามารถประเมินจุดอ่อน จุดแข็ง และศักยภาพบุคคลของประเทศ นำไปสู่การตัดสินใจระดับนโยบายและปฏิบัติ เพื่อพัฒนาคนไทยอย่างมีทิศทางและสอดคล้องกับการพัฒนาประเทศไทยในอนาคต รวมถึงข้อมูลที่สนับสนุนการผลิตกำลังแรงงานที่มีทักษะตรงต่อความต้องการของตลาดงานในอนาคต และใช้ประกอบการตัดสินใจในการศึกษาต่อ มีธนาคารคลังสมองเพื่อรวบรวมผู้สูงอายุที่มีความรู้ ประสบการณ์ และทักษะเพื่อถ่ายทอดความรู้ ประสบการณ์ และทักษะให้เกิดประโยชน์ต่อประเทศชาติ

แผนย่อยการพัฒนาเด็กตั้งแต่ช่วงการตั้งครรภ์จนถึงปฐมวัย

แนวทางการพัฒนาที่ 1 จัดให้มีการเตรียมความพร้อมทั้งสุขภาพะ เจตคติ ความรู้และทักษะ ให้แก่พ่อแม่ก่อนการตั้งครรภ์ พร้อมทั้งส่งเสริมอนามัยแม่และเด็กตั้งแต่เริ่มตั้งครรภ์ รวมทั้งกำหนดมาตรการสร้างความสมดุลระหว่างชีวิตและการทำงานให้พ่อแม่สามารถเลี้ยงดูบุตรได้ด้วยตนเอง ทั้งการจูงใจให้สถานประกอบการจัดให้มีการจ้างงานที่ยืดหยุ่น รมรณรงค์ให้ผู้ชายตระหนักและมีส่วนร่วมในการทำหน้าที่ในบ้าน และดูแลบุตรมากขึ้น

แนวทางการพัฒนาที่ 2 จัดให้มีการพัฒนาเด็กปฐมวัยให้มีสุขภาพะที่ดีและสมวัย โดยส่งเสริมและสนับสนุนให้โรงพยาบาลทุกระดับและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องดำเนินงานตามมาตรฐานงานอนามัยแม่และเด็กสู่มาตรฐานโรงพยาบาลและบริการสุขภาพ ตลอดจนส่งเสริมและสนับสนุนการเลี้ยงลูกด้วยนมแม่และสารอาหารที่จำเป็นต่อสมองเด็ก

แนวทางการพัฒนาที่ 3 จัดให้มีการพัฒนาเด็กปฐมวัยให้มีพัฒนาการ สมรรถนะ และคุณลักษณะที่ดีที่สมวัยทุกด้าน โดยการพัฒนาหลักสูตรการสอนและปรับปรุงสถานพัฒนาเด็กปฐมวัยให้มีคุณภาพตามมาตรฐานที่เน้นการพัฒนาทักษะสำคัญด้านต่าง ๆ อาทิ ทักษะทางสมอง ทักษะด้านความคิด ความจำ ทักษะการควบคุมอารมณ์ ทักษะการวางแผนและการจัดระบบ ทักษะการรู้จักประเมินตนเอง ควบคุมกับการยกระดับบุคลากรในสถานพัฒนาเด็กปฐมวัยให้มีความพร้อมทั้งทักษะ ความรู้ จริยธรรม และความเป็นมืออาชีพ ตลอดจนผลักดันให้มีกฎหมายการพัฒนาเด็กปฐมวัยให้ครอบคลุมทั้งการพัฒนาทักษะการเรียนรู้ เน้นการเตรียมความพร้อมเข้าสู่ระบบการศึกษา การพัฒนาสุขภาพอนามัยให้มีพัฒนาการที่สมวัย และการเตรียมทักษะการอยู่ในสังคม ให้มีพัฒนาการอย่างรอบด้าน

แผนย่อยการพัฒนาช่วงวัยเรียน/วัยรุ่น

แนวทางการพัฒนาที่ 1 จัดให้มีการพัฒนาทักษะที่สอดคล้องกับทักษะในศตวรรษที่ 21 โดยเฉพาะทักษะด้านการคิดวิเคราะห์ สังเคราะห์ ความสามารถในการแก้ปัญหาที่ซับซ้อน ความคิดสร้างสรรค์ การทำงานร่วมกับผู้อื่น

แนวทางการพัฒนาที่ 2 จัดให้มีการพัฒนาทักษะด้านภาษา ศิลปะ และความสามารถในการใช้เทคโนโลยีที่สอดคล้องกับความสามารถ ความถนัดและความสนใจ

แนวทางการพัฒนาที่ 3 จัดให้มีการพัฒนาทักษะในการวางแผนชีวิตและวางแผนการเงิน ตลอดจนทักษะที่เชื่อมต่อกับโลกการทำงาน

แนวทางการพัฒนาที่ 4 จัดให้มีการพัฒนาทักษะอาชีพที่สอดคล้องกับความต้องการของประเทศ การบ่มเพาะการเป็นนักคิด นักนวัตกรรม และการเป็นผู้ประกอบการใหม่ รวมทั้งทักษะชีวิตที่สามารถอยู่ร่วมและทำงานภายใต้สังคมที่เป็นพหุวัฒนธรรม

แนวทางการพัฒนาที่ 5 ส่งเสริมและสนับสนุนระบบบริการสุขภาพและอนามัยที่เชื่อมต่อกันระหว่างระบบสาธารณสุขกับโรงเรียนหรือสถานศึกษา เพื่อเสริมสร้างศักยภาพด้านความฉลาดทางเชาวน์ปัญญา และความฉลาดทางอารมณ์ ตลอดจนภูมิคุ้มกันด้านต่างๆ ในการดำเนินชีวิตของกลุ่มวัยเรียน/วัยรุ่น

แผนย่อยการพัฒนาและยกระดับศักยภาพวัยแรงงาน

แนวทางการพัฒนาที่ 1 ยกระดับศักยภาพ ทักษะและสมรรถนะของคนในช่วงวัยทำงานให้มีความมาตรฐานสอดคล้องกับความสามารถเฉพาะบุคคลและความต้องการของตลาดงาน รวมทั้งเทคโนโลยีสมัยใหม่ เพื่อสร้างความเข้มแข็งเศรษฐกิจและผลิตภาพเพิ่มขึ้นให้กับประเทศ

แนวทางการพัฒนาที่ 3 ส่งเสริมและสนับสนุนการพัฒนาทักษะแรงงานฝีมือให้เป็นผู้ประกอบการใหม่ และสามารถพัฒนาต่อยอดความรู้ในการสร้างสรรค์งานใหม่ๆ และมีโอกาสและทางเลือกทำงานและสร้างงาน

ประเด็น (12) การพัฒนาการเรียนรู้

เน้นทั้งการแก้ไขปัญหาในปัจจุบัน และการเสริมสร้างและยกระดับการพัฒนาการศึกษาและการเรียนรู้ทั้งการศึกษาในระบบ นอกระบบและการเรียนรู้ตลอดชีวิต โดยการพัฒนากระบวนการเรียนรู้ที่ตอบสนองต่อการเปลี่ยนแปลงในศตวรรษที่ 21 มีการออกแบบระบบการเรียนรู้ใหม่ การเปลี่ยนบทบาทครู การเพิ่มประสิทธิภาพระบบบริหารจัดการศึกษา และการพัฒนาระบบการเรียนรู้ตลอดชีวิตเพื่อพัฒนาผู้เรียนให้สามารถกำกับการเรียนรู้ที่เหมาะสมกับตนเองได้อย่างต่อเนื่องแม้จะออกจากระบบการศึกษาแล้ว ควบคู่กับการส่งเสริมการพัฒนาคนไทยตามพหุปัญญาให้เต็มตามศักยภาพ รวมถึงการสร้างเสริมศักยภาพผู้มีความสามารถพิเศษ ให้สามารถต่อยอดการประกอบอาชีพได้อย่างมั่นคง โดยประกอบด้วย 2 แผนย่อย ดังนี้

แผนย่อยการปฏิรูปกระบวนการเรียนรู้ที่ตอบสนองต่อการเปลี่ยนแปลงในศตวรรษที่ 21

แนวทางการพัฒนาที่ 1 ปรับเปลี่ยนระบบการเรียนรู้สำหรับศตวรรษที่ 21 ประกอบด้วย 4 แนวทางย่อย ได้แก่

(1) พัฒนาระบบการเรียนรู้ในทุกระดับชั้น ตั้งแต่ปฐมวัยจนถึงอุดมศึกษาที่ใช้ฐานความรู้และระบบคิดในลักษณะสหวิทยาการ มีการวิจัยและพัฒนาหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐานที่เป็นหลักสูตรฐานสมรรถนะให้ได้มาตรฐานกับหลักสูตรในระบบการศึกษาขั้นหน้าที่ได้รับการยอมรับในระดับนานาชาติอย่างต่อเนื่อง โดยมีการจัดทำรายงานประจำปีที่เปิดเผยต่อสาธารณะเกี่ยวกับการนิเทศ การติดตาม ประเมินผล และการปรับปรุงหลักสูตรฐานสมรรถนะ ปฏิรูปหลักสูตรและรูปแบบการเรียนการสอนอาชีวศึกษาให้สอดคล้องกับกรอบมาตรฐานฝีมือแรงงานและมาตรฐานอาชีพ โดยเน้นการศึกษาอาชีวศึกษาระบบทวิภาคี

และการฝึกงานในสถานประกอบการ ปฏิรูปการจัดการศึกษาในระดับอุดมศึกษาโดยเน้นการเรียนรู้ที่ผูกกับงาน เพื่อวางรากฐานให้มีสถาบันอุดมศึกษาที่สามารถตอบสนองความต้องการของประเทศได้ในหลากหลายมิติ ทั้งในด้านการผลิตกำลังคนที่มีสมรรถนะและทักษะในสาขาที่เป็นที่ต้องการของตลาด การพัฒนาผู้ประกอบการ ยุคใหม่ที่มีศักยภาพในการสร้างธุรกิจใหม่ที่มีใช้เทคโนโลยี นวัตกรรม และสามารถไปสู่ตลาดต่างประเทศ ได้รวมถึงมีนักวิจัยและนวัตกรรมที่สามารถสร้างสรรค์ผลงานวิจัยและนวัตกรรมที่มีคุณภาพ สามารถส่งเสริม สนับสนุนการพัฒนาประเทศในด้านเศรษฐกิจและสังคมเป็นอย่างดี

(2) พัฒนาระบบการเรียนรู้ของผู้เรียนทุกระดับการศึกษา รวมถึงจัดกิจกรรมเสริม ทักษะเพื่อพัฒนาทักษะศ สำหรับศตวรรษที่ 21 มีการผสมผสานเทคโนโลยีเข้ากับเนื้อหาและวิธีการสอน โดยใช้ เทคโนโลยีสนับสนุนทฤษฎีการเรียนรู้แบบใหม่ในการพัฒนาเนื้อหาและทักษะแบบใหม่ เทคโนโลยีเพื่อการเรียนรู้ ในศตวรรษที่ 21 ควรมีคุณลักษณะที่มีชีวิต มีพลวัต มีปฏิสัมพันธ์ การเชื่อมต่อและมีส่วนร่วม

(3) พัฒนาระบบการเรียนรู้เชิงบูรณาการที่เน้นการลงมือปฏิบัติ มีการสะท้อน ความคิด/ทบทวน ไตร่ตรอง โดยเน้นการเรียนการสอนที่เสริมสร้างทักษะชีวิต และสามารถนำมาใช้ต่อยอด ในการประกอบอาชีพได้จริง

(4) พัฒนาระบบการเรียนรู้ที่ให้ผู้เรียนสามารถกำกับการเรียนรู้ของตนได้ เพื่อให้ สามารถนำองค์ความรู้ไปใช้สร้างรายได้ รวมถึงมีทักษะด้านวิชาชีพและทักษะชีวิต โดยใช้สื่อผสมอย่างหลากหลาย ปรับเปลี่ยนตามความสามารถและระดับของผู้เรียน มีเนื้อหาที่ไม่ยึดติดกับตัวสื่อ เลือกประกอบเนื้อหาได้เอง ค้นหา แก้ไข จัดบันทึกได้ เก็บประวัติการเรียนรู้อย่างเป็นระบบ มีระบบการประเมินผลการเรียนรู้ที่รวดเร็ว และต่อเนื่อง โดยผู้เรียนมีความรู้ ทักษะ และสมรรถนะที่เป็นที่ต้องการของตลาดแรงงาน

แนวทางการพัฒนาที่ 2 เปลี่ยนโฉมบทบาท “ครู” ให้เป็นครูยุคใหม่ ประกอบด้วย 3 แนวทางย่อย ได้แก่

(1) วางแผนการผลิต พัฒนาและปรับบทบาท “ครู คณาจารย์ยุคใหม่” ให้เป็น ผู้อำนวยการการเรียนรู้” มีหลักสูตรผลิตครูอาชีวศึกษายุคใหม่ที่สอดคล้องกับกรอบมาตรฐานฝีมือแรงงาน และมาตรฐานอาชีพ โดยเน้นการเป็นผู้เชี่ยวชาญและมีประสบการณ์ในการปฏิบัติงานจริงในสถานประกอบการ ในสาขาที่ตนเองสอน

(2) ปรับระบบการผลิตและพัฒนาครูตั้งแต่การดึงดูด คัดสรรผู้มีความสามารถสูง ให้เข้ามาเป็นครู ปฏิรูประบบการผลิตครูยุคใหม่โดยใช้หลักสูตรฐานสมรรถนะของวิชาชีพครูที่สามารถสร้าง ทักษะในการจัดการเรียนการสอนในหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐานที่เป็นหลักสูตรฐานสมรรถนะ และมีครูที่ชำนาญในด้านการสอนภาษาอังกฤษและภาษาที่ 3 ที่ได้มาตรฐานในระดับนานาชาติในจำนวน ที่เพียงพอต่อความต้องการของนักเรียน อีกทั้งยังมีระบบการอบรมและเสริมสมรรถนะครูที่ผ่านการศึกษา ในระบบเดิมหรือ ครูภาษาอังกฤษ และภาษาที่ 3 ที่ยังไม่ผ่านการประเมินมาตรฐานในระดับนานาชาติ

(3) ส่งเสริมสนับสนุนระบบการพัฒนาศักยภาพและสมรรถนะครูอย่างต่อเนื่อง ครอบคลุม ทั้งเงินเดือนสายอาชีพและระบบสนับสนุนอื่นๆ ปฏิรูประบบการผลิตครูอาชีวศึกษายุคใหม่ โดยผู้ที่มี ใบประกอบวิชาชีพจะต้องเป็นผู้เชี่ยวชาญและมีประสบการณ์ในการปฏิบัติงานจริงในสถานประกอบการ ในสาขาที่ตนเองสอน มีความรู้ ทักษะ และสามารถสร้างสมรรถนะที่สอดคล้องกับกรอบมาตรฐานฝีมือแรงงาน และมาตรฐานอาชีพให้แก่ผู้เรียน และมีอัตรากำลังเพียงพอต่อความต้องการของสถานศึกษาตามเกณฑ์ มาตรฐานอัตรากำลังของสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา

แนวทางการพัฒนาที่ 3 เพิ่มประสิทธิภาพระบบบริหารจัดการศึกษาในทุกระดับทุกประเภท ประกอบด้วย 6 แนวทางย่อย ได้แก่

(1) ปฏิรูปโครงสร้างองค์กรด้านการศึกษาให้มีประสิทธิภาพ โดยเน้นการสร้าง ความรับผิดชอบต่อผลลัพธ์ ตั้งแต่ระดับบนสุดลงไปถึงระดับโรงเรียน รวมถึงมีโครงสร้างแรงจูงใจและความ รับผิดชอบของหน่วยงานและบุคลากรทางการศึกษาทั้งระบบที่เหมาะสม

(2) จัดให้มีมาตรฐานขั้นต่ำของโรงเรียนในทุกระดับ เพื่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ที่สูงขึ้น มีการกำหนดมาตรฐานขั้นต่ำของโรงเรียนในทุกระดับ ที่เหมาะสมกับบริบทของประเทศในด้านความพร้อม ของโครงสร้างพื้นฐาน อุปกรณ์การเรียนการสอน การบริหารจัดการโรงเรียน จำนวนครูที่ครบชั้น ครบวิชา จำนวนพนักงานสนับสนุนงานบริหารจัดการโรงเรียน

(3) ปรับปรุงโครงสร้างการจัดการศึกษาให้มีประสิทธิภาพและเพิ่มคุณภาพการศึกษา มีการปรับปรุงโครงสร้างการศึกษาที่เน้นสายอาชีพมากขึ้น มีการเรียนการสอนและการเรียนรู้ที่ใช้เทคโนโลยี สมัยใหม่ เกิดทักษะความเข้าใจและใช้เทคโนโลยีดิจิทัล ทักษะภาษาที่ 3 ทักษะและความรู้ในการประกอบ อาชีพใหม่ ๆ อย่างคล่องตัว เพิ่มประสิทธิภาพการใช้ทรัพยากรทางการศึกษาอย่างเป็นรูปธรรม

(4) เพิ่มการมีส่วนร่วมจากภาคเอกชนในการจัดการศึกษา ส่งเสริมภาคประชาสังคม ปรับปรุงแหล่งเรียนรู้ในชุมชนให้เป็นพื้นที่เรียนรู้เชิงสร้างสรรค์และมีชีวิต รวมถึงการเรียนรู้และทบทวนทักษะ พื้นฐาน ได้แก่ การอ่านออก เขียนได้ คิดเลขเป็น โดยระดมทรัพยากรจากภาคเอกชนและภาคประชาสังคม

(5) พัฒนาระบบประกันคุณภาพการศึกษา โดยแยกการประกันคุณภาพการศึกษา ออกจากการประเมินคุณภาพและการรับรองคุณภาพและการกำกับดูแลคุณภาพการศึกษา และปฏิรูประบบ การสอบที่นำไปสู่การวัดผลในเชิงทักษะที่จำเป็นสำหรับศตวรรษที่ 21 มากกว่าการวัดระดับความรู้ และ

(6) ส่งเสริมการวิจัยและใช้เทคโนโลยีในการสร้างและจัดการความรู้ การเรียน การสอน และการจัดการศึกษาเพื่อพัฒนาทักษะอาชีพที่สอดคล้องกับบริบทพื้นที่ ซึ่งรวมถึงการบูรณาการ ความร่วมมือระหว่าง สถาบันอุดมศึกษากับภาคอุตสาหกรรม ชุมชน และภาครัฐ เพื่อเสริมสร้างระบบนิเวศ นวัตกรรมที่เข้มแข็ง

แนวทางการพัฒนาที่ 4 พัฒนาระบบการเรียนรู้ตลอดชีวิต ประกอบด้วย 5 แนวทางย่อย ได้แก่

(1) จัดให้มีระบบการศึกษาและระบบฝึกอบรมบนฐานสมรรถนะที่มีคุณภาพสูง และยืดหยุ่น

(2) มีมาตรการจูงใจและส่งเสริมสนับสนุนให้คนเข้าสู่ใฝ่เรียนรู้ พัฒนาตนเอง รวมถึง การยกระดับทักษะวิชาชีพ

(3) พัฒนาระบบการเรียนรู้ชุมชนให้เข้าถึงได้ทุกที่ทุกเวลา โดยความร่วมมือจาก ภาครัฐ ภาคเอกชน และภาคประชาสังคม

(4) พัฒนาระบบเครือข่ายเทคโนโลยีดิจิทัลและดิจิทัลแพลตฟอร์ม สื่อดิจิทัล เพื่อการศึกษา ในทุกระดับทุกประเภทการศึกษาอย่างทั่วถึงและมีประสิทธิภาพ และ

(5) พัฒนาโปรแกรมประยุกต์หรือสื่อการเรียนรู้ดิจิทัลที่มีคุณภาพที่นักเรียน นักศึกษา และประชาชนสามารถเข้าถึงและใช้ประโยชน์ในการเรียนรู้และพัฒนาตนเองผ่านเทคโนโลยีสมัยใหม่ได้

แนวทางการพัฒนาที่ 5 สร้างระบบการศึกษาเพื่อเป็นเลิศทางวิชาการระดับนานาชาติ ประกอบด้วย 5 แนวทางย่อย ได้แก่

(1) ส่งเสริมและพัฒนาศักยภาพสถาบันการศึกษาที่มีความเชี่ยวชาญและมีความโดดเด่น เฉพาะสาขาสู่ระดับนานาชาติ มีกรอบมาตรฐานฝีมือแรงงานและมาตรฐานอาชีพที่กำหนดสมรรถนะ

และทักษะพื้นฐานสำหรับสาขาอาชีพต่างๆ ที่สอดคล้องกับความต้องการของอุตสาหกรรม โดยเฉพาะใน 10 กลุ่มอุตสาหกรรมเป้าหมาย S-curve และ New S-curve เพื่อเป็นเครื่องมือในการยืนยัน และพัฒนาสมรรถนะของแรงงาน และมีกรอบแนวคิดในการคาดการณ์อุปสงค์แรงงานในอนาคตในสาขาอาชีพต่าง ๆ และมีแนวทางทบทวนและปรับปรุงให้แม่นยำมากขึ้นเป็นระยะ

(2) สร้างเครือข่ายความร่วมมือทางวิชาการและแลกเปลี่ยนนักเรียน นักศึกษา และบุคลากรในระดับนานาชาติ รวมถึงการพัฒนาศูนย์วิจัย ศูนย์ฝึกอบรม และทดสอบในระดับภูมิภาค

(3) จัดให้มีการเรียนรู้ประวัติศาสตร์ชาติไทยและประวัติศาสตร์ท้องถิ่น

(4) จัดให้มีการเรียนรู้ประวัติศาสตร์ ประเพณี วัฒนธรรมของไทยและพัฒนาการของประเทศเพื่อนบ้านในสถานศึกษา และสำหรับประชาชน

(5) ส่งเสริมสนับสนุนการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ของเด็ก เยาวชน และนักเรียนกับประเทศเพื่อนบ้านในภูมิภาคเอเชียอาคเนย์

แผนย่อยการตระหนักถึงพหุปัญญาของมนุษย์ที่หลากหลาย

แนวทางการพัฒนาที่ 1 พัฒนาและส่งเสริมพหุปัญญา โดยพัฒนาระบบบริหารจัดการกลไกการคัดกรองและการส่งต่อเพื่อส่งเสริมการพัฒนาคนไทยตามพหุปัญญาให้เต็มตามศักยภาพ ส่งเสริมสนับสนุนครอบครัว ในการเสริมสร้างความสามารถพิเศษตามความถนัดและศักยภาพทั้งด้านกีฬา ภาษาและวรรณกรรม สุนทรียศิลป์ ส่งเสริมสนับสนุนระบบสถานศึกษาและสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการสร้างและพัฒนาเด็กและเยาวชน ที่มีความสามารถพิเศษบนฐานพหุปัญญา และส่งเสริมสนับสนุนมาตรการจูงใจแก่ภาคเอกชน และสื่อในการมีส่วนร่วมและผลักดันให้ผู้มีความสามารถพิเศษ มีบทบาทเด่นในระดับนานาชาติ

แนวทางการพัฒนาที่ 2 สร้างเส้นทางอาชีพ สภาพแวดล้อมการทำงาน และระบบสนับสนุนที่เหมาะสมสำหรับผู้มีความสามารถพิเศษ โดยจัดให้มีโครงสร้างพื้นฐานและระบบสนับสนุนเพื่อผู้มีความสามารถพิเศษได้สร้างความเข้มแข็งและต่อยอดได้ จัดให้มีกลไกการทำงานในลักษณะการรวมตัวของกลุ่มผู้มีความสามารถพิเศษในหลากหลายสาขาวิชา เพื่อรวมนักวิจัยและนักเทคโนโลยีชั้นแนวหน้าเพื่อพัฒนาต่อยอดงานวิจัย เพื่อตอบโจทยการพัฒนาประเทศ สร้างความร่วมมือและเชื่อมต่อสถาบันวิจัย ชี้นำทั่วโลก เพื่อสร้างความเข้มแข็งให้นักวิจัยความสามารถสูงของไทยให้มีศักยภาพสูงยิ่งขึ้น

ประเด็น (20) การบริการประชาชนและประสิทธิภาพภาครัฐ

แผนย่อยการพัฒนาระบบบริหารงานภาครัฐ

แนวทางการพัฒนาที่ 1 พัฒนาหน่วยงานภาครัฐให้เป็น “ภาครัฐทันสมัย เปิดกว้าง เป็นองค์กร ชีตสมรรถนะสูง” สามารถปฏิบัติงานอย่างมีประสิทธิภาพ มีความคุ้มค่า เทียบได้กับมาตรฐานสากล รองรับสภาพแวดล้อมในการปฏิบัติงานที่มีความหลากหลายซับซ้อนและทันการเปลี่ยนแปลง โดยการนำนวัตกรรม และเทคโนโลยีดิจิทัล การพัฒนาให้มีการนำข้อมูลและข้อมูลขนาดใหญ่มาใช้ในการพัฒนานโยบาย การตัดสินใจ การบริหารจัดการ การให้บริการ และการพัฒนานวัตกรรมภาครัฐ รวมถึงการเชื่อมโยงการทำงาน และข้อมูลระหว่างองค์กร ทั้งภายในและภายนอกภาครัฐแบบอัตโนมัติ อาทิ การสร้างแพลตฟอร์มดิจิทัลที่ภาครัฐสามารถใช้ร่วมกัน เพื่อเพิ่มโอกาสในการเข้าถึงข้อมูลที่สะดวกและรวดเร็ว เชื่อมโยงข้อมูลของหน่วยงานภาครัฐให้มีมาตรฐานเดียวกันและข้อมูลระหว่างหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ตลอดจนเพื่อให้ภาครัฐกิจภาคเอกชนและผู้ประกอบการสามารถใช้ประโยชน์จากข้อมูลในการขยายโอกาสทางการค้าทั้งในประเทศและต่างประเทศ

แนวทางการพัฒนาที่ 2 กำหนดนโยบายและการบริหารจัดการที่ตั้งอยู่บนข้อมูลและหลักฐานเชิงประจักษ์ มุ่งผลสัมฤทธิ์ มีความโปร่งใส ยึดหยุ่นและคล่องตัวสูง นำนวัตกรรม เทคโนโลยี ข้อมูลขนาดใหญ่ ระบบการทำงานที่เป็นดิจิทัล มาใช้ในการบริหารและการตัดสินใจ มีการพัฒนาข้อมูลเปิด ภาครัฐให้ทุกภาคส่วน สามารถเข้าถึง แบ่งปัน และใช้ประโยชน์ได้อย่างเหมาะสมและสะดวก รวมทั้งนำองค์ความรู้ในแบบสหสาขาวิชา เข้ามาประยุกต์ใช้ เพื่อสร้างคุณค่าและแนวทางปฏิบัติที่เป็นเลิศในการตอบสนองกับสถานการณ์ต่าง ๆ ได้อย่างทันเวลา พร้อมทั้งมีการจัดการความรู้และถ่ายทอดความรู้อย่างเป็นระบบเพื่อพัฒนาภาครัฐให้เป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้ และการเสริมสร้างการรับรู้ สร้างความเข้าใจ การพัฒนาวัฒนธรรมองค์กร เพื่อส่งเสริมการพัฒนากระบวนการ และการบริหารจัดการภาครัฐอย่างเต็มศักยภาพ

แนวทางการพัฒนาที่ 3 ปรับเปลี่ยนรูปแบบการจัดโครงสร้างองค์การและออกแบบระบบการบริหารงานใหม่ ให้มีความยืดหยุ่น คล่องตัว กระชับ ทันสมัย สามารถตอบสนองต่อบริบทการเปลี่ยนแปลงได้ในทุกมิติ ไม่ยึดติดกับการจัดโครงสร้างองค์การแบบราชการและวางกฎเกณฑ์มาตรฐานกลางอย่างตายตัว มีขนาดที่เหมาะสมกับภารกิจ ปราศจากความซ้ำซ้อนของการดำเนินการกิจ สามารถปรับเปลี่ยนบทบาทภารกิจ โครงสร้างองค์การ ระบบการบริหารงาน รวมทั้งวางกฎระเบียบได้เองอย่างเหมาะสมตามสถานการณ์ที่เปลี่ยนแปลงไป เน้นทำงานแบบบูรณาการไร้รอยต่อและเชื่อมโยงเป็นเครือข่ายกับทุกภาคส่วน ทั้งนี้ เพื่อมุ่งไปสู่ความเป็นองค์กรที่มีขีดสมรรถนะสูง สามารถปฏิบัติงานและมีผลสัมฤทธิ์เทียบได้กับมาตรฐานระดับสากล นอกจากนี้ ยังมีความเป็นสำนักงานสมัยใหม่ ใช้ประโยชน์จากข้อมูลขนาดใหญ่เพื่อวิเคราะห์คาดการณ์ล่วงหน้า และทำงานในเชิงรุก สามารถนำเทคโนโลยีอันทันสมัยเข้ามาประยุกต์ใช้เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพและสร้างคุณค่าในการทำงาน

ประเด็น (21) การต่อต้านการทุจริตและประพฤติมิชอบ

แผนย่อยการป้องกันการทุจริตและประพฤติมิชอบ

แนวทางการพัฒนาที่ 1 ปลุกและปลุกจิตสำนึกการเป็นพลเมืองที่ดี มีวัฒนธรรมสุจริต และการปลูกฝังและหล่อหลอมวัฒนธรรมในกลุ่มเด็กและเยาวชนทุกช่วงวัย ทุกระดับ มุ่งเน้นการปรับพฤติกรรม “คน” โดยการ “ปลุก” และ “ปลุก” จิตสำนึกความเป็นพลเมืองที่ดี มีวัฒนธรรมสุจริต สามารถแยกแยะได้ว่าสิ่งใดเป็นประโยชน์ส่วนตน สิ่งใดเป็นประโยชน์ส่วนรวม มีความละเอียดต่อการกระทำผิด ไม่เพิกเฉยอดทนต่อการทุจริต และเข้ามามีส่วนร่วมในการต่อต้านการทุจริตทุกรูปแบบ รวมถึงการส่งเสริมการสร้างวัฒนธรรม และค่านิยมสุจริตในระดับชุมชนเพื่อนำไปสู่การเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมค่านิยมที่ยึดประโยชน์ สาธารณะมากกว่าประโยชน์ส่วนตน และต่อต้านการทุจริตและประพฤติมิชอบในทุกรูปแบบ โดยเฉพาะการส่งเสริมวัฒนธรรมสุจริตผ่านหลักสูตรการศึกษาภาคบังคับที่เด็กไทยทุกคนต้องเรียน ทั้งภาคทฤษฎี และภาคปฏิบัติ ตั้งแต่ระดับปฐมวัยจนถึงระดับอุดมศึกษา เพื่อปฏิรูป “พลเมืองไทยในอนาคต” ให้มีความเป็นพลเมืองเต็มขั้น สามารถทำหน้าที่ความเป็นพลเมืองที่ดี มีจิตสำนึกยึดมั่นในความซื่อสัตย์สุจริต มีความรับผิดชอบต่อส่วนรวม มีระเบียบวินัย และเคารพกฎหมาย

แนวทางการพัฒนาที่ 2 ส่งเสริมการปฏิบัติหน้าที่ของข้าราชการและเจ้าหน้าที่ของรัฐ ให้มีความใสสะอาด ปราศจากพฤติกรรมที่ส่อไปในทางทุจริต โดยการปฏิบัติหน้าที่ราชการอย่างเปิดเผย โปร่งใส ถูกต้อง เป็นธรรม ไม่คดโกง รู้จักแยกแยะเรื่องส่วนตัวออกจากหน้าที่การงาน การสร้างธรรมาภิบาลในการบริหารงาน ตลอดจนการสร้างจิตสำนึกและค่านิยมในการต่อต้านการทุจริตให้แก่บุคลากรขององค์กร โดยการสนับสนุนให้ข้าราชการและเจ้าหน้าที่รัฐเข้ามามีส่วนร่วมเป็นเครือข่ายต่อต้านการทุจริตในหน่วยงานภาครัฐ เพื่อส่งเสริมการมีส่วนร่วมในการเฝ้าระวัง สอดส่อง ติดตามพฤติกรรมเสี่ยงและแจ้งเบาะแส เพื่อสกัดกั้นมิให้เกิดการทุจริตประพฤติมิชอบได้ โดยมีมาตรการสนับสนุนและคุ้มครองผู้แจ้งเบาะแส

ประเด็น (23) การวิจัยและพัฒนานวัตกรรม

แผนย่อยการวิจัยและพัฒนานวัตกรรม ด้านสังคม

แนวทางการพัฒนาที่ 1 พัฒนาและเสริมสร้างศักยภาพทรัพยากรมนุษย์ โดยการส่งเสริม การวิจัย พัฒนา และประยุกต์ใช้นวัตกรรมในการพัฒนาศักยภาพทรัพยากรมนุษย์ของประเทศตลอดทุกช่วงวัย (ปฐมวัย วัยเด็ก วัยเรียน วัยแรงงาน วัยสูงอายุ) การตระหนักถึงพหุปัญญาของมนุษย์ที่หลากหลาย เพื่อให้ ประชาชนไทย มีทักษะความรู้ และเป็นกำลังในการพัฒนาประเทศ โดยมีประเด็นการวิจัยที่สำคัญ อาทิ โภชนาการและสุขภาพในช่วงปฐมวัย การปลูกฝังความเป็นคนดี วินัย และจิตสาธารณะในวัยเรียน การพัฒนา ทักษะและสมรรถนะที่จำเป็นในศตวรรษที่ 21 ในวัยเรียนและวัยแรงงาน บุคลากรทางการศึกษา ครู หลักสูตร และกระบวนการสอน การส่งเสริมศักยภาพผู้สูงอายุ ระบบบริการสาธารณสุข และวิทยาศาสตร์ทางการกีฬา

แนวทางการพัฒนาที่ 2 สร้างความเสมอภาคทางสังคม โดยการส่งเสริมการวิจัยพัฒนา และประยุกต์ใช้นวัตกรรมในการแก้ปัญหาความเหลื่อมล้ำในสังคม เพื่อลดความแตกต่างทางด้านรายได้ รายจ่าย การเข้าถึงบริการขั้นพื้นฐาน และเพิ่มความเสมอภาคในกระบวนการยุติธรรม โดยมีประเด็นการวิจัย ที่สำคัญ อาทิ การจัดการที่ดินทำกิน ระบบหลักประกันสุขภาพของรัฐ การเสริมสร้างความเข้มแข็งของชุมชน และกระจายอำนาจการเข้าถึงบริการสาธารณะและกระบวนการยุติธรรม

แนวทางการพัฒนาที่ 3 ปรับสมดุลและพัฒนาระบบการบริหารจัดการภาครัฐ โดยการส่งเสริมการวิจัย พัฒนา และประยุกต์ใช้นวัตกรรมในการพัฒนาการบริหารจัดการภาครัฐ เพื่อให้มี ความทันสมัย ตอบสนองความต้องการและให้บริการประชาชนได้อย่างสะดวกรวดเร็ว และโปร่งใส โดยมีประเด็นการวิจัยที่สำคัญ อาทิ รัฐบาลดิจิทัล ระบบข้อมูลขนาดใหญ่ภาครัฐ กลไกการพัฒนาในเชิงพื้นที่

2.2 แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 13 (พ.ศ. 2566 - 2570)

แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 13 มีเป้าหมายเพื่อพลิกโฉมประเทศไทยสู่เศรษฐกิจ สร้างคุณค่า สังคมเดินหน้าอย่างยั่งยืน โดยสิ่งที่ต้องทำ คือ การเปลี่ยนผ่านประเทศหรือการ transform ประเทศ ใน 4 ด้านหลัก ได้แก่

1. การเปลี่ยนผ่านจากเศรษฐกิจฐานทรัพยากรไปสู่เศรษฐกิจฐานนวัตกรรมและองค์ความรู้ หรือการมุ่งสู่เศรษฐกิจมูลค่าสูงที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม ซึ่งมีเป้าหมายให้เศรษฐกิจไทยมีความสามารถ ในการแข่งขันสูงบนพื้นฐานของการสร้างมูลค่าเพิ่ม จากการพัฒนาต่อยอดและใช้ประโยชน์จากองค์ความรู้ ความคิด สร้างสรรค์ เทคโนโลยี และนวัตกรรม พร้อมกับการลดผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อม และใช้ทรัพยากร ธรรมชาติอย่างมีประสิทธิภาพ

2. การเปลี่ยนผ่านจากสังคมที่มีเพียงบางกลุ่มที่เข้าถึงโอกาสไปสู่สังคมที่มีโอกาสสำหรับทุกคน และทุกพื้นที่ หรือการสร้างสังคมแห่งโอกาสและความเสมอภาค โดยทุกกลุ่มคนมีโอกาสนในการเลื่อน สถานะทางเศรษฐกิจและสังคมอย่างเต็มศักยภาพ ได้รับความคุ้มครองทางสังคมที่เพียงพอ มีส่วนร่วมและได้รับประโยชน์ จากการเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจอย่างเสมอภาค และประเทศมีความเหลื่อมล้ำลดลง ทั้งในเชิงธุรกิจ พื้นที่ รายได้ และความมั่งคั่ง

3. การเปลี่ยนผ่านจากการผลิตและการบริโภคที่ทำลายสิ่งแวดล้อม ไปสู่วิถีชีวิตที่เป็นมิตร ต่อสิ่งแวดล้อมและมีความปลอดภัยหรือการเสริมสร้างวิถีชีวิตที่ยั่งยืน โดยทุกภาคส่วนในสังคมมีรูปแบบ การดำเนินชีวิตและกิจกรรมทางเศรษฐกิจที่เอื้อให้เกิดความยั่งยืนต่อสิ่งแวดล้อม พร้อมทั้งสามารถรับมือและมี ภูมิคุ้มกันจากสภาพแวดล้อมที่เปลี่ยนแปลงไป

4. การเปลี่ยนผ่านจากกำลังคนทักษะต่ำและภาครัฐที่ล้าสมัย ไปสู่กำลังคนและภาครัฐที่มีสมรรถนะสูง เพื่อเอื้อต่อการเปลี่ยนผ่านประเทศไปสู่การเป็นเศรษฐกิจสร้างคุณค่า สังคมเดินหน้าอย่างยั่งยืน

ภายใต้โครงสร้างประกอบในแต่ละด้าน มีการกำหนด "หมุดหมาย" ซึ่งเป็นการกำหนดสิ่งที่ประเทศไทยปรารถนาจะ “เป็น” มุ่งหวังจะ “มี” หรือต้องการจะ “จัด” ในช่วงระยะเวลา 5 ปี ของแผนพัฒนา ฯ ฉบับที่ 13 เพื่อให้การขับเคลื่อนเป้าหมายการพัฒนามีทิศทางที่ชัดเจนและเกิดผลอย่างเป็นรูปธรรม จำนวน 13 หมุดหมาย คือ

- (1) ไทยเป็นประเทศชั้นนำด้านสินค้าเกษตรและอาหารแปรรูปมูลค่าสูง
- (2) ไทยเป็นจุดหมายของการท่องเที่ยวที่เน้นคุณค่าและความยั่งยืน
- (3) ไทยเป็นฐานการผลิตยานยนต์ไฟฟ้าของอาเซียน
- (4) ไทยเป็นศูนย์กลางทางการแพทย์และสุขภาพมูลค่าสูง
- (5) ไทยเป็นประตูการค้าการลงทุนและจุดยุทธศาสตร์ทางโลจิสติกส์ที่สำคัญของภูมิภาค
- (6) ไทยเป็นฐานการผลิตอิเล็กทรอนิกส์อัจฉริยะและบริการดิจิทัลของอาเซียน
- (7) มุ่งลดความเหลื่อมล้ำระหว่างธุรกิจขนาดใหญ่และ SMEs
- (8) มุ่งลดความเหลื่อมล้ำระหว่างพื้นที่
- (9) มุ่งเพิ่มพลวัตการเลื่อนชั้นทางสังคมและลดความเหลื่อมล้ำเชิงรายได้และความมั่งคั่ง
- (10) ไทยมีเศรษฐกิจหมุนเวียนและสังคมคาร์บอนต่ำ
- (11) ไทยสามารถปรับตัวและลดความเสี่ยงจากภัยธรรมชาติ
- (12) ไทยมีกำลังคนสมรรถนะสูง มุ่งเรียนรู้อย่างต่อเนื่อง ตอบโจทย์การพัฒนาแห่งอนาคต
- (13) ไทยมีภาครัฐที่มีสมรรถนะสูง

โดยมีขอบเขตการพัฒนาที่มีความเกี่ยวข้องโดยตรงกับการพัฒนาด้านการศึกษา คือ หมุดหมายที่ 12 ไทยมีกำลังคนสมรรถนะสูง มุ่งเรียนรู้อย่างต่อเนื่อง ตอบโจทย์การพัฒนาแห่งอนาคต มุ่งตอบสนองเป้าหมายหลักของแผนพัฒนา ฯ ฉบับที่ 13 จำนวน 2 เป้าหมาย ได้แก่ เป้าหมายที่ 2) การพัฒนาคนสำหรับโลกยุคใหม่ โดยคนทุกช่วงวัยได้รับการพัฒนาในทุกมิติ การพัฒนากำลังคนสมรรถนะสูงสอดคล้องกับความต้องการของภาคการผลิต เป้าหมาย สามารถสร้างงานอนาคตและสร้างผู้ประกอบการอัจฉริยะที่มีความสามารถในการสร้างและใช้เทคโนโลยีและนวัตกรรม และเป้าหมายที่ 3) การมุ่งสู่สังคมแห่งโอกาสและความเป็นธรรมด้วยการส่งเสริมการเรียนรู้ตลอดชีวิต ทั้งการพัฒนากระบวนวิธีเพื่อการเรียนรู้ตลอดชีวิตและพัฒนาทางเลือกในการเข้าถึงการเรียนรู้สำหรับผู้ที่ไม่สามารถเรียนในระบบการศึกษาปกติ นอกจากนี้ หมุดหมายที่ 12 ยังมีความสอดคล้องกับยุทธศาสตร์ชาติใน 3 ด้าน ได้แก่ ยุทธศาสตร์ชาติด้านการสร้างความสามารถในการแข่งขัน ในประเด็นเป้าหมายประเทศไทยมีขีดความสามารถในการแข่งขันสูงขึ้น ด้านการพัฒนาและเสริมสร้างศักยภาพทรัพยากรมนุษย์ ในประเด็นเป้าหมาย คนไทยเป็นคนดี คนเก่งมีคุณภาพพร้อมสำหรับวิถีชีวิตในศตวรรษที่ 21 และสังคมไทยมีสภาพแวดล้อมที่เอื้อและสนับสนุนต่อการพัฒนาคนตลอดช่วงชีวิต และยุทธศาสตร์ชาติด้านการสร้างโอกาสและความเสมอภาคทางสังคม ในประเด็นเป้าหมายการสร้างความเป็นธรรมและลดความเหลื่อมล้ำในทุกมิติ และการกระจายศูนย์กลางความเจริญทางเศรษฐกิจและสังคม เพิ่มโอกาสให้ทุกภาคส่วนเข้ามาเป็นกำลังของการพัฒนาประเทศในทุกระดับ ซึ่งกำหนดเป้าหมาย ดังนี้

เป้าหมายที่ 1 คนไทยได้รับการพัฒนาอย่างเต็มศักยภาพในทุกช่วงวัย มีสมรรถนะที่จำเป็นสำหรับโลกยุคใหม่ มีคุณลักษณะตามบรรทัดฐานที่ดีของสังคม มีคุณธรรม จริยธรรม และมีภูมิคุ้มกันต่อการเปลี่ยนแปลงอย่างพลิกโฉมฉบับพลันของโลก สามารถดำรงชีวิตร่วมกันในสังคมได้อย่างสงบสุข

เป้าหมายที่ 2 กำลังคนมีสมรรถนะสูง สอดคล้องกับความต้องการของภาคการผลิต เป้าหมาย และสามารถสร้างงานอนาคต เป้าหมายที่ 3 ประชาชนทุกกลุ่มเข้าถึงการเรียนรู้ตลอดชีวิต

โดยมีขอบเขตการดำเนินงานที่เกี่ยวข้อง อาทิ

1. ระบบการศึกษาไทยตั้งแต่ระดับปฐมวัยมีคุณภาพมาตรฐานใกล้เคียงกันภายในประเทศ และเทียบเท่าระดับสากล โดยมุ่งพัฒนาคนให้มีทักษะที่จำเป็นในโลกยุคใหม่อย่างรอบด้าน อาทิ ทักษะด้านภาษา ต่างประเทศ ทักษะด้านดิจิทัล และทักษะการเป็นผู้ประกอบการ รวมถึงทักษะทางสังคม/พฤติกรรม (Soft skills) อาทิ ทักษะการคิดเชิงวิพากษ์ ความคิดสร้างสรรค์ ความสามารถในการปรับตัว การยอมรับความแตกต่าง และการสื่อสารและการทำงานร่วมกับผู้อื่น พร้อมทั้งส่งเสริมการสร้างสังคมแห่งการเรียนรู้ตลอดชีวิต

2. ระบบการศึกษาและกลไกที่เกี่ยวข้องมีความเหมาะสมและสอดคล้องกับศักยภาพของเด็กแต่ละกลุ่ม ตั้งแต่กลุ่มผู้มีความสามารถพิเศษจนถึงกลุ่ม NEETs (กลุ่มเด็กและเยาวชนอายุระหว่าง 15 - 24 ปี ที่ไม่ได้เรียน ไม่ได้ทำงาน หรือไม่ได้อยู่ในระบบฝึกอบรมใด ๆ)

3. สถาบันอุดมศึกษาสามารถปรับบทบาทในการผลิตและพัฒนากำลังคนให้มีปริมาณ และ คุณภาพสอดคล้องกับความต้องการของตลาดแรงงาน และสนับสนุนการมุ่งสู่การเป็น Hi-Value and Sustainable Thailand รวมถึงมีบทบาทในการพัฒนาทุนมนุษย์ในทุกช่วงวัย (นอกเหนือจากวัยเรียน)

4. ระบบการฝึกอบรมเพื่อปรับและยกระดับทักษะฝีมือแรงงาน (Reskill/Upskill/New skill) มีคุณภาพ ทันสมัย ได้มาตรฐาน ตอบโจทย์ความต้องการอย่างตรงจุด ทุกคนสามารถเข้าถึงได้โดยเฉพาะการฝึกอบรม เพื่อโยกย้ายแรงงานไปสู่ภาคการผลิตและบริการเป้าหมายภายใต้การสร้างเศรษฐกิจมูลค่าสูงที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม และสำหรับผู้มีความเสี่ยงจากการถูกทดแทนจากระบบอัตโนมัติ กลุ่มวัยแรงงานตอนปลายและผู้สูงอายุ

5. นโยบายการบริหารจัดการกำลังคนภายใต้บริบทสังคมสูงวัยมีความชัดเจน และสามารถลดทอนความเสี่ยงในการขาดแคลนกำลังแรงงาน อาทิ การขยายอายุเกษียณ การยกระดับผลิตภาพแรงงานไทย และการดึงดูดแรงงานทักษะสูงจากต่างประเทศ

6. ระบบการบริหารจัดการกำลังคนและฐานข้อมูลสารสนเทศด้านกำลังคนของประเทศ มีการบูรณาการนำไปสู่การออกแบบนโยบายที่เฉพาะเจาะจง และมีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น

7. สถาบันทางสังคมเอื้อต่อการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ ตั้งแต่การส่งเสริมการเลี้ยงดูบุตร การปฏิรูปสื่อและอุตสาหกรรมบันเทิง จนถึงมาตรการที่เอื้อต่อการมีสุขภาพดี มีความตระหนักรู้ด้านสิ่งแวดล้อม และมีจิตสำนึกที่ดีต่อสังคมส่วนรวม

ความเชื่อมโยงระหว่างยุทธศาสตร์การพัฒนาและเสริมสร้างศักยภาพทรัพยากรมนุษย์กับประเด็นหมุดหมายการพัฒนา มีดังนี้

1. การมีกำลังคนสมรรถนะสูง มุ่งเรียนรู้อย่างต่อเนื่อง และตอบโจทย์การพัฒนาแห่งอนาคต จะช่วยผลิตและพัฒนาคนให้มีทักษะที่สอดคล้องกับการเปลี่ยนแปลงในศตวรรษที่ 21 และลดความเสี่ยงในการขาดแคลนแรงงานทักษะสูงที่สอดคล้องกับความต้องการของตลาดแรงงาน

2. การมีพื้นที่และเมืองหลักของภูมิภาคที่มีความเจริญจะช่วยขยายโอกาสในการเข้าถึงบริการสาธารณะโดยเฉพาะการศึกษาและการฝึกอบรมที่มีคุณภาพในระดับพื้นที่มากยิ่งขึ้น ขณะที่การมุ่งพัฒนาระบบการศึกษาการฝึกอบรม และกลไกที่เกี่ยวข้องให้มีคุณภาพ ทันสมัย และได้มาตรฐานใกล้เคียงกันภายในประเทศและเทียบเท่าระดับสากล จะช่วยส่งเสริมโอกาสในการยกระดับคุณภาพการศึกษาและการฝึกอบรม เพื่อผลิตและพัฒนากำลังคนที่มีสมรรถนะสูงต่อไป

3. การกระจายบริการสาธารณะที่มีคุณภาพ รวมถึงการศึกษาไปยังระดับพื้นที่ การตัดวงจรความยากจนข้ามรุ่นด้วยการส่งเสริมให้เด็กจากครอบครัวยากจนสามารถเข้าถึงการศึกษา และการพัฒนาระบบการศึกษาและฝึกอบรมให้มีคุณภาพมาตรฐาน ทุกกลุ่มคนสามารถเข้าถึงได้ จะช่วยลดความเหลื่อมล้ำในการ เข้าถึงการศึกษาและการฝึกอบรม

4. การปรับบทบาทของสถาบันอุดมศึกษาให้สนับสนุนการพัฒนาทุนมนุษย์ในทุกช่วงวัย การขยายความครอบคลุมของกลไกการพัฒนาระบบการฝึกอบรมเพื่อปรับและยกระดับทักษะแรงงานให้ทุกกลุ่มคน สามารถเข้าถึงได้ ตลอดจนการพัฒนา Growth Mindset ที่พร้อมเรียนรู้อย่างต่อเนื่อง จะช่วยส่งเสริมการสร้างสังคมแห่งการเรียนรู้ตลอดชีวิต

5. การผลิตและพัฒนา กำลังคนที่มีสมรรถนะสูง และมีทักษะสอดคล้องกับการเปลี่ยนแปลงในศตวรรษที่ 21 อย่างรอบด้าน รวมถึงการเสริมสร้างสถาบันทางสังคมที่เอื้อต่อการพัฒนาคนให้มีความตระหนักรู้และจิตสำนึกที่ดีต่อส่วนรวม จะนำไปสู่การลดความเสี่ยงในการขาดแคลนทักษะทางพฤติกรรม (Soft Skills) และค่านิยมวัฒนธรรมที่เหมาะสมสำหรับการใช้ชีวิตและการท างานในอนาคต

2.3 นโยบายและแผนระดับชาติว่าด้วยความมั่นคงแห่งชาติ

1) แผนระดับชาติว่าด้วยความมั่นคงแห่งชาติที่ 1 การเสริมสร้างความมั่นคงของมนุษย์

เป้าหมายเชิงยุทธศาสตร์ : ประชาชนมีความสามัคคี มีความปลอดภัยในการดำรงชีวิตมีส่วนร่วม และมีความพร้อมเผชิญปัญหาและรับมือกับภัยคุกคามและปัญหาด้านความมั่นคง

กลยุทธ์

(1) ส่งเสริมให้คนไทยมีความสามัคคี สังคมมีความสุข และประเทศมีการพัฒนาอย่างยั่งยืนตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง โดยผนึกกำลังทุกภาคส่วนตั้งแต่ระดับชุมชน ตำบล หมู่บ้าน จังหวัด ภาค และประเทศชาติ ให้เป็นเครือข่ายสนับสนุนงานด้านความมั่นคงและให้ตระหนักถึงความรับผิดชอบต่อผลประโยชน์ส่วนรวมของประเทศชาติ

(3) พัฒนาและเสริมสร้างศักยภาพของ คน ชุมชน พื้นที่ เพื่อให้มีภูมิคุ้มกันและมีขีดความสามารถในการเฝ้าระวัง แจ้งเตือน ป้องกัน และ แก้ไขปัญหาความมั่นคงโดยเฉพาะภัยคุกคามรูปแบบใหม่ ตลอดจนมีความสามารถในการปรับตัวให้ทันต่อความเปลี่ยนแปลงและความท้าทายใหม่ ๆ ในอนาคต รวมทั้งเสริมสร้างความพร้อมของประเทศที่จะเผชิญสถานการณ์ต่าง ๆ อันเกิดจากภัยคุกคามทุกรูปแบบ

(4) พัฒนาทรัพยากรมนุษย์ โดยเฉพาะเสริมสร้างองค์ความรู้ด้านความมั่นคงให้แก่ผู้บริหารและผู้ที่ปฏิบัติงานทั้งภายในประเทศและต่างประเทศ ให้รับรู้ถึงความส าคัญของมิติความมั่นคงที่ต้องประสานและบูรณาการการวางแผนและการปฏิบัติงานที่เกื้อกูลกันอย่างเป็นเอกภาพ

(5) ส่งเสริมการเรียนรู้ประวัติศาสตร์ชาติไทย ปลูกฝังวัฒนธรรม ภูมิปัญญาท้องถิ่น ค่านิยมที่ดีงาม ความภูมิใจในชาติ การจัดการความขัดแย้งโดยสันติวิธี โดยการเรียนการสอนทั้งในระบบและนอกระบบสถานศึกษา เพื่อสนับสนุนกิจกรรมในด้านความมั่นคง

2) แผนระดับชาติว่าด้วยความมั่นคงแห่งชาติที่ 3 การเสริมสร้างความมั่นคงของสถาบันหลักของชาติภายใต้การปกครองระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข

เป้าหมายเชิงยุทธศาสตร์ : สถาบันพระมหากษัตริย์ภายใต้การปกครองระบอบประชาธิปไตย อันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข ได้รับการธำรงรักษาด้วยการปกป้องเชิดชูเทิดทูนอย่างสมพระเกียรติ

กลยุทธ์

(2) ระดับความสำเร็จในการบังคับใช้มาตรการทางกฎหมายที่เป็นไปอย่างรอบคอบ และไม่ส่งผลกระทบต่อสถาบันพระมหากษัตริย์

(3) ระดับความสำเร็จของประชาชน/ทุกภาคส่วนที่มีความรักและเทิดทูนสถาบันพระมหากษัตริย์

3) แผนระดับชาติว่าด้วยความมั่นคงแห่งชาติที่ 6 การสร้างความสามัคคีปรองดอง

เป้าหมายเชิงยุทธศาสตร์ : คนในสังคมอยู่ร่วมกันอย่างสันติสุข ยึดมั่นในหลักนิติรัฐ และแนวทางสันติวิธี

กลยุทธ์

(2) ส่งเสริมกิจกรรมสร้างความสามัคคีปรองดองในทุกระดับ โดยเน้นสร้างความรู้ ความเข้าใจในการดำเนินการของภาครัฐ และสนับสนุนการเข้ามามีส่วนร่วมของภาคประชาชนในการร่วม กำหนดแนวทางการสร้างความสามัคคีปรองดอง

(3) ส่งเสริมการเผยแพร่ความรู้และอำนวยความสะดวกแก่ประชาชนทุกระดับ อย่างเท่าเทียม โดยเฉพาะความรู้ด้านกฎหมาย กระบวนการยุติธรรม สิทธิและหน้าที่ของประชาชนภายใต้ การปกครองระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข

(4) มุ่งขจัดปัญหาความยากจนและลดความเหลื่อมล้ำในสังคมไทย ส่งเสริมการสร้างงาน การกระจายรายได้ การพัฒนาบุคลากรให้มีคุณภาพ เพื่อให้รายได้ต่อหัวของประชาชนมากขึ้น

(5) ส่งเสริมให้ประชาชนเกิดความรู้สึกเป็นส่วนหนึ่งของชาติ อยู่ร่วมกันอย่างสันติสุข มีความรักความภาคภูมิใจในความเป็นชาติไทย และเป็นสังคมพหุวัฒนธรรมที่เข้มแข็ง โดยมีแนวทาง หรือการดำเนินการที่ส่งเสริมค่านิยมที่ดีของสังคมไทย การเคารพในศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์ สิทธิ เสรีภาพ และความเสมอภาค รวมทั้งการยอมรับความคิด ความเชื่อ อัตลักษณ์ วิถีชีวิต ภาษา และวัฒนธรรมประเพณี ที่แตกต่างกัน

(6) มุ่งเน้นการบริหารและการดำเนินงานของภาครัฐตามหลักธรรมาภิบาลให้มีความเข้มแข็ง สนับสนุนกระบวนการยุติธรรมชุมชน การกระจายอำนาจให้กับท้องถิ่น และเสริมสร้างความเข้มแข็ง ให้กับประชาชนและชุมชนท้องถิ่นให้มีอิสระและมีส่วนร่วมในการตัดสินใจเชิงนโยบาย โดยเฉพาะประเด็น ที่เกี่ยวข้องกับวิถีชีวิตของตนและชุมชนท้องถิ่น และภาครัฐยึดมั่นแนวทางสันติวิธีเป็นบรรทัดฐานการจัดการ ความขัดแย้ง

4) แผนระดับชาติว่าด้วยความมั่นคงแห่งชาติที่ 10 การป้องกันและปราบปรามยาเสพติด

เป้าหมายเชิงยุทธศาสตร์ : การแพร่ระบาดของยาเสพติดลดลง และสังคมไทยมีความปลอดภัย จากยาเสพติด ประชาธิปไตย

กลยุทธ์

(3) ส่งเสริมให้ประชาชนมีส่วนร่วมในการแก้ไขปัญหาเสพติดในพื้นที่โดยใช้กลไก

(4) รณรงค์ให้เด็ก เยาวชน ผู้ใช้แรงงาน และประชากรกลุ่มเสี่ยง ตระหนักถึงโทษ ของยาเสพติด เพื่อป้องกันการเข้าไปยุ่งเกี่ยวกับยาเสพติด โดยอาศัยความร่วมมือจากทุกภาคส่วนในการเฝ้าระวังและแก้ไขปัญหาเสพติดในระดับพื้นที่ โดยใช้กลไกประชารัฐ

3. แผนระดับที่ 3

3.1 แผนการศึกษาแห่งชาติ (พ.ศ. 2560 - 2579)

แผนการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2560 - 2579 เป็นแผนที่วางกรอบเป้าหมายและทิศทางการจัดการศึกษาของประเทศ โดยมุ่งจัดการศึกษาให้คนไทยทุกคนสามารถเข้าถึงโอกาสและความเสมอภาคในการศึกษาที่มีคุณภาพ พัฒนาระบบการบริหารจัดการศึกษาที่มีประสิทธิภาพ พัฒนาคนให้มีสมรรถนะในการทำงาน ที่สอดคล้องกับความต้องการของตลาดแรงงานและการพัฒนาประเทศ แนวคิดการจัดการศึกษาตามแผนการศึกษาแห่งชาติ ยึดหลักสำคัญในการจัดการศึกษาประกอบด้วย หลักการจัดการศึกษาเพื่อปวงชน (Education for All) หลักการจัดการศึกษาเพื่อความเท่าเทียมและทั่วถึง (Inclusive Education) หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง (Sufficiency Economy) และหลักการมีส่วนร่วมของสังคม (All For Education) อีกทั้งยึดตามเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืน (Sustainable Development Goals : SDGs 2030) ประเด็นภายในประเทศ (Local Issues) โดยมีสาระสำคัญ ดังนี้

วิสัยทัศน์ : คนไทยทุกคนได้รับการศึกษาและเรียนรู้ตลอดชีวิตอย่างมีคุณภาพ ดำรงชีวิตอย่างเป็นสุข สอดคล้องกับหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง และเปลี่ยนแปลงของโลกศตวรรษที่ 21

วัตถุประสงค์

1. เพื่อพัฒนาระบบและกระบวนการจัดการศึกษาที่มีคุณภาพและมีประสิทธิภาพ
2. เพื่อพัฒนาคนไทยให้เป็นพลเมืองดี มีคุณลักษณะ ทักษะและสมรรถนะที่สอดคล้องกับบทบาทหน้าที่ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติและยุทธศาสตร์ชาติ
3. เพื่อพัฒนาสังคมไทยให้เป็นสังคมแห่งการเรียนรู้ และคุณธรรม จริยธรรม รู้รักสามัคคี และร่วมมือผนึกกำลังมุ่งสู่การพัฒนาประเทศอย่างยั่งยืนตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง
4. เพื่อนำประเทศไทยก้าวข้ามกับดักประเทศที่มีรายได้ปานกลาง และความเหลื่อมล้ำภายในประเทศลดลง

ประกอบด้วย 6 ยุทธศาสตร์ ดังนี้

ยุทธศาสตร์ที่ 1 การจัดการศึกษาเพื่อความมั่นคงของสังคมและประเทศชาติ

เป้าหมาย	แนวทางการพัฒนา
1. คนทุกช่วงวัยมีความรักในสถาบันหลักของชาติ และยึดมั่นการปกครองระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข	1. พัฒนาการจัดการศึกษาเพื่อเสริมสร้างความมั่นคงของสถาบันหลักของชาติและการปกครองระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข
2. คนทุกช่วงวัยในเขตพัฒนาพิเศษเฉพาะกิจจังหวัดชายแดนภาคใต้และพื้นที่พิเศษได้รับการศึกษาและเรียนรู้อย่างมีคุณภาพ	2. ยกระดับคุณภาพและส่งเสริมโอกาสในการเข้าถึงการศึกษาในเขตพัฒนาพิเศษเฉพาะกิจจังหวัดชายแดนภาคใต้
3. คนทุกช่วงวัยได้รับการศึกษา การดูแล และป้องกันภัยคุกคามในชีวิตรูปแบบใหม่	3. ยกระดับคุณภาพและส่งเสริมโอกาสในการเข้าถึงการศึกษาในพื้นที่พิเศษ
	4. พัฒนาการจัดการศึกษาเพื่อการจัดระบบการดูแลและป้องกันภัยคุกคามในรูปแบบใหม่ อาทิ อาชญากรรมและความรุนแรงในรูปแบบต่างๆ ยาเสพติด ภัยพิบัติจากธรรมชาติภัยจากโรคอุบัติใหม่ ภัยจากไซเบอร์ เป็นต้น

**ยุทธศาสตร์ที่ 2 การผลิตและพัฒนาากำลังคน การวิจัยและนวัตกรรมเพื่อสร้างขีด
ความสามารถในการแข่งขันของประเทศ**

เป้าหมาย	แนวทางการพัฒนา
1. กำลังคนมีทักษะที่สำคัญจำเป็นและมีสมรรถนะตรงตามความต้องการของตลาดงานและการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมของประเทศ 2. สถาบันการศึกษาและหน่วยงานที่จัดการศึกษาผลิตบัณฑิตที่มีความเชี่ยวชาญและเป็นเลิศเฉพาะด้าน 3. การวิจัยและพัฒนาเพื่อสร้างองค์ความรู้และนวัตกรรมที่สร้างผลผลิตและมูลค่าเพิ่มทางเศรษฐกิจ	1. ผลิตและพัฒนาากำลังคนให้มีสมรรถนะในสาขาที่ตรงตามความต้องการของตลาดงานและการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมของประเทศ 2. ส่งเสริมการผลิตและพัฒนาากำลังคนที่มีความเชี่ยวชาญและเป็นเลิศเฉพาะด้าน 3. ส่งเสริมการวิจัยและพัฒนาเพื่อสร้างองค์ความรู้และนวัตกรรมที่สร้างผลผลิตและมูลค่าเพิ่มทางเศรษฐกิจ

ยุทธศาสตร์ที่ 3 การพัฒนาศักยภาพคนทุกช่วงวัย และการสร้างสังคมแห่งการเรียนรู้

เป้าหมาย	แนวทางการพัฒนา
1. ผู้เรียนมีทักษะและคุณลักษณะพื้นฐานของพลเมืองไทยและทักษะและคุณลักษณะที่จำเป็นในศตวรรษที่ 21 2. คนทุกช่วงวัยมีทักษะความรู้ความสามารถและสมรรถนะตามมาตรฐานการศึกษาและมาตรฐานวิชาชีพ และพัฒนาคุณภาพชีวิตได้ตามศักยภาพ 3. สถานศึกษาทุกระดับการศึกษาสามารถจัดกิจกรรม/กระบวนการเรียนรู้ตามหลักสูตรได้อย่างมีคุณภาพและมาตรฐาน 4. แหล่งเรียนรู้ สื่อตำราเรียน นวัตกรรมและสื่อการเรียนรู้มีคุณภาพและมาตรฐาน และประชาชนสามารถเข้าถึงได้โดยไม่จำกัดเวลาและสถานที่ 5. ระบบและกลไกการวัด การติดตามและประเมินผลมีประสิทธิภาพ 6. ระบบการผลิตครู อาจารย์ และบุคลากรทางการศึกษาได้มาตรฐานระดับสากล 7. ครู อาจารย์ และบุคลากรทางการศึกษาได้รับการพัฒนาสมรรถนะตามมาตรฐาน	1. ส่งเสริม สนับสนุนให้คนทุกช่วงวัยมีทักษะ ความรู้ ความสามารถ และการพัฒนาคุณภาพชีวิตอย่างเหมาะสมเต็มตามศักยภาพในแต่ละช่วงวัย 2. ส่งเสริมและพัฒนาแหล่งเรียนรู้ สื่อตำราเรียน และสื่อการเรียนรู้ต่างๆ ให้มีคุณภาพมาตรฐาน และประชาชนสามารถเข้าถึงแหล่งเรียนรู้ได้โดยไม่จำกัดเวลาและสถานที่ 3. สร้างเสริมและปรับเปลี่ยนค่านิยมของคนไทยให้มีวินัย จิตสาธารณะ และพฤติกรรมที่พึงประสงค์ 4. พัฒนาระบบและกลไกการติดตาม การวัดและประเมินผล ผู้เรียนให้มีประสิทธิภาพ 5. พัฒนาล้างข้อมูล สื่อ และนวัตกรรมการเรียนรู้ที่มีคุณภาพและมาตรฐาน 6. พัฒนาคณาจารย์และมาตรฐานการผลิตครู อาจารย์ และบุคลากรทางการศึกษา 7. พัฒนาคณาจารย์ครู อาจารย์ และบุคลากรทางการศึกษา

ยุทธศาสตร์ที่ 4 การสร้างโอกาส ความเสมอภาคและความเท่าเทียมทางการศึกษา

เป้าหมาย	แนวทางการพัฒนา
1. ผู้เรียนทุกคนได้รับโอกาสและความเสมอภาคในการเข้าถึงการศึกษาที่มีคุณภาพ 2. การเพิ่มโอกาสทางการศึกษาผ่านเทคโนโลยีดิจิทัลเพื่อการศึกษาสำหรับคนทุกช่วงวัย 3. ระบบข้อมูลรายบุคคลและสารสนเทศทางการศึกษาที่ครอบคลุม ถูกต้อง เป็นปัจจุบัน เพื่อการวางแผนการบริหารจัดการศึกษา การติดตามประเมินและรายงานผล	1. เพิ่มโอกาสและความเสมอภาคในการเข้าถึงการศึกษาที่มีคุณภาพ 2. พัฒนาระบบเทคโนโลยีดิจิทัลเพื่อการศึกษาสำหรับคนทุกช่วงวัย 3. พัฒนาฐานข้อมูลด้านการศึกษาที่มีมาตรฐาน เชื่อมโยงและเข้าถึงได้

ยุทธศาสตร์ที่ 5 การจัดการศึกษาเพื่อสร้างเสริมคุณภาพชีวิตที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม

เป้าหมาย	แนวทางการพัฒนา
1. คนทุกช่วงวัย มีจิตสำนึกรักษ์สิ่งแวดล้อม มีคุณธรรม จริยธรรม และนำแนวคิดตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงสู่การปฏิบัติ 2. หลักสูตร แหล่งเรียนรู้ และสื่อการเรียนรู้ ที่ส่งเสริมคุณภาพชีวิตที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม คุณธรรม จริยธรรม และการนำแนวคิดตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงสู่การปฏิบัติ 3. การวิจัยเพื่อพัฒนาองค์ความรู้และนวัตกรรมด้านการสร้างเสริมคุณภาพชีวิตที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม	1. ส่งเสริม สนับสนุนการสร้างจิตสำนึกรักษ์สิ่งแวดล้อม มีคุณธรรม จริยธรรม และนำแนวคิดตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงสู่การปฏิบัติในการดำเนินชีวิต 2. ส่งเสริมและพัฒนาหลักสูตร กระบวนการเรียนรู้ แหล่งเรียนรู้ และสื่อการเรียนรู้ต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับการสร้างเสริมคุณภาพชีวิตที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม 3. พัฒนาองค์ความรู้ งานวิจัย และนวัตกรรมด้านการสร้างเสริมคุณภาพชีวิตที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม

ยุทธศาสตร์ที่ 6 การพัฒนาประสิทธิภาพของระบบบริหารจัดการศึกษา

เป้าหมาย	แนวทางการพัฒนา
1. โครงสร้าง บทบาทและระบบการบริหารจัดการการศึกษามีความคล่องตัว ชัดเจน และสามารถตรวจสอบได้ 2. ระบบการบริหารจัดการศึกษามีประสิทธิภาพและประสิทธิผล ส่งผลต่อคุณภาพและมาตรฐานการศึกษา 3. ทุกภาคส่วนของสังคมมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาที่ตอบสนองความต้องการของประชาชนและพื้นที่ 4. กฎหมายและรูปแบบการบริหารจัดการทรัพยากรทางการศึกษารองรับลักษณะที่แตกต่างกันของผู้เรียน สถานศึกษาและความต้องการกำลังแรงงานของประเทศ	1. ปรับปรุงโครงสร้างการบริหารจัดการศึกษา 2. เพิ่มประสิทธิภาพการบริหารจัดการสถานศึกษา 3. ส่งเสริมการมีส่วนร่วมของทุกภาคส่วนในการจัดการศึกษา 4. ปรับปรุงกฎหมายเกี่ยวกับระบบการเงินเพื่อการศึกษาที่ส่งผลต่อคุณภาพและประสิทธิภาพการจัดการศึกษา 5. พัฒนาระบบบริหารงานบุคคลของครู อาจารย์ และบุคลากรทางการศึกษา

เป้าหมาย	แนวทางการพัฒนา
5. ระบบบริหารงานบุคคลของครู อาจารย์ และบุคลากรทางการศึกษามีความเป็นธรรม สร้างขวัญกำลังใจและส่งเสริมให้ปฏิบัติงานได้อย่างเต็มตามศักยภาพ	

3.2 แผนปฏิบัติราชการ ระยะ 5 ปี พ.ศ. 2566 -2570 ของกระทรวงศึกษาธิการ

วิสัยทัศน์

“ภายในปี 2570 ผู้เรียนทุกช่วงวัยได้รับการพัฒนาเต็มตามศักยภาพ สอดคล้องกับความต้องการและความสนใจ มีความสุขในการเรียนรู้และพัฒนาตนเองอย่างต่อเนื่องตลอดชีวิตมีคุณธรรม จริยธรรม ภูมิปัญญาในความเป็นไทย มีทักษะที่จำเป็นและปรับตัวสอดคล้องกับวิถีชีวิตโลกยุคใหม่”

พันธกิจ

- 1) พัฒนาการจัดการศึกษาให้มีคุณภาพตามมาตรฐาน
- 2) เพิ่มโอกาสและความเสมอภาคทางการศึกษาและการเรียนรู้ตลอดชีวิต
- 3) ผลิต พัฒนาและสร้างเสริมศักยภาพกำลังคนที่มีคุณภาพ สอดคล้องกับความต้องการของตลาดแรงงานและความต้องการของประเทศ
- 4) ส่งเสริม สนับสนุนการสร้างผลงานวิจัย องค์ความรู้ เทคโนโลยี นวัตกรรมและสิ่งประดิษฐ์ที่สามารถนำไปใช้ประโยชน์สำหรับการพัฒนาทางการศึกษา สังคม หรือสร้างมูลค่าเพิ่มเชิงเศรษฐกิจ
- 5) พัฒนาระบบบริหารจัดการการศึกษาให้ทันสมัย มีประสิทธิภาพตามหลักธรรมาภิบาล

เป้าหมายรวม/ผลสัมฤทธิ์

- 1) ผู้เรียนได้รับการศึกษาที่มีคุณภาพตามมาตรฐานการศึกษาของชาติ มีทักษะการเรียนรู้ และทักษะที่จำเป็นของโลกยุคใหม่ สามารถเข้าถึงการเรียนรู้อย่างต่อเนื่องตลอดชีวิต ได้รับการพัฒนาศักยภาพตามพหุปัญญา
- 2) กำลังคนมีสมรรถนะสอดคล้องกับความต้องการของตลาดแรงงาน และความต้องการของประเทศ
- 3) ประชาชนกลุ่มเป้าหมายได้รับการทางการศึกษาและการเรียนรู้ตลอดชีวิตอย่างทั่วถึง และเท่าเทียม ด้วยรูปแบบและวิธีการที่เหมาะสม

ยุทธศาสตร์

- 1) การจัดการศึกษาเพื่อความมั่นคงของสังคมและประเทศ
- 2) การผลิตและพัฒนากำลังคน เพื่อสร้างขีดความสามารถในการแข่งขันของประเทศ
- 3) การพัฒนาศักยภาพคนทุกช่วงวัยและการสร้างสังคมแห่งการเรียนรู้
- 4) การสร้างโอกาสเข้าถึงบริการทางการศึกษาที่มีคุณภาพอย่างทั่วถึงและเสมอภาค
- 5) การจัดการศึกษาเพื่อการสร้างเสริมคุณภาพชีวิตที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม
- 6) การพัฒนาระบบการบริหารจัดการศึกษาให้ทันสมัย มีประสิทธิภาพตามหลักธรรมาภิบาล

เป้าประสงค์

- 1) ผู้เรียนได้รับการพัฒนาให้มีความรู้ ความเข้าใจ ปลุกฝังค่านิยมที่ถูกต้องและเสริมสร้างภูมิคุ้มกัน สามารถปรับตัว รับมือกับภัยคุกคามรูปแบบใหม่ได้ตามสถานการณ์
- 2) ผู้เรียนและประชาชนกลุ่มเป้าหมายได้รับการพัฒนาทักษะ สมรรถนะวิชาชีพตามความต้องการของตลาดแรงงานและสนับสนุนการพัฒนาประเทศ
- 3) ผู้เรียนได้รับการศึกษาที่มีคุณภาพตามมาตรฐานการศึกษาของชาติ มีทักษะที่จำเป็นในโลกยุคใหม่ ส่งเสริมการพัฒนาศักยภาพตามพหุปัญญาและการเรียนรู้อย่างต่อเนื่องตลอดชีวิต
- 4) ครูและบุคลากรทางการศึกษาได้รับการพัฒนาให้มีความรู้ตามมาตรฐานวิชาชีพและได้รับการส่งเสริมให้มีความก้าวหน้าในวิชาชีพ และมีคุณภาพชีวิตที่ดี
- 5) มีผลงานวิจัย องค์ความรู้ เทคโนโลยี นวัตกรรมและสิ่งประดิษฐ์ที่สามารถนำไปใช้ประโยชน์ เพื่อพัฒนาการศึกษา สังคม หรือสร้างมูลค่าเพิ่มเชิงเศรษฐกิจ
- 6) ประชาชนกลุ่มเป้าหมาย มีหลักประกันในการเข้าถึงบริการทางการศึกษาและการเรียนรู้ตลอดชีวิตอย่างทั่วถึง เสมอภาคและเหมาะสม
- 7) ผู้เรียนได้รับการพัฒนาให้มีความรู้ ความเข้าใจที่ถูกต้อง มีความตระหนักในการดำเนินชีวิตที่เกี่ยวข้อง กับการสร้างเสริมคุณภาพชีวิตที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม
- 8) ระบบการจัดการศึกษา มีประสิทธิภาพ และทันสมัย

3.3 แผนพัฒนาการศึกษาภาคเหนือ พ.ศ. 2566 – 2570 (ฉบับทบทวนประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2568)

วิสัยทัศน์

“ภาคเหนือเป็นภูมิภาคต้นแบบด้านการศึกษาของประเทศ ที่ยกระดับคุณภาพการศึกษาลดความเหลื่อมล้ำทางการศึกษา ที่เกิดทัศนคติที่ดีต่อบ้านเมือง”

“ต้นแบบ” หมายถึง แบบอย่างที่ดีในการบริหารจัดการด้านการศึกษา ที่เกิดจากการบูรณาการทำงานร่วมกันของทุกภาคส่วน โดยการส่งเสริม ปรับปรุง และเร่งรัดงานด้านการศึกษาที่มุ่งตอบสนองต่อความต้องการของผู้เรียน (ผู้เรียน หมายถึง เด็กปฐมวัย เยาวชน นักเรียน นักศึกษา และประชาชนทุกช่วงวัย) บริบทโลก บริบทพื้นที่ที่เกี่ยวข้อง เพื่อให้ผู้เรียนมีความรู้ ความสามารถ และทักษะที่จำเป็นในศตวรรษที่ 21

“ยกระดับคุณภาพการศึกษา” หมายถึง การส่งเสริม ปรับปรุง และเร่งรัดพัฒนาหลักสูตร งานวิจัยและกระบวนการเรียนรู้ที่มีคุณภาพ ส่งผลต่อการพัฒนาศักยภาพของผู้เรียนให้มีคุณลักษณะตามมาตรฐานและมีความสามารถในการแข่งขันระดับประเทศ

“ลดความเหลื่อมล้ำทางการศึกษา” หมายถึง การส่งเสริม สนับสนุนทุกภาคส่วนให้เข้ามามีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาที่หลากหลาย ครอบคลุมทุกพื้นที่และกระจายโอกาสทางการศึกษาให้ผู้เรียนสามารถเข้าถึงบริการทางการศึกษา อย่างเหมาะสม เสมอภาค และอย่างต่อเนื่องตลอดชีวิต

“ทัศนคติที่ดีต่อบ้านเมือง” หมายถึง 1) ความรู้ความเข้าใจต่อชาติบ้านเมือง 2) ยึดมั่นในศาสนา 3) มั่นคงในสถาบันพระมหากษัตริย์ และ 4) มีความเอื้ออาทรต่อครอบครัวและชุมชนของตน

พันธกิจ

1. สร้างผู้เรียนสู่การเป็น “คนดี และคนเก่ง”
2. ยกระดับคุณภาพของการจัดการศึกษา
3. ลดความเหลื่อมล้ำด้านการศึกษา
4. ระดมพันธมิตรเพื่อการบริหารจัดการศึกษาให้มีประสิทธิภาพและธรรมาภิบาลที่ดี

ประเด็นยุทธศาสตร์

1. ส่งเสริมการบูรณาการทุกภาคส่วนในการจัดการศึกษาเพื่อความมั่นคงและอยู่ดีมีสุข
2. พัฒนาหลักสูตร งานวิจัยและกระบวนการเรียนรู้ที่มีคุณภาพตรงตามศักยภาพผู้เรียนที่หลากหลายให้มีสมรรถนะ ความรู้ และความสามารถในการแข่งขันตามคุณลักษณะในโลกยุคใหม่
3. พัฒนาศักยภาพของผู้บริหาร ครู และบุคลากรทางการศึกษา ตลอดจนผู้เรียน ให้มีคุณภาพและเท่าทันการเปลี่ยนแปลงในโลกยุคใหม่
4. ขยายโอกาสการเข้าถึงบริการทางการศึกษาและการเรียนรู้ตลอดชีวิต
5. ส่งเสริมปัจจัยทุนทางด้านสังคมและทุนทางด้านธรรมชาติที่เป็นอัตลักษณ์ของพื้นที่และนำแนวคิดตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงสู่การปฏิบัติเพื่อคุณภาพชีวิตที่ดี
6. พัฒนาระบบการบริหารจัดการของหน่วยงานทางการศึกษา

เป้าประสงค์

1. ผู้เรียนมีคุณภาพชีวิตที่ดี อยู่ในสังคมอย่างมีความสุข ความสงบ บนพื้นฐานความถูกต้อง คู่คุณธรรม และมีทัศนคติที่ดีต่อบ้านเมือง
2. ผู้เรียนได้รับการพัฒนาอย่างเต็มศักยภาพให้มีคุณลักษณะตามมาตรฐานสากลและมีความสามารถในการแข่งขันระดับประเทศ
3. ผู้บริหาร ครูและบุคลากรทางการศึกษาได้รับการส่งเสริมสนับสนุนพัฒนาศักยภาพในการบริหารจัดการและการจัดการเรียนการสอนอย่างมีประสิทธิภาพทุกระดับ
4. ประชาชนทุกกลุ่มอายุได้รับโอกาสการศึกษาที่หลากหลาย เหมาะสม เสมอภาค อย่างต่อเนื่องตลอดชีวิต
5. ผู้เรียนมีจิตสำนึกในการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม มีความภาคภูมิใจในอัตลักษณ์ของพื้นที่ โดยยึดแนวคิดตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงสู่การปฏิบัติ
6. หน่วยงานทางการศึกษามีการบริหารจัดการที่มีประสิทธิภาพ ตามหลักธรรมาภิบาล

กลยุทธ์ (Strategy)

1. สร้างและส่งเสริมภาคีเครือข่ายด้านการศึกษาในพื้นที่ให้เข้ามามีส่วนร่วมขับเคลื่อนการพัฒนาการศึกษาแบบบูรณาการเพื่อความมั่นคงและอยู่ดีมีสุข
2. ส่งเสริมการนำกระบวนการลูกเสือ เนตรนารี ยุวกาชาดมาใช้ในกิจกรรมเสริมทักษะชีวิตและสร้างทัศนคติที่ดีต่อบ้านเมืองของผู้เรียน
3. ส่งเสริมงานด้านวิชาการ การวิจัย ที่เป็นมาตรฐานสากล ให้มีความยืดหยุ่นตามบริบทของท้องถิ่น และเหมาะสมกับผู้เรียนในแต่ละช่วงวัย
4. ส่งเสริมสถานศึกษาปรับปรุงหลักสูตรให้มีความเหมาะสม ทันสมัย และจัดการเรียนการสอนตามพหุปัญญาของผู้เรียนให้สอดคล้องกับทักษะที่จำเป็นในโลกยุคใหม่
5. ส่งเสริมหน่วยงานทางการศึกษาให้ผู้บริหาร ครูและบุคลากรทางการศึกษาใช้เทคโนโลยีดิจิทัลและนวัตกรรมสร้างสรรค์ในการปฏิบัติงาน
6. ส่งเสริม สนับสนุนทุกภาคส่วนให้เข้ามามีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาที่หลากหลายและกระจายโอกาสทางการศึกษาให้ประชากรทุกกลุ่มอายุสามารถเข้าถึงโอกาสทางการเรียนรู้ ครอบคลุมทุกพื้นที่และกลุ่มเป้าหมาย

7. ส่งเสริมผู้เรียนให้เกิดความตระหนักในการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม และเสริมสร้างวิถีการเรียนรู้ตามอัตลักษณ์ทางวัฒนธรรมและบริบทของท้องถิ่น โดยยึดแนวคิดตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงสู่การปฏิบัติ โดยใช้ภูมิปัญญา และแหล่งเรียนรู้เป็นฐาน

8. ส่งเสริมให้หน่วยงานทางการศึกษาปรับปรุงการบริหารจัดการองค์กรให้ทันสมัย เหมาะสม และเอื้อต่อการปฏิบัติงาน

3.4 แผนพัฒนาการศึกษากลุ่มจังหวัดภาคเหนือตอนล่าง 2 พ.ศ. 2566 – 2570 (ฉบับทบทวน ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2568)

วิสัยทัศน์

“ผู้เรียนในกลุ่มจังหวัดภาคเหนือตอนล่าง 2 สุขภาพดี มีความสุข และมีสมรรถนะที่จำเป็นสำหรับโลกยุคใหม่”

พันธกิจ

1. ส่งเสริม สนับสนุนการขับเคลื่อนด้านการศึกษาในกลุ่มจังหวัดภาคเหนือตอนล่าง 2 แบบบูรณาการร่วมกันทุกภาคส่วน ทุกระดับ และทุกพื้นที่อย่างมีประสิทธิภาพและยั่งยืน
2. ส่งเสริม สนับสนุนการพัฒนาคุณภาพการศึกษาของทรัพยากรมนุษย์ทุกช่วงวัย ให้ผู้เรียนมีคุณภาพ มีสุขภาวะองค์รวมที่ดี และยกระดับสมรรถนะของข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาทุกระบบให้สอดคล้องกับสมรรถนะและทักษะที่จำเป็นในโลกยุคใหม่
3. ส่งเสริม สนับสนุนการสร้างโอกาส ความเสมอภาค และความเท่าเทียมในการเข้าถึงการศึกษาที่มีคุณภาพ เพื่อลดความเหลื่อมล้ำทางการศึกษา
4. ส่งเสริม สนับสนุนการบริหารจัดการด้านการศึกษาจากทุกภาคส่วน ภายใต้หลักธรรมาภิบาล

ประเด็นยุทธศาสตร์

1. การจัดการศึกษาแบบบูรณาการเพื่อความมั่นคงและคุณภาพชีวิตที่ยั่งยืน
2. การพัฒนาหลักสูตร งานวิจัย นวัตกรรม และกระบวนการเรียนรู้ที่มีคุณภาพตามศักยภาพของผู้เรียน และยกระดับสมรรถนะของข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาให้สอดคล้องกับทักษะที่จำเป็นในโลกยุคใหม่
3. การสร้างโอกาสและความเท่าเทียมในการเข้าถึงการศึกษาที่มีคุณภาพอย่างทั่วถึง
4. ส่งเสริมการใช้ประโยชน์จากทุนทางสังคม วัฒนธรรม และทรัพยากรธรรมชาติที่เป็นอัตลักษณ์พื้นที่ ผสานหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงเพื่อคุณภาพชีวิตที่ดี
5. การบริหารจัดการด้านการศึกษาแบบบูรณาการภายใต้หลักธรรมาภิบาล

เป้าประสงค์

1. ผู้เรียนดำรงชีวิตอยู่ในสังคมอย่างมีความสุข มั่นคง และปลอดภัย
2. ผู้เรียนทุกระดับมีสมรรถนะและทักษะที่จำเป็นในโลกยุคใหม่ สุขภาพดี มีความสุข มีคุณภาพตามมาตรฐานการศึกษา และมีความสามารถในการแข่งขันระดับประเทศ
3. ผู้บริหาร ครู และบุคลากรทางการศึกษาทุกระบบมีสมรรถนะตามมาตรฐานวิชาชีพ
4. ผู้เรียนมีจิตสำนึกในการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม และรักษาอัตลักษณ์ทางวัฒนธรรมของพื้นที่
5. ผู้เรียนทุกกลุ่มอายุได้รับโอกาสและความเท่าเทียมในการเข้าถึงการศึกษาที่มีคุณภาพอย่างทั่วถึง
6. หน่วยงานการศึกษามีระบบบริหารจัดการด้านการศึกษาภายใต้หลักธรรมาภิบาลและการมีส่วนร่วมจากทุกภาคส่วน

กลยุทธ์

1. สร้างและส่งเสริมภาคีเครือข่ายด้านการศึกษาเพื่อขับเคลื่อนการพัฒนาการศึกษาแบบบูรณาการที่ยั่งยืน
2. ส่งเสริมการนำกระบวนการลูกเสือมาใช้ในกิจกรรมเสริมทักษะชีวิต เพื่อปลูกฝังคุณธรรม จริยธรรม และค่านิยมที่พึงประสงค์
3. ส่งเสริมงานวิชาการและการวิจัยที่มีมาตรฐาน ปรับให้ยืดหยุ่นตามบริบทท้องถิ่น และเหมาะสมกับผู้เรียนทุกช่วงวัย
4. ส่งเสริมสถานศึกษาให้พัฒนาหลักสูตรที่ทันสมัย เหมาะสม และจัดการเรียนการสอนตามพหุปัญญาของผู้เรียนให้สอดคล้องกับทักษะในโลกยุคใหม่
5. ส่งเสริมการใช้เทคโนโลยีดิจิทัลและนวัตกรรมสร้างสรรค์ในการปฏิบัติงานของผู้บริหาร ครู และบุคลากรทางการศึกษา
6. ส่งเสริมผู้เรียนให้ตระหนักถึงการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติ สิ่งแวดล้อม และส่งเสริมการเรียนรู้ตามอัตลักษณ์วัฒนธรรมท้องถิ่น ผสานหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง
7. ส่งเสริมและสนับสนุนทุกภาคส่วนให้มีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาที่หลากหลาย เพื่อขยายโอกาสทางการศึกษาให้ครอบคลุมทุกกลุ่มอายุและพื้นที่
8. ส่งเสริมการระดมทรัพยากรจากภาคีเครือข่ายเพื่อสนับสนุนการจัดการศึกษาในพื้นที่
9. ส่งเสริมหน่วยงานทางการศึกษาให้พัฒนาระบบบริหารจัดการที่ทันสมัยและเอื้อต่อการปฏิบัติงาน
10. สนับสนุนการนำนโยบายด้านสุขภาพองค์รวมมาประยุกต์ใช้ในสถานศึกษาผ่านกระบวนการเรียนรู้และกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน

3.5 แผนพัฒนาจังหวัดอุทัยธานี (พ.ศ. 2566 – 2570) ฉบับทบทวน ประจำปีงบประมาณ พ.ศ.2568

เป้าหมายการพัฒนาจังหวัด

“เมืองเกษตรปลอดภัย ท่องเที่ยวเชิงนิเวศสุขใจ สังคมอุทัยผาสุก”

ประเด็นการพัฒนาจังหวัดอุทัยธานี

ประเด็นการพัฒนาที่ 1 : ยกระดับมาตรฐานการผลิตเกษตรปลอดภัย เกษตรอินทรีย์ ให้มีมูลค่าเพิ่ม

วัตถุประสงค์ เพื่อเน้นให้เกิดการพัฒนาสินค้าสินค้าเกษตรปลอดภัยในผลผลิตเกษตรทุกประเภท นับตั้งแต่ ผลผลิตจากพืช ปศุสัตว์ และประมง ยกระดับสู่สินค้าเกษตรอินทรีย์ และส่งเสริมการแปรรูปให้มีคุณภาพและปลอดภัยต่อเกษตรกรและผู้บริโภค ปรับปรุงกระบวนการผลิตสินค้าเกษตรที่ลดการใช้สารเคมี พัฒนาพันธุ์พืชพันธุ์สัตว์ประมงและปัจจัยการผลิตจัดหา/พัฒนาแหล่งน้ำเพื่อการเกษตรการลดต้นทุนการผลิต เพิ่มมูลค่าผลผลิตทางการเกษตรและพัฒนาการแปรรูปสินค้าเกษตรให้มีความหลากหลาย และส่งเสริมการรวมกลุ่มเกษตรกร รวมทั้งวิสาหกิจชุมชน ส่งเสริมและสนับสนุนการตลาดในลักษณะการเชื่อมโยงเครือข่ายการรวมกลุ่มของเกษตรกรให้มีความเข้มแข็งเพิ่มอำนาจในการต่อรองในตลาดสินค้าเกษตร

เป้าหมายการพัฒนา

1. ผลผลิตการเกษตรได้คุณภาพมาตรฐาน
2. พัฒนาระบบการผลิตเกษตรปลอดภัยสู่ระบบเกษตรอินทรีย์
3. ยกระดับการแปรรูปสินค้าเกษตรสู่มาตรฐานคุณภาพ
4. พัฒนาโครงสร้างพื้นฐาน เพื่อสร้างระบบขนส่งทางการเกษตร
5. เพิ่มการบริหารจัดการน้ำ อย่างเป็นระบบโดยการมีส่วนร่วม

แนวทางการพัฒนา (Value Chain)

1. พัฒนาปัจจัยพื้นฐานด้านการเกษตรและพัฒนาเกษตรกรและปัจจัยพื้นฐานด้านการเกษตรทั้งโครงสร้างพื้นฐานและบริหารจัดการน้ำ เพื่อการเกษตรและอุปโภค-บริโภค อย่างมีแบบแผน และเกิดประสิทธิภาพสูงสุด
2. พัฒนาความเข้มแข็งกลุ่มเกษตรกร และสร้างการเชื่อมโยงเครือข่ายการรวมกลุ่มเกษตรกร
3. จัดระบบโซนนิ่ง (Zoning) พื้นที่เกษตร บูรณาการครบวงจร และเชื่อมโยงกับผู้ซื้อ/ผู้บริโภคขั้นสุดท้าย
4. สร้างมูลค่าเพิ่ม สินค้าตัวบ่งชี้ทางภูมิศาสตร์ (GI) ได้แก่ ปลาแรด และสินค้าอัตลักษณ์กระป๋องน้ำสะแกกรัง ไก่สามดำ ส้มซ่า ทูเรียนห้วยขาแข้ง ส้มโอห้วยขาแข้ง มะม่วง น้ำดอกไม้ส่งออก
5. พัฒนาระบบการผลิตเกษตรยั่งยืน ระบบเกษตรและพัฒนาผลผลิตให้มีคุณภาพ ได้มาตรฐาน ให้มีความหลากหลายและลดต้นทุนการผลิต
6. พัฒนานวัตกรรมสินค้าเกษตรสู่สินค้าที่มีมูลค่าสูง
7. แปรรูปผลผลิตเกษตรสู่อาหารที่ตอบสนองกลุ่มเป้าหมาย เพื่อสร้างมูลค่าเพิ่ม ขยายสู่ตลาดผู้บริโภคขั้นสุดท้ายและเป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม
8. พัฒนาระบบโลจิสติกส์ให้สามารถใช้ประโยชน์ได้อย่างมีประสิทธิภาพ
9. ส่งเสริม และพัฒนาพืชสมุนไพรแบบครบวงจร โดยใช้ชุมชนเป็นฐาน เพื่อใช้ประโยชน์และสร้างมูลค่าเพิ่มทางเศรษฐกิจ การท่องเที่ยว สุขภาพ
10. พัฒนาการตลาดและประชาสัมพันธ์ทั้งสินค้าเกษตรปลอดภัย เกษตรอินทรีย์ สินค้าตัวบ่งชี้ทางภูมิศาสตร์ (GI) และสินค้าอัตลักษณ์

ประเด็นการพัฒนาที่ 2 : สร้างคุณค่าด้านการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืน ควบคู่วิถีชีวิตอัตลักษณ์ และวัฒนธรรมของจังหวัดสู่มาตรฐานการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืนโลก (GSTC)

วัตถุประสงค์ เพื่อมุ่งเน้นการท่องเที่ยวเชิงนิเวศอันประกอบไปด้วย การท่องเที่ยวเชิงธรรมชาติ การท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรม การท่องเที่ยววิถีชุมชน การท่องเที่ยวเชิงเกษตร และการท่องเที่ยวเชิงสุขภาพ โดยส่งเสริมให้มีการพัฒนาแหล่งท่องเที่ยว สถานที่ท่องเที่ยว บริการด้านการท่องเที่ยว ประกอบด้วย แหล่งท่องเที่ยวธรรมชาติ (Natural Attractions) หรือที่เกิดจากสภาพแวดล้อมตามธรรมชาติที่มาจากพื้นฐานความอุดมสมบูรณ์ทางธรรมชาติของจังหวัด แหล่งท่องเที่ยวที่มนุษย์สร้างขึ้น (Manufactured Attractions) เช่น สถาปัตยกรรมทางประวัติศาสตร์ ศาสนาสถาน เป็นต้น แหล่งท่องเที่ยวทางวัฒนธรรมและวิถีชีวิต โดยให้เกิด ความปลอดภัยได้มาตรฐานการท่องเที่ยวไทยและยกระดับสู่มาตรฐานการท่องเที่ยวของอาเซียน ในอนาคต การส่งเสริมการท่องเที่ยวเชิงนิเวศให้มีความสำคัญในด้านสิ่งแวดล้อม สังคม และวัฒนธรรม โดยส่งเสริมให้ ชุมชนและผู้ประกอบการด้านการท่องเที่ยวเข้ามามีส่วนร่วมในการบริหารจัดการการท่องเที่ยว โดยเร่งการประชาสัมพันธ์ การเชื่อมโยงผู้ประกอบการและจัดหาตลาดด้านการท่องเที่ยวใหม่ ๆ รองรับ การเติบโตด้านการท่องเที่ยวของจังหวัดเพื่อมุ่งสู่การพัฒนาการท่องเที่ยวแบบยั่งยืน (sustainable Tourism) เป้าหมายการพัฒนา เมืองรองที่เป็นเป้าหมายปลายทางของนักท่องเที่ยว

แนวทางการพัฒนา (Value Chain)

1. พัฒนาฐานข้อมูลการท่องเที่ยวทุกประเภทอย่างเป็นระบบครบวงจร
2. พัฒนา พื้นฟูแหล่งท่องเที่ยว โครงสร้างพื้นฐานและสิ่งอำนวยความสะดวกด้านการท่องเที่ยวทุกประเภทแบบครบวงจร
3. พัฒนาส่งเสริมและสนับสนุนสินค้า และบริการด้านการท่องเที่ยว

4. พัฒนามูลค่าเพิ่มและนวัตกรรมการท่องเที่ยว (Smart Tourism)

5. เพิ่มประสิทธิภาพการทำการตลาดด้านท่องเที่ยวเชิงรุก

6. บูรณาการความร่วมมือระหว่างภาครัฐและเอกชนในการเสริมสร้างความเข้มแข็งของศักยภาพ

แหล่งท่องเที่ยวและบุคลากรด้านการท่องเที่ยว

ประเด็นการพัฒนาที่ 3 : ยกระดับการพัฒนาคุณภาพชีวิตตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง เสริมสร้างความมั่นคงภายในและความสงบเรียบร้อย

วัตถุประสงค์ เพื่อเน้นการสร้างสังคมอุทัยผาสุก ที่มีความมั่นคงและปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สิน ครอบครัวพร้อมหน้าและอบอุ่น มีสุขภาพกายและสุขภาพใจที่แข็งแรง และมีระบบสวัสดิการของภาครัฐและชุมชนที่หนุนเสริมช่วยเหลือประชาชนและนำสู่สังคมแห่งการพึ่งตนเอง โดยครอบคลุมความสามารถเข้าถึง สวัสดิการของภาครัฐอย่างมีคุณภาพและทั่วถึงด้านสุขภาพอนามัยการสาธารณสุข การศึกษาการมีงานทำ การมีรายได้ การอำนวยความสะดวกควบคู่กับการส่งเสริมกิจกรรมทางศาสนา ศิลปวัฒนธรรม และปรัชญา เศรษฐกิจพอเพียง รวมถึงการพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานด้านต่าง ๆ และระบบสาธารณูปโภคที่จำเป็นต่อประชาชน

เป้าหมายการพัฒนา

1. ประชาชนมีคุณภาพชีวิตที่ดีมีความมั่นคงและปลอดภัย

2. ประชาชนมีรายได้จากการประกอบอาชีพอย่างพอเพียงและยั่งยืน

3. มีระบบสวัสดิการและการบริหารจัดการที่มีประสิทธิภาพเพื่อให้ประชาชนเข้าถึงสวัสดิการของภาครัฐอย่างมีคุณภาพและทั่วถึง

4. ทุกภาคส่วนมีการขับเคลื่อนตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง และขยายผลโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริทั้งในระดับหน่วยงานและชุมชน

แนวทางการพัฒนา (Value Chain)

1. การพัฒนาสุขภาวะทั้งด้านกายและจิต ให้ประชาชนสามารถเข้าถึงระบบสวัสดิการของภาครัฐอย่างมีคุณภาพและทั่วถึงและสามารถดูแลและร่วมเฝ้าระวัง ตลอดจนป้องกันโรค ระบาด/โรคติดต่อได้

2. การพัฒนาทักษะชีวิตตลอดทุกช่วงวัย ให้มีความเท่าทันต่อกระแสบริโภคนิยมและอิทธิพลของ Social Media

3. การจัดการแรงงานในพื้นที่ ทั้งในเรื่องส่งเสริมการมีงานทำ และคุ้มครองแรงงานนอกระบบ

4. ส่งเสริมพัฒนาอาชีพ/รายได้ ทั้งในเรื่องทักษะฝีมือแรงงานและความเป็นผู้ประกอบการ

5. สร้างความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สิน ด้วยการพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานเสริมความปลอดภัยทางถนน และระบบการขนส่งสาธารณะให้ได้มาตรฐาน รวมถึงจิตสำนึกในการลด อุบัติเหตุ อุบัติภัยให้กับประชาชน

6. พัฒนาระบบสวัสดิการและบริหารจัดการกองทุนร่วมสวัสดิการภาครัฐและชุมชนที่หนุนเสริมช่วยเหลือประชาชนและนำสู่สังคมแห่งการพึ่งตนเองในระดับตำบล

7. การส่งเสริมความเป็นครอบครัว

ประเด็นการพัฒนาที่ 4 : การบริหารจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมตามแนวคิด BCG ภายใต้สถานการณ์เปลี่ยนแปลงภูมิอากาศอย่างสมดุลแบบมีส่วนร่วมของทุกภาคส่วน

วัตถุประสงค์ เพื่อเน้นการดูแลรักษาระบบนิเวศของจังหวัดอุทัยธานี ที่มีความสมบูรณ์และความหลากหลายทั้งพืชและสัตว์ ด้วยการดูแลรักษาพันธุ์ปืป้องกัน และอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมทั้งในระดับครัวเรือนองค์กรสถานศึกษา และชุมชนโดยการส่งเสริมประชาชนที่อยู่ในบริเวณ

ติดกับพื้นที่ป่ากันชน (Buffer Zone) ทำการเกษตรผสมผสานหรือวนเกษตร และปลูกจิตสำนึกการมีส่วนร่วมให้กับ ประชาชนและการสร้างเครือข่ายด้านการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

เป้าหมายการพัฒนา

1. ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมมีความสมบูรณ์และยั่งยืน
2. ประชาชนมีจิตสำนึกและมีส่วนร่วมในการดูแลรักษา พื้นฟู ป้องกัน และอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติ
3. เพิ่มประสิทธิภาพการใช้พลังงานเพื่อลดการใช้พลังงานสิ้นเปลืองในภาคอุตสาหกรรม

ภาคเกษตรกรรม ภาคที่อยู่อาศัย และสถานที่ราชการ

4. ส่งเสริมการพัฒนาเศรษฐกิจชุมชน ตามแนวทาง model เศรษฐกิจใหม่ (BCG)

แนวทางการพัฒนา (Value Chain)

1. ระบบฐานข้อมูลด้านสิ่งแวดล้อมและการอนุรักษ์พลังงาน
2. ส่งเสริมการมีส่วนร่วมของชุมชนในการอนุรักษ์ฟื้นฟูการใช้ประโยชน์พื้นที่สิ่งแวดล้อมธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมศิลปกรรม (สิ่งแวดล้อมและบรรยากาศรอบตัวศิลปกรรมที่มีความเกี่ยวเนื่อง และมีความสัมพันธ์กัน ทั้งทางตรงและทางอ้อม)

3. ส่งเสริมให้ประชาชนทำวนเกษตรหรือเกษตรกรรมยั่งยืน ที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม

4. สร้างกลไกการขับเคลื่อนการสร้างระบบการมีส่วนร่วมจากทุกภาคส่วนในการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

5. พัฒนาการบริหารจัดการขยะและน้ำเสียแบบครบวงจร

6. พัฒนาเมืองที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม

7. ส่งเสริมการอนุรักษ์พลังงาน เพื่อให้มีการใช้เทคโนโลยีพลังงานทดแทนสร้างจิตสำนึกการบริหารจัดการทรัพยากรประมงให้ชุมชน กำหนดเขตอนุรักษ์ สร้างแหล่ง ที่อยู่อาศัย และเพิ่มปริมาณผลผลิตสัตว์น้ำให้เป็นแหล่งขยายพันธุ์

4. นโยบายที่เกี่ยวข้อง

4.1 นโยบายด้านการศึกษาของรัฐบาล

นายกรัฐมนตรี (นางสาวแพทองธาร ชินวัตร) ได้แถลงนโยบายของคณะรัฐมนตรีต่อรัฐสภา เมื่อวันที่ 12 กันยายน 2567 ภายใต้แนวทางเปลี่ยนความท้าทายให้กลายเป็น “ความหวัง โอกาส และความเสมอภาคทางเศรษฐกิจและสังคม” ประกอบด้วย นโยบายเร่งด่วนที่ต้องดำเนินการทันที นโยบายระยะกลางและระยะยาว นโยบายการพัฒนาคนไทยทุกช่วงวัย นโยบายการสร้างความยั่งยืนของทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม นโยบายแปลงความท้าทายด้านภูมิรัฐศาสตร์ระหว่างประเทศมหาอำนาจไปสู่ยุทธศาสตร์เสริมสร้างโอกาสและนโยบายพิทักษ์รักษาไว้ซึ่งสถาบันพระมหากษัตริย์

นโยบายรัฐบาลที่เกี่ยวข้องกับด้านการศึกษา มี 19 นโยบาย ดังนี้

1. ส่งเสริมการเกิดและเติบโตอย่างมีคุณภาพของเด็กทุกคนอย่างเท่าเทียม
2. เด็กไทยเข้าถึงศูนย์ดูแลเด็กปฐมวัยที่มีมาตรฐาน
3. ส่งเสริมการปลดล็อกศักยภาพทั้งด้านศิลปะ วัฒนธรรมและกีฬา
4. พัฒนาระบบการศึกษาที่ยืดหยุ่น
5. ส่งเสริมการเรียนการสอนสองภาษาโดยใช้ AI
6. เน้นสอนทักษะที่ใช้ประโยชน์ได้ในชีวิตจริงเพื่อสร้างรายได้ (Learn to Earn)

7. ส่งเสริมให้เกิดความร่วมมือระหว่างรัฐ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นและภาคเอกชนในการจัดการศึกษาทุกระดับ

8. ค้นหาและช่วยเหลือเด็กและเยาวชนที่หลุดออกจากระบบการศึกษา

9. ส่งเสริมการปฏิรูประบบอาชีวศึกษาและอุดมศึกษา

10. แก้ปัญหายาเสพติด

11. แก้ปัญหาอาชญากรรม อาชญากรรมออนไลน์/มิจฉาชีพ

12. จัดสวัสดิการสังคม สร้างความเท่าเทียมทางโอกาสและเศรษฐกิจแก่กลุ่มเปราะบาง

13. ส่งเสริม Soft Power

14. การฟื้นฟูทรัพยากรธรรมชาติและสร้างให้มีส่วนร่วมกับการรับมือภัยธรรมชาติ

15. ส่งเสริมความเสมอภาคทางเพศ

16. การปฏิรูประบบราชการเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพ

17. ยกระดับการบริหารภาครัฐให้ตอบสนองความต้องการของประชาชน

18. พิทักษ์รักษาไว้ซึ่งสถาบันพระมหากษัตริย์

19. สร้างสันติภาพและสันติสุขในพื้นที่จังหวัดชายแดนภาคใต้ที่ประชาชนมีส่วนร่วมอย่างยั่งยืน

4.2 เป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืน (Sustainable Development Goals:SDGs)

เป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืน (Sustainable Development Goals : SDGs) เป็นวาระการพัฒนาภายหลังปี 2015 ระยะ 15 ปี (ค.ศ. 2016 - 2030) ที่ผู้นำประเทศสมาชิกสหประชาชาติ จำนวน 193 ประเทศ ได้ร่วมกันลงนามรับรองพันธสัญญาทางการเมืองระดับผู้นำในเอกสาร “Transforming Our World : The 2030 Agenda for Sustainable Development” เพื่อกำหนดทิศทางการพัฒนาที่ยั่งยืนของโลก 15 ปี ข้างหน้า เพื่อยืนยัน เจตนารมณ์ร่วมกันที่จะผลักดันและขับเคลื่อนการแก้ไขปัญหาความยากจนในทุกมิติ และทุกรูปแบบ โดยมีเป้าหมายหลัก 17 ข้อ ครอบคลุม 3 เสาหลักด้านการพัฒนาที่ยั่งยืน คือ เศรษฐกิจ สังคม และสิ่งแวดล้อม รวมทั้ง เป็นการสานต่อภารกิจที่ยังไม่บรรลุผลสำเร็จภายใต้เป้าหมายการพัฒนาแห่งสหัสวรรษ (Millennium Development Goals: MDGs) (ค.ศ. 2000 - 2015)

การดำเนินการในส่วนของประเทศไทยนั้น สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและ สังคมแห่งชาติ (สศช.) ได้รับมอบหมายให้เป็นหน่วยงานรับผิดชอบหลักในการขับเคลื่อนในรูปแบบคณะกรรมการเพื่อการพัฒนาที่ยั่งยืน (กพย.) ซึ่งมีนายกรัฐมนตรีเป็นประธาน โดยมีปลัดกระทรวง ผู้แทนส่วนราชการ และหน่วยงานต่าง ๆ เป็นกรรมการ และมีการแต่งตั้งคณะอนุกรรมการ 3 คณะภายใต้ กพย. ได้แก่ 1) คณะอนุกรรมการขับเคลื่อนเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืน 2) คณะอนุกรรมการส่งเสริมความเข้าใจและประเมินผลการพัฒนาที่ยั่งยืนตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง และ 3) คณะอนุกรรมการพัฒนา

ระบบข้อมูลสารสนเทศเพื่อสนับสนุนการพัฒนาที่ยั่งยืน ทั้งนี้ กพย. ได้มอบหมายให้กระทรวงศึกษาธิการ (ศธ.) ได้รับมอบหมายให้เป็นหน่วยงานรับผิดชอบหลักในเป้าหมายที่ 4 สร้างหลักประกันว่าทุกคนมีการศึกษาที่มีคุณภาพอย่างครอบคลุมและเท่าเทียมและสนับสนุนโอกาสในการเรียนรู้ตลอดชีวิตซึ่งประกอบด้วย 10 เป้าประสงค์ ได้แก่

เป้าประสงค์ที่ 4.1 สร้างหลักประกันว่าเด็กหญิงและเด็กชายทุกคนสำเร็จการศึกษา ระดับประถมศึกษา และมัธยมศึกษาที่มีคุณภาพ เท่าเทียม และไม่มีค่าใช้จ่าย นำไปสู่ผลลัพธ์ทางการเรียนรู้ที่มี ประสิทธิภาพภายในปี พ.ศ. 2573

เป้าประสงค์ที่ 4.2 สร้างหลักประกันว่าเด็กหญิงและเด็กชายทุกคนเข้าถึงการพัฒนา การดูแล และการจัดการศึกษาระดับก่อนประถมศึกษาสำหรับเด็กปฐมวัยที่มีคุณภาพ ภายในปี พ.ศ. 2573 เพื่อให้เด็กเหล่านั้น มีความพร้อมสำหรับการศึกษาระดับประถมศึกษา

เป้าหมายย่อย 4.3 สร้างหลักประกันให้ชายและหญิงทุกคนเข้าถึงการศึกษา อาชีวศึกษา อุดมศึกษา รวมถึงมหาวิทยาลัยที่มีคุณภาพ ในราคาที่สามารถจ่ายได้ภายในปี พ.ศ. 2573

เป้าหมายย่อย 4.4 เพิ่มจำนวนเยาวชนและผู้ใหญ่ที่มีทักษะที่เกี่ยวข้องจำเป็น รวมถึงทักษะทางด้านเทคนิคและอาชีพสำหรับการจ้างงาน การมีงานที่มีคุณค่า และการเป็นผู้ประกอบการภายในปี พ.ศ. 2573

เป้าหมายย่อย 4.5 ขจัดความเหลื่อมล้ำทางเพศด้านการศึกษา และสร้างหลักประกันว่ากลุ่มที่เปราะบาง ซึ่งรวมถึงผู้พิการ ชนพื้นเมือง และเด็ก เข้าถึงการศึกษา และการฝึกอาชีพทุกระดับอย่างเท่าเทียม ภายในปี พ.ศ. 2573

เป้าหมายย่อย 4.6 สร้างหลักประกันว่าเยาวชนทุกคนและผู้ใหญ่ ทั้งชายและหญิงในสัดส่วนสูง สามารถอ่านออกเขียนได้และคำนวณได้ ภายในปี พ.ศ. 2573

เป้าหมายย่อย 4.7 สร้างหลักประกันว่าผู้เรียนทุกคนได้รับความรู้และทักษะที่จำเป็นสำหรับ ส่งเสริมการพัฒนาที่ยั่งยืน รวมถึงการศึกษาสำหรับการพัฒนาที่ยั่งยืน และการมีวิถีชีวิตที่ยั่งยืน สิทธิมนุษยชน ความเสมอภาคระหว่างเพศ การส่งเสริมวัฒนธรรมแห่งความสงบสุขและการไม่ใช้ความรุนแรง การเป็นพลเมืองของโลก และความชื่นชมในความหลากหลายทางวัฒนธรรมและการที่วัฒนธรรมมีส่วนช่วย ให้เกิดการพัฒนาที่ยั่งยืน ภายในปี พ.ศ. 2573

เป้าหมายย่อย 4.a สร้างและยกระดับสถานศึกษา ตลอดจนเครื่องมือและอุปกรณ์การศึกษา ที่อ่อนไหวต่อเด็ก ผู้พิการ และเพศภาวะ และจัดให้มีสภาพแวดล้อมทางการเรียนรู้ที่ปลอดภัยปราศจาก ความรุนแรง ครอบคลุมและมีประสิทธิภาพสำหรับทุกคน

เป้าหมายย่อย 4.b เพิ่มจำนวนทุนการศึกษาทั่วโลกที่ให้แก่ประเทศกำลังพัฒนา โดยเฉพาะ ประเทศพัฒนาน้อยที่สุด รัฐกำลังพัฒนาที่เป็นเกาะขนาดเล็กและประเทศในทวีปแอฟริกา เพื่อเข้าศึกษาต่อ ในระดับอุดมศึกษา รวมถึงการฝึกอาชีพและโปรแกรมด้านเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร ด้านเทคนิค วิศวกรรมและวิทยาศาสตร์ ในประเทศพัฒนาแล้วและประเทศกำลังพัฒนาอื่นๆ ภายในปี พ.ศ. 2573

เป้าหมายย่อย 4.c เพิ่มจำนวนครูที่มีคุณวุฒิ รวมถึงการดำเนินการผ่านความร่วมมือระหว่าง ประเทศในการฝึกอบรมครูในประเทศกำลังพัฒนา โดยเฉพาะอย่างยิ่งในประเทศพัฒนาน้อยที่สุด และรัฐกำลัง พัฒนาที่เป็นเกาะขนาดเล็ก ภายในปี พ.ศ. 2573

4.3 นโยบายการศึกษาของกระทรวงศึกษาธิการ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2568 – 2569

เมื่อวันที่ 16 กันยายน 2567 รัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการ (พลตำรวจเอก เพิ่มพูน ชิดชอบ) ได้ประชุมมอบนโยบายการศึกษาให้แก่ส่วนราชการในสังกัดและองค์กรในกำกับกระทรวงศึกษาธิการ เพื่อให้ การขับเคลื่อนนโยบายการศึกษาไปสู่การปฏิบัติเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ เกิดประสิทธิผล เกิดประโยชน์ สูงสุดต่อผู้เรียนและประชาชน จึงประกาศนโยบายการศึกษาของกระทรวงศึกษาธิการ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2568 - 2569 ดังนี้

1. ลดภาระครูและบุคลากรทางการศึกษา
 - 1.1 พัฒนาและต่อยอดวิธีการประเมินวิทยฐานะครูและบุคลากรทางการศึกษา ลดขั้นตอนมุ่งผลสัมฤทธิ์ของผู้เรียนเป็นสำคัญ
 - 1.2 ย้ายครูและบุคลากรทางการศึกษาค้นถิ่น กลับภูมิลำเนาด้วยความเป็นธรรม โปร่งใส ไม่มีการทุจริตคอร์รัปชัน
 - 1.3 พัฒนาและต่อยอดการแก้ไขปัญหาหนี้สินครูและบุคลากรทางการศึกษาอย่างเป็นระบบ และเห็นผลเป็นรูปธรรม
 - 1.4 จัดหาอุปกรณ์การสอนและสวัสดิการให้เพียงพอและเหมาะสม เพื่อส่งเสริมให้มีการจัดการเรียนรู้และพัฒนาศักยภาพผู้เรียนอย่างมีคุณภาพ
 - 1.5 ดำเนินการยกเลิกครูเวรอย่างเป็นรูปธรรมและต่อเนื่อง “ชีวิตและความปลอดภัย ของครู สำคัญกว่าทรัพย์สิน” ครูมีเวลาจัดการเรียนรู้อย่างมีคุณภาพ
 - 1.6 จัดหาที่พักการภารโรง เพื่อช่วยลดภาระงานของครูและบุคลากรทางการศึกษา และช่วยรักษาความปลอดภัย
 - 1.7 ปรับลดภาระงานที่ไม่จำเป็นหรือซ้ำซ้อน
 - 1.8 แก้ปัญหาการขาดแคลนครูและบุคลากรทางการศึกษา
2. ลดภาระนักเรียนและผู้ปกครอง
 - 2.1 เรียนได้ทุกที่ ทุกเวลา (Anywhere Anytime) เรียนฟรี มีงานทำ “ยึดผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง” มีระบบหรือแพลตฟอร์มการเรียนรู้ โดยผู้เรียนไม่ต้องเสียค่าใช้จ่าย เพื่อสร้างความเสมอภาคทางการศึกษา และส่งเสริมการเรียนรู้ตลอดชีวิต
 - 2.2 ช่วยเหลือเด็กและเยาวชนที่หลุดออกจากระบบการศึกษา (Zero Drop out) ให้มีโอกาสได้รับการศึกษาทั้งในระบบ นอกกระบบ และตามอัธยาศัย
 - 2.3 จัดให้มีโรงเรียนคุณภาพอย่างน้อย 1 โรงเรียน ต่อ 1 อำเภอ
 - 2.4 พัฒนาระบบการแนะแนวการเรียน (Coaching) และเป้าหมายชีวิตให้เป็นรูปธรรม ส่งเสริมการคิดวิเคราะห์อย่างสร้างสรรค์และมีเหตุผล
 - 2.5 พัฒนาระบบการศึกษาที่ยืดหยุ่นตอบสนองโจทย์ศักยภาพผู้เรียน โดยมีระบบจัดผลรับรองมาตรฐานวิชาชีพ (Skill Certificate) ผู้เรียนสามารถเรียนเพิ่มเพื่อรับประกาศนียบัตรในการประกอบอาชีพ และมีระบบวัดผลเทียบระดับการศึกษา การประเมินผลการศึกษา ผ่านธนาคารหน่วยกิต (Credit Bank)
 - 2.6 พัฒนาทักษะที่ใช้ประโยชน์ได้ในชีวิตจริงของผู้เรียน มีรายได้ระหว่างเรียน จบแล้ว มีงานทำ (Learn to Earn)
 - 2.7 จัดให้มีอาหารสำหรับนักเรียน เพื่อแก้ปัญหาภาวะทุพโภชนาการ
 - 2.8 ส่งเสริมให้มีกระบวนการสร้างความปลอดภัยให้กับผู้เรียน
 - 2.9 สร้างโอกาสให้คนทุกช่วงวัยเข้าถึงการศึกษาและการฝึกอบรมอย่างเท่าเทียมและมีคุณภาพ ตั้งแต่การศึกษาปฐมวัยจนถึงการศึกษาตลอดชีวิต พร้อมการพัฒนาทักษะวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี การคิดวิเคราะห์ อย่างมีเหตุผล และทักษะอาชีพที่จำเป็นแห่งอนาคต (Future Skill)
 - 2.10 นำเทคโนโลยีที่ทันสมัยและเทคโนโลยีปัญญาประดิษฐ์ (AI) มาช่วยในการจัดการเรียนรู้ การพัฒนาทักษะดิจิทัล และการพัฒนาทักษะภาษาต่างประเทศ
 - 2.11 ส่งเสริมให้ผู้เรียนมีความสุข

ข้อสั่งการและแนวปฏิบัติ

- 1) ให้นำนโยบายด้านการศึกษาของคณะรัฐมนตรีที่แถลงต่อรัฐสภาและนโยบายของรัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการไปดำเนินการอย่างเป็นรูปธรรม (Action Plan)
- 2) ให้ยึดหลักคุณธรรมจริยธรรม หลักธรรมาภิบาลในการปฏิบัติงาน และดำเนินการป้องกันและปราบปรามการทุจริตอย่างเคร่งครัด เช่น การสอบ การบรรจุ แต่งตั้งโยกย้าย (ห้ามซื้อ-ขายตำแหน่ง) ห้ามทุจริต การจัดซื้อจัดจ้างวัสดุ ครุภัณฑ์ ชุดนักเรียน อาหารกลางวัน ฯลฯ
- 3) น้อมนำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงสู่การปฏิบัติ
- 4) ให้ร่วมกันปลูกฝังการรักษาสิ่งแวดล้อมและมุ่งสู่การใช้พลังงานสะอาด
- 5) ส่งเสริมการอ่านและคิดวิเคราะห์อย่างเป็นกระบวนการ โดยผู้บริหารและครูต้องเป็นต้นแบบ
- 6) การลงพื้นที่ตรวจราชการหรือตรวจเยี่ยม ให้ดำเนินการอย่างเรียบง่าย โดยเฉพาะผู้มีหน้าที่เกี่ยวข้องมาร่วมรับการตรวจราชการหรือตรวจเยี่ยม โดยให้มีการดำเนินการอย่างเรียบง่ายและประหยัด เช่น ไม่ต้องผูกผ้า ไม่ต้องติดป้ายต้อนรับ ไม่มีของที่ระลึกหรือของฝากใด ๆ ทั้งสิ้น

4.4 นโยบายการศึกษาของกระทรวงศึกษาธิการ (ศ.ดร.นฤมล ภิญโญสินวัฒน์)

1. การยกระดับคุณภาพชีวิตครูและบุคลากรทางการศึกษา

1.1 การลดภาระงานครูและบุคลากรทางการศึกษา โดยเฉพาะภาระที่ไม่เกี่ยวข้องกับการสอน เช่น งานพัสดุ การเงิน และธุรการ เพื่อให้ครูและบุคลากรทางการศึกษาได้มีเวลาพัฒนาตนเอง และมุ่งจัดการเรียนการสอนได้อย่างเต็มที่

1.2 การสร้างขวัญกำลังใจครูและบุคลากรทางการศึกษา เน้นการดูแลและสวัสดิการที่เหมาะสม ให้สอดคล้องกับสภาพเศรษฐกิจ เพื่อให้ครูและบุคลากรทางการศึกษา ไม่ต้องห่วงหน้าพะวงหลัง และสามารถทำหน้าที่หลักได้อย่างดีที่สุด

1.3 ระบบวิทยฐานะ ระบบการโยกย้าย ให้เป็นธรรมและสอดคล้องกับสถานการณ์ในปัจจุบัน

1.4 การแก้ไขปัญหาหนี้สินครูและบุคลากรทางการศึกษา มุ่งเน้นไปที่การช่วยเหลือให้ครูและบุคลากรทางการศึกษาสามารถจัดการหนี้สินได้อย่างยั่งยืน ผ่านมาตรการต่างๆ เช่น การให้ความรู้ทางการเงิน การจัดตั้งสหกรณ์ออมทรัพย์ครูต้นแบบ และการปรับโครงสร้างหนี้

2. การส่งเสริมวิชาประวัติศาสตร์และหน้าที่พลเมือง

เน้นการปลูกฝังและวางรากฐานให้เยาวชนเข้าใจรากเหง้าทราบถึงประวัติศาสตร์ชาติไทย ระบบการปกครองของไทยที่มีรูปแบบไม่เหมือนกับประเทศอื่น และหน้าที่พลเมือง ภายใต้ระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข

3. การพัฒนาการเรียนการสอนวิทยาศาสตร์

โดยการปรับปรุงหลักสูตรแกนกลาง ให้เหมาะสมกับบริบทของพื้นที่และความต้องการของประเทศ

4. การบริหารจัดการโรงเรียนขนาดเล็ก

โดยวิธีการบริหารจัดการของแต่ละโรงเรียน การใช้นวัตกรรมการบริหารจัดการศึกษา และหารูปแบบ นวัตกรรมการบริหารที่จะทำให้โรงเรียนขนาดเล็กประสบผลสำเร็จ โดยให้แยกตามบริบทของโรงเรียน ขนาดของโรงเรียนและแยกตามภาค

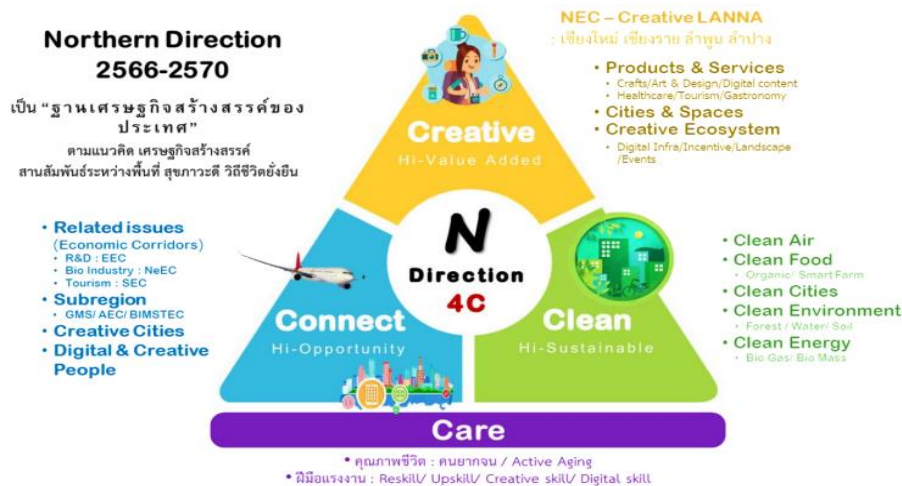
4.5 เป้าหมายและแนวทางการพัฒนาภาค

บทบาทของภาค

ภาคเหนือมีทุนทางวัฒนธรรมและภูมิปัญญาท้องถิ่นที่มีอัตลักษณ์ มีฐานทรัพยากรธรรมชาติ และแหล่งทรัพยากรชีวภาพที่หลากหลาย เป็นแหล่งวัตถุดิบที่สำคัญ รวมทั้งมีทำเล ที่ตั้งที่มีศักยภาพเหมาะสมกับการเชื่อมโยงทั้งในประเทศและอนุภูมิภาค รวมทั้งพฤติกรรมของผู้บริโภคที่ให้ความสำคัญกับสุขภาพ และการบริโภคสินค้าที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อมมากขึ้น ดังนั้น การพัฒนาภาคเหนือ จะต้องนำศักยภาพต่าง ๆ ของพื้นที่มาใช้ในการต่อยอดการผลิตสินค้าและบริการที่มีศักยภาพและโอกาส เพื่อสร้างมูลค่าสูงตามแนวทาง เศรษฐกิจสร้างสรรค์ รวมทั้งการใช้ประโยชน์จากการเชื่อมโยงกับประเทศ เพื่อบ้านในการเสริมสร้างขีดความสามารถของธุรกิจท้องถิ่นเพื่อขยายฐานเศรษฐกิจของภาค

ทิศทางการพัฒนาภาค

เป็นการพัฒนาตามแนวคิด “เศรษฐกิจสร้างสรรค์ สานสัมพันธ์ระหว่าง พื้นที่ สุขภาวะดี วิถีชีวิต ยั่งยืน” และโมเดลเศรษฐกิจใหม่ (Bio – Circular – Green Economy : BCG Model) โดยให้ความสำคัญกับการพัฒนา 4 ด้านสำคัญ (4C) ได้แก่ Creative พัฒนาเศรษฐกิจสร้างสรรค์ มูลค่าสูง โดยการสร้างระบบนิเวศ เมือง และพื้นที่สร้างสรรค์ตลอดจนสามารถพัฒนาสู่การเป็นสินค้าและบริการสร้างสรรค์ Connect สร้างโอกาสในการเชื่อมโยงเศรษฐกิจภายในประเทศและกับอนุภูมิภาค ทั้งในส่วนของระเบียบเศรษฐกิจพิเศษเขตพัฒนาเศรษฐกิจพิเศษชายแดน เมืองสร้างสรรค์ และกลุ่มผู้คนสร้างสรรค์ Clean พัฒนตามแนววิถีใหม่ (New Normal) และการพัฒนาบนฐานการเติบโตอย่างยั่งยืนของการอนุรักษ์ สิ่งแวดล้อม การดูแลความสะอาดของเมือง และการใช้พลังงานสะอาด โดยคำนึงถึง Care ที่ให้ความสำคัญ อย่างต่อเนื่องกับการดูแลผู้สูงอายุ และผู้ด้อยโอกาสในสังคมและพัฒนาศักยภาพแรงงาน

แผนภาพที่ 2 ทิศทางการพัฒนาภาค

เป้าหมายการพัฒนา

มุ่งสู่การพัฒนาเป็นฐานเศรษฐกิจสร้างสรรค์ของประเทศ เชื่อมโยงกับอนุภูมิภาค และเติบโตอย่างยั่งยืน

แนวทางการพัฒนา

การกำหนดแนวทางการพัฒนาภาคเหนือ ได้พิจารณาถึงความเชื่อมโยงกับแผนพัฒนา ฉบับที่ 13 (พ.ศ. 2566 – 2570) พร้อมทั้งพิจารณา โอกาส ศักยภาพ ปัญหา และข้อจำกัดของภาค เพื่อพัฒนาไปสู่การเป็น “ฐานเศรษฐกิจสร้างสรรค์ของประเทศ” เชื่อมโยงกับอนุภูมิภาค และเติบโตอย่างยั่งยืน โดยใช้ทุนทางวัฒนธรรมและภูมิปัญญาท้องถิ่นที่มีอัตลักษณ์นวัตกรรม และความคิดสร้างสรรค์ในการเสริมสร้างความเข้มแข็ง ของเศรษฐกิจภายในภาค ให้มีการเจริญเติบโตได้อย่างเต็มศักยภาพ โดยมีแนวทางการพัฒนา ดังนี้

- 1) ส่งเสริมการพัฒนาพื้นที่ระเบียงเศรษฐกิจพิเศษภาคเหนือ (NEC-Creative LANNA) ในจังหวัดเชียงใหม่ เชียงราย ลำพูน ลำปาง ให้เป็นพื้นที่เศรษฐกิจหลักของภาคและฐานเศรษฐกิจ สร้างสรรค์ของประเทศ
- 2) ยกระดับการท่องเที่ยวและบริการที่มีศักยภาพของภาคให้มีคุณภาพ สนับสนุน เศรษฐกิจสร้างสรรค์ และกระจายประโยชน์สู่ชุมชน โดยเน้นกลุ่มท่องเที่ยวและบริการที่มีศักยภาพของภาค ได้แก่ บริการเชิงสุขภาพ ความงาม และการแพทย์ (Medical and Wellness) ท่องเที่ยวสร้างสรรค์และวัฒนธรรม (Creative Tourism) การท่องเที่ยวเชิงอาหาร (Gastronomy) ท่องเที่ยวทางธรรมชาติ ท่องเที่ยว เชิงธุรกิจ (MICE) และกลุ่มท่องเที่ยวเชิงกีฬาและเทศกาล (Sport and Festival Tourism)
- 3) พัฒนาการผลิตตามระบบเกษตรกรรมยั่งยืน เชื่อมโยงสู่อุตสาหกรรมแปรรูปมูลค่าสูง
- 4) เสริมศักยภาพของเมือง พื้นที่เขตพัฒนาเศรษฐกิจพิเศษชายแดน และระบบ โครงสร้างพื้นฐานโลจิสติกส์สำคัญของภาคเพื่อสร้างโอกาสทางเศรษฐกิจ และเอื้อต่อการอยู่อาศัย
- 5) พัฒนาและยกระดับคุณภาพชีวิต เพื่อแก้ไขปัญหาความยากจน พัฒนาผู้สูงอายุ สู่การเป็น ผู้สูงอายุที่มีศักยภาพ (Active Aging) และพัฒนาทักษะฝีมือแรงงาน เพื่รองรับการพัฒนาเศรษฐกิจสร้างสรรค์
- 6) บริหารจัดการทรัพยากรธรรมชาติ สิ่งแวดล้อม อย่างมีประสิทธิภาพ เพื่อให้เกิดความยั่งยืน

ส่วนที่ 3 สภาวะการณ์ที่เกี่ยวข้อง

การจัดการศึกษาของประเทศไทยในปัจจุบันอยู่ภายใต้บริบทของการเปลี่ยนแปลงที่สำคัญทั้งในระดับประเทศและระดับโลก ไม่ว่าจะเป็นด้านเศรษฐกิจ สังคม การเมือง และเทคโนโลยี ซึ่งส่งผลกระทบต่อคุณภาพและโอกาสทางการศึกษาของประชาชนโดยตรง ประเทศไทยยังคงเผชิญกับความท้าทายด้านการพัฒนาทักษะผู้เรียนให้สอดคล้องกับความต้องการของตลาดแรงงานในศตวรรษที่ 21 การยกระดับคุณภาพครู และบุคลากรทางการศึกษา การสร้างโอกาสและความเสมอภาคทางการศึกษา ตลอดจนการส่งเสริมการเรียนรู้ตลอดชีวิตสำหรับประชาชนทุกช่วงวัย ขณะเดียวกันความก้าวหน้าทางเทคโนโลยีดิจิทัลและนวัตกรรมการเรียนรู้ได้เข้ามามีบทบาทสำคัญต่อการจัดการศึกษา ทำให้เกิดความจำเป็นในการปรับตัวทั้งในระดับผู้เรียน ครู และสถานศึกษา นอกจากนี้ ปัจจัยทางสังคม เช่น การเปลี่ยนแปลงโครงสร้างประชากรเข้าสู่สังคมผู้สูงอายุ และความเหลื่อมล้ำระหว่างพื้นที่ ยังคงเป็นประเด็นสำคัญที่ต้องได้รับการพิจารณาในการกำหนดนโยบายและแผนการศึกษา ดังนั้น การวางแผนและพัฒนาศึกษาของประเทศ เพื่อยกระดับคุณภาพการศึกษาให้มีมาตรฐานที่เหมาะสม เป็นธรรม และตอบสนองต่อการเปลี่ยนแปลงในอนาคตอย่างยั่งยืน จึงเป็นประเด็นสำคัญส่งผลกระทบต่อพัฒนาการศึกษาและนำมาพิจารณากำหนดเป็นแนวทางการพัฒนาตามประเด็นยุทธศาสตร์ของแผนพัฒนาการศึกษาจังหวัดอุทัยธานี (พ.ศ. 2566 - 2570) ฉบับทบทวนประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2568 ดังนี้

1. รายงานสรุปผลการดำเนินการตามยุทธศาสตร์ชาติ ประจำปี 2567

(สำนักงานสภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ)

การประเมินผลการพัฒนาตามยุทธศาสตร์ชาติในมิติที่ 3 การพัฒนาและเสริมสร้างศักยภาพทรัพยากรมนุษย์ปรับตัวลดลงเล็กน้อย โดยสะท้อนจากดัชนีความก้าวหน้าของคน ที่มีระดับการพัฒนาคงเท่ากับ 0.6383 ลดลงจาก 0.6443 อันเป็นผลมาจากการลดลงของดัชนีย่อย 5 ด้าน ได้แก่ ด้านชีวิตครอบครัวและชุมชน ด้านการศึกษา ด้านการมีส่วนร่วม ด้านสุขภาพและด้านที่อยู่อาศัยและสภาพแวดล้อม อย่างไรก็ตาม ในด้านการคมนาคมและการสื่อสาร ด้านเศรษฐกิจและด้านชีวิตการทำงาน มีค่าดัชนีปรับตัวสูงขึ้น

การพัฒนารายยุทธศาสตร์ชาติรายด้าน โดยในด้านที่ 3 การพัฒนาและเสริมสร้างศักยภาพทรัพยากรมนุษย์พบว่า คนไทยเป็นคนดี คนเก่ง มีคุณภาพพร้อมสำหรับวิถีชีวิตในศตวรรษที่ 21 แย่ลง จากการพัฒนาคุณภาพชีวิต สุขภาวะ และความเป็นอยู่ที่ดีของคนไทยที่ปรับตัวลดลง จากมิติด้านค่านิยมและคุณธรรมที่ลดลงจากปีก่อนหน้าอยู่ที่ 4.32 มิติด้านสุขภาพ อัตราการตายด้วย 4 โรคไม่ติดต่อเรื้อรัง อยู่ที่ 134.40 คน ต่อประชากรแสนคน รวมทั้งมีอัตราการฆ่าตัวตายเพิ่มขึ้นจากปีก่อนหน้าอยู่ที่ 7.94 คนต่อประชากรแสนคน ขณะที่ผลสัมฤทธิ์ทางการศึกษาและการเรียนรู้ตลอดชีวิตลดลง จากอันดับความสามารถในการแข่งขันของประเทศที่อยู่อันดับ 54 ซึ่งคงที่จากปีก่อนหน้า และคะแนนการประเมินผลทางการทดสอบทางการศึกษาระดับชาตินั้นพื้นฐาน (O-NET) ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ที่ลดลงจากปีก่อนหน้ามีคะแนนเฉลี่ยอยู่ที่ร้อยละ 34.47 นอกจากนี้ สังคมไทยมีสภาพแวดล้อมที่เอื้อและสนับสนุนต่อการพัฒนาคนตลอดช่วงชีวิตที่แย่ลง สะท้อนจากการพัฒนาสังคมและครอบครัวไทยลดลง จากดัชนีความก้าวหน้าการพัฒนาคอนด้านชีวิตครอบครัวและชุมชนที่ลดลงจากปีก่อนหน้าอยู่ที่ 0.6074

แผนแม่บทฯ ประเด็นที่ 11 การพัฒนาศักยภาพคนตลอดช่วงชีวิต

ถึงแม้ว่าการดำเนินงานของหน่วยงานของรัฐในช่วงที่ผ่านมาจะส่งผลให้ผู้สูงอายุมีคุณภาพชีวิตที่ดีขึ้น โดยมีส่วนร่วมในกิจกรรมทางสังคมและใช้ศักยภาพของตนเองในการสร้างมูลค่าให้แก่สังคมมากขึ้น อย่างไรก็ตามยังคงควรให้ความสำคัญกับการพัฒนากลุ่มวัยอื่น ๆ ทั้งในส่วนของวัยแรงงานที่ยังต้องการการเพิ่มพูนสมรรถนะให้มีศักยภาพเพียงพอต่อความต้องการในตลาดแรงงาน วัยเด็กที่ต้องส่งเสริมให้มีพัฒนาการที่สมวัยควบคู่กับการส่งเสริมความเข้มแข็งในครอบครัว รวมถึงวัยรุ่น/วัยรุ่นให้มีความรู้และทักษะเพื่อเตรียมความพร้อมเข้าสู่วัยแรงงาน ส่งผลให้ประชาชนทุกช่วงวัยมีความรู้ มีคุณภาพ มีความสมดุล ทั้งด้านร่างกาย สติ ปัญญา คุณธรรม จริยธรรม และพร้อมรับมือกับทุกความเปลี่ยนแปลงในอนาคต

เป้าหมายระดับประเด็นแผนแม่บทฯ คนไทยทุกช่วงวัยมีคุณภาพเพิ่มขึ้น ได้รับการพัฒนาอย่างสมดุล ทั้งด้านร่างกาย สติปัญญา และคุณธรรมจริยธรรม เป็นผู้ที่มีความรู้และทักษะในศตวรรษที่ 21 รักการเรียนรู้อย่างต่อเนื่องตลอดชีวิต

แผนแม่บทย่อย การพัฒนาช่วงวัยเรียนและวัยรุ่น ที่มีเป้าหมายให้วัยรุ่น/วัยรุ่นมีความรู้และทักษะในศตวรรษที่ 21 ครบถ้วน รู้จักคิด วิเคราะห์ รักการเรียนรู้ มีสำนึกพลเมือง มีความกล้าหาญทางจริยธรรม มีความสามารถในการแก้ปัญหา ปรับตัวสื่อสารและทำงานร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีประสิทธิภาพตลอดชีวิตดีขึ้น

โดยที่ผ่านมการดำเนินงานเพื่อสนับสนุนการบรรลุเป้าหมายตามยุทธศาสตร์ชาติ พ.ศ. 2567 โดยภาพรวมหน่วยงาน ที่เกี่ยวข้องมุ่งให้ความสำคัญกับการยกระดับคุณภาพการศึกษา อาทิ การพัฒนาหลักสูตร การเสริมสร้างทักษะและสมรรถนะที่จำเป็นสำหรับผู้เรียนในศตวรรษที่ 21 การจัดการเรียนรู้เพื่อส่งเสริมพหุปัญญาให้กับ ผู้เรียน โดยเน้นการเรียนรู้จากการปฏิบัติจริงในรูปแบบ Active Learning, STEM Education, Coding การส่งเสริมการเรียนรู้ตลอดชีวิต และการฟื้นฟูภาวะถดถอยการเรียนรู้ส่งเสริม สนับสนุนให้ผู้เรียนทุกช่วงวัยได้เรียนรู้ตามความสนใจผ่านดิจิทัลแพลตฟอร์มที่หลากหลาย และส่งเสริมการให้ความรู้ และทักษะด้านการเงินและการออม การสร้างโอกาส ความเสมอภาค และความเท่าเทียมทางการศึกษาทุกช่วงวัย อาทิ เพิ่มโอกาสการเข้าถึงการศึกษาเด็กด้อยโอกาส เด็กออกกลางคัน เด็กตกหล่น เด็กกลุ่มเปราะบาง และกลุ่ม NEETs การพัฒนาระบบธนาคารหน่วยกิตในหน่วยที่จัดการศึกษา การศึกษาเพื่อพัฒนาทักษะอาชีพและเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขัน อาทิ การพัฒนาหลักสูตรอาชีวศึกษาและหลักสูตรวิชาชีพ ระยะสั้นแบบโมดูล เชื่อมโยงการจัดการอาชีวศึกษาทั้งในระบบ นอกกระบบ และระบบทวิภาคี พัฒนาสมรรถนะอาชีพที่สอดคล้องกับ ความถนัด ความสนใจ โดยการ Upskill Reskill และ New skill การขับเคลื่อนความเป็นเลิศทางการอาชีวศึกษา โดยความร่วมมือกับภาคเอกชนและสถานประกอบการในการผลิตกำลังคนที่ตอบโจทย์ การพัฒนาประเทศ รวมถึงการพัฒนาครูให้มีความพร้อมด้านวิชาการและทักษะการจัดการเรียนรู้ การใช้เทคโนโลยีและนวัตกรรมผ่านแพลตฟอร์มออนไลน์ต่าง ๆ โดยมีโครงการเพื่อการขับเคลื่อนการบรรลุเป้าหมายตามยุทธศาสตร์ชาติ (โครงการสำคัญ) ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2567 อาทิ (1) โครงการยกระดับและส่งเสริมการจัดการอาชีวศึกษาระบบทวิภาคีในสถานศึกษาของสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา ที่มุ่งเน้นการส่งเสริมให้ผู้เรียนอาชีวศึกษาเข้ารับการศึกษาระบบทวิภาคีมากขึ้น และมีทักษะในการทำงานจากการฝึกประสบการณ์จริงในสถานประกอบการ เพื่อพัฒนาให้เป็นแรงงานที่มีคุณภาพในอนาคต (2) โครงการพัฒนาการเรียนรู้เด็กและเยาวชนด้านวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี เพื่อลดสถานะถดถอยจากการเรียนรู้ของสำนักงานพัฒนาวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีแห่งชาติ ที่ให้ความสำคัญกับการสร้างต้นแบบการจัดการเรียนรู้แบบสะเต็มศึกษาและพัฒนาครูแกนนำที่สามารถสร้างกระบวนการเรียนรู้แบบสะเต็มศึกษา พัฒนาหลักสูตร และการประยุกต์ใช้ความรู้ทางวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี เพื่อมุ่งเน้นให้ผู้เรียนได้รับการศึกษาแบบบูรณาการสามารถนำความรู้ไปใช้แก้ปัญหาในชีวิตจริงได้ นอกจากนี้

จากการติดตามข้อเสนอแนะเพื่อการบรรลุเป้าหมายในรายงานสรุปผลการดำเนินการตามยุทธศาสตร์ชาติ ประจำปี พ.ศ. 2566 พบว่า ในปีงบประมาณ พ.ศ. 2567 หน่วยงานที่เกี่ยวข้องได้ให้ความสำคัญกับ อาทิ การส่งเสริมการเรียนรู้ทุกที่ ทุกเวลาด้วยเทคโนโลยีดิจิทัล เสริมสร้างทักษะอาชีพและการมีรายได้ระหว่างเรียน สนับสนุนการประเมินสมรรถนะนักเรียนตามมาตรฐานสากล (PISA) ส่งเสริมระบบธนาคารหน่วยกิต การช่วยเหลือ เด็กและเยาวชนที่หลุดจากระบบการศึกษา พัฒนาระบบการศึกษาที่ยืดหยุ่นตอบสนองโจทย์ศักยภาพผู้เรียน การนำเทคโนโลยีที่ทันสมัยและปัญญาประดิษฐ์มาช่วยในการจัดการเรียนรู้การพัฒนาทักษะดิจิทัล และภาษาอังกฤษ การพัฒนาทักษะและสมรรถนะวิชาชีพให้แก่ผู้เรียนในระดับอาชีวศึกษา การจัดทำระบบ E-Workforce Ecosystem สำหรับกลุ่มผู้เรียนอาชีวศึกษา ส่งเสริมการจัด การเรียนการสอนหลักสูตร ทวิศึกษา ซึ่งสอดคล้องกับแนวทางการดำเนินงานตามข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะเพื่อการบรรลุเป้าหมาย หน่วยงานที่เกี่ยวข้องด้านการศึกษาควรเร่งดำเนินการ ปรับเปลี่ยนกระบวนทัศน์การเรียนรู้ โดยพัฒนาการเรียนรู้ให้ยืดหยุ่นสอดคล้องกับทักษะในศตวรรษที่ 21 ซึ่งเป็นทักษะที่จำเป็นต่อการใช้ชีวิตและการทำงานในยุคปัจจุบันและอนาคต อาทิ การคิดเป็นระบบการคิด สร้างสรรค์ การแก้ไขปัญหา การปรับตัว และการสร้างภูมิคุ้มกันทางอารมณ์ เพื่อให้สามารถทำงานร่วมกับผู้อื่น พร้อมกับการบ่มเพาะผู้เรียนให้มีทักษะแรงงานในอนาคต เพื่อเตรียมความพร้อมเข้าสู่ตลาดแรงงาน โดยประสานความร่วมมือภาคีรัฐภาคเอกชน สถานศึกษาในการพัฒนาทักษะต่าง ๆ อาทิ STEM ภาษาอังกฤษ ควบคู่กับการพัฒนาคุณภาพครู ตลอดจนการสร้างสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเรียนรู้และพัฒนาทักษะ อาทิ การมีเทคโนโลยีนวัตกรรมที่เหมาะสมกับการเรียนรู้ อันนำไปสู่การพัฒนาทุนมนุษย์ให้มีทักษะแห่งอนาคต และมีความสามารถในการแข่งขันได้มากขึ้น

แผนแม่บทฯ ประเด็นที่ 12 การพัฒนาการเรียนรู้

ถึงแม้ว่าการดำเนินงานของหน่วยงานของรัฐในช่วงที่ผ่านมา จะส่งผลให้ประเทศไทยมีระบบข้อมูล เพื่อการส่งเสริมการพัฒนาศักยภาพตามพหุปัญญาสำหรับเป็นเครื่องมือในการพัฒนาคนไทยให้มีการศึกษา ที่มีคุณภาพ อย่างไรก็ตาม ยังต้องให้ความสำคัญกับการยกระดับคุณภาพการศึกษาให้สามารถพัฒนาสมรรถนะ ศักยภาพ และทักษะที่จำเป็นในศตวรรษที่ 21 เพื่อให้คนไทยขับเคลื่อนการพัฒนาประเทศได้อย่างมีประสิทธิภาพ

เป้าหมายระดับประเด็นแผนแม่บทฯ คนไทยมีการศึกษาที่มีคุณภาพตามมาตรฐานสากลเพิ่มขึ้น มีทักษะที่จำเป็นของโลกศตวรรษที่ 21 สามารถแก้ปัญหา ปรับตัว สื่อสารและทำงานร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีประสิทธิภาพเพิ่มขึ้น มีนิสัยใฝ่เรียนรู้อย่างต่อเนื่องตลอดชีวิต

พิจารณาจากความสามารถในการแข่งขันของประเทศด้านการศึกษา จัดทำโดยสถาบันการจัดการ นานาชาติ (International Institution for Management Development : IMD) (ข้อมูล พ.ศ. 2567) พบว่า ความสามารถในการแข่งขันของประเทศด้านการศึกษาของประเทศไทย อยู่อันดับที่ 54 จาก 67 เขตเศรษฐกิจทั่วโลก เท่ากับปีก่อนหน้าและอยู่อันดับที่ 3 จาก 5 ประเทศสมาชิกอาเซียน โดยตัวชี้วัด ด้านการศึกษามีทั้งหมด 20 ตัวชี้วัด อันดับดีขึ้น 6 ตัวชี้วัด อันดับคงที่ 5 ตัวชี้วัด และอันดับแย่ลง 9 ตัวชี้วัด ตัวชี้วัดที่มีการเปลี่ยนแปลงอันดับดีขึ้นอย่างชัดเจน ได้แก่ ค่าใช้จ่ายด้านการศึกษาของทั้งประเทศ ต่อ GDP อันดับดีขึ้น จากอันดับ 51 เป็นอันดับที่ 32 อัตราส่วนประชากรที่สำเร็จการศึกษาในระดับอุดมศึกษา อันดับดีขึ้น จากอันดับที่ 46 เป็นอันดับที่ 44 ขณะที่ตัวชี้วัดที่มีการเปลี่ยนแปลงอันดับลดลงอย่างชัดเจน ได้แก่ คุณภาพ การจัดการศึกษาสาขาบริหารจัดการตอบโจทย์ความต้องการของธุรกิจ อันดับลดลงจากอันดับที่ 19 เป็นอันดับที่ 32 ทักษะทางภาษาที่ตอบโจทย์ความต้องการของภาคธุรกิจ อันดับลดลงจากอันดับที่ 47 เป็นอันดับที่ 54 และผลการประเมินสมรรถนะนักเรียนมาตรฐานสากล (PISA) อันดับลดลงจากอันดับที่ 49 ไปอยู่อันดับที่ 54 และเมื่อเทียบกับปีก่อนหน้า พ.ศ. 2566 (ข้อมูล พ.ศ. 2566) ที่อันดับ 54 จาก 64

เขตเศรษฐกิจทั่วโลก สะท้อนให้เห็นสถานการณ์การพัฒนาคงเดิม ในขณะเดียวกันเมื่อเทียบกับค่าเป้าหมาย พ.ศ. 2567 (ไม่เกินอันดับที่ 51) พบว่า มีสถานการณ์คิดเป็นร้อยละ 94 ของค่าเป้าหมายซึ่งต่ำกว่าค่าเป้าหมาย และเมื่อเทียบกับค่าเป้าหมาย พ.ศ. 2570 (ไม่เกินอันดับที่ 40) พบว่า มีสถานการณ์คิดเป็นร้อยละ 74 ของค่าเป้าหมาย

ประเด็นท้าทายและข้อเสนอแนะ ความท้าทายในการพัฒนาให้คนไทยมีการศึกษาที่มีคุณภาพ ตามมาตรฐานสากลเพิ่มขึ้น มีทักษะที่จำเป็นของโลกศตวรรษที่ 21 สามารถแก้ปัญหา ปรับตัว สื่อสาร และทำงานร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีประสิทธิภาพเพิ่มขึ้น มีนิสัยใฝ่เรียนรู้อย่างต่อเนื่องตลอดชีวิต อาทิ การกระจายทรัพยากรทางการศึกษา การจัดสรรครูโดยใช้อัตราส่วนนักเรียนต่อครูอาจจะยังไม่เหมาะสม โดยเฉพาะโรงเรียนขนาดเล็กที่มีนักเรียนน้อย จะประสบปัญหาครูไม่ครบชั้นเรียนหรือสอนไม่ตรงสาขาวิชา รวมถึงการจัดสรรงบประมาณตามจำนวนนักเรียนซึ่งจะทำให้โรงเรียนขนาดเล็กได้รับการจัดสรรงบประมาณ ในจำนวนที่น้อย ไม่เพียงพอต่อการจัดหาอุปกรณ์การเรียนการสอนที่มีคุณภาพมาใช้ในการสอนคุณภาพ การศึกษา สะท้อนจากผลการประเมินสมรรถนะนักเรียนมาตรฐานสากลทั้งในการศึกษาระดับประถมศึกษา มัธยมศึกษา และมหาวิทยาลัยที่อาจยังไม่ตอบสนองความสามารถด้านการแข่งขันของประเทศ ทักษะภาษาที่อาจ ยังไม่ตอบโจทย์ความต้องการของภาคธุรกิจ รูปแบบการจัดการเรียนการสอนและสภาพแวดล้อมที่อาจยังไม่เอื้อต่อการกระตุ้นให้ผู้เรียนมีความต้องการในการพัฒนาการเรียนรู้โดยมีข้อเสนอแนะต่อการดำเนินงาน ของหน่วยงาน ดังนี้ หน่วยงานที่เกี่ยวข้องควรพิจารณาออกแบบแนวทางในการยกระดับคุณภาพการศึกษา ให้มีความเหมาะสมกับขนาดของโรงเรียน อาทิ การกระจายทรัพยากรทางการศึกษา การสนับสนุน เครื่องมือการเรียนรู้ที่สอดคล้องกับสภาพจำเป็นของพื้นที่ นอกจากนี้ ควรให้ความสำคัญกับการพัฒนา หลักสูตรและรูปแบบการเรียนรู้บนฐานสมรรถนะที่ยืดหยุ่นสำหรับผู้เรียนที่มีเงื่อนไขชีวิตที่หลากหลาย ที่มีความจำเป็นที่แตกต่างกัน ควบคู่กับการพัฒนาทักษะครูสอนภาษาให้มีทักษะที่มีประสิทธิภาพและส่งเสริม การเรียนรู้ผ่านกิจกรรมที่ใช้ภาษา เพื่อนำมาพัฒนารูปแบบการจัดการเรียนรู้ และการพัฒนาทักษะสมัยใหม่ ที่เอื้อต่อการปรับตัวในอนาคตและตอบสนองความสามารถด้านการแข่งขันของประเทศได้อย่างแท้จริง

แผนแม่บทย่อย การปฏิรูปกระบวนการเรียนรู้ที่ตอบสนองต่อการเปลี่ยนแปลงในศตวรรษที่ 21

เป้าหมายระดับประเด็นแผนแม่บทย่อย คนไทยได้รับการศึกษาที่มีคุณภาพตามมาตรฐาน มีทักษะ ที่จำเป็นของโลกศตวรรษที่ 21 สามารถเข้าถึงการเรียนรู้อย่างต่อเนื่องตลอดชีวิตดีขึ้น

การดำเนินงานเพื่อสนับสนุนการบรรลุเป้าหมายตามยุทธศาสตร์ชาติ พ.ศ. 2567 โดยภาพรวม หน่วยงานที่เกี่ยวข้องมุ่งให้ความสำคัญกับการพัฒนาศักยภาพของครูผู้สอนให้มีสมรรถนะและทักษะในการจัด การเรียนการสอนที่รองรับกับการเปลี่ยนแปลงในศตวรรษที่ 21 และการสร้างสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อ การส่งเสริมความรู้และพัฒนาผู้เรียนให้มีทักษะที่สามารถรองรับการเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้น อาทิ ทักษะ ด้านดิจิทัล ทักษะอาชีพ รวมทั้งการพัฒนาระบบการให้คำปรึกษาและแนะแนวอาชีพให้แก่ผู้เรียน ขณะเดียวกันสะท้อนให้เห็นความพยายามในการนำระบบดิจิทัลเข้ามามีใช้ในการส่งเสริมการเรียนรู้มากขึ้น เช่น การพัฒนามหาวิทยาลัยไซเบอร์ไทยเพื่อการจัดการเรียนการสอนในระบบเปิด การพัฒนาฐานข้อมูล การเรียนรู้ขนาดใหญ่เพื่อวางแผนสำหรับการบริหารจัดการการศึกษา และการพัฒนาศักยภาพของผู้เรียน ให้มีทักษะให้รองรับการเปลี่ยนแปลงที่จะเกิดขึ้น เป็นต้น โดยมีโครงการเพื่อขับเคลื่อนการบรรลุเป้าหมาย ตามยุทธศาสตร์ชาติ (โครงการสำคัญ) ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2567 อาทิ โครงการส่งเสริมการนำผล การทดสอบการศึกษาระดับชาติขั้นพื้นฐานไปใช้เป็นเครื่องมือช่วยขับเคลื่อนการยกระดับการเรียนการสอน โดยสถาบันทดสอบทางการศึกษาแห่งชาติ (องค์การมหาชน) ที่มุ่งพัฒนารูปแบบการทดสอบทางการศึกษา ระดับชาติไปใช้เป็นเครื่องมือช่วยขับเคลื่อนการยกระดับการเรียนการสอนในสถานศึกษาที่มีขนาด

และสถานที่ตั้งแตกต่างกัน เพื่อพัฒนาหรือปรับเปลี่ยนรูปแบบให้มีความหลากหลายเหมาะสมกับขนาด และสถานที่ตั้งของสถานศึกษา โครงการพัฒนาผู้บริหาร ศึกษานิเทศก์ ครูวิทยากรแกนนำและครูเครือข่าย โครงการส่งเสริมการผลิตครูที่มีความสามารถพิเศษทางวิทยาศาสตร์ และคณิตศาสตร์ (สควค.) ให้สามารถขับเคลื่อนการจัดการเรียนการสอนฐานสมรรถนะได้อย่างมีประสิทธิภาพ โดยสถาบันส่งเสริมการสอนวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี (สสวท.) ที่มุ่งพัฒนาหลักสูตรและดำเนินการอบรมผู้บริหารโรงเรียน (ผู้อำนวยการ และรองผู้อำนวยการ) ให้เป็นผู้นำทางวิชาการ สามารถส่งเสริมการจัดการเรียนการสอนตามแนวทางฐานสมรรถนะในโรงเรียนได้ พัฒนาหลักสูตรและดำเนินการอบรมศึกษานิเทศก์เพื่อเป็นพี่เลี้ยงให้แก่ครูวิทยาศาสตร์ คณิตศาสตร์ และเทคโนโลยี เพื่อเป็นพี่เลี้ยงทางวิชาการ และพัฒนาเสริมสร้างครู สควค. ในเขตพื้นที่ให้มีสมรรถนะและความสามารถในการเป็นครูปฏิบัติงานตามมาตรฐานหลักสูตร และฐานสมรรถนะที่เน้นการคิดและการแก้ปัญหาแก่นักเรียนในโครงการทั้งระดับประถมศึกษาและมัธยมศึกษา นอกจากนี้ จากการติดตามข้อเสนอแนะเพื่อการบรรลุเป้าหมายในรายงานสรุปผลการดำเนินการตามยุทธศาสตร์ชาติ ประจำปี 2566 พบว่า ในช่วงปีงบประมาณ พ.ศ. 2567 มีการดำเนินการประเมินผลการปฏิบัติงานและส่งเสริมสวัสดิภาพบุคลากรในสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน การพัฒนาระบบการประเมินคุณภาพเพื่อการพัฒนาการเรียนรู้ของผู้เรียนโดยยกระดับผลการทดสอบทางการศึกษาระดับชาติดีสอดคล้องกับบริบทพื้นที่การพัฒนาเครือข่ายด้านการวัดและประเมินผลที่สอดคล้องกับสมรรถนะผู้เรียน รวมถึงการพัฒนาแพลตฟอร์ม Big Data Ecosystem เพื่อเป็นเครื่องมือในการวางแผนบริหารจัดการด้านการศึกษาของประเทศไทย ซึ่งสอดคล้องกับแนวทางการดำเนินงานตามข้อเสนอแนะ

ประเด็นท้าทายที่ส่งผลต่อการบรรลุเป้าหมาย ความท้าทายในการทำให้คนไทยได้รับการศึกษาที่มีคุณภาพตามมาตรฐาน มีทักษะการเรียนรู้และทักษะที่จำเป็นของโลกศตวรรษที่ 21 สามารถเข้าถึงการเรียนรู้อย่างต่อเนื่องตลอดชีวิตดีขึ้น ดังนี้ (1) หลักสูตรและการประเมินผลผู้เรียน หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐานฉบับปัจจุบันจัดทำขึ้นตั้งแต่ ปี พ.ศ. 2551 ยังไม่ได้มีการปรับปรุงเนื้อหาหลักให้สอดคล้องกับทักษะในศตวรรษที่ 21 ขณะเดียวกันในเชิงการวัดผลยังเป็นการเน้นวัดผลคะแนนที่ทำให้เกิดการแข่งกันมากกว่าทักษะที่ผู้เรียนจะได้รับ (2) การพัฒนาครูผู้สอนและภาระงาน ครูผู้สอนยังคงเผชิญกับภาระงานที่นอกเหนือจากการสอนและงานเอกสารจำนวนมาก ซึ่งลดทอนระยะเวลาที่ครูผู้สอนอาจใช้เพื่อจัดเตรียมการเรียนการสอนและพัฒนาตนเอง ขณะเดียวกันในการประเมินผลสัมฤทธิ์ของผู้สอนนั้น ยังเป็นการประเมินโดยระบบศึกษานิเทศก์และการตรวจประเมินโดยเอกสาร ซึ่งมีภาระทางเอกสารที่ต้องดำเนินการจำนวนมากแต่อาจไม่สะท้อนผลสัมฤทธิ์ของการสอน นอกจากนี้ยังขาดฐานข้อมูลการพัฒนาบุคลากรครูที่สามารถบ่งชี้สมรรถนะที่จำเป็นของครูผู้สอนและช่วยวางแผนการพัฒนาสมรรถนะครูสอดคล้องกับความต้องการของประเทศได้ (3) การพัฒนารูปแบบการเรียนการสอนรูปแบบการเรียนการสอนเป็นปัจจัยหนึ่งที่สำคัญต่อการพัฒนาคุณภาพของผู้เรียน อย่างไรก็ตาม การเรียนการสอนในปัจจุบันยังคงเน้นการเรียนในลักษณะบรรยายเป็นหลัก ซึ่งขาดการมีส่วนร่วมของผู้เรียน และอาจไม่สอดคล้องกับพฤติกรรม/ความสนใจในการเรียนรู้ของผู้เรียน และสื่อการสอนยังขาดความน่าสนใจและไม่กระตุ้นให้เกิดความต้องการในการเรียนรู้ ประกอบกับโครงสร้างเวลาเรียนที่ ผู้เรียนต้องใช้เวลารเรียนที่ยาวนานทำผู้เรียนขาดเวลาพัฒนาตนเองตามความสนใจหรือเงื่อนไขชีวิตของผู้เรียนบางกลุ่ม ที่ต้องทั้งเรียนรู้และทำงานไปพร้อมกัน (4) การพัฒนาสื่อและสภาพแวดล้อมที่เหมาะสมแก่การเรียนรู้ ยังพบว่ายังคงมีโรงเรียนที่ขาดอุปกรณ์การเรียนการสอนที่เพียงพอและเอื้อต่อการจัดการเรียนการสอนในรูปแบบใหม่ อาทิ โปรเจคเตอร์ คอมพิวเตอร์ สัญญาณอินเทอร์เน็ตที่เสถียร นอกจากนี้ ในการจัดบรรยากาศในห้องเรียนยังขาดการจัดบรรยากาศที่ดีในการเรียน อาทิ การจัดห้องเรียนที่เอื้อต่อการมีปฏิสัมพันธ์ที่ดีในห้องเรียน ซึ่งอาจส่งผลต่อประสิทธิภาพของการจัดการเรียนการสอน

เป้าหมายระดับประเด็นแผนแม่บทฯ คนไทยได้รับการพัฒนาเต็มตามศักยภาพตามความถนัดและความสามารถของพหุปัญญาดีขึ้น

พิจารณาเทียบเคียงจากสัดส่วนเด็กนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 ถึงมัธยมศึกษาปีที่ 6 ที่ได้รับการคัดกรองผ่านระบบสำรวจแวความสามารถพิเศษด้วยระบบอิเล็กทรอนิกส์ จัดทำโดยสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (สพฐ.) โดยปัจจุบันการดำเนินการยังเป็นเพียงการเก็บข้อมูลจากการสำรวจพหุปัญญาโดยที่ยังไม่ได้มีการส่งต่อกลุ่มที่ได้รับการสำรวจดังกล่าวเข้าสู่กระบวนการจัดการศึกษาและการเรียนรู้ที่เหมาะสมตามพหุปัญญา จึงให้น้ำหนักของการเก็บข้อมูลจากการสำรวจพหุปัญญาเป็นครั้งหนึ่งของการส่งต่อการพัฒนาตามศักยภาพหรือพหุปัญญา ส่งผลให้สัดส่วนเด็กนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 ถึงมัธยมศึกษาปีที่ 6 ที่ได้รับการคัดกรองผ่านระบบสำรวจแวความสามารถพิเศษด้วยระบบอิเล็กทรอนิกส์ พ.ศ. 2567 (ข้อมูล พ.ศ. 2567) มีสัดส่วนคิดเป็นร้อยละ 34.33 (สัดส่วนการคัดกรองฯ พ.ศ.2567 อยู่ที่ร้อยละ 68.67) และเมื่อเทียบกับปีก่อนหน้า พ.ศ. 2566 (ข้อมูล พ.ศ.2566) ที่อยู่ที่ร้อยละ 41.02 (สัดส่วนการคัดกรองฯ พ.ศ. 2566 อยู่ที่ร้อยละ 82.04) (ข้อมูล ณ วันที่ 9 ธันวาคม 2567 ซึ่งยังไม่เป็นข้อมูลสุทธิ โดยปีการศึกษา 2567 จะสิ้นสุดการจัดเก็บข้อมูลในวันที่ 31 มีนาคม 2568) สะท้อนให้เห็นสถานการณ์การพัฒนาแย่ง คิดเป็นร้อยละ 16.30 ในขณะเดียวกันเมื่อเทียบกับค่าเป้าหมาย พ.ศ. 2567 และ พ.ศ. 2570 ซึ่งมีค่าเป้าหมายเดียวกัน (ไม่น้อยกว่าร้อยละ 60) พบว่า มีสถานการณ์คิดเป็นร้อยละ 57.22 ของค่าเป้าหมาย อย่างไรก็ตาม ข้อมูลในการคำนวณนี้เป็นเพียงเฉพาะข้อมูลของผู้เรียนในสังกัด สพฐ. เท่านั้น โดยมีเพียง ร้อยละ 55.3 ของนักเรียนทั้งหมด

ประเด็นท้าทายและข้อเสนอแนะ ความท้าทายในการพัฒนาให้คนไทยได้รับการพัฒนาเต็มตามศักยภาพตามความถนัดและความสามารถของพหุปัญญาดีขึ้น อาทิ ระบบข้อมูลยังกระจุกกระจายไม่เกิดการบูรณาการอย่างเป็นรูปธรรม ทั้งในเชิงข้อมูลการคัดกรองและข้อมูลการพัฒนาผู้เรียน มีความสามารถพิเศษตามหลักพหุปัญญา ทำให้การส่งต่อการพัฒนาขาดช่วง แหล่งเรียนรู้/สถานศึกษา ยังไม่สามารถจัดการศึกษาบนฐานพหุปัญญาได้อย่างเต็มศักยภาพเนื่องจากขาดการนำข้อมูลจากการประเมินมาใช้ประกอบกระบวนการจัดการเรียนการสอนและขาดการสร้างความร่วมมือระหว่างสถานศึกษาในการส่งต่อการพัฒนาตามหลักพหุปัญญา สภาพแวดล้อมที่ยังไม่เอื้อให้เกิดการมีส่วนร่วมในการพัฒนาพหุปัญญาของผู้เรียน อาทิ การส่งเสริมให้ภาคเอกชนเข้ามามีส่วนร่วมในการพัฒนา การแนะนำอาชีพ การสร้างแรงบันดาลใจให้เห็นถึงโอกาสในการทำงานตามพหุปัญญาของผู้เรียนที่ยังมีอย่างจำกัด โดยมีข้อเสนอแนะต่อการดำเนินงานของหน่วยงาน ดังนี้ หน่วยงานที่เกี่ยวข้องควรเร่งดำเนินการวัดความสามารถพิเศษของนักเรียนให้ครบทั้งหมด และพัฒนาระบบข้อมูลการส่งเสริมการพัฒนาศักยภาพตามพหุปัญญารายบุคคลให้ครอบคลุมนักเรียนในทุกสังกัดการศึกษา และให้ความสำคัญกับการส่งต่อพัฒนาห้องเรียน/แหล่งเรียนรู้ทั้งในสถานศึกษาและสถานที่สาธารณะในการเพิ่มโอกาสในการพัฒนา และแสดงความสามารถการสร้างการมีส่วนร่วมของภาคเอกชนในการเข้ามาส่งเสริมการจัดการเรียนการสอนตามแนวทางพหุปัญญา รวมถึงพัฒนาระบบติดตามผลผู้เรียนการพัฒนาตามพหุปัญญารายบุคคล

แผนแม่บทย่อย การตระหนักถึงพหุปัญญาของมนุษย์ที่หลากหลาย

เป้าหมายแผนแม่บทย่อย ประเทศไทยมีระบบข้อมูลเพื่อการส่งเสริมการพัฒนาศักยภาพตามพหุปัญญาเพื่อประโยชน์ในการพัฒนาและการส่งต่อการพัฒนาให้เต็มตามศักยภาพเพิ่มขึ้น

การดำเนินงานเพื่อสนับสนุนการบรรลุเป้าหมายตามยุทธศาสตร์ชาติ พ.ศ. 2567 โดยภาพรวมหน่วยงานที่เกี่ยวข้องมุ่งให้ความสำคัญกับการเชื่อมโยงข้อมูลด้านเด็กและเยาวชนที่มีความสามารถพิเศษบนฐานพหุปัญญา ตลอดจนการพัฒนาการจัดการเรียนรู้ การยกระดับศักยภาพครู และการเสริมสร้าง

ระบบนิเวศการเรียนรู้ที่ส่งเสริมพหุปัญญาของผู้เรียน โดยมีโครงการเพื่อขับเคลื่อนการบรรลุเป้าหมายตามยุทธศาสตร์ชาติ (โครงการสำคัญ) ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2567 อาทิ โครงการพัฒนาการจัดการเรียนรู้ตามพหุปัญญาของผู้เรียน โดยสำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ ซึ่งเป็นการส่งเสริมโรงเรียนเอกชนให้สามารถคัดกรองและออกแบบการจัดการเรียนรู้ในการพัฒนาศักยภาพตามพหุปัญญาของผู้เรียน โครงการพัฒนาศักยภาพครูและสถานศึกษาอาชีวศึกษาเพื่อส่งเสริมพหุปัญญาของผู้เรียนอาชีวศึกษา โดยสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา ซึ่งมุ่งพัฒนาศักยภาพครูอาชีวศึกษาให้มีความรู้ความเข้าใจ และสามารถจัดการศึกษาเพื่อพัฒนาพหุปัญญาให้กับผู้เรียนอาชีวศึกษาทุกระดับได้ รวมทั้งส่งเสริมและสนับสนุนให้สถานศึกษาอาชีวศึกษาจัดการศึกษาเพื่อพัฒนาพหุปัญญาให้กับผู้เรียนอาชีวศึกษาทุกระดับ นอกจากนี้จากการติดตามข้อเสนอแนะเพื่อการบรรลุเป้าหมายในรายงานสรุปผลการดำเนินการตามยุทธศาสตร์ชาติ ประจำปี 2566 พบว่า ในช่วงปีงบประมาณ พ.ศ. 2567 หน่วยงานที่เกี่ยวข้องได้ดำเนินการบูรณาการฐานข้อมูลการวัดแหวตามหลักพหุปัญญาในสังกัด สพฐ. พร้อมทั้งอบรมพัฒนาครูผู้สอนในหน่วยงานสังกัดต่าง ๆ ให้มีความเข้าใจเกี่ยวกับหลักการพหุปัญญาและการคัดกรองพหุปัญญาของผู้เรียนซึ่งสอดคล้องกับแนวทางการดำเนินงานตามข้อเสนอแนะ อย่างไรก็ตาม ยังมีประเด็นการบูรณาการฐานข้อมูลการวัดแหวตามหลักพหุปัญญาในทุกสังกัดที่ยังไม่ปรากฏเด่นชัด

ประเด็นท้าทายที่ส่งผลต่อการบรรลุเป้าหมาย ความท้าทายในการยกระดับให้ประเทศไทยมีระบบข้อมูลเพื่อการส่งเสริมการพัฒนาศักยภาพตามพหุปัญญา เพื่อประโยชน์ในการพัฒนาและการส่งต่อการพัฒนาให้เต็มตามศักยภาพเพิ่มขึ้นได้อย่างต่อเนื่องและมีผลสัมฤทธิ์ที่ยั่งยืน อาทิ ระบบข้อมูลขาดฐานข้อมูลนักเรียนที่มีความสามารถพิเศษตามหลักพหุปัญญาของประเทศในภาพรวม โดยบางสังกัดยังไม่มี การจัดเก็บข้อมูลที่ชัดเจน อาทิ กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น ทำให้การติดตามและส่งต่อการพัฒนานักเรียนที่มีความสามารถพิเศษไม่สามารถดำเนินการได้อย่างเป็นระบบ รูปแบบการคัดกรองพหุปัญญา ยังเน้นการประเมินพฤติกรรมบ่งชี้ในลักษณะ “ใช่” หรือ “ไม่ใช่” ที่อาจไม่ได้บ่งชี้ถึงระดับสมรรถนะหรือความสม่ำเสมอของการแสดงพฤติกรรมของผู้เรียน ทำให้ยากต่อการระบุระดับความสามารถพิเศษตามความจริงอันจะเป็นประโยชน์ต่อการส่งต่อการพัฒนา อีกทั้งยังขาดการเชื่อมโยงฐานข้อมูลโครงการพิเศษด้านการพัฒนากำลังคนผู้มีความสามารถพิเศษด้านพหุปัญญาที่อาจกระจายตัวในฐานข้อมูลการพัฒนา กำลังคนต่าง ๆ อาทิ ฐานข้อมูลกำลังคนภาครัฐระดับปริญญาเอก ฐานข้อมูลนักเรียนทุนรัฐบาลด้านวิทยาศาสตร์ คณิตศาสตร์ และนวัตกรรม ทำให้การติดตามการส่งต่อการพัฒนาพหุปัญญาไม่สามารถดำเนินการได้เต็ม ศักยภาพ ขณะที่แหล่งเรียนรู้และผู้สอน ยังไม่สามารถจัดสภาพแวดล้อมให้เอื้อต่อการเรียนรู้ของผู้มีความสามารถพิเศษ ครูยังขาดการใช้ผลการประเมินตามหลักพหุปัญญามาใช้ออกแบบกิจกรรมการเรียนการสอน และยังไม่มีการผนวกการประเมินผลด้านพหุปัญญาเข้ามาเป็นส่วนหนึ่งของกิจกรรมหรือการประเมินผลในชั้นเรียน นอกจากนี้สภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการพัฒนาพหุปัญญา ขาดการวางมาตรการกลไกที่ให้ภาคเอกชนเข้ามามีส่วนร่วมในการพัฒนาหรือส่งเสริมผู้มีความสามารถพิเศษด้านพหุปัญญาเข้าปฏิบัติงานเพื่อร่วมขับเคลื่อนการพัฒนาประเทศ ขณะที่ผู้ปกครอง หรือเพื่อนร่วมชั้นของนักเรียนยังไม่มีบทบาทในการร่วมสำรวจ/คัดกรองด้านพหุปัญญาจึงทำให้ข้อมูลอาจขาดความครอบคลุม

2. ตัวชี้วัดทางการศึกษาระดับจังหวัดของประเทศไทย ปีงบประมาณ 2567

สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา ในฐานะองค์กรหลักของกระทรวงศึกษาธิการ มีภารกิจเกี่ยวกับการเสนอนโยบาย แผนการศึกษา มาตรฐานการศึกษา และการประเมินผลการจัดการศึกษา รวมถึงประสานการนำนโยบายไปสู่การปฏิบัติให้สอดคล้องกับแผนการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2560-2579 ซึ่งต้องการให้คนไทยทุกคนได้รับการศึกษาและเรียนรู้ตลอดชีวิตอย่างมีคุณภาพ ดำรงชีวิตอย่างเป็นสุข สอดคล้องกับหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง และการเปลี่ยนแปลงของโลกศตวรรษที่ 21 โดยมีความสอดคล้องกับเป้าหมายยุทธศาสตร์ชาติ 20 ปี พ.ศ. 2561-2580 ในด้านการพัฒนาและเสริมสร้างศักยภาพทรัพยากรมนุษย์ โดยการพัฒนาคคนในทุกมิติและทุกช่วงวัย ให้เป็นคนดี เก่ง และมีคุณภาพ ภายใต้การดำเนินงานตามบทบัญญัติของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พ.ศ. 2560 และพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม รวมถึงนโยบายการจัดการศึกษาของรัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการที่ให้ความสำคัญต่อการพัฒนาประสิทธิภาพการบริหารและการจัดการศึกษา โดยการส่งเสริมสนับสนุนให้มีการพัฒนาสถานศึกษาคุณภาพในระดับอำเภอหรือเขตพื้นที่การศึกษา สำนักงานฯ จึงเห็นถึงความสำคัญของการส่งเสริมการจัดการศึกษาอย่างทั่วถึงและพัฒนาศักยภาพให้มีความเหมาะสมในทุกด้าน โดยเฉพาะการสนับสนุนให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องทางการศึกษาในระดับจังหวัดดำเนินการจัดทำนโยบายและแผนปฏิบัติงานสำหรับส่งเสริมและพัฒนาศักยภาพอย่างมีความเหมาะสมและสอดคล้องกับบริบทพื้นที่ของตนเอง เพื่อให้สามารถแก้ไขปัญหาได้อย่างตรงจุด แม่นยำ และพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ในด้านการศึกษาให้ดีและสมบูรณ์ยิ่งขึ้น ดังนั้น สำนักงานฯ จึงได้จัดทำตัวชี้วัดทางการศึกษาที่สะท้อนถึงคุณภาพการศึกษาและการเข้าถึงการศึกษา เพื่อให้ทราบถึงประสิทธิภาพและประสิทธิผลในการบริหารจัดการศึกษาของแต่ละจังหวัด จุดเด่นและจุดด้อยที่ต้องปรับปรุง พัฒนา สนับสนุน หรือส่งเสริมการบริหารจัดการศึกษาให้มีความเหมาะสม และทั่วถึงได้ตามบริบท

การจัดทำตัวชี้วัดทางการศึกษาและการประเมินคุณภาพการศึกษาระดับจังหวัดของประเทศไทย ประกอบด้วย 48 ตัวชี้วัดแบ่งเป็น 1) ตัวชี้วัดด้านคุณภาพการศึกษา ที่แสดงถึงสัมฤทธิ์ผลของผู้เรียนโดยผ่านกระบวนการบริหารจัดการศึกษาที่สามารถตอบสนองความต้องการของผู้เรียน ครอบครัว ชุมชน และสังคม ทั้งในปัจจุบันและในอนาคต จำนวน 6 ตัวชี้วัด ได้แก่ (1) ปีการศึกษาเฉลี่ยของประชากรวัยแรงงาน (15-59 ปี) (2) อัตราการเรียนต่อในระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย (17-19 ปี) (3) ร้อยละของประชากรอายุ 25-3 ปี ที่สำเร็จการศึกษาระดับอุดมศึกษาขึ้นไป (4) ร้อยละของประชากรอายุ 6-14 ปี สามารถในการอ่าน/เขียน/คำนวณได้ (5) ค่าเฉลี่ยของร้อยละนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 ที่มีคะแนน O-NET มากกว่า 50 คะแนน 5 รายวิชา และ (6) ร้อยละของสถานศึกษาขั้นพื้นฐานที่มีผลการประเมินคุณภาพภายนอกอยู่ในระดับดีขึ้นไป และ 2) ตัวชี้วัดที่เกี่ยวข้องด้านการศึกษา จำนวน 42 ตัวชี้วัด โดยจำแนกตามระดับการศึกษา เพื่อเป็นข้อมูลสะท้อนถึงจุดแข็งและจุดอ่อนของแต่ละระดับการศึกษา อันเป็นประโยชน์ต่อการวางแผนพัฒนาการศึกษาที่มีความจำเพาะเจาะจงอย่างเหมาะสมสำหรับการจัดการศึกษาของผู้เรียนแต่ละระดับ

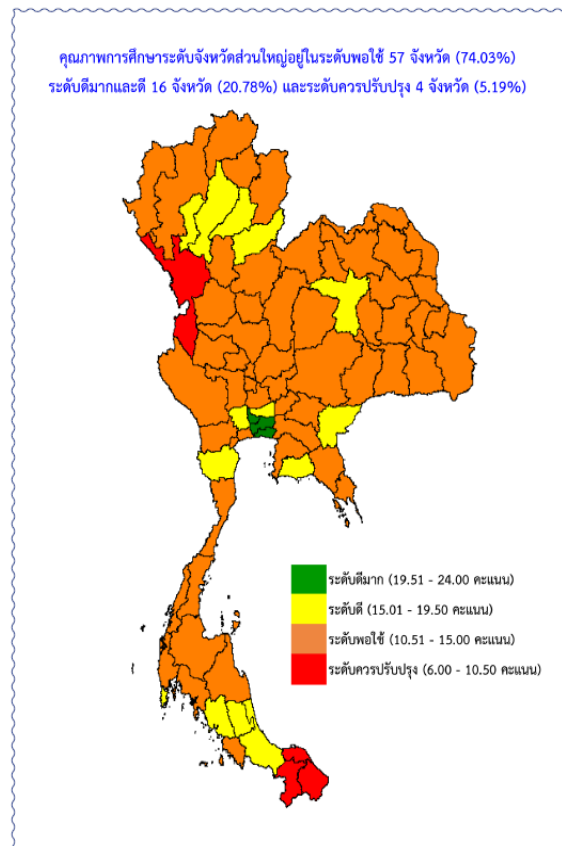
สำหรับผลการประเมินคุณภาพการศึกษา ระดับประเทศ ปีงบประมาณ 2567 พบว่า อยู่ในระดับพอใช้ เท่ากับ 13.76 คะแนน จากคะแนนเต็ม 24 คะแนน โดยตัวชี้วัดที่เป็นจุดแข็ง หรือมีคะแนนสูงที่สุดคือ ร้อยละของสถานศึกษาขั้นพื้นฐานที่มีผลการประเมินคุณภาพภายนอกอยู่ในระดับดีขึ้นไป เท่ากับ 4.00 คะแนน รองลงมา คือ อัตราการเรียนต่อในระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย (17-19 ปี) เท่ากับ 3.58 คะแนน และปีการศึกษาเฉลี่ยของประชากรวัยแรงงาน (15-59 ปี) เท่ากับ 3.41 คะแนน และตัวชี้วัดที่เป็นจุดอ่อนหรือมีคะแนนน้อยที่สุดคือ ร้อยละของประชากรอายุ 6-14 ปี สามารถอ่าน/เขียน/คำนวณได้ เท่ากับ 0.00 คะแนน

ตารางที่ 8 ผลการจัดทำตัวชี้วัดทางการศึกษาและการประเมินคุณภาพการศึกษา ระดับประเทศ

ตัวชี้วัดคุณภาพการศึกษา	ค่าตัวชี้วัด	คะแนน	อันดับ	ระดับการประเมิน
ภาพรวม	13.76			พอใช้
ตัวชี้วัดที่ 1 ปีการศึกษาเฉลี่ยของประชากรวัยแรงงาน (15-59 ปี)	10.24	3.41	3	ดี
ตัวชี้วัดที่ 2 อัตราการเรียนต่อในระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย	78.71	3.58	2	ดี
ตัวชี้วัดที่ 3 ร้อยละของประชากรอายุ 25-34 ปี ที่สำเร็จการศึกษาในระดับอุดมศึกษาขึ้นไป	28.36	1.33	5	ควรปรับปรุง
ตัวชี้วัดที่ 4 ร้อยละของประชากรอายุ 6-14 ปี สามารถอ่าน/เขียน/คำนวณได้	90.91	0.00	6	ควรปรับปรุง
ตัวชี้วัดที่ 5 ค่าเฉลี่ยของร้อยละนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 ที่มีคะแนน O-NET มากกว่า 50 คะแนน 5 รายวิชา	9.33	1.43	4	ควรปรับปรุง
ตัวชี้วัดที่ 6 ร้อยละของสถานศึกษาขั้นพื้นฐานที่มีผลการประเมินคุณภาพภายนอกอยู่ในระดับดีขึ้นไป	90.72	4.00	1	ดีมาก

สำหรับผลการประเมินคุณภาพการศึกษา ระดับจังหวัด ปีงบประมาณ 2567 พบว่า คุณภาพการศึกษา ระดับจังหวัดส่วนใหญ่อยู่ในระดับพอใช้ มีการกระจายอยู่ทั่วประเทศ ทั้งหมด 57 จังหวัด คิดเป็นร้อยละ 74.03 รองลงมาอยู่ในระดับดี ทั้งหมด 13 จังหวัด คิดเป็นร้อยละ 16.88 โดยส่วนใหญ่อยู่ในภาคกลาง และภาคเหนือ ต่อมาระดับดีมาก ทั้งหมด 3 จังหวัด คิดเป็นร้อยละ 3.90 คือ กรุงเทพมหานครและปริมณฑล และในส่วนของจังหวัดที่อยู่ในระดับควรปรับปรุง มีทั้งหมด 4 จังหวัด คิดเป็นร้อยละ 5.19 โดยเป็นจังหวัด ชายแดนภาคใต้ 3 จังหวัด และภาคเหนือ 1 จังหวัด คือ ตาก อย่างไรก็ตาม เมื่อพิจารณาตัวชี้วัดด้านคุณภาพ การศึกษาที่เป็นจุดแข็งและจุดอ่อนของแต่ละจังหวัด พบว่า จังหวัดที่มีจุดแข็งในตัวชี้วัดปีการศึกษาเฉลี่ย ของประชากรวัยแรงงาน (อายุ 15-59 ปี) ได้แก่ กรุงเทพมหานคร นนทบุรี และพระนครศรีอยุธยา จังหวัดที่มีจุดแข็งในตัวชี้วัดอัตราการเรียนต่อในระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย (17-19 ปี) ได้แก่ ขอนแก่น ยะลา และสกลนคร จังหวัดที่มีจุดแข็งในตัวชี้วัดร้อยละของประชากรอายุ 25-34 ปี ที่สำเร็จการศึกษา ระดับอุดมศึกษาขึ้นไป ได้แก่ กรุงเทพมหานคร นนทบุรี และนครปฐม จังหวัดที่มีจุดแข็งในตัวชี้วัดร้อยละ ของประชากรอายุ 6-14 ปี สามารถในการอ่าน/เขียน/คำนวณได้ ได้แก่ สมุทรปราการ ลำพูน และตรัง จังหวัดที่มีจุดแข็งในตัวชี้วัดค่าเฉลี่ยของร้อยละนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 ที่มีคะแนน O-NET มากกว่า 50 คะแนน 5 รายวิชา ได้แก่ กรุงเทพมหานคร สมุทรสงคราม และนครปฐม และจังหวัดที่มีจุดแข็งในตัวชี้วัด ร้อยละของสถานศึกษาขั้นพื้นฐานที่มีผลการประเมินคุณภาพภายนอก อยู่ในระดับดีขึ้นไป ได้แก่ สมุทรปราการ นนทบุรี และพะเยา ส่วนจังหวัดที่มีจุดอ่อนในด้านปีการศึกษาเฉลี่ยของประชากรวัยแรงงาน (อายุ 15-59 ปี) ได้แก่ แม่ฮ่องสอน ตาก และเชียงราย จังหวัดที่มีจุดอ่อนในตัวชี้วัดอัตราการเรียนต่อ ในระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย (17-19 ปี) ได้แก่ ตาก สมุทรสาครและตราด จังหวัดที่มีจุดอ่อนในตัวชี้วัด ร้อยละของประชากรอายุ 25-34 ปี ที่สำเร็จการศึกษาระดับอุดมศึกษาขึ้นไป ได้แก่ นครพนม อุบลราชธานี และสกลนคร จังหวัดที่มีจุดอ่อนในตัวชี้วัดร้อยละของประชากรอายุ 6-14 ปี สามารถในการอ่าน/เขียน/ คำนวณได้ ได้แก่ ยะลา ตาก และพระนครศรีอยุธยา จังหวัดที่มีจุดอ่อนในตัวชี้วัดค่าเฉลี่ยของร้อยละ นักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 ที่มีคะแนน O-NET มากกว่า 50 คะแนน 5 รายวิชา ได้แก่ นราธิวาส ปัตตานี และยะลา และจังหวัดที่มีจุดอ่อนในตัวชี้วัดร้อยละของสถานศึกษาขั้นพื้นฐานที่มีผลการประเมิน คุณภาพภายนอกอยู่ในระดับดีขึ้นไป ได้แก่ ยะลา ปัตตานี และนราธิวาส

โดยผลการประเมินคุณภาพการศึกษาจังหวัดอุทัยธานี ปีงบประมาณ 2568 พบว่า อยู่ในระดับพอใช้ เท่ากับ 11.30 คะแนน จากคะแนนเต็ม 24 คะแนน โดยตัวชี้วัดที่เป็นจุดแข็ง หรือมีคะแนนสูงที่สุด คือ ร้อยละของสถานศึกษาขั้นพื้นฐานที่มีผลการประเมินคุณภาพภายนอกอยู่ในระดับดีขึ้นไป เท่ากับ 3.63 คะแนน รองลงมา คือ อัตราการเรียนต่อในระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย เท่ากับ 3.22 คะแนน และปีการศึกษาเฉลี่ยของประชากรวัยแรงงาน (15-59 ปี) เท่ากับ 3.21 คะแนน

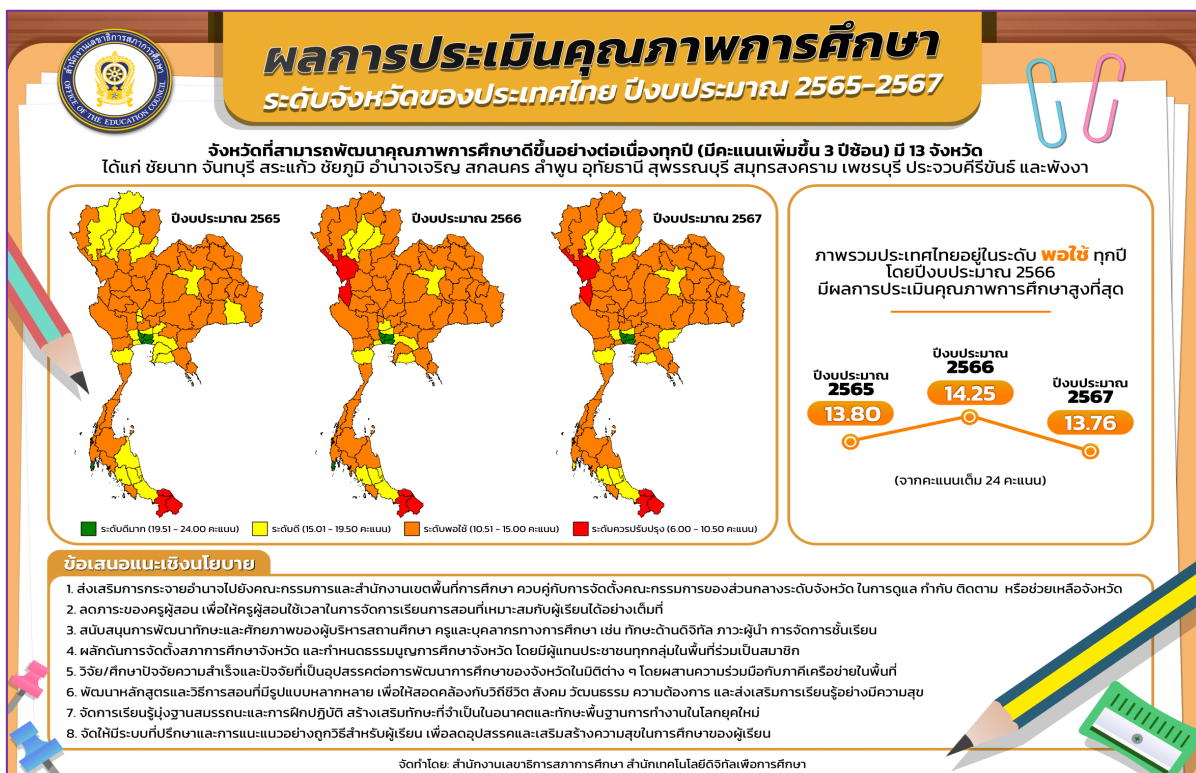
แผนภาพที่ 3 คุณภาพการศึกษาระดับจังหวัด

3. ผลการประเมินคุณภาพการศึกษา ระดับจังหวัดของประเทศไทย ปีงบประมาณ 2565 – 2567

(สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา สำนักเทคโนโลยีดิจิทัลเพื่อการศึกษา)

สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา ได้สรุปผลการประเมินคุณภาพการศึกษาระดับจังหวัดของประเทศไทย ปีงบประมาณ 2565 – 2567 โดยจังหวัดที่สามารถพัฒนาคุณภาพการศึกษาดีขึ้นอย่างต่อเนื่องทุกปี (มีคะแนนเพิ่มขึ้น 3 ปีซ้อน) 13 จังหวัด ได้แก่ ชัยนาท จันทบุรี สระแก้ว ชัยภูมิ อำนาจเจริญ สกลนคร ลำพูน อุทัยธานี สุพรรณบุรี สมุทรสงคราม เพชรบุรี ประจวบคีรีขันธ์ และพังงา โดยภาพรวมประเทศไทยอยู่ในระดับพอใช้ทุกปี โดยปีงบประมาณ พ.ศ. 2566 มีผลการประเมินคุณภาพการศึกษาสูงสุด คือ 14.25 (จากคะแนนเต็ม 24 คะแนน) โดยมีข้อเสนอแนะเชิงนโยบายในการพัฒนาการศึกษา ดังนี้

1. ส่งเสริมการกระจายอำนาจไปยังคณะกรรมการและสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ควบคู่กับการจัดตั้งคณะกรรมการของส่วนกลางระดับจังหวัดในการดูแล กำกับ ติดตาม หรือช่วยเหลือจังหวัด
2. ลดภาระของครูผู้สอน เพื่อให้ครูผู้สอนใช้เวลาในการจัดการเรียนการสอนที่เหมาะสมกับผู้เรียนได้อย่างเต็มที่
3. สนับสนุนการพัฒนาทักษะและศักยภาพของผู้บริหารสถานศึกษา ครูและบุคลากรทางการศึกษา เช่น ทักษะด้านดิจิทัล ภาวะผู้นำ การจัดการชั้นเรียน
4. ผลักดันการจัดตั้งสภาการศึกษาจังหวัด และกำหนดธรรมนูญการศึกษาจังหวัด โดยมีผู้แทนประชาชนทุกกลุ่มในพื้นที่ร่วมเป็นสมาชิก
5. วิจัย/ศึกษาปัจจัยความสำเร็จและปัจจัยที่เป็นอุปสรรคต่อการพัฒนาการศึกษาของจังหวัดในมิติต่าง ๆ โดยผสานความร่วมมือกับภาคีเครือข่ายในพื้นที่
6. พัฒนาหลักสูตรและวิธีการสอนที่มีรูปแบบหลากหลาย เพื่อให้สอดคล้องกับวิถีชีวิต สังคม วัฒนธรรม ความต้องการ และส่งเสริมการเรียนรู้อย่างมีความสุข
7. จัดการเรียนรู้เรียนรู้ฐานสมรรถนะและการฝึกปฏิบัติ สร้างเสริมทักษะที่จำเป็นในอนาคตและทักษะพื้นฐานการทำงานในโลกยุคใหม่
8. จัดให้มีระบบที่ปรึกษาและการแนะแนวอย่างถูกวิธีสำหรับผู้เรียน เพื่อลดอุปสรรคและเสริมสร้างความสุขในการศึกษาของผู้เรียน

แผนภาพที่ 4 ผลการประเมินคุณภาพการศึกษา

4. สภาพการจัดการศึกษาในพื้นที่

4.1 ข้อมูลด้านการศึกษาเชิงปริมาณของจังหวัดอุทัยธานี (ข้อมูล ณ วันที่ 10 มิถุนายน 2567)

จังหวัดอุทัยธานี มีหน่วยงานในสังกัดกระทรวงศึกษาธิการและส่วนราชการอื่นร่วมกันจัดการศึกษา ในปีการศึกษา 2567 มีสถานศึกษา จำนวน 398 แห่ง และนักเรียน/นักศึกษา จำนวน 54,481 คน ดังนี้

1) สังกัดกระทรวงศึกษาธิการ

1.1) สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (สพฐ.) เปิดสอนระดับก่อนประถมศึกษา ถึงมัธยมศึกษาตอนปลาย ได้แก่

1.1.1) สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุทัยธานี เขต 1 รับผิดชอบการจัดการศึกษา ในเขตอำเภอเมืองอุทัยธานี อำเภอทัพทัน อำเภอสว่างอารมณ์ และอำเภอหนองขาหย่าง มีสถานศึกษา จำนวน 70 แห่ง นักเรียน จำนวน 7,956 คน ห้องเรียน จำนวน 664 ห้อง และครู จำนวน 780 คน

1.1.2) สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุทัยธานี เขต 2 รับผิดชอบการจัดการศึกษา ในเขตอำเภอหนองฉาง อำเภอบ้านไร่ อำเภอลานสัก และอำเภอห้วยคต มีสถานศึกษา จำนวน 123 แห่ง นักเรียน จำนวน 16,160 คน ห้องเรียน จำนวน 1,188 ห้อง และครู จำนวน 1,291 คน

1.1.3) สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาอุทัยธานี ชัยนาท รับผิดชอบการจัดการศึกษา โรงเรียนในระดับชั้นมัธยมศึกษาในจังหวัดอุทัยธานี มีสถานศึกษา จำนวน 21 แห่ง นักเรียน จำนวน 12,710 คน ห้องเรียน จำนวน 429 ห้อง และครู จำนวน 834 คน

1.1.4) สำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ มีสถานศึกษา จำนวน 2 แห่ง ได้แก่

- โรงเรียนศึกษาพิเศษอุทัยธานี มีนักเรียน จำนวน 97 คน ห้องเรียน จำนวน 15 ห้อง และครู จำนวน 35 คน
- ศูนย์การศึกษาพิเศษ ประจำจังหวัดอุทัยธานี มี นักเรียน จำนวน 161 คน ห้องเรียน จำนวน 6 ห้อง และครู จำนวน 53 คน

1.2) สำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชน (สช.)

1.2.1) ในระบบเปิดสอนระดับก่อนประถมศึกษาถึงมัธยมศึกษาตอนปลายมีสถานศึกษา จำนวน 10 แห่ง นักเรียน จำนวน 4,991 คน ห้องเรียน 171 ห้อง และครู จำนวน 201 คน

1.2.2) นอกกระบบ จำนวน 12 แห่ง ผู้เรียน

1.3) กรมส่งเสริมการเรียนรู้ (สกร.) โดยสำนักงานส่งเสริมการเรียนรู้ประจำจังหวัดอุทัยธานี มีสถานศึกษา จำนวน 8 แห่ง ประจำอยู่อำเภอละ 1 แห่ง ทุกอำเภอ นักศึกษา จำนวน 3,911 คน และครู จำนวน 83 คน

1.4) สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา (สอศ.) เปิดสอนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.) และประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง (ปวส.) สถานศึกษา จำนวน 3 แห่ง นักศึกษา จำนวน 2,784 คน และครู จำนวน 139 คน

1.4.1) สถานศึกษาภาครัฐ จำนวน 3 แห่ง ได้แก่

- วิทยาลัยเทคนิคอุทัยธานี มีนักศึกษา จำนวน 1,841 คน ห้องเรียน 66 ห้อง และครู 93 คน
- วิทยาลัยเกษตรและเทคโนโลยี มีนักศึกษา จำนวน 535 คน ห้องเรียน 30 ห้อง และครู 27 คน
- วิทยาลัยสารพัดช่างอุทัยธานี มีนักศึกษา จำนวน 408 คน ห้องเรียน 43 ห้อง และครู 29 คน

2) สังกัดส่วนราชการอื่น

2.1) กระทรวงอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม (อว.)

เปิดสอนระดับปริญญาตรี มีสถานศึกษาภาครัฐ จำนวน 2 แห่ง ได้แก่

- มหาวิทยาลัยรามคำแหง สาขาวิทยบริการเฉลิมพระเกียรติ จังหวัดอุทัยธานี
นักศึกษา จำนวน 372 คน บุคลากรเจ้าหน้าที่ จำนวน 13 คน
 - มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย วิทยาลัยสงฆ์อุทัยธานี นักศึกษา
จำนวน 237 คน บุคลากรเจ้าหน้าที่ จำนวน 20 คน
- เปิดสอนระดับปวช. - ปวส. และอนุปริญญา มีสถานศึกษาภาครัฐ จำนวน 1 แห่ง
ได้แก่

- วิทยาลัยชุมชนอุทัยธานี มีนักศึกษา จำนวน 814 คน และครู 35 คน

2.2) กระทรวงมหาดไทย (มท.) เปิดสอนระดับก่อนประถมศึกษาถึงระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย
ได้แก่ องค์การปกครองส่วนท้องถิ่น (สถานศึกษาสังกัด อบจ. และเทศบาล) มีสถานศึกษา จำนวน 156 แห่ง
นักเรียน จำนวน 4,845 คน ห้องเรียน จำนวน 305 ห้อง และครู จำนวน 438 คน

2.3) สังกัดสำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติ จำนวน 2 แห่ง ได้แก่

- โรงเรียนพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษา วัดมณีสถิตกปิฎการาม
มีนักเรียน จำนวน 18 คน ห้องเรียน จำนวน 3 ห้อง และครู จำนวน 3 คน
- โรงเรียนอุทานอุทิศธรรมวิทยา มีนักเรียน จำนวน 14 คน ห้องเรียน
จำนวน 6 ห้อง และครู จำนวน 8 คน

ตารางที่ 9 จำนวนสถานศึกษา ครู นักเรียน จำแนกตามหน่วยงาน

หน่วยงาน	จำนวน		
	สถานศึกษา (แห่ง)	ครู (คน)	นักเรียน/ นักศึกษา (คน)
สพป.อุทัยธานี เขต 1	70	780	7,956
สพป.อุทัยธานี เขต 2	123	1,291	16,160
สพม.อนชน	21	834	12,710
โรงเรียนศึกษาพิเศษอุทัยธานี	1	35	97
ศูนย์การศึกษาพิเศษ ประจำจังหวัดอุทัยธานี	1	53	161
สำนักงานส่งเสริมการเรียนรู้จังหวัดอุทัยธานี	8	83	3,911
สถานศึกษาเอกชน	10	201	4,991
สถาบันอาชีวศึกษา	3	149	2,893
วิทยาลัยชุมชนอุทัยธานี	1	35	814
โรงเรียนในสังกัดเทศบาลเมืองอุทัยธานี	5	106	1,212
โรงเรียนพระปริยัติธรรม	2	11	32
ศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก (อปท.)	151	332	3,633
ม.มหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย วิทยาลัยสงฆ์	1	20	218
ม.รามคำแหง สาขาวิทยบริการเฉลิมพระเกียรติ	1	13	372
รวม	398	3,943	55,160

หมายเหตุ : ข้อมูลของสถาบันอาชีวศึกษาและวิทยาลัยชุมชนอุทัยธานี เป็นข้อมูลที่รวมจำนวนนักศึกษา
ระดับสูงกว่า ปวช.

ตารางที่ 10 จำนวนนักเรียนแยกตามสังกัด และแยกตามอำเภอ

หน่วยงาน	จำนวนนักเรียน (คน) แยกตามอำเภอ								
	เมือง	ทัพทัน	สว่าง อารมณ์	หนอง ขาหย่าง	หนอง ฉาง	ลานสัก	บ้านไร่	ห้วยคต	รวม
สพป.อุทัยธานี เขต 1	2,444	2,315	2,441	756					7,956
สพป.อุทัยธานี เขต 2					4,267	5,097	5,448	1,348	16,160
สพม.อุทัยธานี ชัยนาท	2,480	1,374	826	480	2,883	1,098	2,957	612	12,710
โรงเรียนศึกษา พิเศษอุทัยธานี	97								97
ศูนย์การศึกษา พิเศษ ประจำ จังหวัดอุทัยธานี	161								161
สำนักงานส่งเสริม การเรียนรู้จังหวัด อุทัยธานี	880	638	247	411	514	377	662	182	3,911
สถานศึกษาเอกชน	1,467	56			2,679		789		4,991
โรงเรียนในสังกัด เทศบาลเมือง อุทัยธานี	1,212								1,212
โรงเรียนพระปริยัติ ธรรม	18				14				32
ศูนย์พัฒนา เด็กเล็ก (อปท.)	342	359	380	142	430	811	911	258	3,633
สถาบันอาชีวศึกษา	2,893								2,893
วิทยาลัยชุมชน อุทัยธานี							814		814
ม.มหาจุฬาลงกรณ์ ราชวิทยาลัย วิทยาลัยสงฆ์ อุทัยธานี					218				218
ม.รามคำแหง สาขาวิทยบริการ เฉลิมพระเกียรติ จังหวัดอุทัยธานี	372								372
รวม	12,366	4,742	3,894	1,789	11,005	7,383	11,581	2,400	55,160

ตารางที่ 11 จำนวนสถานศึกษาแยกตามสังกัด และแยกตามอำเภอ

หน่วยงาน	จำนวนสถานศึกษา (แห่ง) แยกตามอำเภอ								
	เมือง	ทัพทัน	สว่าง อารมณ์	หนองขา หย่าง	หนอง ฉาง	ลานสัก	บ้านไร่	ห้วยคต	รวม
สพป.อุทัยธานี เขต 1	19	18	25	8					70
สพป.อุทัยธานี เขต 2					28	31	51	13	123
สพม.อุทัยธานี ชัยนาท	3	2	2	2	3	2	5	2	21
โรงเรียนศึกษาพิเศษ อุทัยธานี	1								1
ศูนย์การศึกษาพิเศษ ประจำจังหวัด	1								1
สำนักงานส่งเสริม การเรียนรู้จังหวัด	1	1	1	1	1	1	1	1	8
สถานศึกษาเอกชน	4	1			2		3		10
โรงเรียนในสังกัด เทศบาลเมือง	5								5
โรงเรียนพระปริยัติ ธรรม	1				1				2
ศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก (อปท.)	16	13	12	7	19	35	37	12	151
สถาบันอาชีวศึกษา	3								3
วิทยาลัยชุมชน อุทัยธานี							1		1
ม.มหาจุฬาลงกรณ์ ราชวิทยาลัย วิทยาลัยสงฆ์ อุทัยธานี					1				1
ม.รามคำแหง สาขาวิทยบริการ เฉลิมพระเกียรติ	1								1
รวม	55	35	40	18	55	69	98	28	398

ตารางที่ 12 ข้อมูลโรงเรียนเอกชนในระบบ

ที่	ชื่อโรงเรียน	จำนวน (คน)		
		ชาย	หญิง	รวม
1	อนุศิษย์วิทยา 3	141	208	349
2	อนุศิษย์วิทยา 4	103	104	207
3	พิทักษ์ศิษย์วิทยา	238	249	487
4	พระสุธรรมยานเถระวิทยา	141	283	424
5	อนุบาลจนา	34	22	56
6	ทองประสาทเวทย์	320	341	661
7	อุทัยธรรมานุวัตรวิทยา	874	1,144	2,018
8	อนุบาลสีฟ้า	60	56	116
9	อนุบาลรัศมี	181	160	341
10	สีฟ้าพัฒนวิทย์	161	171	332
รวม		2,253	2,738	4,991

ตารางที่ 13 ข้อมูลโรงเรียนเอกชนนอกระบบ

ที่	ชื่อโรงเรียน	ประเภทโรงเรียน	อำเภอ
1	กวดวิชาอุทัยอินเตอร์	ประเภทกวดวิชา	เมืองอุทัยธานี
2	กวดวิชาประสาทสวัสดิ์	ประเภทกวดวิชา	เมืองอุทัยธานี
3	สมาร์ทแอนด์สมายล์อุทัยธานี	ประเภทกวดวิชา	เมืองอุทัยธานี
4	นวดตอกเส้นสีไพร	ประเภทวิชาชีฟ	บ้านไร่
5	กวดวิชาครุฑนิคม	ประเภทกวดวิชา	หนองฉาง
6	กวดวิชาบ้านครูคำรณ	ประเภทกวดวิชา	เมืองอุทัยธานี
7	กวดวิชาบ้านครูภพ	ประเภทกวดวิชา	เมืองอุทัยธานี
8	สอนขับรถ ดี.ไดรฟ์เวอร์ อุทัยธานี	ประเภทวิชาชีฟ	เมืองอุทัยธานี
9	กวดวิชาแอมไพน์	ประเภทกวดวิชา	หนองฉาง
10	กวดวิชาบ้านด็อกเตอร์เบนซ์	ประเภทกวดวิชา	เมืองอุทัยธานี
11	กวดวิชาบ้านครูแอฟ	ประเภทกวดวิชา	หนองฉาง
12	สร้างเสริมทักษะตามใจคิดส์อุทัยธานี	ประเภทสร้างเสริมทักษะชีวิต	เมืองอุทัยธานี

ตารางที่ 14 จำนวนนักเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนปลายสายสามัญ (ม.4-6) : สายอาชีพ (ปวช. 1-3)

ระดับชั้น	จำนวน (คน)
มัธยมศึกษาปีที่ 4	2,402
มัธยมศึกษาปีที่ 5	2,324
มัธยมศึกษาปีที่ 6	2,236
รวมมัธยมศึกษาตอนปลาย	6,962 (77%)
ปวช.1	643
ปวช.2	596
ปวช.3	734
รวม ปวช.	1,973 (23%)

ตารางที่ 15 จำนวนนักเรียนรับจริงจำแนกประเภทความพิการ ของศูนย์การศึกษาพิเศษ ประจำจังหวัดอุทัยธานี

ลำดับที่	ประเภทความพิการ	จำนวน (คน)
1	บกพร่องทางการเห็น	4
2	บกพร่องทางการได้ยิน	3
3	บกพร่องทางสติปัญญา	41
4	บกพร่องทางร่างกายหรือสุขภาพ	17
5	บกพร่องทางการเรียนรู้	2
6	บกพร่องทางการพูดและภาษา	1
7	บกพร่องทางพฤติกรรมหรืออารมณ์	1
8	ออทิสติก	38
9	ความพิการซ้อน	54
รวม		161

ตารางที่ 16 จำนวนเด็กในวัยเรียนที่มีความจำเป็นพิเศษได้รับการศึกษาเต็มศักยภาพ

จำนวนนักเรียน (คน)					รวม
ก่อน ประถมศึกษา	ประถมศึกษา	มัธยมศึกษา ตอนต้น	มัธยมศึกษาตอน ปลาย	ปวช.	
18	1,938	869	73	2	2,900

ตารางที่ 17 จำนวนนักเรียนออกกลางคัน รวมทุกสังกัด จำแนกตามระดับการศึกษา
ปีการศึกษา 2566

ประถมศึกษา (คน)	ม.ต้น (คน)	ม.ปลาย (คน)	ปวช. (คน)	รวม (คน)
11	25	28	330	394

ตารางที่ 18 รายชื่อโรงเรียนที่จัดการเรียนรวม

ที่	โรงเรียนไปรวม	อำเภอ	ว/ด/ปี ที่รวม	โรงเรียนหลัก
1	บ้านหนองยายดา	สว่างอารมณ์	3 เม.ย. 2560	วัดดงแขวน
2	บ้านบ่อทับใต้	หนองฉาง	3 เม.ย. 2560	อนุบาลวัดหนองขุนชาติ
3	วัดตานาด	เมืองอุทัยธานี	17 ก.ย. 2562	บ้านหนองโพธิ์
4	วัดดงพิกุล	ทัพทัน	20 มิ.ย. 2562	วัดหนองสระ
5	บ้านใหม่ร่มเย็น	บ้านไร่	23 ก.ค. 2563	บ้านบุง
6	อนุบาลห้วยคต สาขาบ้าน หนองจอกพัฒนา	ห้วยคต	15 ต.ค. 2563	อนุบาลห้วยคต
7	ชุมชนวัดดงขวาง	หนองขาหย่าง	2 มิ.ย. 2565	อนุบาลหนองขาหย่าง
8	วัดโนนเหล็ก	เมืองอุทัยธานี	10 มี.ค. 2566	อนุบาลวัดหนองเต่า
9	วัดหนองระแหงเหนือ	หนองขาหย่าง	10 มี.ค. 2566	อนุบาลหนองขาหย่าง
10	บ้านเนินควั่ว	ทัพทัน	10 มี.ค. 2566	บ้านหนองขุย
11	วัดบุญลือ	เมืองอุทัยธานี	12 พ.ค. 2566	บ้านหนองโพธิ์
12	วัดบุญลือ สาขาวัดเขาพะวง	เมืองอุทัยธานี	12 พ.ค. 2566	บ้านหนองโพธิ์
13	บ้านทุ่งนาไทย	เมืองอุทัยธานี	24 มิ.ย. 2567	อนุบาลวัดหนองเต่า

ตารางที่ 19 จำนวนนักเรียนด้อยโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการ
การศึกษาขั้นพื้นฐาน

ประเภท	จำนวน (คน)			
	สพป.อน.1	สพป.อน.2	สพม.อนชน	รวม
เด็กถูกบังคับให้ขายแรงงาน	-	-	-	-
เด็กที่อยู่ในธุรกิจทางเพศ	-	-	-	-
เด็กถูกทอดทิ้ง	-	-	-	-
เด็กในสถานพินิจและคุ้มครองเยาวชน	-	-	-	-
เด็กเร่ร่อน	-	-	-	-
ผลกระทบจากเอดส์	-	-	-	-
ชนกลุ่มน้อย	-	-	-	-
เด็กที่ถูกทำร้ายทารุณ	-	-	-	-
เด็กยากจน	5,097	7,931	6,265	19,293
เด็กที่มีปัญหาเกี่ยวกับยาเสพติด	-	-	-	-
อื่นๆ	-	-	-	-
กำพร้า	-	7	1	8
ทำงานรับผิดชอบตนเองและครอบครัว	-	-	6	6
มีความด้อยโอกาสมากกว่า 1 ประเภท	19	22	36	77
อายุนอกเกณฑ์	-	-	-	-
รวม	5,116	7,960	6,308	19,384

ที่มา : ระบบจัดเก็บข้อมูลนักเรียนรายบุคคล (Data Management Center) ปีการศึกษา 2567
รอบที่ 1 สพฐ.

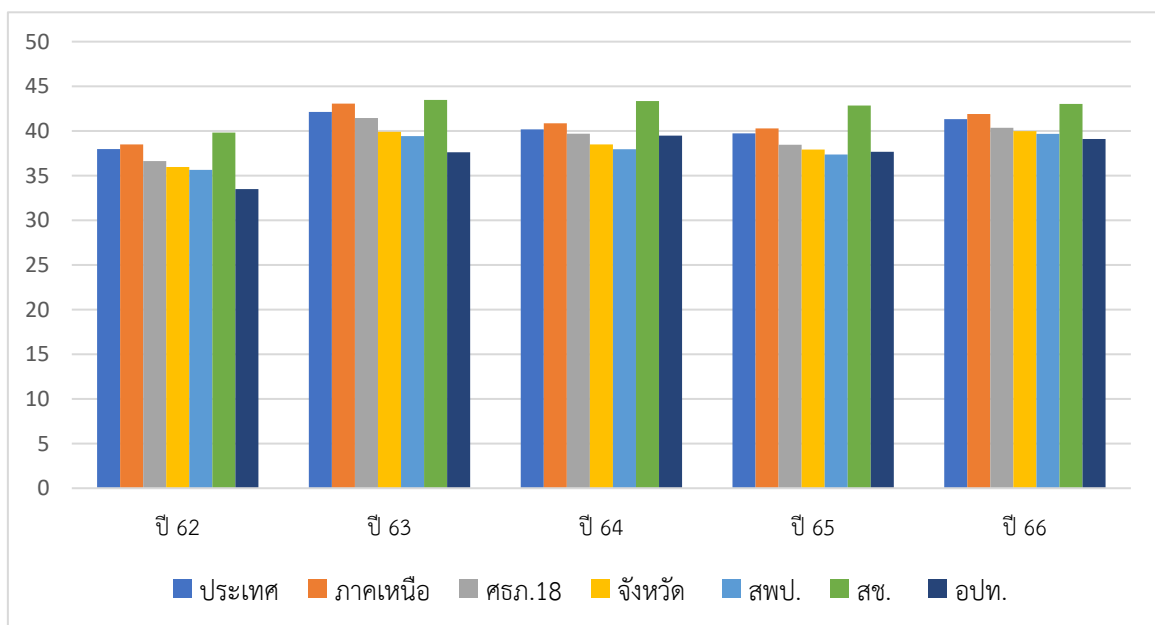
4.2 ข้อมูลด้านการศึกษาเชิงคุณภาพของจังหวัดอุทัยธานี

1) ผลการทดสอบทางการศึกษาระดับชาตินิยมขั้นพื้นฐาน (O-NET)

ตารางที่ 20 ผลการทดสอบทางการศึกษาระดับชาตินิยมขั้นพื้นฐาน (O-NET) เฉลี่ยภาพรวมของจังหวัด ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ปีการศึกษา 2562-2566

ระดับ	ปี 2562	ปี 2563	ปี 2564	ปี 2565	ปี 2566
ประเทศ	37.98	42.13	40.18	39.72	41.33
ภาคเหนือ	38.49	43.07	40.85	40.28	41.89
ศรภ.18	36.63	41.44	39.70	38.45	40.36
จังหวัด	35.97	39.90	38.50	37.92	39.98
สพป.	35.64	39.43	37.96	37.37	39.67
สช.	39.82	43.48	43.34	42.85	43.03
อปท.	33.50	37.61	39.47	37.67	39.10

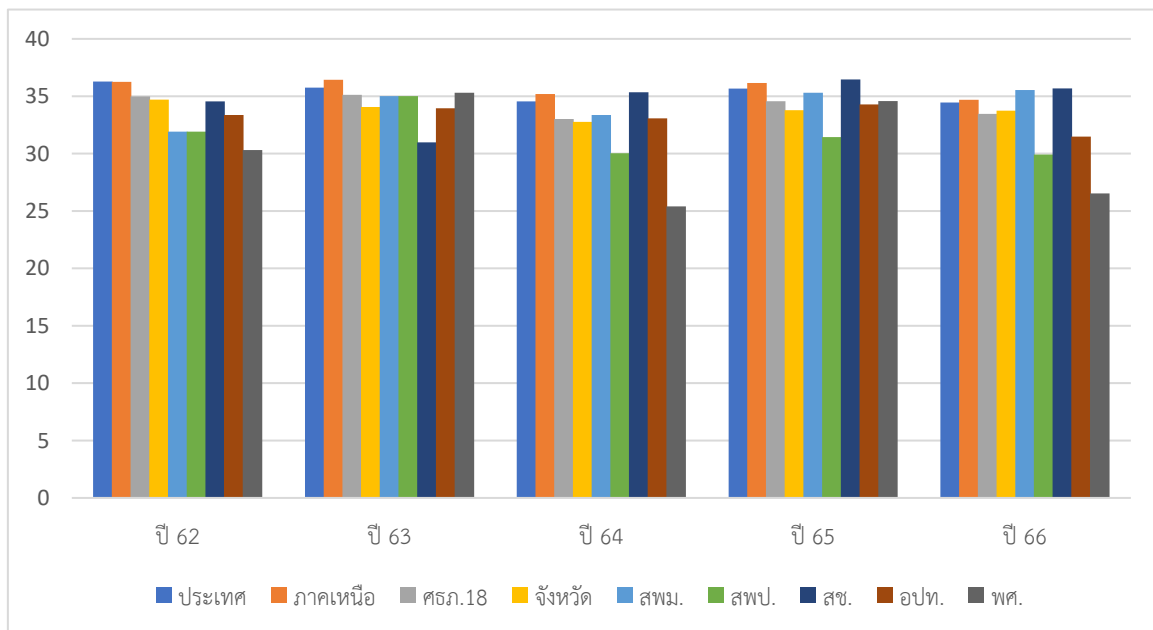
แผนภาพที่ 5 ผลการทดสอบทางการศึกษาระดับชาตินิยมขั้นพื้นฐาน (O-NET) เฉลี่ยภาพรวมของจังหวัด ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 เปรียบเทียบปีการศึกษา 2562-2566

ตารางที่ 21 ผลการทดสอบทางการศึกษาระดับชาติด้านพื้นฐาน (O-NET) เฉลี่ยภาพรวม
ของจังหวัด ระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ปีการศึกษา 2562-2566

ระดับ	ปี 2562	ปี 2563	ปี 2564	ปี 2565	ปี 2566
ประเทศ	36.29	35.75	34.55	35.67	34.46
ภาคเหนือ	36.25	36.44	35.20	36.16	34.69
ศรภ.18	34.98	35.12	33.02	34.57	33.46
จังหวัด	34.71	34.07	32.77	33.79	33.75
สพม.	31.92	35.01	33.37	35.30	35.54
สปป.	31.92	30.98	30.04	31.44	29.93
สช.	34.55	33.96	35.35	36.47	35.69
อปท.	33.37	35.30	33.07	34.29	31.48
พศ.	30.32	-	25.41	34.58	26.54

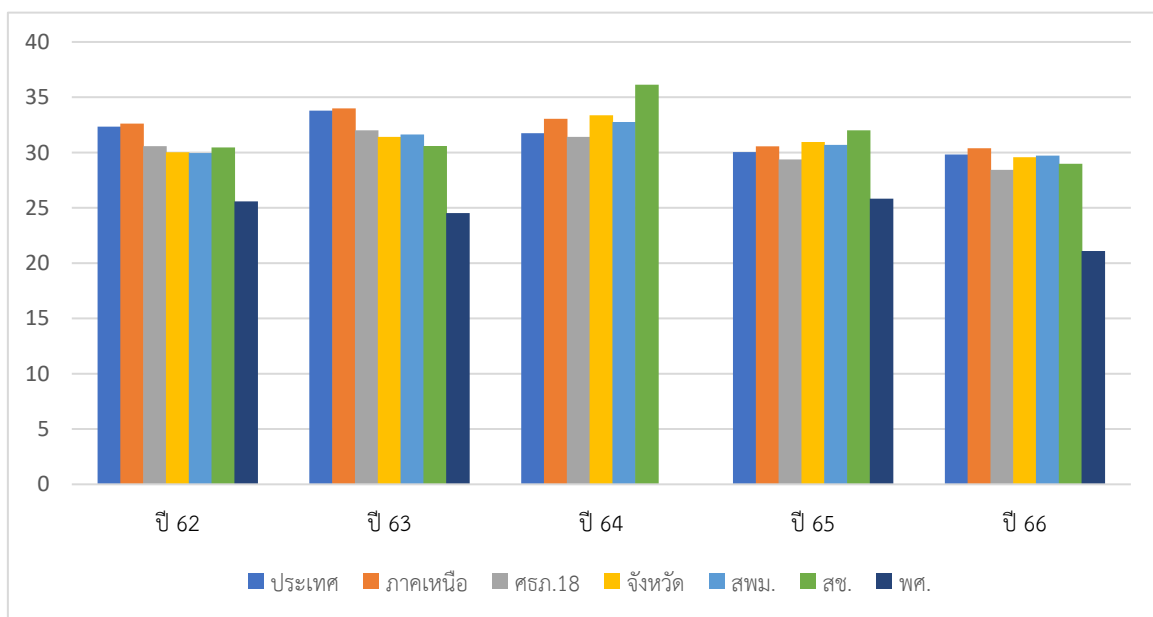
แผนภาพที่ 6 ผลการทดสอบทางการศึกษาระดับชาติด้านพื้นฐาน (O-NET) เฉลี่ยภาพรวม
ของจังหวัด ระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 เปรียบเทียบปีการศึกษา 2562-2566

ตารางที่ 22 ผลการทดสอบทางการศึกษาระดับชาติด้านพื้นฐาน (O-NET) เฉลี่ยภาพรวม
ของจังหวัดระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 ปีการศึกษา 2562-2566

ระดับ	ปี 2562	ปี 2563	ปี 2564	ปี 2565	ปี 2566
ประเทศ	32.34	33.79	31.752	30.04	29.82
ภาคเหนือ	32.62	33.99	33.052	30.57	30.39
ศธภ.18	30.58	32.01	31.424	29.37	28.43
จังหวัด	30.03	31.41	33.368	30.96	29.58
สพม.	29.95	31.63	32.758	30.70	29.73
สช.	30.46	30.59	36.132	32.01	28.98
พศ.	25.58	24.53	-	25.83	21.10

แผนภาพที่ 7 แสดงผลการทดสอบทางการศึกษาระดับชาติด้านพื้นฐาน (O-NET) เฉลี่ยภาพรวม
ของจังหวัด ระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 เปรียบเทียบปีการศึกษา 2562-2566

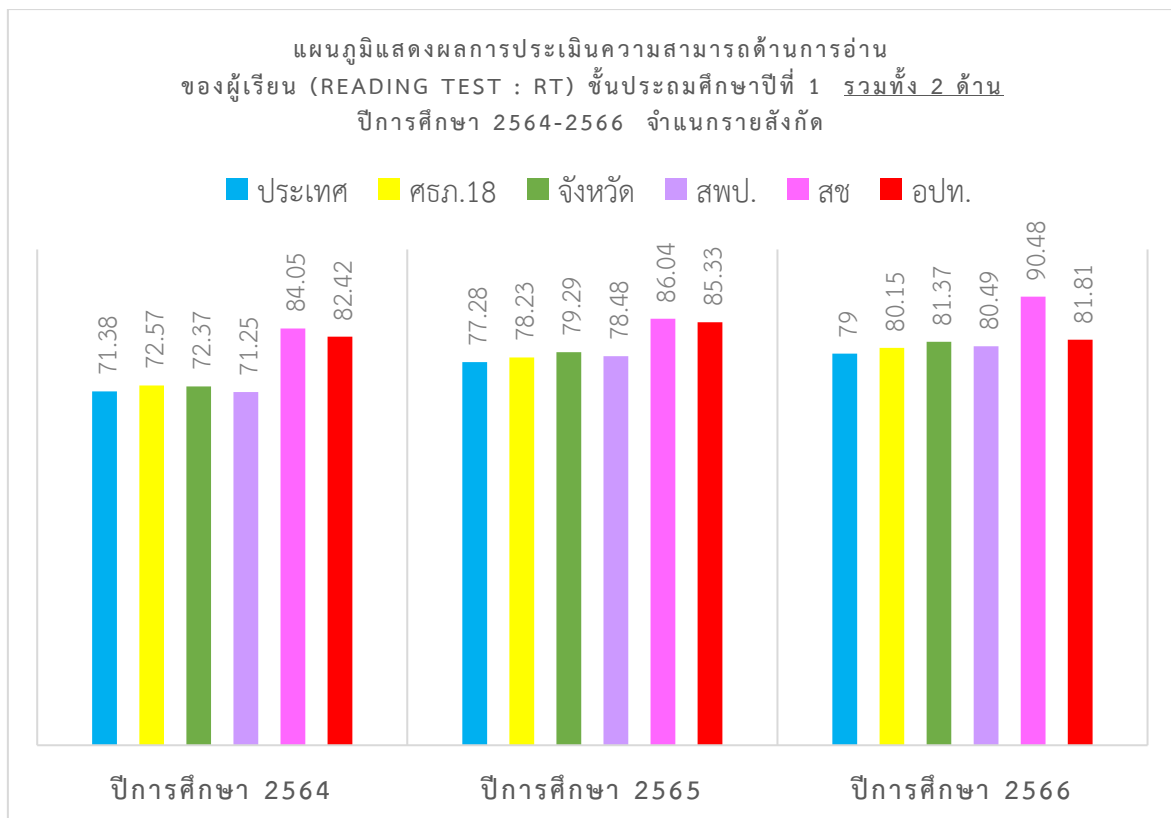

2) ผลการประเมินความสามารถด้านการอ่านของผู้เรียน (Reading Test : RT)

ตารางที่ 23 ผลการประเมินความสามารถด้านการอ่านของผู้เรียน (Reading Test : RT) ชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 รวมทั้ง 2 ด้าน ปีการศึกษา 2564 - 2566 จำแนกรายสังกัด

ปีการศึกษา	ประเทศ	ศรภ.18	จังหวัด	สพป.	สช	อปท.
2564	71.38	72.57	72.37	71.25	84.05	82.42
2565	77.28	78.23	79.29	78.48	86.04	85.33
2566	79.00	80.15	81.37	80.49	90.48	81.81

แผนภาพที่ 8 แสดงผลการประเมินความสามารถด้านการอ่านของผู้เรียน (Reading Test : RT) ชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 รวมทั้ง 2 ด้าน ปีการศึกษา 2564 – 2566 จำแนกรายสังกัด

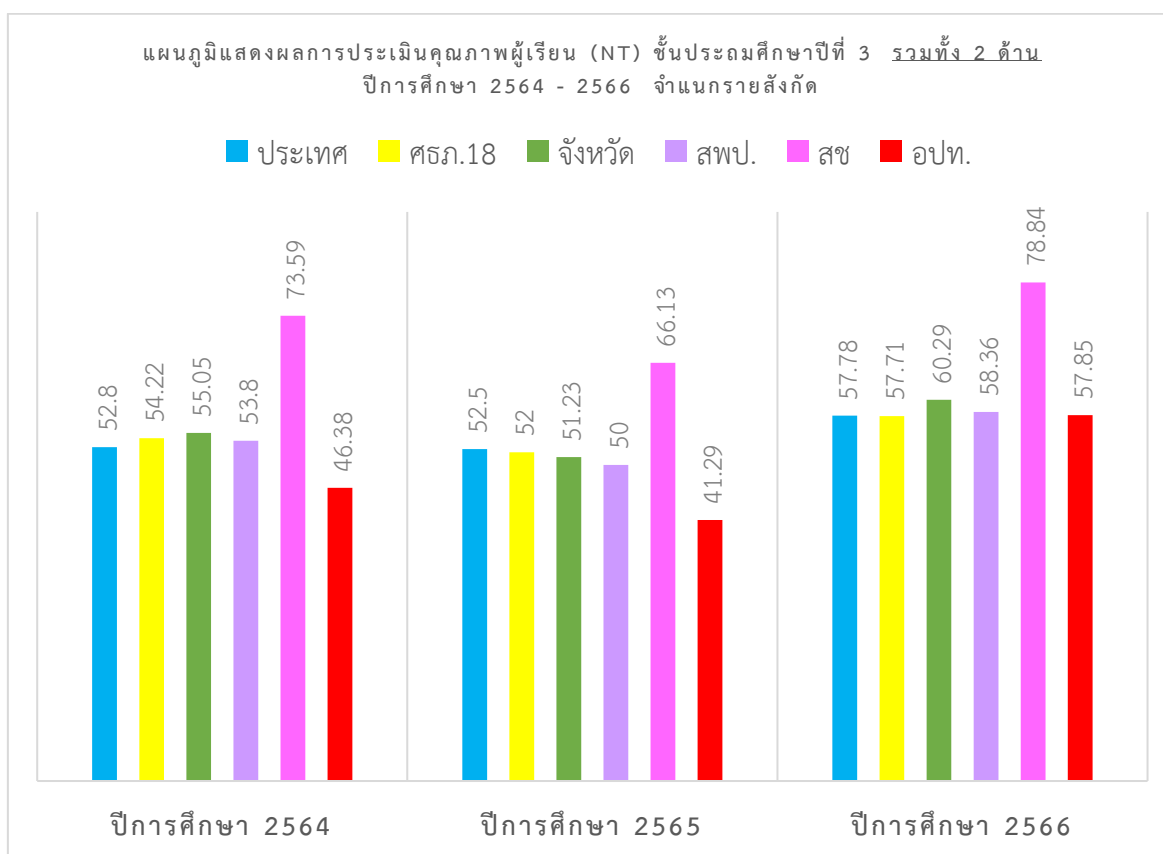

3) ผลการประเมินคุณภาพผู้เรียน (NT)

ตารางที่ 24 ผลการประเมินคุณภาพผู้เรียน (NT) ชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 รวมทั้ง 2 ด้าน
ปีการศึกษา 2564 – 2566 จำแนกรายสังกัด

ปีการศึกษา	ประเทศ	ศธภ.18	จังหวัด	สพป.	สช	อปท.
2564	52.80	54.22	55.05	53.80	73.59	46.38
2565	52.50	52.00	51.23	50.00	66.13	41.29
2566	57.78	57.71	60.29	58.36	78.84	57.85

แผนภาพที่ 9 แสดงผลการประเมินคุณภาพผู้เรียน (NT) ชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 รวมทั้ง 2 ด้าน
ปีการศึกษา 2564 - 2566 จำแนกรายสังกัด

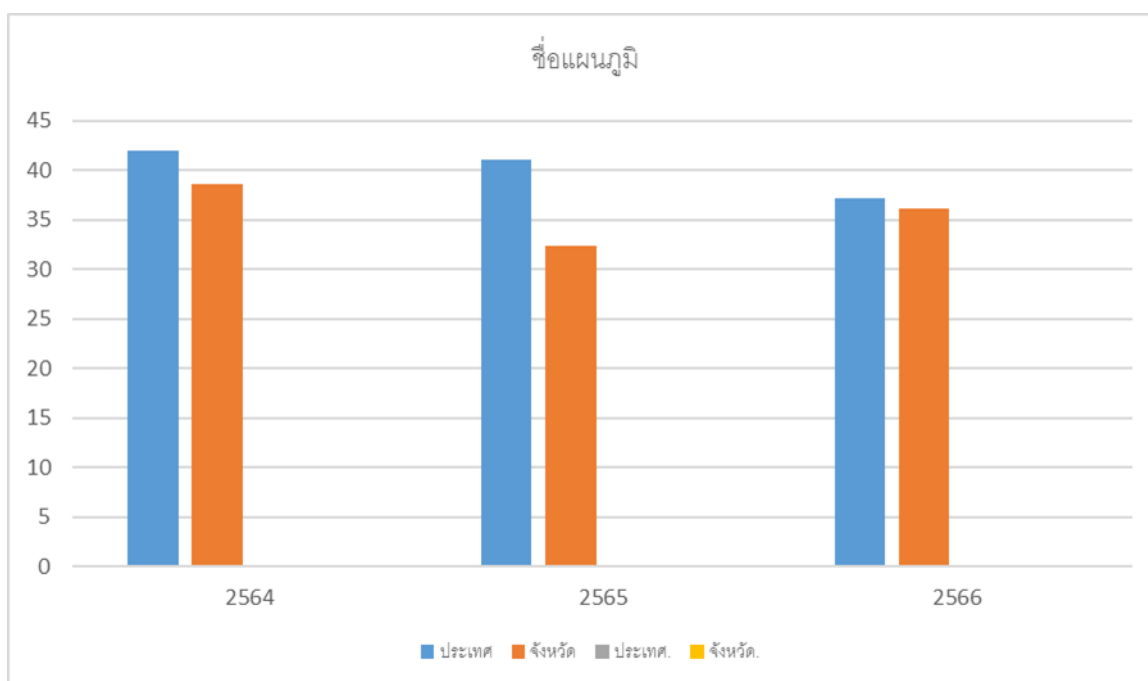
4) ผลการทดสอบทางการศึกษาระดับชาติ ด้านอาชีวศึกษา (V-NET)

ตารางที่ 25 ผลการทดสอบทางการศึกษาระดับชาติ ด้านอาชีวศึกษา (V-NET) เฉลี่ยภาพรวมของจังหวัด ปีการศึกษา 2564-2566

ปีการศึกษา	สมรรถนะหลักและสมรรถนะทั่วไป ระดับ ปวช.		สมรรถนะหลักและสมรรถนะทั่วไป ระดับ ปวส.	
	ประเทศ	จังหวัด	ประเทศ	จังหวัด
2564	41.90	38.55	-	-
2565	41.02	32.38	-	-
2566	37.10	36.16	-	-

จากตาราง พบว่า ผลการทดสอบทางการศึกษาระดับชาติขั้นพื้นฐาน ด้านอาชีวศึกษา V-NET ปีการศึกษา 2564 - 2566 ระดับจังหวัด มีค่าต่ำกว่าคะแนนเฉลี่ยระดับประเทศ

แผนภาพที่ 10 ผลการทดสอบทางการศึกษาระดับชาติขั้นพื้นฐาน V-NET เฉลี่ยภาพรวมของจังหวัด เปรียบเทียบปีการศึกษา 2564-2566

5) ผลการทดสอบทางการศึกษาระดับชาติด้านการศึกษานอกระบบโรงเรียน (N-NET)

ตารางที่ 26 ผลการทดสอบทางการศึกษาระดับชาติด้านการศึกษานอกระบบโรงเรียน (N-NET)
เฉลี่ยภาพรวมของจังหวัด ปีการศึกษา 2564-2566

สาระการเรียนรู้	ปีการศึกษา 2564		ปีการศึกษา 2565		ปีการศึกษา 2566	
	ประเทศ	จังหวัด	ประเทศ	จังหวัด	ประเทศ	จังหวัด
ระดับประถมศึกษา	42.14	35.55	45.78	50.43	47.45	42.63
ทักษะการเรียนรู้	35.53	31.69	46.54	47.06	46.72	43.51
ความรู้พื้นฐาน	39.19	26.06	47.60	51.35	45.08	40.75
การประกอบอาชีพ	45.83	37.82	47.31	52.11	52.49	49.80
ทักษะการดำเนินชีวิต	39.78	36.97	43.12	51.27	51.04	40.95
พัฒนาสังคม	50.37	45.21	44.32	50.39	41.93	38.15
ระดับมัธยมศึกษาตอนต้น	36.41	36.03	39.13	38.24	43.92	40.39
ทักษะการเรียนรู้	37.32	38.26	37.16	35.50	39.85	37.15
ความรู้พื้นฐาน	29.59	25.14	41.04	40.98	45.56	43.64
การประกอบอาชีพ	39.29	41.72	43.42	42.85	51.54	51.74
ทักษะการดำเนินชีวิต	39.71	41.67	38.19	36.72	42.49	27.64
พัฒนาสังคม	36.17	33.36	35.85	35.17	40.15	41.77
ระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย	31.24	31.50	35.56	35.47	33.70	35.88
ทักษะการเรียนรู้	30.64	31.04	33.58	31.02	29.76	30.19
ความรู้พื้นฐาน	24.79	22.13	37.19	38.21	35.90	37.61
การประกอบอาชีพ	33.61	34.69	42.21	44.48	36.59	39.51
ทักษะการดำเนินชีวิต	33.49	34.48	35.41	33.90	34.20	36.14
พัฒนาสังคม	33.67	35.16	29.43	29.76	32.06	35.96

จากตารางพบว่าผลการทดสอบทางการศึกษาระดับชาติด้านการศึกษานอกระบบโรงเรียน N-NET ระดับจังหวัด ระดับประถมศึกษา ระดับมัธยมศึกษาตอนต้นและระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย มีค่าคะแนนเฉลี่ยต่ำกว่าระดับชาติ ทุกปีการศึกษา

5. การวิเคราะห์สถานการณ์ด้านการศึกษาระดับจังหวัดอุทัยธานี (SWOT Analysis)

จากผลการวิเคราะห์สภาพแวดล้อมด้านการศึกษา (SWOT Analysis) ซึ่งสามารถสรุปผลการประเมินสภาพแวดล้อม ประกอบด้วย การประเมินปัจจัยภายใน ได้แก่ จุดแข็ง จุดอ่อน และการประเมินปัจจัยภายนอก ได้แก่ โอกาส อุปสรรค เพื่อนำมาจัดทำแผนพัฒนาการศึกษาจังหวัดอุทัยธานี (พ.ศ. 2566 - 2570) ฉบับทบทวนประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2568 ดังนี้

5.1 การวิเคราะห์ปัจจัยภายใน (Internal Factors Analysis : IFA)

จุดแข็ง (Strengths)

1) มีการส่งเสริมและพัฒนาการใช้เทคโนโลยี นวัตกรรม และรูปแบบการจัดการเรียนการสอนที่ทันสมัย

2) จังหวัดมีศักยภาพด้านแหล่งท่องเที่ยว ทรัพยากรธรรมชาติ วัฒนธรรม ประวัติศาสตร์ และภูมิปัญญาท้องถิ่นที่หลากหลาย

3) ระบบการศึกษาของจังหวัดมีความพร้อมในการให้บริการครอบคลุมทุกระดับการศึกษา

4) ครูและบุคลากรทางการศึกษาส่วนใหญ่มีวุฒิการศึกษาตรงตามสาขาวิชา และได้รับการพัฒนาอย่างต่อเนื่อง

5) มีการบูรณาการความร่วมมือด้านการจัดการศึกษาภายในจังหวัดอย่างเป็นระบบ

6) สถานศึกษามีความพร้อมด้านสื่อ เทคโนโลยี และอุปกรณ์ที่สนับสนุนทั้งการเรียนการสอน และการบริหารจัดการ

7) หน่วยงานทางการศึกษามีมาตรการและโครงการส่งเสริมให้นักเรียนได้ศึกษาต่อในระดับที่สูงขึ้น

8) ทุกสถานศึกษามีการจัดทำโครงการและกิจกรรมเพื่อส่งเสริมคุณธรรม จริยธรรม และค่านิยมที่พึงประสงค์

9) ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนในระดับการทดสอบ NT และ RT ของนักเรียนอยู่ในระดับสูงกว่าค่าเฉลี่ยประเทศ

10) สถานศึกษาหลายแห่งมีศักยภาพในการดึงดูดนักเรียนจากจังหวัดอื่นเข้ามาศึกษา

11) โครงสร้างการบริหารจัดการด้านการศึกษาของจังหวัดมีความชัดเจน เป็นระบบ และเอื้อต่อการปฏิบัติงาน

จุดอ่อน (Weaknesses)

1) ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนจากการทดสอบมาตรฐานระดับชาติ (O-NET, V-NET, N-NET) ของนักเรียนอยู่ในระดับต่ำกว่าค่าเฉลี่ยของประเทศ

2) ครูและผู้บริหารสถานศึกษามีภาระงานด้านเอกสารและภารกิจอื่นที่นอกเหนือจากการจัดการเรียนการสอนโดยตรง

3) สถานศึกษาบางแห่งขาดแคลนผู้บริหาร โดยเฉพาะโรงเรียนขนาดเล็กที่มีจำนวนนักเรียนไม่ถึงเกณฑ์ที่กำหนด

4) นักเรียนบางส่วนมีข้อจำกัดด้านการอ่านและการเขียนภาษาไทย ส่งผลกระทบต่อการเรียนรู้ในกลุ่มสาระวิชาอื่น

5) จำนวนสถานศึกษาขนาดเล็กมีแนวโน้มเพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่อง

6) สื่อ เทคโนโลยี และอุปกรณ์ทางการศึกษาที่จัดไว้ในสถานศึกษาส่วนใหญ่ยังไม่เพียงพอต่อความต้องการใช้งาน

7) นักเรียนส่วนใหญ่ยังขาดทักษะการใช้ภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารและการเรียนรู้

- 8) งบประมาณรายจ่ายประจำปีจัดสรรให้แก่สถานศึกษาอย่างไม่เพียงพอต่อการดำเนินงานและการพัฒนาการศึกษา
- 9) ครูบางส่วนยังไม่ได้นำกระบวนการวิจัยมาใช้ในการจัดการเรียนการสอนเพื่อพัฒนาคุณภาพผู้เรียน
- 10) การขาดแคลนครูในบางชั้นเรียนส่งผลให้มีการจัดการเรียนการสอนในรายวิชาที่ไม่ตรงตามสาขาความเชี่ยวชาญ
- 11) มีปัญหาความขัดแย้งภายในองค์กรการศึกษา อันส่งผลต่อประสิทธิภาพการบริหารจัดการ
- 12) หลักสูตรท้องถิ่นยังมีความหลากหลาย กระจาย และขาดความเป็นเอกภาพ
- 13) จำนวนสถาบันอุดมศึกษาในจังหวัดมีอยู่จำกัด ทำให้โอกาสเข้าถึงการศึกษาระดับอุดมศึกษา ยังไม่เพียงพอ
- 14) นักเรียนจำนวนไม่น้อยยังขาดทักษะการคิดวิเคราะห์และการสังเคราะห์เชิงเหตุผล
- 15) ครูบางส่วนยังไม่เปิดรับการเปลี่ยนแปลงและไม่สามารถปรับตัวให้เข้ากับเทคโนโลยีใหม่ ๆ ได้อย่างมีประสิทธิภาพ

5.2 การวิเคราะห์ปัจจัยภายนอก (External Factors Analysis : EFA)

โอกาส (Opportunities)

- 1) นโยบายการจัดการศึกษาโดยไม่เสียค่าใช้จ่ายมีส่วนช่วยเพิ่มโอกาสทางการศึกษาให้แก่ผู้เรียนทุกกลุ่ม
- 2) มีแหล่งเงินทุนเพื่อการศึกษากองทุนสนับสนุนจากภาคส่วนภายนอกที่สามารถนำมาใช้พัฒนาการศึกษา
- 3) เทคโนโลยีสมัยใหม่มีความก้าวหน้า เข้าถึงได้ง่าย และสามารถนำมาใช้เพื่อยกระดับคุณภาพการเรียนการสอนอย่างมีประสิทธิภาพ
- 4) ภาครัฐ สถาบันการศึกษา องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น และภาคเอกชนมีบทบาทสนับสนุนการจัดการศึกษาอย่างต่อเนื่อง
- 5) ระบบคมนาคมมีความสะดวกและครอบคลุมทุกพื้นที่ ส่งผลให้การเข้าถึงบริการทางการศึกษา เป็นไปโดยทั่วถึง
- 6) มีศูนย์การเรียนรู้ที่หลากหลาย สามารถรองรับความต้องการด้านการเรียนรู้ของประชาชนทุกกลุ่มวัย
- 7) มีกฎระเบียบและแนวทางที่เอื้อต่อการระดมทรัพยากรจากหน่วยงานราชการ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ชุมชน และผู้ประกอบการ เพื่อสนับสนุนการจัดการศึกษา
- 8) สภาพแวดล้อมโดยรวมของจังหวัดมีความเหมาะสมและเอื้อต่อการจัดการศึกษาอย่างมีคุณภาพ
- 9) ระบบสาธารณูปโภคพื้นฐานครอบคลุมทุกพื้นที่ สนับสนุนการดำเนินงานด้านการศึกษาได้อย่างต่อเนื่องและมีประสิทธิภาพ

อุปสรรค (Threats)

- 1) นโยบายด้านการศึกษามีการเปลี่ยนแปลงบ่อยครั้ง ส่งผลกระทบต่อความต่อเนื่องและประสิทธิภาพของการจัดการศึกษา
- 2) อัตราการเกิดที่ลดลงส่งผลให้มีโรงเรียนขนาดเล็กเพิ่มมากขึ้น และกระทบต่อการจัดสรรทรัพยากรทางการศึกษา

- 3) ภาระงานที่ได้รับจากหน่วยงานภายนอกผ่านการขอความร่วมมือ ส่งผลให้ครูและบุคลากรทางการศึกษามีภาระงานเพิ่มขึ้น
- 4) ปัญหาการหย่าร้างของครอบครัวส่งผลกระทบต่อการเรียนรู้และพัฒนาด้านอารมณ์ของผู้เรียน
5. ผู้ปกครองบางส่วนมีข้อจำกัดด้านทุนทรัพย์ ส่งผลให้ไม่สามารถสนับสนุนบุตรหลานในการศึกษาได้อย่างเต็มที่
6. ค่านิยมของผู้ปกครองที่นิยมส่งบุตรหลานเข้าเรียนในเขตเมือง ส่งผลให้โรงเรียนในชนบทมีจำนวนนักเรียนลดลง
7. ผู้ปกครองบางส่วนขาดความร่วมมือในการจัดการศึกษาและการดูแลบุตรหลานอย่างเหมาะสม
8. ครอบครัวบางครัวเรือนขาดการอบรมและปลูกฝังคุณธรรม จริยธรรมให้แก่บุตรหลาน
9. ปัญหายาเสพติดและอบายมุขในสังคมยังคงมีอยู่ ขาดการประสานงานและการบูรณาการการทำงานร่วมกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องอย่างมีประสิทธิภาพ
10. ความเหลื่อมล้ำทางการศึกษาระหว่างโรงเรียนในเขตเมืองและนอกเมืองยังคงมีปรากฏชัดเจน
11. ผู้เรียนบางส่วนประสบปัญหาด้านสุขภาพจิต รวมถึงการถูกกลั่นแกล้งและการบูลลี่ในสถานศึกษา
12. การแข่งขันทางการศึกษาระหว่างจังหวัดใกล้เคียงมีความเข้มข้น ส่งผลต่อการดึงดูดนักเรียนและทรัพยากรทางการศึกษา

จากการวิเคราะห์สภาพแวดล้อม (SWOT) ซึ่งทำให้เห็นถึงจุดแข็ง จุดอ่อน โอกาส และอุปสรรค ด้านการศึกษาในพื้นที่จังหวัดอุทัยธานี แล้วจึงนำมาวิเคราะห์ในรูปแบบความสัมพันธ์แบบเมตริกซ์ ที่เรียกว่า TOWS Matrix ได้แก่ SO การใช้จุดแข็งผลักดันโอกาส (กลยุทธ์เชิงรุก) WO การใช้โอกาสลดจุดอ่อน (กลยุทธ์เชิงแก้ไข) ST การใช้จุดแข็งลดอุปสรรค (กลยุทธ์เชิงป้องกัน) และ WT การจัดการกับจุดอ่อน และอุปสรรค (กลยุทธ์เชิงรับ) เพื่อนำไปสู่การกำหนดเป็นยุทธศาสตร์ ซึ่งปรากฏตามส่วนที่ 4 สารสำคัญของแผนพัฒนาการศึกษาจังหวัดอุทัยธานี (พ.ศ. 2566 - 2570) ฉบับทบทวน ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2568

ส่วนที่ 4

สาระสำคัญของแผนพัฒนาการศึกษาจังหวัดอุทัยธานี (พ.ศ. 2566 – 2570) ฉบับทบทวน ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2568

สำนักงานศึกษาธิการจังหวัดอุทัยธานี ร่วมกับหน่วยงานทางการศึกษาและหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ศึกษา วิเคราะห์ และทบทวนบริบทที่เกี่ยวข้อง ซึ่งมีการปรับเปลี่ยนตามสถานการณ์ระดับประเทศ ประกอบด้วย ยุทธศาสตร์ชาติ (พ.ศ. 2561-2580) แผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ (พ.ศ. 2561-2580) แผนพัฒนาเศรษฐกิจ และสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 13 พ.ศ. 2566-2570 นโยบายและแผนระดับชาติว่าด้วยความมั่นคงแห่งชาติ (พ.ศ. 2566-2570) แผนการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2560-2579 แผนปฏิบัติราชการ ระยะ 5 ปี (พ.ศ. 2566-2570) ของกระทรวงศึกษาธิการ เป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืน (Sustainable Development Goals : SDGs) นโยบายรัฐบาล ยุทธศาสตร์การพัฒนากาถ นโยบายการจัดการศึกษาของรัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการ และบริบทต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องเพื่อใช้เป็นกรอบแนวทางการจัดทำแผนพัฒนาการศึกษาจังหวัดอุทัยธานี (พ.ศ. 2566-2570) ฉบับทบทวน ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2568 ดังนี้

วิสัยทัศน์

“ผู้เรียนในจังหวัดอุทัยธานี เรียนดี มีคุณธรรม มีสมรรถนะที่จำเป็น สำหรับโลกยุคใหม่ ด้วยวิถีชีวิตพอเพียง”

พันธกิจ

1. พัฒนาผู้เรียนให้มีความรู้คู่คุณธรรม มีทักษะอาชีพ และสมรรถนะที่จำเป็นสำหรับโลกยุคใหม่ สอดคล้องกับวิถีวัฒนธรรมท้องถิ่น บนพื้นฐานตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงอย่างยั่งยืน
2. ส่งเสริม สนับสนุนการพัฒนาคุณภาพการศึกษาของผู้เรียนทุกช่วงวัย และยกระดับสมรรถนะของข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาทุกระบบให้สอดคล้องกับสมรรถนะและทักษะที่จำเป็นในโลกยุคใหม่
3. สร้างโอกาส ความเสมอภาคในการเข้าถึงการศึกษาเพื่อลดความเหลื่อมล้ำทางการศึกษา
4. พัฒนาประสิทธิภาพระบบบริหารจัดการศึกษาโดยการมีส่วนร่วมของทุกภาคส่วน ภายใต้หลักธรรมาภิบาล นวัตกรรมและเทคโนโลยีมาใช้อย่างเหมาะสมและทันต่อการเปลี่ยนแปลงของโลก

เป้าประสงค์

1. ผู้เรียนมีคุณธรรม จริยธรรม ดำรงชีวิตอยู่ในสังคมอย่างมีความสุข มีความมั่นคงและปลอดภัย รู้เท่าทันต่อภัยคุกคามรูปแบบใหม่
2. ผู้เรียนทุกช่วงวัยมีสมรรถนะและทักษะที่จำเป็นในโลกยุคใหม่ มีคุณภาพตามมาตรฐานการศึกษา และสมรรถนะที่สอดคล้องกับความต้องการของตลาดแรงงานและการพัฒนาประเทศ
3. ผู้บริหาร ครู และบุคลากรทางการศึกษาทุกระบบมีสมรรถนะตามมาตรฐานวิชาชีพ
4. ผู้เรียนทุกช่วงวัยมีโอกาสเข้าถึงบริการทางการศึกษา และการเรียนรู้ตลอดชีวิตที่มีคุณภาพอย่างทั่วถึงและเสมอภาค
5. ผู้เรียนมีจิตสำนึกในการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม และรักษาอัตลักษณ์ทางวัฒนธรรมของพื้นที่
6. หน่วยงานและสถานศึกษามีระบบบริหารจัดการศึกษาที่มีประสิทธิภาพ ตอบสนองความต้องการของผู้เรียน นวัตกรรมและเทคโนโลยีมาใช้อย่างเหมาะสม สอดคล้องกับสถานการณ์และการเปลี่ยนแปลงของโลกในปัจจุบัน

ประเด็นยุทธศาสตร์การพัฒนา

1. การจัดการศึกษาเพื่อความมั่นคงและความปลอดภัย
2. การพัฒนาหลักสูตร งานวิจัย นวัตกรรม และกระบวนการเรียนรู้ที่มีคุณภาพตามศักยภาพของผู้เรียนที่หลากหลาย ให้มีสมรรถนะ ความรู้ และความสามารถในการแข่งขันในโลกยุคใหม่
3. การพัฒนาศักยภาพของผู้บริหาร ครู และบุคลากรทางการศึกษา ให้มีคุณภาพและเท่าทันการเปลี่ยนแปลงในโลกยุคใหม่
4. การสร้างโอกาสและความเสมอภาคในการเข้าถึงทางการศึกษาและการเรียนรู้ตลอดชีวิต
5. การจัดการศึกษาเพื่อเสริมสร้างอัตลักษณ์ของพื้นที่ รักษาสิ่งแวดล้อม ผลิตหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงเพื่อคุณภาพชีวิตที่ดีอย่างยั่งยืน
6. พัฒนาระบบบริหารจัดการให้มีประสิทธิภาพและส่งเสริมการมีส่วนร่วมจากทุกภาคส่วน

ตัวชี้วัดและแนวทางการพัฒนา

ยุทธศาสตร์การพัฒนาที่ 1 การจัดการศึกษาเพื่อความมั่นคงและความปลอดภัย

เป้าประสงค์ ผู้เรียนมีคุณธรรม จริยธรรม ดำรงชีวิตอยู่ในสังคมอย่างมีความสุข มีความมั่นคงและปลอดภัย รู้เท่าทันต่อภัยคุกคามรูปแบบใหม่

ตัวชี้วัด

ตัวชี้วัด	ค่าเป้าหมาย พ.ศ. 2569 - 2570		หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง
	2569	2570	
1. ร้อยละของสถานศึกษาที่มีการจัดการเรียนการสอน/กิจกรรมเพื่อเสริมสร้างความเป็นพลเมือง (Civic/Citizenship Education)	100	100	สพป./สพม./สช./สกร./สอศ./อปท.
2. ร้อยละของผู้เรียนที่เข้าร่วมกิจกรรมสะท้อนความรักในสถาบันหลักของชาติและยึดมั่นในระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์เป็นประมุข	100	100	สพป./สพม./สช./สกร./สอศ./อปท./พศจ./อว.
3. ร้อยละของผู้เรียนที่เข้าร่วมกิจกรรมที่ส่งเสริมสนับสนุนการสร้างทักษะชีวิตและภูมิคุ้มกันพร้อมรับมือการเปลี่ยนแปลงและภัยคุกคามรูปแบบใหม่	90	100	สพป./สพม./สช./อปท./สอศ.
4. ร้อยละของสถานศึกษาที่มีระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน	100	100	สพป./สพม./สช./อปท./สอศ.
5. ร้อยละของสถานศึกษาที่จัดโครงการ/กิจกรรมการป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติดของผู้เรียน	100	100	สพป./สพม./สช./อปท./สอศ.
6. ร้อยละของสถานศึกษาที่มีโครงการ/กิจกรรมการป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติดของผู้เรียน	100	100	สพป./สพม./สช./อปท./สอศ.

แนวทางการพัฒนา

1. ส่งเสริมและสนับสนุนการจัดการศึกษาเพื่อเสริมสร้างความจงรักภักดีต่อสถาบันหลักของชาติ และความปรองดอง สมานฉันท์
2. ส่งเสริมและสนับสนุนการจัดการศึกษาเพื่อป้องกันและแก้ไขปัญหาเสพติดในสถานศึกษา ภัยคุกคามในรูปแบบใหม่ และคุ้มครองความปลอดภัยของผู้เรียน
3. พัฒนาระบบการเรียนรู้เชิงบูรณาการที่เน้นการลงมือปฏิบัติ มีการสะท้อนความคิด/ทบทวนไตร่ตรอง ที่เสริมสร้างทักษะชีวิต
4. ส่งเสริมการจัดการเรียนรู้เพื่อให้ผู้เรียนมีคุณธรรม จริยธรรม และมีความเป็นพลเมืองตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในระบบการศึกษา
5. พัฒนาระบบการแนะแนวการเรียน (Coaching) และเป้าหมายชีวิตให้เป็นรูปธรรม
6. ส่งเสริมการดูแล ป้องกัน และแก้ไขปัญหาสุขภาพจิตของผู้เรียน
7. ส่งเสริมการจัดการเรียนการสอน การเรียนรู้ และกิจกรรมที่ส่งเสริมการอยู่ร่วมกันในสังคมเพื่อลดความขัดแย้ง
8. ส่งเสริมสนับสนุนการดำเนินงานของพนักงานเจ้าหน้าที่ส่งเสริมความประพฤตินักเรียนและนักศึกษา

ยุทธศาสตร์การพัฒนาที่ 2 การพัฒนาหลักสูตร งานวิจัย นวัตกรรม และกระบวนการเรียนรู้ที่มีคุณภาพตามศักยภาพของผู้เรียนที่หลากหลาย ให้มีสมรรถนะ ความรู้ และความสามารถในการแข่งขันในโลกยุคใหม่
เป้าประสงค์ ผู้เรียนทุกช่วงวัยมีสมรรถนะและทักษะที่จำเป็นในโลกยุคใหม่ มีคุณภาพตามมาตรฐานการศึกษา และสมรรถนะที่สอดคล้องกับความต้องการของตลาดแรงงานและการพัฒนาประเทศ

ตัวชี้วัด

ตัวชี้วัด	ค่าเป้าหมาย พ.ศ. 2569 - 2570		หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง
	2569	2570	
1. จำนวนนวัตกรรม สิ่งประดิษฐ์ หรือองค์ความรู้ ด้านการศึกษาของบุคคลหรือหน่วยงานที่ได้รับรางวัลระดับภาคขึ้นไป	อย่างน้อย 1 รางวัล	อย่างน้อย 1 รางวัล	สพป./สพม./สช./สกร./สอศ./อปท./พศจ./อว.
2. ร้อยละของสถานศึกษาที่ปรับปรุงหลักสูตรให้มีความเหมาะสม ทันสมัย และจัดการเรียนการสอนตามพหุปัญญาของผู้เรียนให้สอดคล้องกับทักษะที่จำเป็นในโลกยุคใหม่	100	100	สพป./สพม./สช./อปท./สอศ./สกร./พศจ.
3. ร้อยละคะแนนเฉลี่ยของผลการทดสอบทางการศึกษาระดับชาติ O-NET/V-NET/N-NET	เพิ่มขึ้น ร้อยละ 2	เพิ่มขึ้น ร้อยละ 2	สพป./สพม./สช./อปท./สอศ./สกร.
4. ร้อยละของเด็กปฐมวัยมีพัฒนาการสมวัยทั้งด้านร่างกายอารมณ์ สังคม จิตใจ และสติปัญญา	ไม่น้อยกว่า ร้อยละ 95	ไม่น้อยกว่า ร้อยละ 95	สพป./อปท./สช.

แนวทางการพัฒนา

1. ส่งเสริมงานวิชาการและการวิจัยที่มีมาตรฐานตามบริบทท้องถิ่นและเหมาะสมกับผู้เรียนทุกช่วงวัย
2. ส่งเสริมให้ครูมีบทบาทเป็นนักวิจัยพัฒนากระบวนการเรียนรู้เพื่อเพิ่มผลสัมฤทธิ์ของผู้เรียน
3. พัฒนาระบบการเรียนการสอน การเรียนรู้ และกิจกรรมที่เสริมสร้างพหุปัญญาและพัฒนาทักษะที่สอดคล้องกับโลกยุคใหม่ในรูปแบบที่หลากหลายและต่อเนื่อง
4. ส่งเสริมและพัฒนาการออกแบบกระบวนการเรียนรู้ในทุกระดับชั้นอย่างเป็นระบบ ตั้งแต่ระดับปฐมวัยจนถึงอุดมศึกษาที่มุ่งเน้นการใช้ความรู้เชิงบูรณาการ ทักษะกระบวนการทางวิทยาศาสตร์
5. ส่งเสริมและพัฒนาผู้เรียนทุกช่วงวัยให้สามารถอ่าน เขียน และคำนวณได้
6. พัฒนาการการเรียนรู้เชิงบูรณาการและเสริมสร้างทักษะและสมรรถนะผู้เรียนที่เน้นการลงมือปฏิบัติจริง การทำงานร่วมกันและการฝึกปฏิบัติในสถานการณ์จริง มีการสะท้อนความคิดทบทวนไตร่ตรอง และสามารถนำมาใช้ต่อยอดในการประกอบอาชีพได้จริง
7. ส่งเสริมผู้เรียนให้สามารถกำกับกับการเรียนรู้ของตนได้ มีทักษะการเรียนรู้และความคิดสร้างสรรค์ที่สามารถนำองค์ความรู้ไปใช้ในการสร้างรายได้หลายช่องทาง รวมทั้งการเรียนรู้ด้านวิชาชีพ
8. พัฒนาทักษะการเรียนรู้แบบบูรณาการที่เชื่อมต่อกับโลกการทำงานรวมถึงทักษะอาชีพที่สอดคล้องกับความต้องการของประเทศ
9. สร้างสังคมการเรียนรู้ให้ผู้เรียนได้ฝึกประสบการณ์หรือทักษะวิชาชีพ เพื่อสามารถตอบโจทย์ความต้องการประกอบอาชีพของตนเองในอนาคตผ่านเทคโนโลยีดิจิทัล
10. ส่งเสริมสนับสนุนการดำเนินโครงการห้องเรียนอาชีพในสถานศึกษาและส่งเสริมการมีรายได้ระหว่างเรียนจบแล้วมีงานทำ (Learn to Earn)
11. สร้างภาคีเครือข่ายความร่วมมือเพื่อเสริมความเข้มแข็งของกระบวนการผลิตและพัฒนากำลังคนระหว่างสถานศึกษาและสถานประกอบการเพื่อการจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการกับการทำงานและการฝึกประสบการณ์ระหว่างเรียน
12. ส่งเสริมและพัฒนาการนำเทคโนโลยีปัญญาประดิษฐ์ (AI) มาใช้ในการจัดการเรียนการสอนและการพัฒนาผู้เรียน
13. การพัฒนาหลักสูตรการจัดประสบการณ์เด็กปฐมวัยเน้นการพัฒนาอย่างรอบด้านทางด้านร่างกาย อารมณ์สังคมจิตใจสติปัญญา รวมทั้งส่งเสริมความถนัดและความสนใจเป็นรายบุคคล

ยุทธศาสตร์การพัฒนาด้านที่ 3 การพัฒนาศักยภาพของผู้บริหาร ครู และบุคลากรทางการศึกษาให้มีคุณภาพและเท่าทันการเปลี่ยนแปลงในโลกยุคใหม่

เป้าประสงค์ ผู้บริหาร ครู และบุคลากรทางการศึกษาทุกระบบมีสมรรถนะตามมาตรฐานวิชาชีพ
ตัวชี้วัด

ตัวชี้วัด	ค่าเป้าหมาย พ.ศ. 2569 - 2570		หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง
	2569	2570	
1. ร้อยละของหน่วยงานการศึกษาที่พัฒนาผู้บริหาร ครู และบุคลากรทางการศึกษาที่ใช้เทคโนโลยีดิจิทัลและนวัตกรรมสร้างสรรค์ในการปฏิบัติงาน	อย่างน้อยร้อยละ 60	อย่างน้อยร้อยละ 60	สพป./สพม./สข./อปท./สอศ./สกร./พศจ.
2. ร้อยละของครู อาจารย์ และบุคลากรทางการศึกษาที่ได้รับการพัฒนาด้านเทคโนโลยีดิจิทัล	95	100	สพป./สพม./สข./อปท./สอศ./อว.
3. ร้อยละของครู อาจารย์ และบุคลากรทางการศึกษาที่ได้รับการพัฒนาตามมาตรฐานวิชาชีพ	95	100	สพป./สพม./อปท./สอศ./สกร./อว.
4. ร้อยละของครู อาจารย์ และบุคลากรทางการศึกษาที่ผ่านการประเมินหรือได้รับการเลื่อนวิทยฐานะสูงขึ้น	70	80	ศชจ./สพป./สพม./อปท./สอศ./สกร.

แนวทางการพัฒนา

- ส่งเสริมการใช้เทคโนโลยีดิจิทัลและนวัตกรรมสร้างสรรค์ในการปฏิบัติงานของผู้บริหารครูและบุคลากรทางการศึกษา
- พัฒนาศักยภาพและสมรรถนะครูและบุคลากรทางการศึกษาที่ส่งผลต่อการพัฒนาทักษะที่จำเป็นในโลกยุคใหม่ อย่างต่อเนื่องด้วยรูปแบบที่หลากหลาย
- พัฒนาศักยภาพของครูและบุคลากรทางการศึกษาให้จัดการศึกษาทุกระดับได้อย่างมีคุณภาพและสอดคล้องตามความต้องการของผู้เรียน
- พัฒนาครูและผู้บริหารสถานศึกษาให้มีความรู้ความเข้าใจในเรื่องระบบหลักสูตรการจัดการเรียนรู้ การวัดผลและประเมินผล และสามารถบรรลุเป้าหมายคุณภาพผู้เรียนตามหลักสูตรที่กำหนดและให้เป็นไปตามบริบทสภาพภูมิศาสตร์และศักยภาพของผู้เรียน
- พัฒนาครูให้มีศักยภาพในการออกแบบกิจกรรมการเรียนรู้ได้อย่างหลากหลายเหมาะสมกับการพัฒนาผู้เรียนในบริบทที่ประสบอยู่ได้อย่างมีคุณภาพและมีการนำไปใช้อย่างจริงจัง
- สร้างเครือข่ายพัฒนาครูให้มีการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ระหว่างกัน รวมถึงภาคีเครือข่ายด้านอื่น ๆ ทั้งภาครัฐและเอกชนเพื่อพัฒนาศักยภาพครูให้รอบด้าน
- ส่งเสริมความก้าวหน้าในสายงานอาชีพให้กับครูและบุคลากรทางการศึกษาอย่างต่อเนื่อง
- จัดหาอุปกรณ์การสอนและสวัสดิการให้เพียงพอ เหมาะสม และสร้างขวัญและกำลังใจในการปฏิบัติหน้าที่ให้กับครูและบุคลากรทางการศึกษา
- เสริมสร้างอุดมการณ์ความเป็นข้าราชการ จิตวิญญาณครู และจรรยาบรรณของวิชาชีพครูตลอดจนการเชิดชูเกียรติครูอาจารย์ โดยเฉพาะครูในท้องถิ่นทุรกันดารและนักศึกษาที่เรียนวิชาชีพครู

ยุทธศาสตร์การพัฒนาที่ 4 การสร้างโอกาสและความเสมอภาคในการเข้าถึงทางการศึกษาและการเรียนรู้ตลอดชีวิต

เป้าประสงค์ ผู้เรียนทุกช่วงวัยมีโอกาสเข้าถึงบริการทางการศึกษา และการเรียนรู้ตลอดชีวิตที่มีคุณภาพอย่างทั่วถึงและเสมอภาค

ตัวชี้วัด

ตัวชี้วัด	ค่าเป้าหมาย พ.ศ. 2569 - 2570		หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง
	2569	2570	
1. ร้อยละของเด็กและเยาวชนที่หลุดจากระบบการศึกษาได้กลับเข้าสู่ระบบการศึกษา	85	90	สพป./สพม./สช.สกร./อปท./สอศ.
2. ร้อยละของกลุ่มเด็กพิการ/กลุ่มเด็กพิการ/กลุ่มเด็กที่มีความต้องการจำเป็นพิเศษในวัยเรียนที่เข้าถึงการศึกษาเต็มตามศักยภาพ	90	95	ศกศ./สศศ.
3. ร้อยละของแหล่งเรียนรู้ที่สามารถจัดบริการทางการศึกษาและมีการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ตลอดชีวิตที่มีคุณภาพ	90	95	สพป./สพม./สช./สกร./อปท./สอศ.

แนวทางการพัฒนา

- ส่งเสริมสนับสนุนระบบแนะแนวทางสำหรับผู้เรียน (Coaching) ในการศึกษาทุกระดับ อาทิ กิจกรรมการแนะแนวอาชีพในสถานศึกษา และรณรงค์สร้างค่านิยมและกระบวนทัศน์การศึกษาต่อสายอาชีพ และภาพลักษณ์การอาชีวศึกษา ปรับค่านิยมให้กับนักเรียนนักศึกษา ผู้ปกครอง อย่างเป็นระบบและต่อเนื่อง สนับสนุนให้ประชากรทุกช่วงวัยได้รับโอกาสและเข้าถึงการศึกษาที่มีคุณภาพอย่างทั่วถึงและเท่าเทียม
- ส่งเสริมกระบวนการเรียนรู้และสะสมความรู้ ทักษะ และประสบการณ์ในระบบธนาคารหน่วยกิต (Credit Bank System)
- พัฒนาและจัดระบบในการค้นหา ติดตาม ช่วยเหลือ ส่งต่อ และดูแลเด็กด้อยโอกาสให้ได้รับการศึกษา รวมทั้ง เด็กและเยาวชนที่หลุดออกจากระบบการศึกษาให้กลับเข้าสู่ระบบการศึกษา โดยบูรณาการความร่วมมือกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องในพื้นที่
- สนับสนุนและพัฒนาระบบการป้องกัน เฝ้าระวัง เด็กและเยาวชนที่อยู่ในระบบการศึกษา ไม่ให้หลุดออกจากระบบการศึกษา
- พัฒนาระบบการรับผู้เรียน การรณรงค์ประชาสัมพันธ์เชิงรุก และร่วมบูรณาการกับหน่วยงานในพื้นที่
- ส่งเสริมและสนับสนุนการจัดการศึกษาในสถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคอุบัติใหม่ผ่านเทคโนโลยีดิจิทัลและเครือข่ายสังคมรูปแบบต่างๆ ที่มีหลากหลายตามความเหมาะสมของพื้นที่
- สนับสนุนการออกแบบกิจกรรมการเรียนรู้ได้อย่างหลากหลายเหมาะสมกับการพัฒนาผู้เรียนในบริบทที่ประสบอยู่ได้อย่างมีคุณภาพ โดยใช้เทคโนโลยีและเครื่องมือที่ทันสมัย
- สนับสนุนการจัดหาและพัฒนาอุปกรณ์ สื่อ เทคโนโลยี ทรัพยากร และโครงสร้างพื้นฐานด้านการศึกษาที่มีคุณภาพและเหมาะสม ให้ครอบคลุมและทั่วถึงทุกพื้นที่อย่างเพียงพอ

9. พัฒนาระบบหรือแพลตฟอร์มการเรียนรู้ โดยผู้เรียนไม่ต้องเสียค่าใช้จ่าย ให้สามารถเรียนได้ ทุกที่ ทุกเวลา (Anywhere Anytime)
10. พัฒนาคุณภาพและมาตรฐานการจัดการเรียนการสอนทางไกลในระบบต่าง ๆ อาทิ DLIT, DLTV
11. ส่งเสริมการจัดตั้งและพัฒนาศูนย์การเรียนรู้ให้มีมาตรฐานเดียวกัน เพื่อรองรับการถ่ายทอดออนไลน์ ผู้เรียนระหว่างสถานศึกษา ให้เกิดความต่อเนื่องทางการศึกษา
12. ส่งเสริมการจัดการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย และการเข้าถึงแหล่งเรียนรู้ที่สอดคล้องกับความสนใจ และวิถีชีวิตของผู้เรียนทุกกลุ่มเป้าหมาย
13. พัฒนาแหล่งเรียนรู้ที่เอื้อต่อการศึกษาและการเรียนรู้ตลอดชีวิต ให้เป็นพื้นที่เรียนรู้เชิงสร้างสรรค์ เสมือนจริงและมีชีวิต สามารถเข้าถึงได้ทุกที่ ทุกเวลา

ยุทธศาสตร์การพัฒนาที่ 5 การจัดการศึกษาเพื่อเสริมสร้างอัตลักษณ์ของพื้นที่ รักษาสิ่งแวดล้อม ผสานหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงเพื่อคุณภาพชีวิตที่ดีอย่างยั่งยืน

เป้าประสงค์ ผู้เรียนมีจิตสำนึกในการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม และรักษาอัตลักษณ์ทางวัฒนธรรมของพื้นที่

ตัวชี้วัด

ตัวชี้วัด	ค่าเป้าหมาย พ.ศ. 2569 - 2570		หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง
	2569	2570	
1. ร้อยละของหน่วยงาน/สถานศึกษาที่จัดกิจกรรมสร้างความตระหนักรู้ในเรื่องอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม โดยผสมผสานหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง	100	100	สพป./สพม./สข./สกร./อปท./สอศ.
2. ร้อยละของสถานศึกษาที่จัดทำหลักสูตรท้องถิ่นหรือบูรณาการการจัดการเรียนการสอนและการเรียนรู้ให้ผู้เรียนมีความรู้ความเข้าใจในวิถีวัฒนธรรมท้องถิ่น	100	100	สพป./สพม./สข./อปท./สกร./สอศ.

แนวทางการพัฒนา

1. ส่งเสริมผู้เรียนให้ตระหนักถึงการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม และส่งเสริมการเรียนรู้ตามอัตลักษณ์วัฒนธรรมท้องถิ่น ผสานหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง
2. ส่งเสริมการจัดทำหลักสูตรอัตลักษณ์ท้องถิ่นที่บูรณาการการเรียนการสอนในวิชาหลักเพื่อการเรียนรู้ประวัติศาสตร์ อนุรักษ์ศิลปวัฒนธรรมประเพณีที่ดั้งเดิม ภูมิปัญญาท้องถิ่น สักขุมชาติพันธุ์ตามบริบทของพื้นที่ รวมทั้งส่งเสริมการนำหลักสูตรไปใช้ในการเรียนรู้ในระบบ/นอกระบบ
3. รวบรวม พัฒนา จัดทำเอกสาร ตำรา สื่อ องค์ความรู้ ภูมิปัญญาท้องถิ่น พหุวัฒนธรรมที่มีมิติการเรียนรู้เชิงบูรณาการ (Blended Based Learning) ที่ให้ผู้เรียนสามารถพัฒนาทักษะชีวิตของตนเองเชื่อมโยงกับภูมิปัญญาและภูมิสังคมได้อย่างสมดุล ยอมรับและเห็นคุณค่าในความแตกต่างหลากหลาย รวมถึงสร้างเครือข่ายการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ข้ามวัฒนธรรม

4. เสริมสร้างวิธีการเรียนรู้อัตลักษณ์ทางวัฒนธรรมของพื้นที่ โดยการร่วมฟื้นฟูสืบค้นและถ่ายทอดศิลปวัฒนธรรมและภูมิปัญญาท้องถิ่นที่ทรงคุณค่าให้มีจุดร่วมเพื่อรักษาวัฒนธรรมของจังหวัด ให้ดำรงคุณค่าและความสง่างามตามอัตลักษณ์ที่หลากหลาย

5. ส่งเสริม สนับสนุน การดำเนินงานสวนพฤกษศาสตร์โรงเรียนในการสร้างจิตสำนึกด้านการอนุรักษ์พันธุกรรมพืช

ยุทธศาสตร์การพัฒนาที่ 6 พัฒนาระบบบริหารจัดการให้มีประสิทธิภาพและส่งเสริมการมีส่วนร่วมจากทุกภาคส่วน

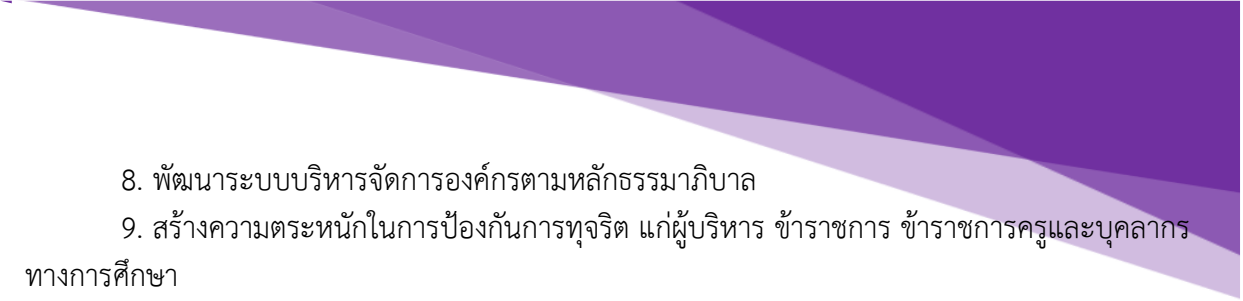
เป้าประสงค์ หน่วยงานและสถานศึกษามีระบบบริหารจัดการศึกษาที่มีประสิทธิภาพ ตอบสนองความต้องการของผู้เรียน นำนวัตกรรมและเทคโนโลยีมาใช้อย่างเหมาะสม สอดคล้องกับสถานการณ์และการเปลี่ยนแปลงของโลกในปัจจุบัน

ตัวชี้วัด

ตัวชี้วัด	ค่าเป้าหมาย พ.ศ. 2569 - 2570		หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง
	2569	2570	
1. ร้อยละของหน่วยงานและสถานศึกษาที่ดำเนินการสำนักงานดิจิทัลหรือนำเทคโนโลยีดิจิทัลและนวัตกรรมเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพในการบริหารจัดการองค์กร	95	100	สพป./สพม./สข./อปท./สอศ./สกร./อว./ศกศ./สศศ.
2. ร้อยละการมีส่วนร่วมของคณะกรรมการสถานศึกษาในการบริหารจัดการสถานศึกษา	100	100	สพป./สพม./สข./อปท./สอศ.
3. ร้อยละของหน่วยงานการศึกษาที่ผ่านการประเมินตามเกณฑ์ธรรมาภิบาล	100	100	สพป./สพม./สข./อปท./สอศ./สกร./อว./ศกศ./สศศ.

แนวทางการพัฒนา

1. ส่งเสริมการขับเคลื่อนการยกระดับคุณภาพการศึกษาและประสิทธิภาพการศึกษาจังหวัดโดยผ่านกลไกของคณะกรรมการศึกษาธิการจังหวัด (กศจ.)
2. ส่งเสริมและพัฒนาการนำเทคโนโลยีดิจิทัลและเครือข่ายสังคมรูปแบบต่างๆ มาใช้ในการบริหารจัดการและจัดการศึกษาอย่างเหมาะสม หลากหลาย และทันต่อการเปลี่ยนของโลก
3. พัฒนาระบบข้อมูลสารสนเทศเพื่อการศึกษา
4. ส่งเสริมการใช้เทคโนโลยีเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพในการบริหารจัดการองค์กร
5. ส่งเสริมให้สถานศึกษานำเทคโนโลยีดิจิทัลและนวัตกรรมสร้างสรรค์ในการปฏิบัติงาน
6. ส่งเสริมให้ทุกภาคส่วนเข้ามาเป็นภาคีเครือข่าย ในการขับเคลื่อนและสนับสนุนการจัดการศึกษาและการเรียนรู้อย่างต่อเนื่องและยั่งยืน
7. ส่งเสริม สนับสนุนการบริหารจัดการโรงเรียนขนาดเล็กและสถานศึกษาในทุกระดับให้มีการใช้ทรัพยากรร่วมกันในทุกมิติ

-
8. พัฒนาระบบบริหารจัดการองค์กรตามหลักธรรมาภิบาล
 9. สร้างความตระหนักในการป้องกันการทุจริต แก่ผู้บริหาร ข้าราชการ ข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา

ส่วนที่ 5

การขับเคลื่อนแผนพัฒนาการศึกษาจังหวัดอุทัยธานี (พ.ศ. 2566 – 2570)

ฉบับทบทวน ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2568 สู่การปฏิบัติ

แผนพัฒนาการศึกษาจังหวัดอุทัยธานี (พ.ศ. 2566 - 2570) ฉบับทบทวน ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2568 เป็นเครื่องมือสำคัญในการพัฒนาการศึกษาที่ครอบคลุมทุกมิติที่เกี่ยวข้อง และการบริหารจัดการ การศึกษาอย่างเป็นระบบ ซึ่งมีความสอดคล้องเชื่อมโยงกับแผน 3 ระดับ รวมถึงบริบทและสถานการณ์ในพื้นที่ ทั้งนี้ เพื่อให้แผนพัฒนาการศึกษาจังหวัดอุทัยธานี (พ.ศ. 2566 - 2570) ฉบับทบทวน ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2568 นำไปสู่การปฏิบัติให้บังเกิดผลตามเป้าหมายอย่างเป็นรูปธรรม จำเป็นต้องอาศัยปัจจัยสนับสนุน และแนวทางการดำเนินการที่ชัดเจนทั้งด้านบุคลากร งบประมาณ วัสดุอุปกรณ์ และเทคโนโลยีต่าง ๆ ตลอดจน สร้างความตระหนักในการมีส่วนร่วมและการสื่อสารระหว่างหน่วยงาน จึงได้กำหนดแนวทางและกลุ่มโครงการ ที่สนองตอบต่อเป้าหมายตามประเด็นยุทธศาสตร์ เพื่อขับเคลื่อนแผนไปสู่การปฏิบัติอย่างมีประสิทธิภาพ ดังนี้

1. กลุ่มโครงการที่สนองตอบประเด็นยุทธศาสตร์การพัฒนา

เพื่อให้การขับเคลื่อนแผนพัฒนาการศึกษาจังหวัดอุทัยธานี (พ.ศ. 2566 - 2570) ฉบับทบทวน ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2568 บรรลุเป้าประสงค์ และเป้าหมายตัวชี้วัดตามประเด็นยุทธศาสตร์การพัฒนา จึงได้กำหนดกลุ่มโครงการเพื่อให้หน่วยงานการศึกษาในจังหวัดอุทัยธานีนำไปเป็นแนวทางในการจัดทำ โครงการ/กิจกรรมให้สอดคล้องประเด็นยุทธศาสตร์ตามบริบทของหน่วยงานได้อย่างมีประสิทธิภาพและเป็น รูปธรรม ดังนี้

ยุทธศาสตร์การพัฒนาที่ 1 การจัดการศึกษาเพื่อความมั่นคงและความปลอดภัย

กลุ่มโครงการที่สนองตอบประเด็นยุทธศาสตร์การพัฒนา

- 1) กลุ่มโครงการส่งเสริมและสนับสนุนการจัดการศึกษาเพื่อเสริมสร้างความจงรักภักดีต่อสถาบันหลัก ของชาติและความปรองดอง สมานฉันท์
- 2) กลุ่มโครงการส่งเสริมการจัดการเรียนรู้เพื่อให้ผู้เรียนมีคุณธรรม จริยธรรม และมีความเป็นพลเมือง
- 3) กลุ่มโครงการส่งเสริมสนับสนุนการสร้างทักษะชีวิตและภูมิคุ้มกันพร้อมรับมือการเปลี่ยนแปลง และภัยคุกคามรูปแบบใหม่
- 4) กลุ่มโครงการป้องกันและแก้ไขปัญหาเสพติดในสถานศึกษา
- 5) กลุ่มโครงการส่งเสริมและพัฒนาระบบดูแลและช่วยเหลือผู้เรียน
- 6) กลุ่มโครงการส่งเสริมการป้องกันและแก้ไขปัญหาสุขภาพจิตของผู้เรียน

ยุทธศาสตร์การพัฒนาที่ 2 การพัฒนาหลักสูตร งานวิจัย นวัตกรรม และกระบวนการเรียนรู้ที่มีคุณภาพตามศักยภาพของผู้เรียนที่หลากหลาย ให้มีสมรรถนะ ความรู้ และความสามารถในการแข่งขันในโลกยุคใหม่

กลุ่มโครงการที่สนองตอบประเด็นยุทธศาสตร์การพัฒนา

1. กลุ่มโครงการส่งเสริมงานวิชาการและการวิจัยที่มีมาตรฐานตามบริบทท้องถิ่นและเหมาะสมกับผู้เรียนทุกช่วงวัย
2. กลุ่มโครงการส่งเสริมให้ครูมีบทบาทเป็นนักวิจัยพัฒนากระบวนการเรียนรู้เพื่อเพิ่มผลสัมฤทธิ์ของผู้เรียน
3. กลุ่มโครงการพัฒนากระบวนการเรียนการสอน การเรียนรู้ และกิจกรรมที่เสริมสร้างพหุปัญญาและพัฒนาทักษะที่สอดคล้องกับโลกยุคใหม่ในรูปแบบที่หลากหลายและต่อเนื่อง
4. กลุ่มโครงการส่งเสริมและพัฒนาการออกแบบกระบวนการเรียนรู้ในทุกระดับชั้นอย่างเป็นระบบ ตั้งแต่ระดับปฐมวัยจนถึงอุดมศึกษาที่มุ่งเน้นการใช้ความรู้เชิงบูรณาการ ทักษะกระบวนการทางวิทยาศาสตร์
5. กลุ่มโครงการส่งเสริมและพัฒนาเด็กปฐมวัย
6. กลุ่มโครงการส่งเสริมและพัฒนาการนำเทคโนโลยีปัญญาประดิษฐ์ (AI) มาใช้ในการจัดการเรียนการสอนและการพัฒนาผู้เรียน
7. กลุ่มโครงการส่งเสริมและพัฒนาการทดสอบทางการศึกษาระดับชาติ O-NET/V-NET/N-NET
8. กลุ่มโครงการส่งเสริมและพัฒนาการประเมินความสามารถด้านการอ่านของผู้เรียน (RT)
9. กลุ่มโครงการส่งเสริมและพัฒนาการประเมินคุณภาพผู้เรียน (NT)
10. กลุ่มโครงการส่งเสริมสนับสนุนการดำเนินโครงการห้องเรียนอาชีพในสถานศึกษาและส่งเสริมการมีรายได้ระหว่างเรียนจบแล้วมีงานทำ (Learn to Earn)
11. กลุ่มโครงการสร้างภาคีเครือข่ายความร่วมมือเพื่อเสริมความเข้มแข็งของกระบวนการผลิตและพัฒนากำลังคนระหว่างสถานศึกษาและสถานประกอบการ

ยุทธศาสตร์การพัฒนาที่ 3 การพัฒนาศักยภาพของผู้บริหาร ครู และบุคลากรทางการศึกษาให้มีคุณภาพและเท่าทันการเปลี่ยนแปลงในโลกยุคใหม่

กลุ่มโครงการที่สนองตอบประเด็นยุทธศาสตร์การพัฒนา

1. กลุ่มโครงการส่งเสริมการใช้เทคโนโลยีดิจิทัลและนวัตกรรมสร้างสรรค์ในการปฏิบัติงานของผู้บริหาร ครู และบุคลากรทางการศึกษา
2. กลุ่มโครงการส่งเสริมและพัฒนาครู อาจารย์และบุคลากรทางการศึกษา ด้านเทคโนโลยีดิจิทัล
3. กลุ่มโครงการสนับสนุนและส่งเสริมความก้าวหน้าในสายงานอาชีพครู อาจารย์และบุคลากรทางการศึกษา
4. กลุ่มโครงการส่งเสริมและพัฒนาครูและบุคลากรทางการศึกษาให้มีความรู้ ทักษะที่จำเป็นในการจัดกระบวนการเรียนรู้และแก้ปัญหาคูคามในโลกยุคใหม่

ยุทธศาสตร์การพัฒนาที่ 4 การสร้างโอกาสและความเสมอภาคในการเข้าถึงทางการศึกษาและการเรียนรู้ตลอดชีวิต

กลุ่มโครงการที่สนองตอบประเด็นยุทธศาสตร์การพัฒนา

1. กลุ่มโครงการส่งเสริมการสร้างโอกาสและลดความเหลื่อมล้ำทางการศึกษาในระดับพื้นที่
2. กลุ่มโครงการป้องกันและแก้ไขปัญหาเด็กและเยาวชนที่หลุดจากระบบการศึกษา
3. กลุ่มโครงการส่งเสริมกระบวนการเรียนรู้และสะสมความรู้ ทักษะ และประสบการณ์ในระบบธนาคารหน่วยกิต (Credit Bank System)
4. กลุ่มโครงการส่งเสริม สนับสนุน และพัฒนาการจัดการศึกษาสำหรับผู้เรียนลักษณะพิเศษและผู้ด้อยโอกาส
5. กลุ่มโครงการส่งเสริมและพัฒนาแหล่งเรียนรู้

ยุทธศาสตร์การพัฒนาที่ 5 การจัดการศึกษาเพื่อเสริมสร้างอัตลักษณ์ของพื้นที่ รักษาสิ่งแวดล้อม ผสานหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงเพื่อคุณภาพชีวิตที่ดีอย่างยั่งยืน

กลุ่มโครงการที่สนองตอบประเด็นยุทธศาสตร์การพัฒนา

1. กลุ่มโครงการส่งเสริมผู้เรียนให้ตระหนักถึงการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติ สิ่งแวดล้อมและส่งเสริมการเรียนรู้ตามอัตลักษณ์วัฒนธรรมท้องถิ่น ผสานหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง
2. กลุ่มโครงการส่งเสริมและพัฒนาจัดทำหลักสูตรท้องถิ่น หรือส่งเสริมและบูรณาการการจัดการเรียนการสอนและการเรียนรู้ในวิถีวัฒนธรรมท้องถิ่น
3. กลุ่มโครงการส่งเสริม สนับสนุนการดำเนินงานสวนพฤกษศาสตร์โรงเรียน

ยุทธศาสตร์การพัฒนาที่ 6 พัฒนาระบบบริหารจัดการให้มีประสิทธิภาพและส่งเสริมการมีส่วนร่วมจากทุกภาคส่วน

กลุ่มโครงการที่สนองตอบประเด็นยุทธศาสตร์การพัฒนา

1. กลุ่มโครงการส่งเสริมและพัฒนาการนาเทคโนโลยีดิจิทัลมาใช้ในการบริหารจัดการหรือจัดการศึกษา
2. กลุ่มโครงการหรือกิจกรรมส่งเสริมการมีส่วนร่วมของคณะกรรมการสถานศึกษาในการบริหารจัดการสถานศึกษา
3. กลุ่มโครงการส่งเสริมให้ทุกภาคส่วนเข้ามาเป็นภาคีเครือข่าย ในการขับเคลื่อนและสนับสนุนการจัดการศึกษา
4. กลุ่มโครงการส่งเสริมหน่วยงานการศึกษาให้พัฒนาระบบบริหารจัดการที่ทันสมัยและเอื้อต่อการปฏิบัติงานและการเรียนรู้อย่างต่อเนื่องและยั่งยืน
5. กลุ่มโครงการเสริมสร้างการพัฒนาระบบบริหารจัดการองค์กรตามหลักธรรมาภิบาล

2. แนวทางการขับเคลื่อนแผนพัฒนาการศึกษาจังหวัดอุทัยธานี (พ.ศ. 2566 – 2570) ฉบับทบทวน ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2568 สู่การปฏิบัติ

1. เผยแพร่ ประชาสัมพันธ์ ชี้แจง และสร้างการรับรู้ผ่านช่องทางต่างๆ ให้กับหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง รับทราบแผนฯ อย่างชัดเจน รวมถึงกระตุ้นให้ทุกภาคส่วนเห็นความสำคัญและเข้ามามีส่วนร่วมในการดำเนินการตามแผนฯ ให้เป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ

2. ผู้บริหารสถานศึกษาและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องต้องให้ความสำคัญในการนำแผนพัฒนาการศึกษา จังหวัดอุทัยธานี (พ.ศ. 2566 - 2570) ฉบับทบทวน ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2568 ไปเป็นเครื่องมือ และกรอบแนวทางในการบริหารการดำเนินงานและการจัดการศึกษา รวมทั้งการจัดทำแผนระดับต่างๆ ของหน่วยงาน

3. สร้างเครือข่ายความร่วมมือกับหน่วยงานการศึกษา หน่วยงาน/ส่วนราชการ องค์กรภาครัฐและเอกชน ทุกสังกัดในจังหวัด เพื่อให้ทุกหน่วยงานมีส่วนร่วมขับเคลื่อน ผลักดัน ส่งเสริมและสนับสนุนการดำเนินงานตามแผนฯ อย่างเป็นรูปธรรม

4. หน่วยงาน องค์กรภาครัฐและเอกชนในพื้นที่ ร่วมกำหนดยุทธศาสตร์ เป้าหมาย ตัวชี้วัดที่ตอบสนอง ยุทธศาสตร์ชาติ สอดคล้องกับความต้องการ สภาพปัญหาและบริบทพื้นที่ โดยร่วมกันบูรณาการการทำงาน ทั้งการวางแผนงาน งบประมาณ ทรัพยากรบุคคล และด้านอื่นๆ

5. การขับเคลื่อนและติดตามประเมินผลผ่านตัวชี้วัดและกลุ่มโครงการตามประเด็นยุทธศาสตร์ ของแผนพัฒนาการศึกษาจังหวัดอุทัยธานี (พ.ศ. 2566 - 2570) ฉบับทบทวน ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2568

6. พัฒนาระบบฐานข้อมูลสารสนเทศของหน่วยงานที่เกี่ยวข้องให้สมบูรณ์ ทั้งในระดับจังหวัด และระดับกระทรวงเข้าด้วยกัน เพื่อให้มีข้อมูลสารสนเทศที่ถูกต้องแม่นยำ และเป็นประโยชน์ต่อการประเมินผล ในระดับต่างๆ ตลอดจนใช้ในการวางแผนและการบริหารจัดการให้สอดคล้องเป็นไปในทิศทางเดียวกัน

7. การกำกับ ติดตาม และประเมินผลแผนพัฒนาการศึกษาจังหวัดอุทัยธานี (พ.ศ. 2566 - 2570) เป็นระยะอย่างต่อเนื่อง โดยให้ความสำคัญในการติดตามความก้าวหน้า การประเมินผลสำเร็จและผลการพัฒนา การศึกษาในภาพรวม เพื่อนำไปทบทวนและปรับปรุงแผนฯ ให้มีความเหมาะสมสอดคล้องกับสภาพการจัด การศึกษาอย่างแท้จริงในปีต่อไป

8. พัฒนาศักยภาพบุคลากรให้มีความรู้ ความสามารถในการปฏิบัติงานด้วยเทคนิควิธีการใหม่ๆ อย่างต่อเนื่อง รวมถึงการสร้างแรงจูงใจที่เหมาะสม สร้างขวัญกำลังใจด้วยการยกย่อง ชมเชย ให้รางวัลแก่ บุคลากรที่ดำเนินงานได้ประสบความสำเร็จอย่างมีคุณภาพ

9. การทบทวนและพัฒนายุทธศาสตร์ โดยการดำเนินการประชุมเพื่อทบทวนแผนฯ หรือประเด็น ที่มีความสำคัญต่อผลสำเร็จตามยุทธศาสตร์ เพื่อปรับแผนฯ ให้สอดคล้องตามบริบทที่เปลี่ยนแปลงไป

3. การติดตามประเมินผลแผนพัฒนาการศึกษาจังหวัดอุทัยธานี (พ.ศ. 2566 – 2570) ฉบับทบทวน ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2568 สู่การปฏิบัติ

เพื่อให้แผนพัฒนาการศึกษาจังหวัดอุทัยธานี (พ.ศ. 2566 - 2570) ประสบผลสำเร็จตามเป้าหมาย จึงจำเป็นต้องมีการติดตามและประเมินผล เพื่อเป็นข้อมูลในการทบทวนและปรับปรุงแผนฯ ให้สอดคล้องกับสถานการณ์ได้อย่างทันที่ โดยมีแนวทางและกระบวนการสำคัญดังนี้

1. แต่งตั้งคณะทำงานติดตามการดำเนินงานตามแผนพัฒนาการศึกษาจังหวัดอุทัยธานี (พ.ศ. 2566 - 2570)
2. จัดทำเครื่องมือติดตามการดำเนินงานตามแผนพัฒนาการศึกษาจังหวัดอุทัยธานี (พ.ศ. 2566 - 2570)
3. กำหนดปฏิทินการติดตาม ประเมินผล เมื่อสิ้นไตรมาสที่ 2 และไตรมาสที่ 4
4. เชื่อมโยงข้อมูลสารสนเทศระหว่างหน่วยงานการศึกษาในจังหวัด เพื่อประโยชน์ต่อการวางแผน กำกับติดตาม และรายงานผล ให้มีความสัมพันธ์สอดคล้อง
5. รายงานผลการติดตามการดำเนินงานตามแผนพัฒนาการศึกษาจังหวัดอุทัยธานี (พ.ศ. 2566 - 2570) เสนอ กศจ. เพื่อทราบความคืบหน้า
6. เผยแพร่และประชาสัมพันธ์ผลการขับเคลื่อนการพัฒนาการศึกษาให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องทราบ และดำเนินการในส่วนที่เกี่ยวข้องอย่างต่อเนื่อง

4. กรอบระยะเวลาการขับเคลื่อนและติดตามประเมินผลแผนพัฒนาการศึกษาจังหวัดอุทัยธานี (พ.ศ. 2566 –2570) ฉบับทบทวน ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2568

ภาคผนวก

คำสั่งคณะกรรมการการศึกษาธิการจังหวัดอุทัยธานี
ที่ ๙๗ /๒๕๖๗

เรื่อง แต่งตั้งคณะทำงานจัดทำแผนพัฒนาการศึกษาจังหวัดอุทัยธานี (พ.ศ. ๒๕๖๖ - ๒๕๗๐)
ฉบับทบทวนปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๘

ตามคำสั่งหัวหน้าคณะรักษาความสงบแห่งชาติ ที่ ๑๙/๒๕๖๐ เรื่อง การปฏิรูปการศึกษา ในภูมิภาคของกระทรวงศึกษาธิการ ข้อ ๗ (๑) ในแต่ละจังหวัด ให้มีคณะกรรมการการศึกษาธิการจังหวัด เรียกโดยย่อว่า “กศจ.” มีผู้ว่าราชการจังหวัด หรือรองผู้ว่าราชการจังหวัดที่ได้รับมอบหมายเป็นประธาน ให้ กศจ. มีอำนาจหน้าที่ในเขตจังหวัด ดังต่อไปนี้ ข้อ ๘ (๓) พิจารณาและให้ความเห็นชอบแผนพัฒนาการศึกษา (๙) แต่งตั้งคณะอนุกรรมการหรือคณะทำงานตามความจำเป็นเพื่อช่วยเหลือการปฏิบัติงานของ กศจ. ซึ่งอย่างน้อยต้องมีคณะอนุกรรมการบริหารราชการเชิงยุทธศาสตร์และคณะอนุกรรมการเกี่ยวกับการพัฒนาการศึกษา โดยให้น้องค้ำประกอบของ ออกศจ. มาใช้บังคับโดยอนุโลม

สำนักงานศึกษาธิการจังหวัดอุทัยธานี ได้ดำเนินการจัดทำแผนพัฒนาการศึกษาจังหวัดอุทัยธานี (พ.ศ. ๒๕๖๖ - ๒๕๗๐) ฉบับทบทวนปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๘ เพื่อให้การขับเคลื่อนเชื่อมโยงภารกิจของหน่วยงานการศึกษาในพื้นที่จังหวัดอุทัยธานี มีความสอดคล้องกับแนวทางการพัฒนาการศึกษาของจังหวัดและกลุ่มจังหวัด โดยเชื่อมโยงยุทธศาสตร์ชาติ แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ ๑๓ แผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ แผนการศึกษาแห่งชาติ นโยบายรัฐบาล นโยบายจุดเน้นกระทรวงศึกษาธิการ และยุทธศาสตร์การพัฒนาจังหวัดอุทัยธานี รวมถึงส่งเสริมสนับสนุนการจัดการศึกษาของสำนักงานศึกษาธิการจังหวัดอุทัยธานีและหน่วยงานการศึกษาในจังหวัดอุทัยธานี ให้ดำเนินการไปในทิศทางเดียวกัน

ดังนั้น เพื่อให้การจัดทำแผนพัฒนาการศึกษาจังหวัดอุทัยธานี (พ.ศ. ๒๕๖๖ - ๒๕๗๐) ฉบับทบทวนปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๘ เป็นไปด้วยความเรียบร้อย มีประสิทธิภาพ จึงแต่งตั้งคณะทำงานจัดทำแผนพัฒนาการศึกษาจังหวัดอุทัยธานี (พ.ศ. ๒๕๖๖ - ๒๕๗๐) ฉบับทบทวนปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๘ ดังนี้

๑. คณะทำงานอำนวยการ

๑) ศึกษาธิการจังหวัดอุทัยธานี	ประธานคณะทำงาน
๒) รองศึกษาธิการจังหวัดอุทัยธานี	รองประธานคณะทำงาน
๓) ผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุทัยธานี เขต ๑	คณะทำงาน
๔) ผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุทัยธานี เขต ๒	คณะทำงาน
๕) ผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่ศึกษามัธยมศึกษาอุทัยธานี ชัยนาท	คณะทำงาน
๖) ผู้อำนวยการสำนักงานส่งเสริมการเรียนรู้ประจำจังหวัดอุทัยธานี	คณะทำงาน
๗) ผู้อำนวยการสำนักงานอาชีวศึกษาจังหวัดอุทัยธานี	คณะทำงาน
๘) ท้องถิ่นจังหวัดอุทัยธานี	คณะทำงาน
๙) นายกองค์การบริหารส่วนจังหวัดอุทัยธานี	คณะทำงาน
๑๐) นายกเทศมนตรีเมืองอุทัยธานี	คณะทำงาน
๑๑) ผู้อำนวยการสำนักงานพระพุทธศาสนาจังหวัดอุทัยธานี	คณะทำงาน

/๑๒) รองอธิการ...

“เรียนดี มีความสุข”

- ๑๒) รองอธิการบดีมหาวิทยาลัยรามคำแหง สาขาวิทยบริการเฉลิมพระเกียรติ
จังหวัดอุทัยธานี คณะทำงาน
- ๑๓) ผู้อำนวยการวิทยาลัยสงฆ์อุทัยธานี มหาวิทยาลัย
มหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย คณะทำงาน
- ๑๔) ผู้อำนวยการวิทยาลัยชุมชนอุทัยธานี คณะทำงาน
- ๑๕) ประธานกรรมการประสานส่งเสริมการศึกษาเอกชนจังหวัดอุทัยธานี คณะทำงาน
- ๑๖) ผู้อำนวยการศูนย์การศึกษาพิเศษประจำจังหวัดอุทัยธานี คณะทำงาน
- ๑๗) ผู้อำนวยการโรงเรียนศึกษาพิเศษอุทัยธานี คณะทำงาน
- ๑๘) ผู้อำนวยการกลุ่มนโยบายและแผน สำนักงานศึกษาธิการจังหวัดอุทัยธานี คณะทำงาน
และเลขานุการ

มีหน้าที่ กำหนดนโยบายการพัฒนาการศึกษาจังหวัดอุทัยธานี กำหนดแนวทางประสาน
ความร่วมมือ ร่วมแก้ไขปัญหาด้านการจัดการศึกษาในจังหวัดอุทัยธานี ควบคุม กำกับติดตามให้การจัดทำ
แผนพัฒนาการศึกษาจังหวัดอุทัยธานี (พ.ศ. ๒๕๖๖ - ๒๕๗๐) ฉบับทบทวนปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๘
เป็นไปด้วยความเรียบร้อย เกิดประสิทธิภาพกับผู้เรียนในจังหวัดอุทัยธานี

๒. คณะทำงานจัดทำร่างแผนพัฒนาการศึกษา

- ๑) รองศึกษาธิการจังหวัดอุทัยธานี ประธานคณะทำงาน
- ๒) นางกิ่งแก้ว จรุงระกิจ ผู้อำนวยการกลุ่มนโยบายและแผน
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุทัยธานี เขต ๑ คณะทำงาน
- ๓) นางจิราภรณ์ จันทร์ฤทธิ์ นักวิเคราะห์นโยบายและแผนชำนาญการ
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุทัยธานี เขต ๑ คณะทำงาน
- ๔) นางวรลักษณ์ ปัทมเบญจกุล ผู้อำนวยการกลุ่มนโยบายและแผน
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุทัยธานี เขต ๒ คณะทำงาน
- ๕) นางสาวปิยะนันท์ อนุสรณ์ นักวิเคราะห์นโยบายและแผนปฏิบัติการ
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุทัยธานี เขต ๒ คณะทำงาน
- ๖) นางอังศกร บำรุงรัตน์ นักวิเคราะห์นโยบายและแผนชำนาญการ
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาอุทัยธานี ชัยนาท คณะทำงาน
- ๗) นางสาวณิดา ชลประทาน นักวิเคราะห์นโยบายและแผนปฏิบัติการ
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาอุทัยธานี ชัยนาท คณะทำงาน
- ๘) นางสาวชุตินันท์ อยู่สุข นักวิชาการศึกษาปฏิบัติการ
สำนักงานส่งเสริมการเรียนรู้ประจำจังหวัดอุทัยธานี คณะทำงาน
- ๙) นางสาวนิตยา สมัครการคำ นักวิเคราะห์นโยบายและแผน
สำนักงานส่งเสริมการเรียนรู้ประจำจังหวัดอุทัยธานี คณะทำงาน
- ๑๐) นายทวีวัฒน์ รื่นรวย ผู้อำนวยการสำนักงานอาชีวศึกษาจังหวัดอุทัยธานี
สำนักงานอาชีวศึกษาจังหวัดอุทัยธานี คณะทำงาน
- ๑๑) นางสาววิญาดา อิมอรุระ ผู้อำนวยการกลุ่มงานส่งเสริมและพัฒนาท้องถิ่น
สำนักงานส่งเสริมการปกครองท้องถิ่นจังหวัดอุทัยธานี คณะทำงาน
- ๑๒) นางสาวศนา พูลสวัสดิ์ นักวิชาการศึกษาชำนาญการ
องค์การบริหารส่วนจังหวัดอุทัยธานี คณะทำงาน
- ๑๓) นางสุกัญญา ปรีชพันธ์ ผู้อำนวยการกองการศึกษา
เทศบาลเมืองอุทัยธานี คณะทำงาน

/๑๔) นาย...

“เรียนดี มีความสุข”

- ๑๔) นายประคอง มาโต ผู้อำนวยการสำนักวิชาการ
วิทยาลัยสงฆ์อุทัยธานี มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย คณะทำงาน
- ๑๕) นางสาวรัตติกาล สังข์ประเสริฐ หัวหน้างานนโยบายแผนงานงบประมาณ
วิทยาลัยชุมชนอุทัยธานี คณะทำงาน
- ๑๖) นางสาวสุจินดา มานักห้อง รองผู้อำนวยการ
ศูนย์การศึกษาพิเศษประจำจังหวัดอุทัยธานี คณะทำงาน
- ๑๗) ผู้อำนวยการโรงเรียนการศึกษาพิเศษอุทัยธานี คณะทำงาน
- ๑๘) นางพัชรินทร์ วงศ์สง่า ผู้อำนวยการโรงเรียนชุมชนเทศบาล
วัดมณีสถิตกปิฏฐาราม คณะทำงาน
- ๑๙) นางจันทน์ ชื่นชม ผู้อำนวยการโรงเรียนบ้านหนองแห้ว คณะทำงาน
- ๒๐) นายปวิช พรศิริชัย ผู้อำนวยการโรงเรียนตลุกดู่วิทยาคม คณะทำงาน
- ๒๑) นางสาวลำพึง ปิตานา นักวิชาการศาสนาชำนาญการ
สำนักงานพระพุทธศาสนาจังหวัดอุทัยธานี คณะทำงาน
- ๒๒) นางสุรียานรล บัวแก้ว เจ้าหน้าที่บริหารงานทั่วไปชำนาญการ
มหาวิทยาลัยรามคำแหง สาขาวิทยบริการเฉลิมพระเกียรติ จังหวัดอุทัยธานี คณะทำงาน
- ๒๓) นางสุพรรณิการ์ โพธิ์ขวาง ครู โรงเรียนพิทักษ์ศิษย์วิทยา คณะทำงาน
- ๒๔) ผู้อำนวยการกลุ่มนิเทศ ติดตาม และประเมินผล
สำนักงานศึกษาธิการจังหวัดอุทัยธานี คณะทำงาน
- ๒๕) ผู้อำนวยการกลุ่มนโยบายและแผน สำนักงานศึกษาธิการจังหวัดอุทัยธานี คณะทำงาน
และเลขานุการ
- ๒๖) นางสาวประไพพรรณ ชำนาญชัด นักวิเคราะห์นโยบายและแผนชำนาญการ คณะทำงาน
และผู้ช่วยเลขานุการ
- ๒๗) นางสาวจามจุรี ฉลาดแย้ม นักวิชาการคอมพิวเตอร์ชำนาญการ คณะทำงาน
และผู้ช่วยเลขานุการ
- ๒๘) นายเกรียงไกร เกิดคำ นักวิเคราะห์นโยบายและแผนปฏิบัติการ คณะทำงาน
และผู้ช่วยเลขานุการ

มีหน้าที่ ดำเนินการจัดทำแผนพัฒนาการศึกษาจังหวัดอุทัยธานี (พ.ศ. ๒๕๖๖ - ๒๕๗๐)
ฉบับทบทวนปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๘ ให้สอดคล้องกับยุทธศาสตร์ชาติ ๒๐ ปี แผนพัฒนาเศรษฐกิจ
และสังคมแห่งชาติฉบับที่ ๑๓ แผนการศึกษาแห่งชาติ นโยบายรัฐบาล นโยบายจุดเน้นกระทรวงศึกษาธิการ
ยุทธศาสตร์การพัฒนาจังหวัดกลุ่มจังหวัด แผนปฏิบัติการด้านการศึกษากลุ่มจังหวัดภาคเหนือตอนล่าง ๒
ยุทธศาสตร์การพัฒนาจังหวัดอุทัยธานี และควบคุมกำกับติดตามการดำเนินงานให้เป็นไปตามแผนงานที่กำหนด
ทั้งนี้ตั้งแต่บัดนี้เป็นต้นไป

สั่ง ณ วันที่ ๑๖ พฤศจิกายน พ.ศ. ๒๕๖๗

(นายธีรพัฒน์ คัชมาตย์)
ผู้ว่าราชการจังหวัดอุทัยธานี
ประธานกรรมการศึกษาธิการจังหวัดอุทัยธานี

“เรียนดี มีความสุข”

ที่ ศธ ๐๒๑๓๑/ว ๕๐๕๕

ศาลากลางจังหวัดอุทัยธานี
ถนนศรีอุทัย ถนน ๖๑๐๐๐

๒๐ ตุลาคม ๒๕๖๘

เรื่อง ประกาศยุทธศาสตร์และแนวทางการจัดการศึกษา แผนพัฒนาการศึกษาจังหวัดอุทัยธานี (พ.ศ.๒๕๖๖ - ๒๕๗๐)
ฉบับทบทวน ปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๘

เรียน

สิ่งที่ส่งมาด้วย สำเนาประกาศคณะกรรมการศึกษาธิการจังหวัดอุทัยธานี จำนวน ๑ ชุด
ลงวันที่ ๓ ตุลาคม พ.ศ. ๒๕๖๘

ตามที่คณะกรรมการศึกษาธิการจังหวัดอุทัยธานี ในคราวประชุมครั้งที่ ๔/๒๕๖๘ เมื่อวันที่ ๒๙ กันยายน ๒๕๖๘ ได้มีมติเห็นชอบแผนพัฒนาการศึกษาจังหวัดอุทัยธานี (พ.ศ.๒๕๖๖-๒๕๗๐) ฉบับทบทวน ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๘ เพื่อใช้เป็นกรอบแนวทางในการจัดการศึกษาของหน่วยงานการศึกษา หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง และสถานศึกษาในจังหวัดอุทัยธานี ในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๙ นั้น

จังหวัดอุทัยธานี ได้ประกาศยุทธศาสตร์และแนวทางการจัดการศึกษา แผนพัฒนาการศึกษา จังหวัดอุทัยธานี (พ.ศ.๒๕๖๖ - ๒๕๗๐) ฉบับทบทวน ปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๘ จึงขอส่งประกาศดังกล่าว เพื่อใช้ประโยชน์ในส่วนที่เกี่ยวข้องต่อไป และให้ส่วนราชการ หน่วยงานการศึกษา แจ้งองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น สถานศึกษา ศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก หรือหน่วยงานในสังกัดหรือที่กำกับดูแลรับทราบ และดำเนินการในส่วนที่เกี่ยวข้อง ทั้งนี้ สามารถดาวน์โหลดสิ่งที่ส่งมาด้วยได้ที่ www.uthaipeo.go.th หรือ QR Code ท้ายหนังสือฉบับนี้

จึงเรียนมาเพื่อดำเนินการในส่วนที่เกี่ยวข้อง

ขอแสดงความนับถือ

(นายธีรพัฒน์ คัชมาตย์)
ผู้ว่าราชการจังหวัดอุทัยธานี

สิ่งที่ส่งมาด้วย

กลุ่มนโยบายและแผน

โทรศัพท์ ๐ ๕๖๕๑ ๐๖๐๑

ผู้ประสานงาน นางสาวจตุพร บรรดาล โทรศัพท์ ๐๘ ๓๔๘๔ ๑๒๙๔

“เรียนดี มีคุณธรรม”

ภาพการประชุมเชิงปฏิบัติการจัดทำแผนพัฒนาการศึกษาจังหวัดอุทัยธานี (พ.ศ.2566-2570) ฉบับทบทวน
และการจัดทำข้อเสนอเชิงนโยบายการพัฒนาการศึกษาจังหวัดอุทัยธานี
ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2568
เมื่อวันที่ 14 -15 สิงหาคม 2568 ณ โรงเรียนอนุบาลวัดหนองขุนชาติ อำเภอหนองฉาง จังหวัดอุทัยธานี

คณะผู้จัดทำ

ที่ปรึกษา

นางสายไหม นันทศรี
นางบุญญาดา ชววงศ์ศรี

ศึกษาธิการจังหวัดอุทัยธานี
รองศึกษาธิการจังหวัดอุทัยธานี

คณะทำงาน

นางสาวจตุพร บรรดาล

นักวิเคราะห์นโยบายและแผนชำนาญการ รักษาการในตำแหน่ง
นักวิเคราะห์นโยบายและแผนชำนาญการพิเศษ ปฏิบัติหน้าที่
ผู้อำนวยการกลุ่มนโยบายและแผน

นางสาวประไพพรรณ ชำนาญชัด

นักวิเคราะห์นโยบายและแผนชำนาญการ

นางสาวจามจุรี ฉลาดแย้ม

นักวิชาการคอมพิวเตอร์ชำนาญการ

นายเกรียงไกร เกิดคำ

นักวิเคราะห์นโยบายและแผนปฏิบัติการ

“ผู้เรียนในจังหวัดอุทัยธานี
เรียนดี มีคุณธรรม
มีสมรรถนะที่จำเป็นสำหรับโลกยุคใหม่
ด้วยวิถีชีวิตพอเพียง”

เอกสารลำดับที่ 4/2568